Az Európai Unió

Hivatalos Lapja

L 325

65. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

2022. december 20.

Tartalom

I *Jogalkotási aktusok*

RENDELETEK

★ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2495 rendelete (2022. december 14.) az 1380/2013/EU rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról** 1

★ **A Tanács (EU, Euratom) 2022/2496 rendelete (2022. december 15.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról** ... 11

II *Nem jogalkotási aktusok*

RENDELETEK

★ **A Bizottság (EU) 2022/2497 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. október 12.) az 1217/2009/EK tanácsi rendelet I. mellékletének az uniós mezőgazdasági számviteli információs hálózatban nyilvántartott franciaországi körzetek és az Egyesült Királyság tekintetében történő módosításáról** 13

★ **A Bizottság (EU) 2022/2498 végrehajtási rendelete (2022. december 9.) az (EU) 2019/1700 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a „Jövedelem és életkörülmények" tárgykörben végzett, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó mintavételes felmérés adatállományai technikai részleteinek meghatározásáról** ([1]) 16

★ **A Bizottság (EU) 2022/2499 végrehajtási rendelete (2022. december 12.) az Európai Unióban működő mezőgazdasági üzemek jövedelmére és üzleti tevékenységére vonatkozó számviteli adatok gyűjtésére szolgáló hálózat létrehozásáról szóló 1217/2009/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet módosításáról és helyesbítéséről** 31

([1]) EGT-vonatkozású szöveg.

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

★ **A Bizottság (EU) 2022/2500 végrehajtási rendelete (2022. december 13.) egy elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről („Keleméri bárányhús" [OFJ])** 52

★ **A Bizottság (EU) 2022/2501 rendelete (2022. december 14.) az Olaszország lobogója alatt közlekedő, 18 méter vagy azt meghaladó, de 24 métert el nem érő teljes hosszúságú hajók által a GFCM 8, 9, 10 és 11 földrajzi alterületen folytatott óriásgarnéla-halászat tilalmáról** 53

★ **A Bizottság (EU) 2022/2502 végrehajtási rendelete (2022. december 19.) a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló 965/2012/EU rendelet francia nyelvi változatának helyesbítéséről** ([1]) 56

★ **A Bizottság (EU) 2022/2503 végrehajtási rendelete (2022. december 19.) az (EU) 2019/627 végrehajtási rendeletnek az élő kagylókon, halászati termékeken vagy UV-sugárzással kapcsolatban végzendő hatósági ellenőrzésekre vonatkozó gyakorlati rendelkezések tekintetében történő módosításáról és helyesbítéséről** ([1]) 58

★ **A Bizottság (EU) 2022/2504 végrehajtási rendelete (2022. december 19.) az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. és V. mellékletének a bizonyos halászati termékek és állati eredetű, nagymértékben finomított termékek szállítmányainak az Unióba történő beléptetésére vonatkozó állategészségügyi/hatósági bizonyítványminták és hatósági bizonyítványminták, valamint az egyes összetett élelmiszer-készítmények Unióba történő beléptetésére vonatkozó magántanúsítvány-minta tekintetében történő módosításáról** ([1]) 62

HATÁROZATOK

★ **A Tanács (EU) 2022/2505 határozata (2022. december 8.) az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodással létrehozott vegyes bizottságban a vegyes bizottság eljárási szabályzatának elfogadásával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról** 87

★ **A Tanács (EU) 2022/2506 végrehajtási határozata (2022. december 15.) az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről** 94

★ **A Tanács (KKBP) 2022/2507 határozata (2022. december 19.) az Európai Unió grúziai megfigyelő missziójáról (EUMM Georgia) szóló 2010/452/KKBP határozat módosításáról** 110

★ **A Bizottság (EU) 2022/2508 végrehajtási határozata (2022. december 9.) az ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek a textilipar tekintetében történő meghatározásáról** *(az értesítés a C(2022) 8984. számú dokumentummal történt)* ([1]) 112

★ **A Bizottság (EU) 2022/2509 végrehajtási határozata (2022. december 15.) az ózonréteget lebontó anyagokról szóló 1005/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében szabályozott anyagokra a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakban alkalmazandó mennyiségi korlátok meghatározásáról és az említett anyagok ugyanezen időszakban rendelkezésre álló kvótáinak kiosztásáról** *(az értesítés a C(2022) 9109. számú dokumentummal történt)* 162

([1]) EGT-vonatkozású szöveg.

AJÁNLÁSOK

★ **A Bizottság (EU) 2022/2510 ajánlása (2022. december 8.) a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra vonatkozó európai értékelési keret létrehozásáról** 179

III *Egyéb jogi aktusok*

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

★ **Az EFTA Felügyeleti Hatóság 204/22/COL felhatalmazáson alapuló határozata (2022. november 16.) a magas patogenitású madárinfluenza kitörésével kapcsolatban Norvégiában az (EU) 2016/429 rendelet 259. cikke (1) bekezdésének c) pontja, valamint az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 21., 39. és 55. cikke alapján hozott sürgősségi intézkedésekről szóló 196/22/COL határozat módosításáról [2022/2511]**..... 206

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2022/2495 RENDELETE

(2022. december 14.)

az 1380/2013/EU rendeletnek az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozása tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

rendes jogalkotási eljárás keretében ([2]),

mivel:

(1) Az uniós halászhajók a közös halászati politika szabályai szerint azonos hozzáféréssel rendelkeznek az uniós vizekhez és erőforrásokhoz.

(2) Az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) az azonos hozzáférésre vonatkozó szabálytól való eltérésekről rendelkezik.

(3) A tagállamok az említett rendelettel összhangban felhatalmazást kapnak arra, hogy az alapvonalaktól számított 12 tengeri mérföldön belüli vizek vonatkozásában a halászatot azokra a halászhajókra korlátozzák, amelyek az érintett partvidék kikötőiből kihajózva hagyományosan az említett vizeken halásznak.

(4) A tagállamok arra is felhatalmazást kapnak, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkének első bekezdésében említett uniós legkülső régiók alapvonalaitól számított 100 tengeri mérföld széles tengersáv vizei vonatkozásában a hozzáférést az e régiók kikötőiben lajstromozott hajókra korlátozzák.

(5) A tagállamok 12 tengeri mérföldes övezetein belüli erőforrásokhoz való hozzáférést korlátozó, már meglévő szabályok elősegítették az állományvédelmet azáltal, hogy korlátozták a halászati erőkifejtést az uniós vizek legérzékenyebb részén. Ezek a szabályok hozzájárultak továbbá olyan hagyományos halászati tevékenységek fenntartásához is, amelyektől bizonyos part menti közösségek társadalmi és gazdasági fejlődése nagyban függ.

([1]) HL C 517., 2021.12.22., 123. o.

([2]) Az Európai Parlament 2022. november 22-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2022. december 8-i határozata.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

(6) Az Uniónak az EUMSZ 349. cikkében említett legkülső régióit övező vizek tengeri biológiai erőforrásaihoz való hozzáférést korlátozó meglévő szabályok hozzájárultak az említett régiók helyi gazdaságának megőrzéséhez, tekintettel azok strukturális, társadalmi és gazdasági helyzetére.

(7) Az uniós vizekhez való hozzáférés korlátozására vonatkozóan meglévő eltérések 2022. december 31-én hatályukat vesztik. Ezeket az eltéréseket azonban célszerű az említett dátumot követő tíz éves időtartamra meghosszabbítani a jelenlegi védelmi intézkedések folytonosságának biztosítása és a szóban forgó egyedi rendszer bevezetése óta elért egyensúly megzavarásának elkerülése érdekében. Az említett eltérések a közös halászati politika szerves részét képezik, és az említett meghosszabbítás időtartamát és hatályát a közös halászati politika bármely felülvizsgálata keretében módosítani lehet.

(8) Az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás ([4]) 510. cikkével összhangban négy évvel a 2026. június 30-ig tartó kiigazítási időszak vége után el kell végezni az említett megállapodás ötödik tárgyköre végrehajtásának felülvizsgálatát, beleértve a vizekhez való hozzáféréssel kapcsolatos rendelkezéseket is.

(9) A Bizottságnak az eltérések lejárta előtt jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az 1380/2013/EU rendelet 5. cikkében említett, a vizekhez való hozzáférésre vonatkozó általános szabályok alkalmazásáról. Az említett jelentést 2031. június 30-ig kell benyújtani.

(10) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból való kilépését követően módosítani kell az 1380/2013/EU rendelet I. mellékletét. Az említett mellékletet módosítani kell továbbá Olaszország és Görögország azon közös kérelme nyomán, amely az olasz halászhajóknak a jón-tengeri görög felségvizek 6–12 tengeri mérföldes területéhez való hozzáférésére vonatkozik, *valamint* Görögország arra irányuló javaslata nyomán, hogy az olasz halászhajók e rendelet mellékletével összhangban hozzáférést kapjanak Görögország kizárólagos gazdasági övezetének 6–12 tengeri mérföldes területéhez.

(11) Az 1380/2013/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1380/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 5. cikk a következőképpen módosul:

   a) a (2), a (3) és a (4) bekezdésében a „2022. december 31-ig” szövegrész helyébe a „2032. december 31-ig” szövegrész lép;

   b) a következő bekezdéssel egészül ki:

      „(5) A Bizottság 2031. június 30-ig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e cikk alkalmazásáról.”

2. Az I. melléklet helyébe e rendelet mellékletének szövege lép.

([4]) HL L 149., 2021.4.30., 10. o.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és 2023. január 1-jétől alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2022. december 14-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	M. BEK

MELLÉKLET

„I. MELLÉKLET

HOZZÁFÉRÉS A PARTI VIZEKHEZ AZ 5. CIKK (2) BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN

1. Írország parti vizei

a) HOZZÁFÉRÉS FRANCIAORSZÁG RÉSZÉRE

Földrajzi terület	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Írország partvidéke (6–12 tengeri mérföld)		
1. Erris Headtől északnyugatra, Sybil Pointtól nyugatra	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
	Norvég homár	Korlátlan
2. Mizen Headtől délre, Stagstől délre	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
	Norvég homár	Korlátlan
	Makréla	Korlátlan
3. Stagstől délre, Corktól délre	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
	Norvég homár	Korlátlan
	Makréla	Korlátlan
	Hering	Korlátlan
4. Corktól délre, Carnsore Pointtól délre	Valamennyi faj	Korlátlan
5. Carnsore Pointtól délre, Haulbowline-tól délkeletre	Valamennyi faj, a kagylók kivételével	Korlátlan

b) HOZZÁFÉRÉS HOLLANDIA RÉSZÉRE

Földrajzi terület	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Írország partvidéke (6–12 mérföld)		
1. Stagstől délre Carnsore Pointtól délre	Hering	Korlátlan
	Makréla	Korlátlan

c) HOZZÁFÉRÉS NÉMETORSZÁG RÉSZÉRE

Földrajzi terület	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Írország partvidéke (6–12 tengeri mérföld)		
1. Old Head of Kinsale-től délre, Carnsore Pointtól délre	Hering	Korlátlan
2. Corktól délre Carnsore Pointtól délre	Makréla	Korlátlan

d) HOZZÁFÉRÉS BELGIUM RÉSZÉRE

Földrajzi terület	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Írország partvidéke (6–12 tengeri mérföld)		
1. Corktól délre Carnsore Pointtól délre	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
2. Wicklow Headtől keletre, Carlingford Loughtól délkeletre	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan

2. Belgium parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
3–12 tengeri mérföld	Hollandia	Valamennyi faj	Korlátlan
	Franciaország	Hering	Korlátlan

3. Dánia parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Az Északi-tenger partvidéke (a dán/német határtól Hantsholmig) (6-12 tengeri mérföld)			
A dán/német határtól Blåvands Hukig	Németország	Lapos testű halak	Korlátlan
		Garnélák és fűrészes garnélák	Korlátlan
	Hollandia	Lapos testű halak	Korlátlan
		Hengeres testű halak	Korlátlan
Blåvands Huktól Bovbjergig	Belgium	Közönséges tőkehal	Csak június 1-jétől július 31-ig korlátlan
		Foltos tőkehal	Csak június 1-jétől július 31-ig korlátlan
	Németország	Lapos testű halak	Korlátlan
	Hollandia	Sima lepényhal	Korlátlan
		Közönséges nyelvhal	Korlátlan
Thyborøntól Hanstholmig	Belgium	Vékonybajszú tőkehal	Csak június 1-jétől július 31-ig korlátlan
		Sima lepényhal	Csak június 1-jétől július 31-ig korlátlan

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
	Németország	Lapos testű halak	Korlátlan
		Spratt	Korlátlan
		Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Fekete tőkehal	Korlátlan
		Foltos tőkehal	Korlátlan
		Makréla	Korlátlan
		Hering	Korlátlan
		Vékonybajszú tőkehal	Korlátlan
	Hollandia	Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Sima lepényhal	Korlátlan
		Közönséges nyelvhal	Korlátlan
Skagerrak (Hanstholmtól Skagenig) (4–12 tengeri mérföld)	Belgium	Sima lepényhal	Csak június 1-jétől július 31-ig korlátlan
	Németország	Lapos testű halak	Korlátlan
		Spratt	Korlátlan
		Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Fekete tőkehal	Korlátlan
		Foltos tőkehal	Korlátlan
		Makréla	Korlátlan
		Hering	Korlátlan
		Vékonybajszú tőkehal	Korlátlan
	Hollandia	Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Sima lepényhal	Korlátlan
		Közönséges nyelvhal	Korlátlan
Kattegat (3–12 mérföld)	Németország	Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Lapos testű halak	Korlátlan
		Norvég homár	Korlátlan
		Hering	Korlátlan
Zeelandtól északra a Forsnæs világítótornyon áthaladó szélességi körig	Németország	Spratt	Korlátlan
Balti-tenger (beleértve a Bælteket, Øresundot és Bornholmot) (3–12 tengeri mérföld)	Németország	Lapos testű halak	Korlátlan
		Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Hering	Korlátlan
		Spratt	Korlátlan
		Európai angolna	Korlátlan
		Lazac	Korlátlan
		Vékonybajszú tőkehal	Korlátlan
		Makréla	Korlátlan

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Skagerrak (4–12 mérföld)	Svédország	Valamennyi faj	Korlátlan
Kattegat (3–12 mérföld) ([1])	Svédország	Valamennyi faj	Korlátlan
Balti-tenger (3–12 mérföld)	Svédország	Valamennyi faj	Korlátlan

([1]) A partvonaltól mérve.

4. Németország parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Az Északi-tenger partvidéke (3–12 tengeri mérföld) teljes partvidék	Dánia	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
		Spratt	Korlátlan
		Homoki angolna	Korlátlan
	Hollandia	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
		Garnélák és fűrészes garnélák	Korlátlan
A dán/német határtól az é. sz. 54° 43′-nál Amrum északi csúcsáig	Dánia	Garnélák és fűrészes garnélák	Korlátlan
A Balti-tenger partvidéke (3–12 mérföld)	Dánia	Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Sima lepényhal	Korlátlan
		Hering	Korlátlan
		Spratt	Korlátlan
		Európai angolna	Korlátlan
		Vékonybajszú tőkehal	Korlátlan
		Makréla	Korlátlan

5. Franciaország és tengerentúli megyéinek parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Az atlanti partvidék északkeleti része (6–12 tengeri mérföld)			
A belga/francia határtól a Manche-megyétől keletre eső részig (Vire-Grandcamp les Bains folyótorkolat é. sz. 49° 23′ 30″, ny. h. 1° 02′ ÉÉK irányban)	Belgium	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
		Fésűkagylók	Korlátlan
	Hollandia	Valamennyi faj	Korlátlan
Dunkerque-től (k. h. 2° 20′) Cap d'Antifer-ig (k. h. 0° 10′)	Németország	Hering	Csak október 1-jétől december 31-ig korlátlan
Atlanti partvidék (6–12 tengeri mérföld)			

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
A spanyol/francia határ az é. sz. 46° 08′ alatti pontig	Spanyolország	Szardella	Célzott halászat, csak március 1-jétől június 30-ig korlátlan
			Élő csalival történő halászat július 1-jétől 31-ig csak októberben
		Szardínia	Csak január 1-jétől február 28-ig és július 1-jétől december 31-ig korlátlan.
			Továbbá a fent említett fajokkal kapcsolatos tevékenységeket az 1984-ben folytatott tevékenységek értelmében és azok korlátai között kell folytatni.
A Földközi-tenger partvidéke (6–12 tengeri mérföld)			
A spanyol határ – Cap Leucate	Spanyolország	Valamennyi faj	Korlátlan

6. Spanyolország parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Atlanti partvidék (6–12 tengeri mérföld)			
A francia/spanyol határtól a Cap Mayor világítótoronyig (ny. h. 3° 47′)	Franciaország	Nyílt vízi fajok	Az 1984. év folyamán gyakorolt tevékenységek határain belül korlátlan
A Földközi-tenger partvidéke (6–12 tengeri mérföld)			
A francia határ/Cap Creus	Franciaország	Valamennyi faj	Korlátlan

7. Horvátország parti vizei ([1])

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Az északi szélesség 45° 10′-nél húzódó és a nyugat-isztriai partot a Grgatov rt Funtana foknál érintő északi szélességi körtől északra fekvő és a nyugat-isztriai partok mentén húzódó, horvát fennhatóság alatt álló tengeri területnek a horvát parti tenger külső határától számított 12 mérföldes része	Szlovénia	Tengerfeneken élő fajok és kis méretű nyílt vízi fajok, a szardíniát és a szardellát is beleértve	100 tonna fogás legfeljebb 25 halászhajóval, melyek közül 5 vonóhálóval felszerelt halászhajó

([1]) A fent említett rendszer a Szlovén Köztársaság kormánya és a Horvát Köztársaság kormánya által 2009. november 4-én Stockholmban aláírt választott bírósági megállapodás nyomán megszülető választott bírósági határozat teljeskörű végrehajtásának időpontjától kezdve alkalmazandó.

8. Hollandia parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
(3–12 tengeri mérföld) teljes partvidék	Belgium	Valamennyi faj	Korlátlan
	Dánia	Tengerfeneken élő fajok	Korlátlan
		Spratt	Korlátlan
		Homoki angolna	Korlátlan
		Fattyúmakréla	Korlátlan
	Németország	Közönséges tőkehal	Korlátlan
		Garnélák és fűrészes garnélák	Korlátlan
(6–12 tengeri mérföld) teljes partvidék	Franciaország	Valamennyi faj	Korlátlan

9. Szlovénia parti vizei ([1])

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Az északi szélesség 45° 10′-nél húzódó és a nyugat-isztriai partot a Grgatov rt Funtana foknál érintő északi szélességi körtől északra fekvő és a nyugat-isztriai partok mentén húzódó, szlovén fennhatóság alatt álló tengeri területnek a horvát parti tenger külső határától számított 12 mérföldes része	Horvátország	Tengerfeneken élő fajok és kis méretű nyílt vízi fajok, a szardíniát és a szardellát is beleértve	100 tonna fogás legfeljebb 25 halászhajóval, melyek közül 5 vonóhálóval felszerelt halászhajó

([1]) A fent említett rendszer a Szlovén Köztársaság kormánya és a Horvát Köztársaság kormánya által 2009. november 4-én Stockholmban aláírt választott bírósági megállapodás nyomán megszülető választott bírósági határozat teljeskörű végrehajtásának időpontjától kezdve alkalmazandó.

10. Finnország parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Balti-tenger (4–12 tengeri mérföld) ([1])	Svédország	Valamennyi faj	Korlátlan

([1]) 3–12 mérföld a Bogskär-szigetek körül.

11. Svédország parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Skagerrak (4–12 tengeri mérföld)	Dánia	Valamennyi faj	Korlátlan
Kattegat (3–12 mérföld) ([1])	Dánia	Valamennyi faj	Korlátlan
Balti-tenger (4–12 tengeri mérföld)	Dánia	Valamennyi faj	Korlátlan
	Finnország	Valamennyi faj	Korlátlan

([1]) A partvonaltól mérve.

12. Görögország parti vizei

Földrajzi terület	Tagállam	Faj	Jelentőség vagy különleges jellemzők
Jón-tenger (6–12 tengeri mérföld) a görög felségvizeken	Olaszország	Fejlábúak Rákok Tengerfeneken élő fajok Nagy méretű nyílt vízi fajok	Legfeljebb 68 halászhajóval”
Kréta szigetének dél-délkeleti részén (a k. h. 26° 00′ 00″-től keletre) 6–12 tengeri mérföld a görög kizárólagos gazdasági övezetben			
Kufonísszia szigetének dél-délkeleti része, 6–12 tengeri mérföld a görög kizárólagos gazdasági övezetben			
Kászosz szigetének dél-délkeleti része, 6–12 tengeri mérföld a görög kizárólagos gazdasági övezetben			
Kárpathosz szigetének dél-délkeleti része, 6–12 tengeri mérföld a görög kizárólagos gazdasági övezetben			
Ródosz szigetének dél-délkeleti része (a k. h. 27°59′02,00″-től nyugatra), 6–12 tengeri mérföld a görög kizárólagos gazdasági övezetben			

A TANÁCS (EU, Euratom) 2022/2496 RENDELETE

(2022. december 15.)

a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 312. cikkére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 106a. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére ([1]),

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziós háborúját követően az Unió számos pénzügyi intézkedéssel támogatja Ukrajnát. A támogatásokat eddig eseti alapon, korlátozott időtartamra nyújtották, és azokhoz jelentős tartalékfeltöltést kellett végrehajtani az uniós költségvetésből, valamint tagállami garanciákat kellett igénybe venni.

(2) Ukrajnának további segítségre lesz szüksége az állam működésének fenntartásához. Az Uniónak más nemzetközi partnerekkel együtt hozzá kell járulnia Ukrajna sürgős finanszírozási szükségleteinek kielégítéséhez. E célból az Unió az (EU) 2022/2463 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) keretében új eszközt hozott létre. Az említett eszköz keretében a tervezett pénzügyi támogatás egy jelentős részét hitelek formájában kell nyújtani.

(3) A megnövekedett külső instabilitás keretei között helyénvaló strukturált finanszírozási megoldást biztosítani a 2023-as és 2024-es évre Ukrajna folyamatos pénzügyi támogatása érdekében.

(4) Helyénvaló ezért lehetővé tenni az Unió számára, hogy fenntartható és megbízható módon biztosítsa a szükséges költségvetési forrásokat. Ennek érdekében az uniós költségvetési garancia formájában meglévő mechanizmust ki kell terjeszteni az Ukrajna számára 2023-ban és 2024-ben rendelkezésre bocsátott pénzügyi támogatásra. Az említett mechanizmusnak lehetővé kell tennie az Unió hitelfelvételi és hitelnyújtási műveletek keretében fennálló visszafizetési kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi kötelezettségösszegek akár 100 %-ának felszabadítását abban az esetben, ha az Unió nem kapja meg időben Ukrajnától az esedékes kifizetést.

(5) Lehetővé kell tenni, hogy a szükséges előirányzatokat az uniós költségvetésben a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan lehessen igénybe venni az Ukrajna számára 2023-ban és 2024-ben rendelkezésre álló pénzügyi támogatás vonatkozásában csakúgy, mint a tagállamok esetében. Az említett lehetőség nem érinti a saját forrásokra vonatkozóan az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat ([3]) 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott felső határ tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettséget.

(6) Elvben és további rendkívüli fejlemények hiányában az említett uniós költségvetési garanciának fedeznie kell az Ukrajnának nyújtott, legfeljebb 18 000 000 000 EUR összegű rövid távú pénzügyi segítséget az (EU) 2022/2463 rendeletben meghatározottak szerint, és a makroszintű pénzügyi támogatás 2024-ben történő felhasználását az említett rendeletben meghatározottak szerint az adott év első negyedévében történő kifizetésekre kell korlátozni.

([1]) A 2022. november 24-i egyetértés (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2463 rendelete (2022. december 14.) az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról (HL L 322., 2022.12.16., 1. o.).

([3]) A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o.).

(7) Ezt a rendeletet csak az Ukrajna számára 2023-ban és 2024-ben rendelkezésre álló pénzügyi támogatási programokra kell alkalmazni.

(8) Az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletet ([4]) ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(9) Tekintettel az Oroszország által Ukrajna ellen provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziós háború okozta rendkívüli körülmények miatti sürgető helyzetre, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.

(10) Az ukrajnai helyzet sürgősségére tekintettel e rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 2. cikkének (3) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„Amennyiben fel kell szabadítani a költségvetési rendelet 220. cikkének (1) bekezdésével összhangban engedélyezett, Ukrajnának való, 2023-ban és 2024-ben rendelkezésre álló pénzügyi támogatásnyújtásra szolgáló biztosítékokat, a szükséges összeget az MFF-ben rögzített felső határokat meghaladóan kell biztosítani.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 15-én.

a Tanács részéről
az elnök
M. BEK

([4]) A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433I., 2020.12.22., 11. o.).

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2497 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2022. október 12.)

az 1217/2009/EK tanácsi rendelet I. mellékletének az uniós mezőgazdasági számviteli információs hálózatban nyilvántartott franciaországi körzetek és az Egyesült Királyság tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unióban működő mezőgazdasági üzemek jövedelmére és üzleti tevékenységére vonatkozó számviteli adatok gyűjtésére szolgáló hálózat létrehozásáról szóló, 2009. november 30-i 1217/2009/EK tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 3. cikkére,

mivel:

(1) Az 1217/2009/EK rendelet I. melléklete tartalmazza a mezőgazdasági számviteli információs hálózat körzeteinek (FADN-körzetek) tagállamonkénti felsorolását.

(2) Franciaország – a melléklettel összhangban – 25 körzetre oszlik. Az 1217/2009/EK rendelet alkalmazásában Franciaország kérelmet nyújtott be Guadeloupe és Martinique körzetek egyetlen FADN-körzetbe (Antilles françaises) történő összevonására. A kérelem indokolt: mindkét jelenlegi FADN-körzetben igen hasonló típusú gazdálkodás folyik (elsősorban gyümölcstermesztés, különösen banántermesztés, valamint cukornádtermesztés és kertészet), így Guadeloupe és Martinique körzetek egyetlen FADN-körzetbe történő összevonása nagyobb mintanagyságot fog eredményezni, ez pedig több gazdálkodási típus tekintetében is megalapozottabb eredményeket fog adni. Az összevonást ezért tükrözni kell az FADN-körzeteknek az 1217/2009/EK rendelet I. mellékletében szereplő jegyzékében.

(3) Az Egyesült Királyság Unióból való kilépését követően az FADN-adatokat már nem gyűjtik az említett országban. Ezért az Egyesült Királyságot indokolt törölni az FADN-körzeteknek az 1217/2009/EK rendelet I. mellékletében szereplő jegyzékéből.

(4) Az 1217/2009/EK rendelet I. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(5) Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az új francia körzetet érintő adatgyűjtés kiigazítására, az FADN-körzetek e rendeletben előírt frissített jegyzékét a 2023-as számviteli évtől indokolt alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1217/2009/EK rendelet I. melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

([1]) HL L 328., 2009.12.15., 27. o.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

A rendeletet a 2023-as számviteli évtől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az 1217/2009/EK rendelet I. melléklete a következőképpen módosul:

1. a Franciaországra vonatkozó FADN-körzetek jegyzéke helyébe a következő szöveg lép:

„*Franciaország*

1. Île de France
2. Champagne-Ardenne
3. Picardie
4. Haute-Normandie
5. Centre
6. Basse-Normandie
7. Bourgogne
8. Nord-Pas de Calais
9. Lorraine
10. Alsace
11. Franche-Comté
12. Pays de la Loire
13. Bretagne
14. Poitou-Charentes
15. Aquitaine
16. Midi-Pyrénées
17. Limousin
18. Rhône-Alpes
19. Auvergne
20. Languedoc-Roussillon
21. Provence-Alpes-Côte d'Azur
22. Corse
23. Antilles françaises
24. La Réunion";

2. az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzést törölni kell.

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2498 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. december 9.)

az (EU) 2019/1700 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a „Jövedelem és életkörülmények" tárgykörben végzett, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó mintavételes felmérés adatállományai technikai részleteinek meghatározásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az egyedi szinten, mintavétel útján gyűjtött adatokon alapuló, személyekre és háztartásokra vonatkozó európai statisztikák közös keretének létrehozásáról, a 808/2004/EK, a 452/2008/EK és az 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 1177/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 577/98/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. október 10-i (EU) 2019/1700 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 7. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) A „Jövedelem és életkörülmények" tárgykör pontos végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságnak meg kell határoznia a szolgáltatásokhoz való hozzáférésre vonatkozó adatállományok technikai részleteit.

(2) A „Jövedelem és életkörülmények" tárgykör információt biztosít – különösen a jövedelemeloszlásra, a szegénységre és a társadalmi kirekesztésre vonatkozóan – az európai szemeszterhez és a szociális jogok európai pilléréhez, továbbá az életkörülményekkel és a szegénységgel kapcsolatos egyéb uniós szakpolitikák számára is. Ezzel összefüggésben a Bizottság (Eurostat) részére részletes tájékoztatást kell nyújtani a szolgáltatásokhoz való hozzáférésről, különösen a szolgáltatások igénybevételéről, a megfizethetőségről, a kielégítetlen szükségletekről és annak okairól.

(3) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) 7. cikkével létrehozott Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A „Jövedelem és életkörülmények" tárgykörben az adatállományok technikai részleteit a „Szolgáltatások, ezen belül gondozási szolgáltatások, illetve önálló életvitelre irányuló szolgáltatások igénybevétele", „A szolgáltatások megfizethetősége", a „Kielégítetlen szükségletek és annak okai" részletes témák tekintetében a melléklet tartalmazza, és azok a következőkre vonatkoznak:

a) a változó azonosítója;

b) a változó megnevezése;

c) a modalitási címke és kód;

d) az adatgyűjtési egység;

e) a referencia-időszak.

([1]) HL L 261. I, 2019.10.14., 1. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 9-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

A változók technikai jellemzői

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
Szolgáltatások, ezen belül gondozási szolgáltatások, illetve önálló életvitelre irányuló szolgáltatások igénybevétele					
HC 190	Hosszan tartó fizikai, értelmi/szellemi betegség, fogyatékosság vagy idős kor miatt otthoni gondozásra szoruló személyek jelenléte a háztartásban	1 2	Igen Nem	Háztartás	Jelenlegi
HC190_F	Hosszan tartó fizikai, értelmi/szellemi betegség, fogyatékosság vagy idős kor miatt otthoni gondozásra szoruló személyek jelenléte a háztartásban (megjelölés)	1 -1 -7	Kitöltve Hiányzik Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
HC 200	Professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatásokban részesült	1 2	Igen Nem	Háztartás	Jelenlegi
HC200_F	Professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatásokban részesült (megjelölés)	1 2 3 4 -1 -2 -7	Felmérés/adatfelvétel útján gyűjtött adat Közigazgatási adatokból gyűjtött adat Imputált Nem állapítható meg forrás Hiányzik Nem alkalmazható (a háztartásban senkinek nincs szüksége professzionális otthoni ápolás-gondozásra HC 190 = 2) Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
PC280	A tömegközlekedés igénybevételének gyakorisága	1	Naponta	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Utolsó 12 hónap
		2	Hetente (de nem minden nap)		
		3	Havonta (de nem minden héten)		
		4	Ritkábban, mint havonta egyszer		
		5	Egyszer sem		
PC280_F	A tömegközlekedés igénybevételének gyakorisága (megjelölés)	1	Felmérés/adatfelvétel útján gyűjtött adat		
		2	Közigazgatási adatokból gyűjtött adat		
		3	Imputált		
		4	Nem állapítható meg forrás		
		-1	Hiányzik		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
PC310	Munkanélküli ellátásra való jogosultság	1	Igen	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Jelenlegi
		2	Nem		
		3	Nem tudom		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
PC310_F	Munkanélküli ellátásra való jogosultság (megjelölés)	1	Felmérés/adatfelvétel útján gyűjtött adat		
		2	Közigazgatási adatokból gyűjtött adat		
		3	Imputált		
		4	Nem állapítható meg forrás		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (nem alkalmazott vagy önálló vállalkozó PL032 = 2,3,4,5,6,7,8)		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
PC320	Betegségi ellátásra való jogosultság	1	Igen	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Jelenlegi
		2	Nem		
		3	Nem tudom		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
PC320_F	Betegségi ellátásra való jogosultság (megjelölés)	1	Felmérés/adatfelvétel útján gyűjtött adat		
		2	Közigazgatási adatokból gyűjtött adat		
		3	Imputált		
		4	Nem állapítható meg forrás		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (nem alkalmazott vagy önálló vállalkozó PL032 = 2,3,4,5,6,7,8)		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
PC330	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása, amikor közigazgatási hivatalokkal vagy közszolgáltatókka l (beleértve a munkaügyi központot, az egészségügyi és szociális szolgáltatókat) kerül kapcsolatba	1	Nem álltam kapcsolatban semmilyen közigazgatási hivatallal vagy közszolgáltatóval	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Utolsó 12 hónap
		2	Főként az életkor miatt (túl fiatal/idős)		
		3	Főként a nem miatt (férfi/nő/nem bináris)		
		4	Főként fogyatékosság vagy hosszan tartó egészségügyi probléma miatt		
		5	Főként bevándorlási háttér vagy etnikai származás miatt		
		6	Főként vallás/ meggyőződés miatt (OPCIONÁLIS)		
		7	Főként szexuális irányultság miatt (OPCIONÁLIS)		
		8	Főként egyéb ok miatt		
		9	Nem, nem éreztem hátrányos megkülönböztetést		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
PC330_F	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása, amikor közigazgatási hivatalokkal vagy közszolgáltatókkal (beleértve a munkaügyi központot, az egészségügyi és szociális szolgáltatókat) kerül kapcsolatba (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
PC340	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása lakáskereséskor	1	Nem kerestem lakást	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Utolsó 5 év
		2	Főként az életkor miatt (túl fiatal/idős)		
		3	Főként a nem miatt (férfi/nő/nem bináris)		
		4	Főként fogyatékosság vagy hosszna tartó egészségügyi probléma miatt		
		5	Főként bevándorlási háttér vagy etnikai származás miatt		
		6	Főként vallás/meggyőződés miatt (OPCIONÁLIS)		
		7	Főként szexuális irányultság miatt (OPCIONÁLIS)		
		8	Főként egyéb ok miatt		
		9	Nem, nem éreztem hátrányos megkülönböztetést		
PC340_F	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása lakáskereséskor (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
PC350	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása az oktatásban	1	Nem voltam diák vagy diák szülője (az elmúlt 12 hónapban)	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Utolsó 12 hónap
		2	Főként az életkor miatt (túl fiatal/idős)		
		3	Főként a nem miatt (férfi/nő/nem bináris)		
		4	Főként fogyatékosság vagy hosszan tartó egészségügyi probléma miatt		
		5	Főként bevándorlási háttér vagy etnikai származás miatt		
		6	Főként vallás/meggyőződés miatt (OPCIONÁLIS)		
		7	Főként szexuális irányultság miatt (OPCIONÁLIS)		
		8	Főként egyéb ok miatt		
		9	Nem, nem éreztem hátrányos megkülönböztetést		
PC350_F	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása az oktatásban (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
PC360	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása nyilvános terekben (boltban, kávézóban, étteremben, szabadidős létesítményekben stb.)	1	Főként az életkor miatt (túl fiatal/idős)	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Utolsó 12 hónap
		2	Főként a nem miatt (férfi/nő/nem bináris)		
		3	Főként fogyatékosság vagy hosszan tartó egészségügyi probléma miatt		
		4	Főként bevándorlási háttér vagy etnikai származás miatt		
		5	Főként vallás/meggyőződés miatt (OPCIONÁLIS)		
		6	Főként szexuális irányultság miatt (OPCIONÁLIS)		
		7	Főként egyéb ok miatt		
		8	Nem, nem éreztem hátrányos megkülönböztetést		
PC360_F	Hátrányos megkülönböztetés tapasztalása nyilvános terekben (boltban, kávézóban, étteremben, szabadidős létesítményekben stb.) (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

HC 221	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatások megfizetése	1	Teljes mértékben a magán-egészségbiztosítás, az állami egészségbiztosítási vagy más szociális védelmi ágazat fizeti	Háztartás	Utolsó 12 hónap
		2	Részben az igénybevevő/háztartás fizeti		
		3	Teljes mértékben az igénybevevő/háztartás fizeti		
		4	Nem tudja		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
HC221_F	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatások megfizetése (megjelölés)	1	Felmérés/adatfelvétel útján gyűjtött adat		
		2	Közigazgatási adatokból gyűjtött adat		
		3	Imputált		
		4	Nem állapítható meg forrás		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (nem vett igénybe otthoni ápolási-gondozási szolgáltatásokat HC 200 = 2)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
HC 230	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatások megfizethetősége	1	Nagy nehézségek árán	Háztartás	Utolsó 12 hónap
		2	Nehézségek árán		
		3	Kisebb nehézségek árán		
		4	Viszonylag könnyen		
		5	Könnyen		
		6	Nagyon könnyen		
HC230_F	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatások megfizethetősége (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (nem vett igénybe otthoni ápolási-gondozási szolgáltatásokat HC200 = 2 vagy HC 221 = 1)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
HC 300	A tömegközlekedés pénzügyi terhei	1	Nagyon megterhelő	Háztartás	Utolsó 12 hónap
		2	Némileg megterhelő		
		3	Nem jelent terhet		
		4	A háztartásban senki nem vett igénybe tömegközlekedést		
HC300_F	A tömegközlekedés pénzügyi terhei (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
RC370	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatások megfizetése	1	Igen	A háztartás minden legfeljebb 12 éves tagja	Utolsó 12 hónap
		2	Nem		
RC370_F	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatások megfizetése (megjelölés)	1	Felmérés/adatfelvétel útján gyűjtött adat		
		2	Közigazgatási adatokból gyűjtött adat		
		3	Imputált		
		4	Nem állapítható meg forrás		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (nem 0–12 éves)		
		-4	Nem alkalmazható (nem vett igénybe intézményes gyermekgondozási szolgáltatásokat RL030 = 0 és RL040 = 0)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
HC040	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatások megfizethetősége	1	Nagy nehézségek árán	Háztartás	Utolsó 12 hónap
		2	Nehézségek árán		
		3	Kisebb nehézségek árán		
		4	Viszonylag könnyen		
		5	Könnyen		
		6	Nagyon könnyen		
HC040_F	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatások megfizethetősége (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (a háztartásban nincs 0–12 éves gyermek)		
		-4	Nem alkalmazható (nem vett igénybe intézményes gyermekgondozási szolgáltatásokat RL030 = 0 és RL040 = 0 vagy RC370 = 2)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

HC 240	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatásokkal kapcsolatos kielégítetlen szükségletek	1 2	Igen Nem	Háztartás	Jelenlegi
HC240_F	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatásokkal kapcsolatos kielégítetlen szükségletek (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (a háztartásban senkinek nem volt szüksége otthoni ápolásra-gondozásra HC 190 = 2)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
HC 250	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatások (fokozottabb) igénybevétele mellőzésének fő oka	1	Nem engedheti meg magának	Háztartás	Jelenlegi
		2	A rászoruló nem kíván ilyen szolgáltatást igénybe venni		
		3	Ilyen szolgáltatások nem állnak rendelkezésre		
		4	Az igénybe vehető szolgáltatás nem megfelelő színvonalú		
		5	Egyéb okok		
HC250_F	A professzionális otthoni ápolási-gondozási szolgáltatások (fokozottabb) igénybevétele mellőzésének fő oka (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem releváns (HC 240 = 2)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
RC380	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatásokkal kapcsolatos kielégítetlen szükségletek	1	Igen	A háztartás minden legfeljebb 12 éves tagja	Jelenlegi
		2	Nem		
RC380_F	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatásokkal kapcsolatos kielégítetlen szükségletek (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (nem 0–12 éves)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
RC390	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatások (fokozottabb) igénybevétele mellőzésének fő oka	1	Nem engedheti meg magának	A háztartás minden legfeljebb 12 éves tagja	Jelenlegi
		2	Nincs hely		
		3	Van hely, de nem a közelben		
		4	Van hely, de a nyitvatartási idő nem megfelelő		
		5	Van hely, de a szolgáltatás nem megfelelő színvonalú		
		6	Egyéb okok		
RC390_F	Az intézményes gyermekgondozási szolgáltatások (fokozottabb) igénybevétele mellőzésének fő oka (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (nem 0–12 éves)		
		-4	Nem alkalmazható (nincsenek kielégítetlen szükségletek RC380 = 2)		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		
PC290	A tömegközlekedés rendszeres igénybevétele mellőzésének fő oka	1	Túl drága	A háztartás összes jelenlegi, 16. életévét betöltött tagja, vagy a kiválasztott válaszadó (ha van ilyen)	Utolsó 12 hónap
		2	Nem áll rendelkezésre tömegközlekedés a térségben		
		3	A fizikai hozzáférés túl nehéz		
		4	A menetrend nem elég sűrű vagy kényelmetlen		
		5	Túl hosszú utazási idő		
		6	Biztonsági vagy védelmi aggályok		
		7	Egyéb ok		

Változó azonosítója	Változó megnevezése	Modalitási kód	Modalitási címke	Adatgyűjtési egység	Referencia-időszak
PC290_F	A tömegközlekedés rendszeres igénybevétele mellőzésének fő oka (megjelölés)	1	Kitöltve		
		-1	Hiányzik		
		-2	Nem alkalmazható (PC280 = 1,2,3)		
		-3	Nem kiválasztott válaszadó		
		-7	Nem alkalmazható (a többéves gördülő tervnek megfelelően most nincs adatgyűjtés)		

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2499 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. december 12.)

az Európai Unióban működő mezőgazdasági üzemek jövedelmére és üzleti tevékenységére vonatkozó számviteli adatok gyűjtésére szolgáló hálózat létrehozásáról szóló 1217/2009/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet módosításáról és helyesbítéséről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unióban működő mezőgazdasági üzemek jövedelmére és üzleti tevékenységére vonatkozó számviteli adatok gyűjtésére szolgáló hálózat létrehozásáról szóló, 2009. november 30-i 1217/2009/EK tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésére, 5a. cikke (2) bekezdésére, 8. cikke (3) bekezdésének harmadik és negyedik albekezdésére, valamint 19. cikkének (3) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2015/220 bizottsági végrehajtási rendelet ([2]) 10. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése lehetőséget biztosít a mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlap továbbítására vonatkozó határidő három hónappal, az érintett számviteli év végét követő december 31-ig történő meghosszabbítására. Ez a lehetőség a Covid19-világjárvány miatt a 2019-es számviteli évtől kezdődően biztosított. A világjárvány okozta nyomás lassan enyhülni látszik, és a legtöbb tagállam a meghosszabbítás igénybevétele nélkül továbbította az adatokat. Az adattovábbításra vonatkozó határidő meghosszabbításának lehetőségére ezért már nincs szükség. Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon a tagállamok rendelkezésére az említett változáshoz való alkalmazkodásra, indokolt, hogy a határidő meghosszabbításának lehetősége a 2022-es számviteli évtől kezdődően ne legyen alkalmazható.

(2) Annak érdekében, hogy a Bizottság szolgálatai megfelelő támogatást tudjanak nyújtani a számviteli adatoknak az adattovábbítási határidő lejárta előtti továbbításáért felelős tagállami hatóságok számára, valamint hogy a Bizottság és a tagállamok személyzetét az év végi időszakban ne kelljen mozgósítani, az adattovábbítás határidejét az érintett számviteli év végét követő december 15-re kell kitűzni. Ez a változtatás a 2022-es számviteli évtől alkalmazandó. A Németországban érvényben lévő számviteli szabályok sajátosságai miatt, valamint figyelembe véve Németországnak az említett adatok szolgáltatása tekintetében korábban mutatott magatartását, Németország számára indokolt engedélyezni, hogy a mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlapokat a december 15-i határidőt követő legfeljebb 15 héten belül nyújtsa be a Bizottságnak.

(3) Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet 14. cikke rendelkezik a tagállamok adatgyűjtéssel kapcsolatos költségeihez való uniós pénzügyi hozzájárulásról. A mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlaponként fizetendő jelenlegi átalánydíj egy állandó és egy változó részből áll. Az átalánydíj összetételének, valamint a tagállamok és a Bizottság által végzett adatfeldolgozásnak a jelentős egyszerűsítése érdekében olyan átalánydíjat kell megállapítani, amely a jelenlegi állandó és változó rész összegének megfelelő egyetlen állandó részből áll. Az egyszerűsítést célzó fenti változtatás könnyen megvalósítható, és a 2022-es számviteli évtől kezdődően alkalmazható.

(4) Franciaország kérelmet nyújtott be arra vonatkozóan, hogy két FADN-körzetét („Guadeloupe” és „Martinique”) egyetlen FADN-körzetbe vonhassa össze („Antilles françaises”), mivel a gazdaságok mindkét jelenlegi FADN-körzetben nagyon hasonló típusú gazdálkodást folytatnak (elsősorban gyümölcstermesztés, különösen banántermesztés, valamint cukornádtermesztés és kertészet). Az említett összevonás nagyobb mintanagyságot fog eredményezni, ez pedig több gazdálkodási típus tekintetében is megalapozottabb eredményeket fog adni. Helyénvaló lehetővé tenni az említett tagállam számára, hogy felülvizsgálja a 2023-as számviteli évre vonatkozó kiválasztási tervét. Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet I. és II. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

([1]) HL L 328., 2009.12.15., 27. o.

([2]) A Bizottság (EU) 2015/220 végrehajtási rendelete (2015. február 3.) az Európai Unióban működő mezőgazdasági üzemek jövedelmére és üzleti tevékenységére vonatkozó számviteli adatok gyűjtésére szolgáló hálózat létrehozásáról szóló 1217/2009/EK tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 46., 2015.2.19., 1. o.)

(5) Magyarország kérelme nyomán, hogy a mezőgazdasági szerkezetátalakítások következtében módosíthassa az adatszolgáltató üzemek számát és a gazdasági méretre vonatkozó küszöbértéket, helyénvaló lehetővé tenni az említett tagállam számára a 2023. számviteli évre vonatkozó kiválasztási tervének és a gazdasági méretre vonatkozó küszöbértékének a felülvizsgálatát, valamint az adatszolgáltató üzemek számának megfelelő újraelosztását vagy kiigazítását. Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet I. és II. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(6) Az Egyesült Királyság Unióból való kilépését követően az FADN-adatok gyűjtésére az említett országban nem kerül sor. Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet I. és II. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(7) mivel az Unió célja az energiaforrások diverzifikálása, az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet VIII. mellékletének H. táblázatában szereplő fűtőanyagok kategóriáját földgázra és feldolgozott gázokra, olajra és kőolajtermékekre, szilárd fosszilis tüzelőanyagokra, valamint megújuló tüzelőanyagokra kell felosztani annak érdekében, hogy azoknak a gazdaságok szintjén felmerülő egyedi költségeire vonatkozóan bővebb információk álljanak rendelkezésre. A fűtőanyagok kategóriájának javasolt felosztása a 2023-as számviteli évtől kezdődően önkéntes alapon, a 2025-ös számviteli évtől pedig kötelezően alkalmazandó.

(8) Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet VIII. mellékletének J. táblázata előírja a tagállamok számára, hogy adják meg a mezőgazdasági üzemben tartott állatok átlagos számát. Ez alapján kerül sor a gazdaság standard termelési értékének és gazdasági méretének kiszámítására. Mivel előállhat olyan rendkívüli helyzet (például járvány tör ki a mezőgazdasági üzemben, vagy egészségügyi okból kiselejtezést kell végrehajtani), amely átmenetileg az állatok átlagos létszámának csökkenését eredményezi, de nem érinti a mezőgazdasági üzemnek a rendkívüli helyzet utáni termelési kapacitását, ennek figyelembevétele érdekében javasolt egy állatokra vonatkozó referenciaszám bevezetése az adott mezőgazdasági üzem termelési kapacitásának jellemzésére. A javasolt változót a 2022-es számviteli évtől önkéntes alapon kell alkalmazni.

(9) A közös agrárpolitika reformjáról szóló (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) 2023-tól alkalmazandó, ezért helyénvaló naprakésszé tenni az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet VIII. mellékletének M. táblázatában szereplő kifizetések és támogatások jegyzékét.

(10) Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet VIII. melléklete meghatározza a mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlapokon szereplő számviteli adatok megjelenési formáját és felépítését. A mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlapra vonatkozó kérdőív egyszerűsítése és pontosítása érdekében az említett mellékletet módosítani kell, hogy megfeleljen az FADN egyszerűsítésével és korszerűsítésével foglalkozó munkacsoport által elért első eredményeknek. A B. táblázat magyarázó megjegyzéseiben az UO (B.UO. MHT tulajdonosi gazdálkodás esetén) kódra vonatkozó megjegyzésnél tévesen az 11300. növénykultúra-kódra vonatkozó hivatkozás szerepel, amely már nem érvényes. Az említett hibát javítani kell.

(11) Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet IV. mellékletének B. része meghatározza az (EU) 2018/1874 bizottsági végrehajtási rendelet ([4]) és az FADN adatszolgáltatási űrlapok összeegyeztetésére szolgáló megfelelési táblázatot és a mutatók meghatározott csoportjára vonatkozó kódokat. A 2020. évre vonatkozó integrált mezőgazdaságiüzem-statisztikában (IFS 2020) szereplő, a B. rész II. szakaszában, a több változóból álló, meghatározott mutatócsoportokra vonatkozó kódok jegyzékében a P16 kódra vonatkozó bejegyzés nyomdahibát tartalmaz, amelyet helyesbíteni kell.

(12) Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani és helyesbíteni kell.

(13) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a mezőgazdasági számviteli információs hálózat bizottságának véleményével,

---

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

([4]) A Bizottság (EU) 2018/1874 végrehajtási rendelete (2018. november 29.) az integrált mezőgazdasági statisztikákról, valamint az 1166/2008/EK és az 1337/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/1091 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében a változók jegyzéke és a változók leírása tekintetében a 2020. év vonatkozásában szolgáltatandó adatokról (HL L 306., 2018.11.30., 14. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet módosításai

Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet a következőképpen módosul:

1. A 10. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

   „(3) A mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlapokat az érintett számviteli év végét követő december 15-ig kell továbbítani a Bizottsághoz.

   Németország azonban az első bekezdésben említett határidő lejárta utáni 15 héten belül nyújthatja be a Bizottságnak a mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlapokat."

2. A 14. cikk helyébe a következő szöveg lép:

   „*14. cikk*

   Az átalánydíj összege

   (1) Az 1217/2009/EK rendelet 19. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett átalánydíj összege mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlaponként 180 EUR.

   (2) Amennyiben az 1217/2009/EK rendelet 19. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett 80 %-os küszöbértéket sem egy adott FADN-körzet, sem az érintett tagállam szintjén nem sikerül elérni, a szóban forgó rendelkezésben meghatározott csökkentést csak nemzeti szinten kell alkalmazni."

3. Az I., a II. és a VIII. melléklet e rendelet I. mellékletének megfelelően módosul.

4. A VIII. melléklet J. táblázata e rendelet II. mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet helyesbítései

Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet a következőképpen kerül helyesbítésre:

1. Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet IV. mellékletében a P16 kódra vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

   „P16. = Olajos magvak = SO_CLND022 (Káposzta- és réparepcemag) + SO_CLND023 (Napraforgó) + SO_CLND024 (Szója) + SO_CLND025(Olajlen (lenmag)) + SO_CLND026 (Egyéb olajos magvúak m.n.s.)".

2. Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet VIII. mellékletében a B.UO. „MHT tulajdonosi gazdálkodás esetén" kódra vonatkozó magyarázat helyébe a következő szöveg lép:

   „B.UO.10.A. Olyan MHT (szántóföld, állandó legelő, állandó növénykultúrák és konyhakertek), amelynek a gazdálkodó a tulajdonosa, örökhaszonbérlője vagy haszonbérlője és/vagy hasonló feltételek mellett birtokolt MHT."

3. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Az 1. cikk (1), (2) és (4) bekezdését a 2022-es számviteli évtől kezdődően kell alkalmazni a mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlapok továbbítása tekintetében.

Az 1. cikk (3) bekezdését a 2023-as számviteli évtől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 12-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

I. MELLÉKLET

Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet I., II. és VIII. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet a következőképpen módosul:

a) a Franciaországra vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„Franciaország (La Réunion és Antilles françaises kivételével)	25 000
Franciaország (csak La Réunion és Antilles françaises)	15 000”

b) a Magyarországra vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„Magyarország	8 000”

c) az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzést el kell hagyni;

2. A II. melléklet a következőképpen módosul:

a) a Franciaországra vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„Franciaország		
121	Île-de-France	190
131	Champagne-Ardenne	370
132	Picardie	270
133	Haute-Normandie	170
134	Centre	410
135	Basse-Normandie	240
136	Bourgogne	340
141	Nord-Pas de Calais	280
151	Lorraine	230
152	Alsace	200
153	Franche-Comté	210
162	Pays de la Loire	460
163	Bretagne	480
164	Poitou-Charentes	360
182	Aquitaine	550
183	Midi-Pyrénées	480
184	Limousin	220
192	Rhône-Alpes	480
193	Auvergne	360
201	Languedoc-Roussillon	430
203	Provence-Alpes-Côte d’Azur	420
204	Corse	170
207	La Réunion	160
208	Antilles françaises	120
Franciaország összesen		7 600”

b) a Magyarországra vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„Magyarország		
764	Észak-Magyarország	180
767	Alföld	1 200
768	Dunántúl	570
	Magyarország összesen	1 950”

c) az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzést el kell hagyni;

3. A VIII. melléklet a következőképpen módosul:

a) a címet követő első bekezdés helyébe az alábbi szöveg lép:

„Az összegyűjtendő adatok táblázatokba vannak sorolva, azon belül pedig csoportokra, kategóriákra és oszlopokra vannak osztva. Az egyes adatmezőkre a következőképpen kell hivatkozni:

<táblázat betűjele>.<csoport>.<kategóriakód>(.<és egyéb különleges kategóriakódok).oszlop

A konkrét adatértékeket az egyes oszlopokban kell feltüntetni. Az alábbiakban meghatározott táblázatok üres mezőiben lehet értéket megadni; a »–« jelöléssel ellátott szürke mezőkben nem lehet értéket megadni, mivel az adott csoporttal összefüggésben nem értelmezhetők.

Példák:

– B.UT.20.A (a B. táblázatban található UT csoport A. oszlopa a 20. kategória esetében): a „Haszonbérelt MHT” „Területe”, amelyet a B. táblázat „MHT bérlői gazdálkodás esetén” csoportjában kell megadni.

– I.A.10110.1.0.TA (az I. táblázatban található A. csoport TA. oszlopa a 10110. kategória esetében): a „Közönséges búza és tönkölybúza” teljes területe, amelyet az 1. növénykultúra-típus (Szántóföldi növények – főnövény, közévetett növények) tekintetében kell megadni, valamint a hiányzó adatokra vonatkozó 0. kód (Nincs hiányzó adat).

– M.S.1150.1.2.V (az M. táblázatban található S. csoport V. oszlopa, az 1150. kategória és az 1. és 2. egyedi kiegészítő kategóriakódok esetében): a „fenntarthatóságot elősegítő alapszintű jövedelemtámogatás – támogatási jogosultságok alapján” támogatási értéke, amelynek finanszírozása kizárólag az uniós költségvetésből, a hektárban megadott terület nagyságától függően történik.

Ha egy adat az adott mezőgazdasági üzemre nem vonatkozik vagy nem áll rendelkezésre, a táblázatba nem szabad »0« értéket bevinni.

A táblázatokat egy betű, a csoportokat egy vagy több betű, a kategóriákat numerikus kódok, az oszlopokat pedig egy vagy több betű jelzi.

Az első táblázat tartalmazza a csoportok és oszlopok magas szintű mátrixát az A–M. táblázatra vonatkozóan. A második táblázat tartalmazza ezeknek a kategóriákba való sorolását, amelyben mindegyik kategóriához egy vagy több kód és alkód van rendelve.

A mezőgazdasági adatszolgáltatási űrlapon szereplő adatokat a következőképpen megadott pontossággal kell közölni:

anyagi érték: euróban vagy nemzeti pénzegységben kifejezett érték, tizedesértékek nélkül. Mindazonáltal azon nemzeti valuták esetében, ahol az egység az euróhoz képest viszonylag alacsony értéket képvisel, a szóban forgó tagállamok kapcsolattartó irodái és a Bizottságnak a mezőgazdasági számviteli információs hálózattal (FADN) foglalkozó munkatársai között megegyezés születhet arra vonatkozóan, hogy az értékeket a nemzeti pénzegység százas vagy ezres értékében fejezzék ki,

fizikai mennyiség: métermázsában (1 q = 100 kg) kell megadni, kivéve a tojást, amelyet ezer darabban kell kifejezni, valamint a bort és a kapcsolódó termékeket, amelyeket hektoliterben kell kifejezni,

terület: árban (1 a = 100 m2) kell megadni, kivéve a gombát, amelyet a teljes termőterület négyzetméterében kell kifejezni, valamint az M. táblázatban a támogatásokat, ahol az alapegységet hektárban kell rögzíteni,

az állatállomány átlaglétszáma: két tizedesjegyig kell megadni, kivéve a baromfit és a nyulat, amelyeket egész számban kell megadni, és a méheket, amelyeket a használatban lévő méhkaptárak számában kell megadni,

munkaegység: két tizedesjegyig kell megadni.

Az egyes táblázatok kategóriáira és az oszlopok értékeire vonatkozóan további meghatározások és rendelkezések találhatók az adott táblázat után.”;

b) az A. táblázat (A mezőgazdasági üzemekre vonatkozó általános információk) a következőképpen módosul:

i. a táblázat első és második részében „A könyvelőiroda kódja” (AO) oszlopot el kell hagyni;

ii. a táblázat második része a következőképpen módosul:

1. az 50. kódra vonatkozó sort el kell hagyni;

2. a 230., 231. és 232. kódok helyébe a következő szöveg lép:

„Kód (*)	Megnevezés	**Cso-port**	R	S	H	DG	MI	N	DT	W	TF	ES	C
230	Termelői szervezetek tagja	**OT**	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	AO-T230C
231	A termelői szervezetek gazdasági jelentősége a gazdaság szempontjá-ból	**OT**	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	AO-T231C
232	A termelői szervezetek tagjainak száma	**OT**	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	AO-T232C”

c) az A. táblázathoz kapcsolódó magyarázatok a következőképpen módosulnak:

i. az A. táblázat A.AI. pontja (Számviteli információk) alatt a 60. és 70. kódra vonatkozó megjegyzések helyébe a következő szöveg lép:

„A.AI. **Számviteli információk**

A.AI.60.C. *A számvitel típusa:* meg kell adni a gazdaság által folytatott könyvelés típusát. A következő kódszámokat kell használni:

1. Kettős könyvelés.

2. Egyszeres könyvelés.

3. Nincs könyvelés.

A.AI.70.DT. *A könyvelés lezárásának napja*: »ÉÉÉÉ-HH-NN« formátumban kell megadni, például 2009-06-30 vagy 2009-12-31.”;

ii. az A. táblázat A.OT. pontja (A mezőgazdasági üzemre vonatkozó egyéb adatok) alatt a 230. kódra vonatkozó megjegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„A.OT.230.C. *Termelői szervezetek tagja*: annak feltüntetése, hogy a gazdaság (a gazdálkodó(k) vagy az üzemvezető(k)) olyan termelői szervezet tagja(i)-e, amely megosztja a költségeket és/vagy előmozdítja a mezőgazdasági termékek forgalmazását, és ha igen, akkor a gazdaság mely termékeit forgalmazza a termelői szervezet (válassza ki az összes olyan ágazatot, amely azon termelői szervezetek alá tartozik, amelyeknek a gazdaság a tagja). E felmérés alkalmazásában »termelői szervezet« minden olyan szervezet, amelyet a termelők kezdeményezésére hoztak létre egy adott ágazatban közös tevékenységek végzése céljából (horizontális együttműködés). A termelői szervezeteket a termelőknek kell ellenőrizniük, különböző jogi formákat ölthetnek, lehetnek például mezőgazdasági szövetkezetek, gazdaszövetségek vagy olyan magánvállalatok, amelyekben a termelők részvényesként vesznek részt.

0. nem tagja termelői szervezetnek

a termelési, az igazgatási és a beruházási költségek megosztására létrejött termelői szervezet tagja és/vagy a gazdaság alábbi termékeinek forgalmazására létrejött termelői szervezet tagja:

31. gabonafélék

32. olajos magvak és fehérjenövények

33. zöldség- és gyümölcsfélék (ideértve a citrusféléket, azonban az olajbogyó kivételével)

34. olajbogyó

35. szőlőültetvények

36. marhahús

37. tehéntej

38. sertéshús

39. juh- és kecskefélék (tej és hús)

40. baromfihús

41. tojás

42. egyéb ágazat.";

d) a C. táblázat (Munkaerő) helyébe a következő lép:

„Munkaerő-kategória	Kód(*)

Adatcsoport		Oszlopok						
		Általános				A mezőgazdasági üzemben végzett valamennyi munka (mezőgazdasági munka és mezőgazdasági üzemhez közvetlenül kapcsolódó egyéb jövedelemszerző tevékenységek során végzett munka)		A gazdasághoz közvetlenül kapcsolódó egyéb jövedelemtermelő tevékenységek során végzett munka aránya
		Személyek száma	Nem	Születési év	Az üzemvezető mezőgazdasági képzettsége	Éves munkaidő	Az éves munkaerőegységek (ÉME) száma	Az éves munkaidőn belüli %-os arány
		P	**G**	**B**	**T**	**Y1**	**W1**	**Y2**
		Egész szám	Kód megadása	Négy számjegy	Kód megadása	(óra)	(ÉME)	%
UR	Fizetetlen rendszeres							
UC	Fizetetlen alkalmi	–	–	–	–		–	
PR	Fizetett rendszeres							
PC	Fizetett alkalmi	–	–	–	–		–	

Kód(*)	Megnevezés	Csoport	**P**	**G**	**B**	**T**	**Y1**	**W1**	**Y2**
10	Gazdálkodó(k)/ üzemvezető(k)	**UR**	–						–
20	Gazdálkodó(k)/nem üzemvezető(k)	**UR**	–			–			–
30	Üzemvezető(k)/nem gazdálkodó(k)	**UR**	–						–
40	A gazdálkodó(k) házastársa(i)/élettársa (i)	**UR**		–	–	–			
50	Egyéb	**UR, PR**		–	–	–			
60	Alkalmi munka	**UC, PC**	–	–	–	–		–	
70	Fizetett üzemvezető	**PR”**	–						–

e) a C. táblázathoz kapcsolódó magyarázatok a következőképpen módosulnak:

i. a C.PR. kódhoz (Fizetett rendszeres munkaerő) tartozó megjegyzések helyébe a következő szöveg lép:

„**C.PR. Fizetett rendszeres munkaerő**

Olyan, a nyújtott szolgáltatásokért járó szokásos mértékben (készpénzben és/vagy természetben) megfizetett munkaerő, amely a számviteli év során (a rendes munkaszüneti napokat kivéve) hetente legalább egy teljes napot dolgozott a mezőgazdasági üzemben.

A következő kategóriákat kell feltüntetni:

C.PR.70. Fizetett üzemvezető

A mezőgazdasági üzem napi irányítását végző, bérben részesülő személy.

C.PR.50. Egyéb

E csoportban összesítve kell feltüntetni valamennyi rendszeres, fizetett munkaerőt (kivéve a mezőgazdasági üzem bérben részesülő üzemvezetőjét). Idetartoznak a munkavezetők és beosztott vezetők is, akik nem felelősek az egész gazdaság irányításáért.”;

ii. a C. táblázat oszlopaihoz tartozó megjegyzések közül „Az egyéb jövedelemszerző tevékenységek során végzett munka aránya az éves munkaerőegységek %-ában (W2 oszlop)” megjegyzést el kell hagyni;

f) a D. táblázat (Eszközök) második része helyébe a következő szöveg lép:

„Kód (*)	A kategóriák leírása	**OV**	**AD**	**DY**	**IP**	**S**	**SA**	**CV**
1005	Pénzeszközök, követelések, egyéb forgóeszközök és ezekkel egyenértékű eszközök		–	–	–	–	–	
1040	Készletek		–	–				
2010	Biológiai eszközök – növények							
3010	Mezőgazdasági földterület		–	–				
3020	Talajjavítás							
3030	Gazdasági épületek							
4010	Gépek és berendezések							

5010	Erdőterület, a lábon álló fát is beleértve		–	–				
7005	Immateriális javak							
8010	Egyéb befektetett eszközök”							

g) a D. táblázathoz kapcsolódó magyarázatok a következőképpen módosulnak:

i. az 1010, 1020 és 1030 kódhoz tartozó megjegyzéseket el kell hagyni, és az 1040 kódhoz tartozó megjegyzés előtt a következő megjegyzést kell beilleszteni:

„1005. **Pénzeszközök, követelések, egyéb forgóeszközök és ezekkel egyenértékű eszközök**

Készpénz és egyszerűen készpénzre váltható egyéb eszközök. Rövid lejáratú eszközök és a mezőgazdasági üzem követelései, amelyek általában a gazdasági tevékenységekből származnak. Egyéb, könnyen értékesíthető vagy várhatóan egy éven belül visszafizetett eszközök.”;

ii. a 7010 és 7020 kódhoz tartozó megjegyzéseket el kell hagyni, és az 5010 kódhoz tartozó megjegyzés után a következő megjegyzést kell beilleszteni:

„7005 **Immateriális javak**

Könnyen megvásárolható vagy értékesíthető immateriális javak (pl. például kvóták és jogok, amennyiben földterület nélkül forgalomképesek és a piac aktív), valamint nehezen megvásárolható vagy értékesíthető immateriális javak (pl. szoftverek, licenszdíjak stb.). A rovatot ki kell tölteni, és a beírt összegek után a DY oszlopban meg kell állapítani az értékcsökkenést.”;

h) a H. táblázat (Ráfordítások) második része helyébe a következő szöveg lép:

„Kód (*)	Csoport	A kategóriák leírása	V	Q
1010	**LM**	A fizetett munkaerő bére és társadalombiztosítási költségei		–
1020	**LM**	Szerződéses munka és gépbérlet		–
1030	**LM**	Gépek és berendezések karbantartása		–
1040	**LM**	Üzemanyagok és kenőanyagok		–
1050	**LM**	Személygépjármű-költségek		–
2010	**SL**	A legeltetett állatállomány (lófélék, kérődzők) részére vásárolt takarmánykoncentrátumok		–
2020	**SL**	A legeltetett állatállomány (lófélék, kérődzők) részére vásárolt szálastakarmány		–
2030	**SL**	Sertések részére vásárolt takarmány		–
2040	**SL**	Baromfi és egyéb apróállatok részére vásárolt takarmány		–
2050	**SL**	A gazdaságban a legeltetett állatállomány (lófélék, kérődzők) részére előállított takarmány		–
2060	**SL**	A gazdaságban sertések részére előállított takarmány		–
2070	**SL**	A gazdaságban baromfi és egyéb apróállatok részére előállított takarmány		–
2080	**SL**	Állategészségügyi költségek		–
2090	**SL**	Az állattartás egyéb közvetlen költségei		–
3010	**SC**	Vásárolt vetőmag és magról nevelt növény		–
3020	**SC**	A gazdaságban megtermelt és felhasznált vetőmag és magról nevelt növény		–
3030	**SC**	Műtrágyák és talajjavító szerek		–
3031	**SC**	Az ásványi műtrágyákban található nitrogén (N) mennyisége	–	

3032	**SC**	Az ásványi műtrágyákban található P2O5 mennyisége	–	
3033	**SC**	Az ásványi műtrágyákban található K2O mennyisége	–	
3034	**SC**	Vásárolt trágya		–
3040	**SC**	Növényvédő szerek		–
3090	**SC**	A növénytermesztés egyéb közvetlen költségei		–
4010	**OS**	Az erdőgazdálkodás és fafeldolgozás közvetlen költségei		–
4020	**OS**	A terményfeldolgozás közvetlen költségei		–
4030	**OS**	A tehéntej-feldolgozás közvetlen költségei		–
4045	**OS**	Egyéb állati eredetű tej feldolgozásának közvetlen költségei		–
4070	**OS**	A húsfeldolgozásnak és az egyéb állati termékek feldolgozásának közvetlen költségei		–
4090	**OS**	Egyéb keresőtevékenységek egyéb közvetlen költségei		–
5010	**FO**	A talajjavítást szolgáló eszközök és az épületek folyamatos fenntartása		–
5020	**FO**	Elektromos áram		–
5030	**FO**	Fűtőanyagok, összesen		–
5031	**FO**	ebből földgáz és feldolgozott gázok		–
5032	**FO**	ebből olaj és kőolajtermékek		–
5033	**FO**	ebből szilárd fosszilis tüzelőanyagok		–
5034	**FO**	ebből megújuló tüzelőanyagok (fa, szalma, biogáz,...)		–
5040	**FO**	Víz		–
5051	**FO**	Mezőgazdasági biztosítás		–
5055	**FO**	Egyéb üzembiztosítás		–
5061	**FO**	Adók és egyéb terhek		–
5062	**FO**	A föld és épületek utáni adók és egyéb költségek		–
5070	**FO**	Kifizetett bérleti díj összesen		–
5071	**FO**	ebből földbérletre kifizetett díj		–
5080	**FO**	Kifizetett kamat és pénzügyi költségek		–
5090	**FO**	A gazdálkodás egyéb általános költségei”		–

i) a H. táblázathoz kapcsolódó magyarázatok a következőképpen módosulnak:

1. a 4040, 4050 és 4060 kódhoz tartozó megjegyzéseket el kell hagyni, és a 4030 kódhoz tartozó megjegyzés után a következő megjegyzést kell beilleszteni:

„4045. **Egyéb állati eredetű tej feldolgozásának közvetlen költségei**

Saját vagy vásárolt összetevők, nyersanyagok vagy félkész termékek költségei és egyéb állati eredetű (pl. bivaly, juh, kecske) tej feldolgozásának egyéb közvetlen költségei (például a konkrét csomagolási vagy értékesítési költségek). Nem tartozik ide a munkaerő költsége, a szerződéses munka és a gépesítés költsége; ezeket a megfelelő költségkódok alatt kell feltüntetni.”;

2. az 5030. kódhoz tartozó megjegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„5030. **Fűtőanyagok (összesen)**

A vásárolt fűtőanyagok teljes mezőgazdasági célú felhasználása, beleértve az üvegházak fűtését is. Ebbe a kategóriába tartozik a vásárolt fosszilis tüzelőanyagok fűtési célú felhasználása is: a földgáz és feldolgozott gázok, az olaj, a kőolajtermékek és szilárd fosszilis tüzelőanyagok, valamint a vásárolt megújuló energiaforrások (pl. fa, szalma, pellet, biogáz) fogyasztása.

5031. **Ebből földgáz és feldolgozott gázok**

Földgáz és egyéb feldolgozott, fosszilis alapú gázok mezőgazdasági célú felhasználása összesen, beleértve az üvegházak fűtését is.

5032. **Ebből olaj és kőolajtermékek**

Olaj és kőolajtermékek mezőgazdasági célú felhasználása összesen, beleértve az üvegházak fűtését is.

5033. **Ebből szilárd fosszilis tüzelőanyagok**

Szilárd fosszilis tüzelőanyagok (pl. szén) mezőgazdasági célú felhasználása összesen, beleértve az üvegházak fűtését is.

5034. **Ebből megújuló tüzelőanyagok**

Megújuló tüzelőanyagok (pl. fa, szalma, pellet, biogáz) teljes mezőgazdasági célú felhasználása, beleértve az üvegházak fűtését is.

Az 5031, 5032, 5033 és 5034 változókra vonatkozó adatok benyújtása a 2023-as számviteli évtől kezdődően önkéntes alapon történik, a 2025-ös számviteli évtől pedig kötelező.";

j) az I. táblázat (Növénykultúrák) a következőképpen módosul:

i. a táblázat második részében a „Gyökerek és gumók" cím alatti bejegyzések helyébe a következő szöveg lép:

„**Gyökerek és gumók**	
10300	Burgonya (ideértve az újburgonyát és a vetőburgonyát is)
10310	– ebből keményítőtermelés céljából termesztett burgonya
10390	– ebből egyéb burgonya
10400	Cukorrépa (kivéve vetőmag)
10500	Egyéb gyökérnövények, takarmányrépa és a *Brassicae* családba tartozó takarmánynövények, amelyeket a gyökerükért vagy a szárukért termesztenek, valamint egyéb takarmányozásra használt gyökér- és gumós növények m.n.s."

ii. a táblázat hiányzó adatkódokra vonatkozó negyedik része helyébe a következő szöveg lép:

„A hiányzó adatokra vonatkozó kódokat az alábbi listából kell kiválasztani:

Kód (***)	Megnevezés
0	A 0. kódot kell beírni, ha nincsenek hiányzó adatok.
1	Az 1. kódot kell beírni, ha a növénykultúrával borított területet nem lehet megadni, például lábon megvásárolt vagy alkalomszerűen, egy évnél rövidebb ideig bérelt területről származó eladható termények értékesítése esetén.
2	A 2. kódot kell beírni, ha a tényleges termelés az értékesítés feltételei miatt nem határozható meg métermázsában (vagy bor és borral kapcsolatos termékek esetében hektoliterben), vagy ha nincs tényleges termék.
4	A 4. kódot kell beírni, ha a növénykultúrával borított területet nem lehet megadni, és nincs tényleges termelés, vagy a tényleges termelés nem határozható meg métermázsában (vagy bor és borhoz kapcsolódó termékek esetében hektoliterben)."

k) az I. táblázatban az adatcsoportokra vonatkozó magyarázatok közül az I.PR (Termelés) kódhoz tartozó megjegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„I.PR **Termelés**

A »termelés« (PR) adatcsoport esetében rögzíteni kell a számviteli év folyamán előállított növényi termények mennyiségét (Q) (leszámítva a földeken és a gazdaságban elszenvedett veszteségeket). Ezeket a mennyiségeket a mezőgazdasági üzem fő termékeire vonatkozóan kell megadni (kivéve a melléktermékeket).

Ezeket a mennyiségeket métermázsában (100 kg) kell feltüntetni, kivéve a bort és a borral kapcsolatos termékeket, amelyeket hektoliterben kell megadni. Ha az értékesítési feltételek miatt a tényleges termelés métermázsában nem határozható meg, a hiányzó adatokra vonatkozó 2. kódot kell beírni.

Az 10790 »Egyéb zöldségek« és a 90900 »Egyéb« esetében a mennyiséget nem kell megadni.”;

l) a K. táblázatban (Állati eredetű termékek és szolgáltatások) a termékek és szolgáltatások leírására vonatkozó második rész és a hiányzó adatkódokra vonatkozó harmadik rész helyébe a következő szöveg lép:

„Kód (*)	Megnevezés
261	Tehéntej
262	Bivalytehéntej
311	Juhtej
321	Kecsketej
330	Gyapjú
531	Emberi fogyasztásra szánt tojás (összes baromfi)
532	Keltetőtojások (összes baromfi)
700	Méz és méhészeti termékek
800	Trágya
900	Egyéb állati eredetű termékek
1100	Szerződéses állattartás
1200	Állatokkal kapcsolatos egyéb szolgáltatások

Kód (**)	Megnevezés
0	A 0. kódot kell beírni, ha nincsenek hiányzó adatok.
2	A 2. kódot kell beírni, ha a tényleges termelés az értékesítés feltételei miatt nem határozható meg métermázsában (vagy tojás esetében ezer darabban kifejezve).
4	A 4. kódot kell beírni, ha csak készletek vannak, és nincs tényleges termelés.”

m) a K. táblázathoz kapcsolódó magyarázatok a következőképpen módosulnak:

i. az 1100. kódhoz tartozó megjegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„1100. Szerződéses állattartás

Az elsősorban a nyújtott szolgáltatásokért kapott összegeknek megfelelő, szerződéses állattartás utáni bevételek összege, ahol a gazdálkodó nem vállalja az állatok tartásával vagy hízlalásával általában együtt járó szokásos gazdasági kockázatot, pl.: szarvasmarha, juh, kecske, sertés, baromfi esetében.”;

ii. a hiányzó adatkódokhoz tartozó megjegyzéseket el kell hagyni;

iii. az „Adatcsoportok a K. táblázatban” cím alatti harmadik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Állatokkal kapcsolatos szolgáltatások, például szerződéses állattartás (1100. kód) és egyéb szolgáltatások (1200. kód) esetében csak a bevételekre vonatkozó adatokat kell feltüntetni az értékesítéssel (SA) kapcsolatos adatoknál az érték (V) oszlopban.”;

n) az L. táblázatban (A gazdasághoz közvetlenül kapcsolódó egyéb jövedelemszerző tevékenységek) az egyéb jövedelemszerző tevékenységek leírására vonatkozó második rész és a hiányzó adatkódokra vonatkozó harmadik rész helyébe a következő szöveg lép:

„Kód (*)	Megnevezés
261	Tehéntej feldolgozása
263	Egyéb állati eredetű tej feldolgozása
900	Hús vagy egyéb állati termékek feldolgozása
1010	Növények feldolgozása
1020	Erdőgazdálkodás és fafeldolgozás
2010	Szerződéses munka
2020	Idegenforgalom, szállásadás, vendéglátás és egyéb, szabadidővel kapcsolatos tevékenységek
2030	Megújuló energia előállítása
9000	Más, a gazdasághoz közvetlenül kapcsolódó »Egyéb jövedelemszerző tevékenységek«

Kód (**)	Megnevezés
0	A 0. kódot kell beírni, ha nincsenek hiányzó adatok.
1	Az 1. kódot kell beírni vásárolt állatállomány vagy állati vagy növényi termékek feldolgozásából származó termelés esetén.
2	A 2. kódot kell beírni, ha az értékesítés feltételei miatt a tényleges termelést nem határozható meg métermázsában.
4	A 4. kódot kell beírni, ha csak készletek vannak, és nincs tényleges termelés.”

o) az L. táblázathoz kapcsolódó magyarázatok a következőképpen módosulnak:

i. a 262. kódhoz tartozó megjegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„263. Egyéb állati eredetű tej, pl. bivalytej, juhtej, kecsketej feldolgozása”;

ii. a hiányzó adatkódokhoz tartozó megjegyzéseket el kell hagyni;

iii. az „Adatcsoportok az L. táblázatban” (Mennyiség (Q oszlop)) cím alatti második bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A tejfeldolgozásból származó termékek (261. és 263. kód) esetében a folyékony tej mennyiségét kell feltüntetni, függetlenül attól, hogy a tejet milyen formában (tejszín, vaj, sajt stb.) értékesítik, fogyasztják el a gazdaságban, illetve használják fel természetbeni juttatásra vagy a gazdaság céljai érdekében.”;

p) az M. táblázat (Támogatások) és a vonatkozó magyarázatok helyébe a következő szöveg lép:

„A táblázat szerkezete

	A támogatás/az adminisztratív információ kategóriája	Kód (*)
	Finanszírozás	Kód (**)
	Alapegység	Kód (***)

Adatcsoport		Oszlopok		
		Alapegységek száma	Érték	Típus
		N	**V**	**T**
S	Támogatás			–
AI	Adminisztratív információk		–	

A kategóriákat az alábbi listából kell kiválasztani:

Kód (*)	**Cso-port**	**A kategóriák leírása**	**Oszlopok**		
			N	**V**	**T**
		Termeléstől független kifizetések			
1250	S	A fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás			–
1300	S	A fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás			–
1400	S	Éghajlat-, környezetvédelmi és állatjóléti célokat szolgáló rendszerek (ökorendszerek)			–
1600	S	Fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott kiegészítő jövedelemtámogatás			–
1700	S	Mezőgazdasági kistermelők részére nyújtott támogatások			–
		Termeléstől függő jövedelemtámogatás			
		Szántóföldi növények			
		Gabonafélék, olajos magvak és fehérjenövények			
23111	S	Gabonafélék			–
23112	S	Olajos magvak			–
23114	S	Fehérjenövények és nagymagvú hüvelyesek			–
2312	S	Burgonya			–
23121	S	ebből keményítőtermelés céljából termesztett burgonya			–
2313	S	Cukorrépa			–
		Ipari növények			
23141	S	Len			–
23142	S	Kender			–
23143	S	Komló			–
23144	S	Cukornád			–
23145	S	Cikória			–

Kód (*)	Cso-port	A kategóriák leírása	Oszlopok		
			N	V	T
23149	S	Egyéb ipari növények			–
2315	S	Zöldségfélék			–
2316	S	Ugar			–
2317	S	Rizs			–
2319	S	Nem meghatározott szántóföldi növények			–
2320	S	Állandó gyepterület			–
2321	S	Szárított takarmány			–
2322	S	A gyapotra vonatkozó terméspecifikus támogatás			–
2323	S	A gyapotágazatra vonatkozó nemzeti szerkezetátalakítási program			–
2324	S	Vetőmagtermelés			–
		Állandó kultúrák			
23311	S	Bogyós gyümölcsök			–
23312	S	Héjas gyümölcsűek			–
2332	S	Almafélék és csonthéjasok			–
2333	S	Citrusültetvények			–
2334	S	Olajbogyó-ültetvények – olívaolaj és étkezési olajbogyó			–
2335	S	Szőlőültetvények			–
2339	S	Másutt nem említett állandó kultúrák			–
		Állatok			
2341	S	Tejelő állatok			–
2342	S	Marha és borjú			–
2343	S	Szarvasmarha (a típus meghatározása nélkül)			–
2344	S	Juh- és kecskefélék			–
2345	S	Sertés és baromfi			–
2346	S	Selyemhernyó			–
2347	S	Méhészeti termékek			–
2349	S	Másutt nem említett állatok			–
2410	S	Rövid vágásfordulójú, fás szárú energetikai ültetvény			–
2490	S	Másutt nem említett egyéb termeléshez kötött kifizetések			–
		Különleges jellegű támogatások és segélyek			
2810	S	Katasztrófakifizetések			–
2890	S	Egyéb különleges jellegű támogatások és segélyek			–
2900	S	**Másutt nem említett egyéb közvetlen kifizetések**			–

Kód (*)	Cso-port	A kategóriák leírása	Oszlopok		
			N	V	T
		Vidékfejlesztés			
3100	S	Beruházások, az öntözést is ideértve			–
3200	S	Fiatal mezőgazdasági termelők és új mezőgazdasági termelők, valamint a vidéki induló vállalkozások tevékenységének megkezdése			–
3310	S	Gazdálkodási kötelezettségvállalások (környezetvédelmi, éghajlattal kapcsolatos és egyéb) (az állatjólét és a biogazdálkodás kivételével)			–
3320	S	Állatjólléti kifizetések			–
3350	S	Biogazdálkodás			–
3400	S	Bizonyos kötelező követelményekből (pl. Natura 2000, víz-keretirányelv) eredő területspecifikus hátrányok			–
3500	S	Hátrányos természeti adottság és egyéb területspecifikus hátrányok			–
	S	Erdészeti/nem termelő beruházások			
3610	S	Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások			–
3620	S	Erdőgazdálkodási célú Natura 2000 kifizetések, valamint az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokhoz és az erdővédelemhez nyújtott támogatás			–
3750	S	A természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállításához és megfelelő megelőző intézkedések bevezetéséhez nyújtott támogatás			–
3760	S	Kockázatkezelési eszközök			–
3900	S	Vidékfejlesztéshez nyújtott egyéb kifizetések			–
		Költségek után járó támogatások és segélyek			
4100	S	Bérek és társadalombiztosítás			–
4200	S	Üzemanyagok			–
		Állatállományok			
4310	S	Takarmány legeltetett állatállománynak			–
4320	S	Takarmány sertéseknek és baromfinak			–
4330	S	Az állatállománnyal kapcsolatos egyéb költségek			–
		Növénytermesztés			
4410	S	Vetőmag			–
4420	S	Trágya			–
4430	S	Növényvédelem			–
4440	S	A növénytermesztés egyéb közvetlen költségei			–
		Általános gazdálkodási költségek			
4510	S	Elektromos áram			–
4520	S	Fűtőanyagok, összesen			–
4521	S	ebből földgáz és feldolgozott gázok			–

Kód (*)	Cso-port	A kategóriák leírása	Oszlopok		
			N	V	T
4522	S	ebből olaj és kőolajtermékek			–
4523	S	ebből szilárd fosszilis tüzelőanyagok			–
4524	S	ebből megújuló tüzelőanyagok			–
4530	S	Víz			–
4540	S	Biztosítás			–
4550	S	Kamat			–
4600	S	Az egyéb jövedelemtermelő tevékenységek költségei			–
4900	S	Egyéb költségek			–
		Élőállat-vásárláshoz nyújtott támogatások és segélyek			
5100	S	Tejelő állatok vásárlása			–
5200	S	Szarvasmarha vásárlása			–
5300	S	Juh- és kecskefélék vásárlása			–
5400	S	Sertés és baromfi vásárlása			–
5900	S	Egyéb állatok vásárlása			–
9000	S	**Különbségek az előző számviteli évekhez képest**			–
		A tagállamoknak a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotával kapcsolatos kötelezettségei (2., 8. és 9. GAEC-előírás)			
10010	AI	A vizes élőhelyekre és tőzeglápokra vonatkozó 2. sz. GAEC-előírás	–	–	
10011	AI	2. sz. GAEC-előírás: a vizes élőhelyek és a tőzeglápok hektárszáma – állandó gyepterület		–	–
10012	AI	2. sz. GAEC-előírás: a vizes élőhelyek és a tőzeglápok hektárszáma – szántóterület		–	–
10013	AI	2. sz. GAEC-előírás: a vizes élőhelyek és a tőzeglápok hektárszáma – állandó kultúra		–	–
10300	AI	8. sz. GAEC-előírás: nem termelési célú területek vagy tájképi elemek minimális aránya a szántóterületen	–	–	
10310	AI	8. sz. GAEC-előírás: parlagon hagyott földterület hektárszáma		–	–
10311	AI	8. sz. GAEC-előírás: a teraszok hektárszáma		–	–
10312	AI	8. sz. GAEC-előírás: a sövények, fák vagy facsoportok, fasorok hektárszáma		–	–
10313	AI	8. sz. GAEC-előírás: a táblaszegélyek, foltok vagy védelmi sávok hektárszáma		–	–
10318	AI	8. sz. GAEC-előírás: a köztes növénykultúrák hektárszáma		–	–
10319	AI	8. sz. GAEC-előírás: nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek hektárszáma		–	–
10324	AI	8. sz. GAEC-előírás: az árkok hektárszáma		–	–

Kód (*)	Cso-port	A kategóriák leírása		Oszlopok		
				N	V	T
10325	AI	8. sz. GAEC-előírás: a patakok hektárszáma			–	–
10326	AI	8. sz. GAEC-előírás: kisebb mesterséges tavak hektárszáma;			–	–
10327	AI	8. sz. GAEC-előírás: kisebb vizes élőhelyek hektárszáma			–	–
10328	AI	8. sz. GAEC-előírás: kőfalak hektárszáma			–	–
10329	AI	8. sz. GAEC-előírás: kőhalmok hektárszáma			–	–
10330	AI	8. sz. GAEC-előírás: kulturális elemek által fedett terület hektárszáma			–	–
10400	AI	9. sz. GAEC-előírás: átalakításra vagy felszántásra vonatkozó tilalom		–	–	
10401	AI	9. sz. GAEC-előírás: a Natura 2000 területeken található állandó gyepterületek hektárszáma			–	–
10402	AI	9. sz. GAEC-előírás: a Natura 2000 területeken található, környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületként megjelölt, a 9. sz. GAEC-előírás alapján védett és a mezőgazdasági termelők által bejelentett hektárok száma;			–	–
10403	AI	9. sz. GAEC-előírás: a Natura 2000 területeken kívül található, környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületként megjelölt, a 9. sz. GAEC-előírás alapján védett és a mezőgazdasági termelők által bejelentett hektárok száma adott esetben;			–	–

A támogatás finanszírozásának módjára vonatkozó kódokat az alábbi listából kell kiválasztani:

Kód (**)	Megnevezés
0	Nem alkalmazható: ezt a kódot adminisztratív információk esetében kell használni.
1	A támogatás finanszírozása kizárólag az Európai Unió költségvetéséből történik.
2	Az Európai Unió és a tagállam együttesen finanszírozza az intézkedést.
3	Az intézkedés finanszírozása nem az uniós költségvetésből, hanem egyéb közforrásokból történik.

Az alapegységekre vonatkozó kódokat az alábbi listából kell kiválasztani:

Kód (***)	Megnevezés
0	Nem alkalmazható: ezt a kódot adminisztratív információk esetében kell használni.
1	A támogatás mértéke az állatállomány egyedszámától függ.
2	A támogatás mértéke a hektárban megadott terület nagyságától függ.
3	A támogatás mértéke a tonnában megadott tömeg mértékétől függ.
4	Gazdaság/egyéb: a támogatást a teljes gazdaság kapja, vagy a támogatás nyújtásának módja egyéb kategóriákba nem sorolható.

Az M. táblázat (Támogatások) a mezőgazdasági üzemek részére nemzeti vagy uniós közszervezetek által nyújtott támogatásokat és segélyeket tartalmazza. Magában foglalja továbbá a környezetbarátabbá válást előmozdító kifizetésekre vonatkozó adminisztratív információkat is.

Adatcsoportok az M. Táblázatban

S **Támogatások**

A támogatások és segélyek támogatási kategória (S), finanszírozás és alapegység szerint kerülnek meghatározásra. Minden bejegyzésre vonatkozóan meg kell adni az alapegységek számát (N) és a kapott összeget (V). Támogatási kategóriánként több bejegyzés is szerepelhet a táblázatban, mivel eltérő lehet az alapegység és/vagy a finanszírozás forrása.

Az M. táblázatban feltüntetett támogatások főszabály szerint a folyó számviteli évhez kapcsolódnak, függetlenül attól, hogy az összeg mikor érkezik be (a számviteli év az igénylési évnek felel meg). A beruházási támogatások és a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeknek juttatott kifizetéseken kívüli vidékfejlesztési kifizetések kivételt képeznek ez alól az általános szabály alól, mivel a megadott összegeknek a számviteli évben ténylegesen megkapott kifizetéseket kell tükrözniük (a számviteli év a kifizetési évnek felel meg).

AI **Adminisztratív információk**

A földterületek jó mezőgazdasági és környezeti állapotával kapcsolatos egyes tagállami kötelezettségeket (2., 8. és 9. sz. GAEC-előírás) az adminisztratív információk kategóriája (AI) határozza meg. A táblázatban feltüntetett minden egyes bejegyzés vonatkozásában meg kell adni az alapegységek számát (N) és/vagy a típust (T).

Az alapegységek száma (N) a GAEC-előírások által érintett területnek felel meg, hektárban kifejezve.

A típus (T) a GAEC-előírásoknak a gazdaságok szintjén történő alkalmazására vonatkozik, és azt az alábbi listából kell kiválasztani:

Kód	Megnevezés
1	A mezőgazdasági üzem köteles megfelelni az adminisztratív követelménynek.
2	A mezőgazdasági üzem a GAEC-előírásokban meghatározott mentességben részesül.”

II. MELLÉKLET

Az (EU) 2015/220 végrehajtási rendelet VIII. melléklete a következőképpen módosul:

1. a J. táblázat (Állattenyésztés) első része helyébe a következő szöveg lép:

„A táblázat szerkezete

Az állatállomány kategóriája	Kód (*)

Adatcsoport		Oszlopok		
		Átlagos létszám	Létszám	Érték
		A	**N**	**V**
AN	Átlagos létszám		–	–
RN	Referenciaszám	–		–
OV	Nyitóérték	–		
CV	Záróérték	–		
PU	Vásárlás	–		
SA	Teljes értékesítés	–		
SS	Vágásra történő értékesítés	–		
SR	További nevelésre/tenyésztésre történő értékesítés	–		
SU	Ismeretlen célra történő értékesítés	–		
FC	Saját fogyasztás	–		
FU	Mezőgazdasági üzemen belüli felhasználás”	–		

2. a J. táblázat magyarázó megjegyzéseiben a „J.AN. Átlaglétszám (csak az A oszlopban kell feltüntetni)” megjegyzés után a szöveg a következő megjegyzéssel egészül ki:

„**J.RN.Referenciaszám** (csak az N oszlopban kell feltüntetni)

A referenciaszám a gazdaságban egy adott pillanatban jellemzően jelen lévő állatok száma. A referenciaszám a mezőgazdasági üzem standard termelési értékének és gazdasági méretének kiszámítására szolgál. Az átlagos létszámmal (AN) szemben a referenciaszám lehetővé teszi olyan időszak beszámítását, amely során a mezőgazdasági üzemben a termelési ciklus rendkívüli megszakítása (pl. járvány) miatt kivételesen, egy ideig kevesebb állatot tartanak, vagy állatot egyáltalán nem tartanak.

Létszám (N oszlop)

Az állatállomány létszámát egyedszámban, méhek esetében a méhkaptárak számában feltüntetve, két tizedesjegy pontossággal kell megadni.

Ezt az adatot nem kell megadni az egyéb állatok (900. kategória) esetében.

A »J.RN. Referenciaszám« változóra vonatkozó adatok rendkívüli esetekben (pl. a mezőgazdasági üzemben megjelenő betegség vagy egészségügyi okokból történő kiselejtezés) adhatók meg a 2022-es számviteli évtől kezdődően. Az adatok benyújtása önkéntes alapon történik.”

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2500 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. december 13.)

egy elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről („Keleméri bárányhús” [OFJ])

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 52. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 1151/2012/EU rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban a Bizottság közzétette az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* Magyarország kérelmét ([2]) a „Keleméri bárányhús” elnevezés bejegyzésére.

(2) A Bizottsághoz nem érkezett az 1151/2012/EU rendelet 51. cikke szerinti felszólalási nyilatkozat, ezért a „Keleméri bárányhús” elnevezést be kell jegyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A „Keleméri bárányhús” (OFJ) elnevezés bejegyzésre kerül.

Az első albekezdésben említett elnevezés a 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet ([3]) XI. melléklete szerinti 1.1. osztályba – Friss hús (valamint vágási melléktermék és belsőség) – tartozó terméket jelöl.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 13-án.

a Bizottság részéről,
az elnök nevében,
Janusz WOJCIECHOWSKI
a Bizottság tagja

([1]) HL L 343., 2012.12.14., 1. o.
([2]) HL C 315., 2022.8.19., 21. o.
([3]) A Bizottság 668/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. június 13.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 179., 2014.6.19., 36. o.).

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2501 RENDELETE

(2022. december 14.)

az Olaszország lobogója alatt közlekedő, 18 méter vagy azt meghaladó, de 24 métert el nem érő teljes hosszúságú hajók által a GFCM 8, 9, 10 és 11 földrajzi alterületen folytatott óriásgarnéla-halászat tilalmáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító uniós ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló, 2009. november 20-i 1224/2009/EK tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 36. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2022/110 tanácsi rendelet ([2]) halászati lehetőségeket határoz meg a 2022. évre.

(2) A Bizottsághoz beérkezett információk szerint az Olaszország lobogója alatt közlekedő vagy ott lajstromozott, 18 méter vagy azt meghaladó, de 24 métert el nem érő teljes hosszúságú hajók által a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság (GFCM) 8-as, 9-es, 10-es és 11-es jelű földrajzi alterületén az óriásgarnéla tekintetében tett halászati erőkifejtés elérte a 2022. évre meghatározott legnagyobb megengedett értéket.

(3) Ezért a szóban forgó állománycsoport tekintetében meg kell tiltani egyes halászati tevékenységeket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az erőkifejtésre vonatkozó legnagyobb megengedett érték elérése

A mellékletben megjelölt időponttól kezdve úgy kell tekinteni, hogy Olaszország a mellékletben megnevezett, a GFCM 8, 9, 10 és 11 földrajzi alterületen található óriásgarnéla-állománycsoport tekintetében elérte a számára a 2022. évi halászati erőkifejtés vonatkozásában megállapított legnagyobb megengedett értéket.

2. cikk

Tilalmak

Az Olaszország lobogója alatt közlekedő vagy ott lajstromozott, 18 méter vagy azt meghaladó, de 24 métert el nem érő teljes hosszúságú hajók a mellékletben meghatározott időponttól nem folytathatnak az 1. cikkben említett állománycsoportra irányuló halászatot. Az e hajók által ezen időponttól kezdve kifogott, az adott állományba tartozó egyedeket tilos különösen a fedélzeten tartani, kirakni, átrakodni és kirakodni.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

([1]) HL L 343., 2009.12.22., 1. o.

([2]) A Tanács (EU) 2022/110 rendelete (2022. január 27.) egyes halállományok és halállománycsoportok tekintetében a Földközi-tengeren és a Fekete-tengeren alkalmazandó halászati lehetőségeknek a 2022. évre történő meghatározásáról (HL L 21., 2022.1.31., 165. o.).

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 14-én.

a Bizottság részéről,
az elnök nevében,
Virginijus SINKEVIČIUS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

Szám	13/TQ110
Tagállam	Olaszország
Halászati erőkifejtési csoport kódja	EFF2/MED2_TR3
Állománycsoport	Óriásgarnéla (GFCM 8, 9, 10 és 11)
Az érintett hajók teljes hossza	≥ 18 m és < 24 m
A tilalom bevezetésének dátuma	2022.10.1.

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2502 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. december 19.)

a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló 965/2012/EU rendelet francia nyelvi változatának helyesbítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 4-i (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 31. cikkére,

mivel:

(1) A 965/2012/EU bizottsági rendelet ([2]) francia nyelvi változata olyan hibákat tartalmaz a IV. melléklet (CAT rész) D. alrésze 2. szakasza CAT.IDE.H.320 b) pontjának bevezető mondatában, az V. melléklet (SPA rész) K. alrészének SPA. HOFO.110 b) 9. pontjában, a VI. melléklet (NCC rész) D. alrésze 2. szakaszának NCC.IDE.H.235 pontjában, a VII. melléklet (NCO rész) D. alrészének NCO.IDE.H.185 c) pontjában, valamint a VIII. melléklet (SPO rész) D. alrésze 2. szakaszának SPO.IDE.H.203 c) pontjában, amelyek megváltoztatják a rendelkezések jelentését.

(2) A 965/2012/EU rendelet francia nyelvi változatát ezért ennek megfelelően helyesbíteni kell. Ez a helyesbítés a többi nyelvi változatot nem érinti.

(3) Az e végrehajtási rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a polgári repülés területén érvényes közös biztonsági szabályok alkalmazásáért felelős bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

(A magyar változatot nem érinti.)

([1]) HL L 212., 2018.8.22., 1. o.

([2]) A Bizottság 965/2012/EU rendelete (2012. október 5.) a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról (HL L 296., 2012.10.25., 1. o.).

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 19-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2503 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. december 19.)

az (EU) 2019/627 végrehajtási rendeletnek az élő kagylókon, halászati termékeken vagy UV-sugárzással kapcsolatban végzendő hatósági ellenőrzésekre vonatkozó gyakorlati rendelkezések tekintetében történő módosításáról és helyesbítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) ([1]) és különösen annak 18. cikke (8) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2017/625 rendelet szabályokat állapít meg a tagállamok illetékes hatóságai által végzett azon hatósági ellenőrzésekre és más hatósági tevékenységekre vonatkozóan, amelyek azt hivatottak igazolni, hogy fennáll-e az uniós jogszabályokkal való megfelelőség, többek között az élelmiszer-biztonság területét tekintve az előállítás, a feldolgozás és a forgalmazás valamennyi szakaszában. A rendelet különösen az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzésekről rendelkezik.

(2) Az (EU) 2019/627 bizottsági végrehajtási rendelet ([2]) egységes gyakorlati rendelkezéseket állapít meg az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékeken az (EU) 2017/625 rendelettel összhangban végzendő hatósági ellenőrzésekre vonatkozóan.

(3) Az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 10. cikke kötelezettségeket állapít meg a hatósági állatorvos számára a dokumentumok ellenőrzése, különösen az (EU) 2019/628 bizottsági végrehajtási rendeletben ([3]) előírt hatósági bizonyítványok figyelembevétele tekintetében. A rendelet azonban nem a helyes bizonyítványra hivatkozik, ezért ezt a hivatkozást helyesbíteni kell. Mivel az (EU) 2019/628 végrehajtási rendeletet hatályon kívül helyezték, és a bizonyítványok helyébe az (EU) 2020/2235 bizottsági végrehajtási rendeletben ([4]) szereplők léptek, helyénvaló továbbá az (EU) 2019/628 végrehajtási rendeletre való valamennyi hivatkozást felváltani az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendeletben szereplő helyes hivatkozásokkal.

([1]) HL L 95., 2017.4.7., 1. o.

([2]) A Bizottság (EU) 2019/627 végrehajtási rendelete (2019. március 15.) az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékeken az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban végzendő hatósági ellenőrzésekre vonatkozó egységes gyakorlati rendelkezések megállapításáról és a 2074/2005/EK bizottsági rendeletnek a hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról (HL L 131., 2019.5.17., 51. o.).

([3]) A Bizottság (EU) 2019/628 végrehajtási rendelete (2019. április 8.) a bizonyos állatokra és árukra vonatkozó hatósági bizonyítvány-mintákról, valamint a 2074/2005/EK rendeletnek és az (EU) 2016/759 végrehajtási rendeletnek a bizonyítványminták tekintetében történő módosításáról (HL L 131., 2019.5.17., 101. o.).

([4]) A Bizottság (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelete (2020. december 16.) az (EU) 2016/429 és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos állat- és árukategóriákat tartalmazó szállítmányok Unióba történő beléptetésére és Unión belüli mozgatására vonatkozó állategészségügyi, hatósági és állategészségügyi/hatósági bizonyítványminták tekintetében történő alkalmazására és az ilyen bizonyítványok hatósági kiállítására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 599/2004/EK rendelet, a 636/2014/EU és az (EU) 2019/628 végrehajtási rendelet, a 98/68/EK irányelv, továbbá a 2000/572/EK, a 2003/779/EK és a 2007/240/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 442., 2020.12.30., 1. o.).

(4) Az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 45. cikkének l) pontja előírja, hogy a friss húst emberi fogyasztásra alkalmatlannak kell nyilvánítani, ha azt illegálisan ionizáló sugárzással – többek között UV-sugárzással – kezelték. A legtöbb UV-sugárzás nem tekintendő a 2013/59/Euratom tanácsi irányelv ([5]) 4. cikkének 46. pontjában meghatározott ionizáló sugárzásnak, ezért az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 45. cikkének l) pontját módosítani kell.

(5) Az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 51. cikkével összhangban az osztályozott termelési területekről és átmosó területekről származó élő kagylókra vonatkozó hatósági ellenőrzésekre vonatkozó egyedi követelmények nem alkalmazandók a nem filtráló élő tengeri uborkákra (*Holothuroidea*).

(6) Az (EU) 2021/1756 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) módosította az (EU) 2017/625 rendelet 18. cikkét, kiterjesztve az (EU) 2017/625 rendelet 18. cikke (7) bekezdésének g) pontjában meghatározott, a termelési és átmosó területek osztályozására vonatkozó követelménytől való eltéréslehetőségét minden olyan tüskésbőrűre, amely nem filtráló, és nem csupán a tengeri uborkákra. Emellett az (EU) 2017/625 rendelet 18. cikke (7) bekezdésének g) pontja alapján az (EU) 2022/2258 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([7]) módosította az (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([8]) 11. cikkét, amely szerint a nem filtráló tüskésbőrűek begyűjtése tekintetében nem kell osztályozni a termelési és átmosó területeket. Következésképpen az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 51. cikkét ennek megfelelően módosítani kell.

(7) Az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 71. cikke megállapítja az illetékes hatóságok által a halászati termékek ellenőrzését követően hozható határozatokra vonatkozó szabályokat. Az említett cikk a) pontja a 853/2004/EK rendelet III. mellékletének halászati termékekre vonatkozó VIII. szakasza helyett tévesen a VII. szakaszra hivatkozik. A következetesség érdekében az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 71. cikkében szereplő hivatkozást helyesbíteni kell.

(8) Az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet VI. melléklete gyakorlati rendelkezéseket állapít meg a halászati termékek hatósági ellenőrzésére vonatkozóan az említett végrehajtási rendelet 70. cikkével összhangban. Közelebbről meghatározza azokat az analitikai módszereket, amelyeket akkor kell alkalmazni, ha az érzékszervi vizsgálat alapján kétség merül fel a halászati termékek frissességét illetően. Tudományos szakvéleményében ([9]) az EFSA olyan módszereket határozott meg, amelyek képesek különbséget tenni a „szuperhűtött" halak és a kereskedelmi forgalomban „szuperhűtöttként" bemutatott, korábban fagyasztott halak között. Mivel ezeket az analitikai módszereket fel kell venni az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet VI. mellékletébe, az említett mellékletet módosítani kell.

(9) Az (EU) 2019/627 végrehajtási rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani és helyesbíteni kell.

(10) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

---

([5]) A Tanács 2013/59/Euratom irányelve (2013. december 5.) az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 13., 2014.1.17. 1. o.,).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1756 rendelete (2021. október 6.) az (EU) 2017/625 rendeletnek az antimikrobiális szerek bizonyos felhasználásaira vonatkozó tilalomnak való megfelelés biztosítása érdekében a harmadik országokból az Unióba behozott állatokra és állati eredetű termékekre vonatkozó hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról, valamint a 853/2004/EK rendeletnek a baromfi és nyúlfélék húsával történő közvetlen ellátás tekintetében történő módosításáról (HL L 357., 2021.10.8., 27. o.).

([7]) A Bizottság (EU) 2022/2258 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. szeptember 9.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. mellékletének a halászati termékek, a tojás és egyes nagymértékben finomított termékek tekintetében történő módosításáról és helyesbítéséről, valamint az (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek egyes kéthéjú kagylók tekintetében történő módosításáról (HL L 299., 2022.11.18., 5. o.).

([8]) A Bizottság (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. február 8.) a hús előállításával, valamint az élő kagylók termelési és átmosó területeivel kapcsolatos hatósági ellenőrzéseknek az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban történő elvégzésére vonatkozó különös szabályokról (HL L 131., 2019.5.17., 1. o.).

([9]) The EFSA Journal (2021); 19(1):6378.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet a következőképpen módosul:

1. A 10. cikkben:

„a) a (2) bekezdésben az „az (EU) 2019/628 bizottsági végrehajtási rendelet([9]) 29. cikkének megfelelően" szövegrész helyébe az „az (EU) 2020/2235 bizottsági végrehajtási rendelet (*) 31. Cikkének megfelelően" szövegrész lép.

(*) A Bizottság (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelete (2020. december 16.) az (EU) 2016/429 és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos állat- és árukategóriákat tartalmazó szállítmányok Unióba történő beléptetésére és Unión belüli mozgatására vonatkozó állategészségügyi, hatósági és állategészségügyi/hatósági bizonyítványminták tekintetében történő alkalmazására és az ilyen bizonyítványok hatósági kiállítására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 599/2004/EK rendelet, a 636/2014/EU és az (EU) 2019/628 végrehajtási rendelet, a 98/68/EK irányelv, továbbá a 2000/572/EK, a 2003/779/EK és a 2007/240/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 442., 2020.12.30., 1. o.).";

b) a (3) bekezdésben az „az (EU) 2019/628 végrehajtási rendelet 29. cikke szerinti" szövegrész helyébe az „az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet 32. cikke szerinti" szövegrész lép.

2. A 45. cikk l) pontja helyébe a következő szövegrész lép:

„l) ionizáló vagy ultraibolya sugarakkal kezelték jogellenesen;".

3. Az 51. cikk helyébe a következő szövegrész lép:

„*51. cikk*

Kizárás

Ez a cím az élő kagylókra, az élő tüskésbőrűekre, az élő zsákállatokra és az élő tengeri csigákra alkalmazandó. Ez a cím nem alkalmazandó a nem filtráló élő tengeri csigákra és a nem filtráló élő tüskésbőrűekre."

4. A 71. cikk a) pontja helyébe a következő szövegrész lép:

„a) a 70. cikk szerint elvégzett hatósági ellenőrzések azt tárják fel, hogy azok nem felelnek meg a 853/2004/EK rendelet III. mellékletének VIII. szakaszában vagy a 2073/2005/EK rendeletben meghatározott érzékszervi, kémiai, fizikai vagy mikrobiológiai követelményeknek, illetve a parazitákkal kapcsolatos követelményeknek;"

5. A 72. cikk (1) bekezdésében az „az (EU) 2019/628 végrehajtási rendelet III. melléklete II. részének B. fejezetében meghatározott állategészségügyi bizonyítványmintának" szövegrész helyébe az „az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. mellékletének 29. fejezetében meghatározott állategészségügyi bizonyítványmintának" szövegrész lép.

6. A VI. melléklet I. fejezetének „Frissességmutatók" című B. pontja az első és a második bekezdés között a következő bekezdéssel egészül ki:

„Ha az érzékszervi vizsgálatok alapján kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy korábban fagyasztott halat frissként hozzák kereskedelmi forgalomba, akkor ellenőrzés céljából mintákat lehet venni, és azokon laboratóriumi vizsgálatokat lehet végezni, például a hidroxi-acetil-koenzim-A-dehidrogenáz (HADH) aktivitásának vizsgálatát, szövettani vizsgálatot, ultraibolya-látható-közeli infravörös (UV-VIS/NIR) spektroszkópiát és hiperspektrális képalkotást."

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 19-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2504 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. december 19.)

az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. és V. mellékletének a bizonyos halászati termékek és állati eredetű, nagymértékben finomított termékek szállítmányainak az Unióba történő beléptetésére vonatkozó állategészségügyi/hatósági bizonyítványminták és hatósági bizonyítványminták, valamint az egyes összetett élelmiszer-készítmények Unióba történő beléptetésére vonatkozó magántanúsítvány-minta tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 7. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletre („állategészségügyi rendelet") ([2]) és különösen annak 238. cikke (3) és 239. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) ([3]) és különösen annak 90. cikke első bekezdése a) és b) pontjára és 126. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2020/2235 bizottsági végrehajtási rendelet ([4]) szabályokat állapít meg többek között az (EU) 2017/625 rendeletben előírt, az állati eredetű termékek bizonyos szállítmányainak az Unióba történő beléptetéséhez szükséges hatósági bizonyítványokra vonatkozóan. Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. melléklete meghatározza többek között az egyes halászati termékek és állati eredetű, nagymértékben finomított termékek szállítmányainak az Unióba történő beléptetésére vonatkozó állategészségügyi/hatósági bizonyítványmintákat és hatósági bizonyítvány-mintákat.

(2) Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. mellékletének 30. és 31. fejezete meghatározza a hatósági bizonyítványmintát az Unióba közvetlenül egy harmadik ország lobogója alatt közlekedő hűtő-, fagyasztó- vagy feldolgozóhajóról behozott, emberi fogyasztásra szánt halászati termékek vagy kagylókból származó halászati termékek Unióba történő beléptetéséhez az (EU) 2019/625 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([5]) 11. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint (FISH/MOL-CAP minta), valamint az állategészségügyi/hatósági bizonyítványmintát az emberi fogyasztásra szánt élő kagylók, tüskésbőrűek, zsákállatok, tengeri haslábúak és az ezekből származó, emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek Unióba történő beléptetéséhez (MOL-HC

([1]) HL L 139., 2004.4.30., 55. o.
([2]) HL L 84., 2016.3.31., 1. o.
([3]) HL L 95., 2017.4.7., 1. o.
([4]) A Bizottság (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelete (2020. december 16.) az (EU) 2016/429 és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos állat- és árukategóriákat tartalmazó szállítmányok Unióba történő beléptetésére és Unión belüli mozgatására vonatkozó állategészségügyi, hatósági és állategészségügyi/hatósági bizonyítványminták tekintetében történő alkalmazására és az ilyen bizonyítványok hatósági kiállítására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 599/2004/EK rendelet, a 636/2014/EU és az (EU) 2019/628 végrehajtási rendelet, a 98/68/EK irányelv, továbbá a 2000/572/EK, a 2003/779/EK és a 2007/240/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 442., 2020.12.30., 1. o.).
([5]) A Bizottság (EU) 2019/625 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 4.) az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes emberi fogyasztásra szánt állatok és áruk szállítmányainak az Unióba történő beléptetésére vonatkozó követelmények tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 131., 2019.5.17., 18. o.).

minta). Az (EU) 2022/2258 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([6]) módosította az (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([7]) 11. cikkét annyiban, hogy a nem filtráló tüskésbőrűek begyűjtése tekintetében nem kell osztályozni a termelési és átmosó területeket. Az ilyen halászati termékek Unióba történő beléptetésére vonatkozó hatósági bizonyítványmintát és állategészségügyi/hatósági bizonyítványmintát ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(3) Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. mellékletének 46. fejezete meghatározza a hatósági bizonyítványmintát az emberi fogyasztásra szánt, nagymértékben finomított kondroitin-szulfát, hialuronsav, más hidrolizált porctermékek, kitozán, glükózamin, tejoltó, halenyv és aminosavak Unióba történő beléptetéséhez (HRP minta). Az (EU) 2022/2258 felhatalmazáson alapuló rendelet módosította a 853/2004/EK rendeletet, amennyiben nagymértékben finomított termékekként felvette azokat az 1334/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) szerint engedélyezett élelmiszer-aromákat és a zsírszármazékokat, amelyeken olyan kezeléseket végeznek, amelyek kizárják bárminemű közegészségügyi és állategészségügyi kockázat fellépését. Az ilyen nagymértékben finomított termékek Unióba történő beléptetésére vonatkozó hatósági bizonyítványmintát ennek megfelelően módosítani kell.

(4) Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(5) Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet V. mellékletében a szobahőmérsékleten tárolható összetett élelmiszer-készítményeket az Unióba beléptető vállalkozók számára meghatározott magántanúsítvány-mintát szintén aktualizálni kell a dokumentum kitöltésének megkönnyítése érdekében, és ennek érdekében a szerzett tapasztalatok fényében magyarázatokkal és megjegyzésekkel kell kiegészíteni a mintát, hogy az importáló élelmiszer-vállalkozók könnyebben nyújthassanak tájékoztatást. A zselatin, a kollagén és egyes nagymértékben finomított termékek szermaradék-megfigyelési terv benyújtása nélkül is behozhatók, következésképpen nem szükséges, hogy az országok szerepeljenek a 2011/163/EU bizottsági határozat ([9]) mellékletében ahhoz, hogy ezeket a termékeket az Unióba exportálhassák, illetve hogy ezeket a termékeket az Unióba irányuló exportra szánt összetett élelmiszer-készítmények összetevőjeként felhasználhassák, noha az (EU) 2021/405 bizottsági végrehajtási rendelet ([10]) 18., 19. vagy 22. cikke szerinti jegyzékbe vétel továbbra is kötelező. Ezért az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet V. mellékletében meghatározott magántanúsítvány helyébe egy naprakésszé tett változatot kell léptetni.

(6) Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet V. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(7) Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(8) Annak érdekében, hogy az egyes halászati termékek, a nagymértékben finomított állati eredetű termékek és a szobahőmérsékleten tárolható összetett élelmiszer-készítmények szállítmányainak az Unióba való beléptetése tekintetében elkerülhetők legyenek a kereskedelmi zavarok, az e rendelettel bevezetett módosításokat megelőzően az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelettel összhangban kiállított bizonyítvány/magántanúsítvány használatát egy átmeneti időszakra továbbra is engedélyezni kell, feltéve, hogy az ilyen bizonyítványt/magántanúsítványt legkésőbb 2023. április 15-én állították ki.

(9) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

---

([6]) A Bizottság (EU) 2022/2258 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. szeptember 9.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai követelményeiről szóló 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. mellékletének a halászati termékek, a tojás és egyes nagymértékben finomított termékek tekintetében történő módosításáról és helyesbítéséről, valamint az (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet egyes kagylók tekintetében történő módosításáról (HL L 299., 2022.11.18., 5. o.).

([7]) A Bizottság (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. február 8.) a hús előállításával, valamint az élő kagylók termelési és átmosó területeivel kapcsolatos hatósági ellenőrzéseknek az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban történő elvégzésére vonatkozó különös szabályokról (HL L 131., 2019.5.17., 1. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 1334/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszerekben és azok felületén használható aromákról és egyes, aroma tulajdonságokkal rendelkező élelmiszer-összetevőkről, valamint az 1601/91/EGK tanácsi rendelet, a 2232/96/EK és a 110/2008/EK rendelet, valamint a 2000/13/EK irányelv módosításáról (HL L 354., 2008.12.31., 34. o.).

([9]) A Bizottság 2011/163/EU határozata (2011. március 16.) a harmadik országok által a 96/23/EK tanácsi irányelv 29. cikkének megfelelően benyújtott tervek jóváhagyásáról (HL L 70., 2011.3.17., 40. o.).

([10]) A Bizottság (EU) 2021/405 végrehajtási rendelete (2021. március 24.) az egyes emberi fogyasztásra szánt állatok és áruk Unióba történő beléptetése tekintetében az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett harmadik országok vagy harmadik országbeli régiók jegyzékeinek a megállapításáról (HL L 114., 2021.3.31., 118. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. és V. melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

(1) Bizonyos halászati termékek és állati eredetű, nagymértékben finomított termékek azon szállítmányainak Unióba történő beléptetését, amelyeket az e végrehajtási rendelettel bevezetett módosításokat megelőzően alkalmazandó (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. mellékletének 30., 31. és 46. fejezetében meghatározott vonatkozó minták alapján kiállított megfelelő állategészségügyi/hatósági bizonyítványminta vagy hatósági bizonyítványminta kísér, a 2023. július 15-ig tartó átmeneti időszakra továbbra is engedélyezni kell, amennyiben a szóban forgó bizonyítványt legkésőbb 2023. április 15-én állították ki.

(2) A szobahőmérsékleten tárolható összetett élelmiszer-készítmények azon szállítmányainak Unióba történő beléptetését, amelyeket az e végrehajtási rendelettel bevezetett módosításokat megelőzően alkalmazandó (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet V. mellékletében meghatározott minta alapján kiállított magántanúsítvány kísér, a 2023. július 15-ig tartó átmeneti időszakra továbbra is engedélyezni kell, amennyiben a szóban forgó tanúsítványt legkésőbb 2023. április 15-én állították ki.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 19-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet III. és V. melléklete a következőképpen módosul:

1. A III. melléklet a következőképpen módosul:

a) az említett mellékletben található, az Unióba történő beléptetéshez alkalmazandó állategészségügyi/hatósági bizonyítványminták és hatósági bizonyítványminták jegyzékét tartalmazó bevezető táblázatban az emberi fogyasztásra szánt nagymértékben finomított kondroitin-szulfátra, hialuronsavra, egyéb hidrolizált porctermékekre, kitozánra, glükózaminra, tejoltóra, halenyvre és aminosavakra vonatkozó hatósági bizonyítványmintára vonatkozó szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„**A 853/2004/EK rendelet III. mellékletének XVI. szakaszában leírt, emberi fogyasztásra szánt, nagymértékben finomított termékek**	
HRP	46. fejezet: Hatósági bizonyítványminta a 853/2004/EK rendelet III. mellékletének XVI. szakaszában leírt, emberi fogyasztásra szánt, nagymértékben finomított termékek Unióba történő beléptetéséhez”

b) a 30. és 31. fejezet helyébe a következő szöveg lép:

„**30. FEJEZET**

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNYMINTA AZ UNIÓBA KÖZVETLENÜL EGY HARMADIK ORSZÁG LOBOGÓJA ALATT KÖZLEKEDŐ HŰTŐ-, FAGYASZTÓ- VAGY FELDOLGOZÓHAJÓRÓL BEHOZOTT, EMBERI FOGYASZTÁSRA SZÁNT HALÁSZATI TERMÉKEK VAGY KAGYLÓKBÓL SZÁRMAZÓ HALÁSZATI TERMÉKEK UNIÓBA TÖRTÉNŐ BELÉPTETÉSÉHEZ AZ (EU) 2019/625 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELET 11. CIKKÉNEK (3) BEKEZDÉSE SZERINT (FISH/MOL-CAP MINTA)

ORSZÁG			**Hatósági bizonyítvány az EU-ba történő beléptetéshez**		
I. rész: A szállítmány leírása	**I.1. Feladó/exportőr** Név Cím Ország ISO-országkód		**I.2. A bizonyítvány hivatkozási száma**	**I.2a. IMSOC hivatkozási szám**	
			I.3. Központi illetékes hatóság	**QR-KÓD**	
			I.4. Helyi illetékes hatóság		
	I.5. Címzett/importőr Név Cím Ország ISO-országkód		**I.6. A szállítmányért felelős vállalkozó** Név Cím Ország ISO-országkód		
	I.7. Származási ország	ISO-országkód	**I.9. Rendeltetési ország**	ISO-országkód	
	I.8. Származási régió	Kód	**I.10. Rendeltetési régió**	Kód	
	I.11. A feladás helye Név Cím Ország	Nyilvántartási szám/engedélyszám ISO-országkód	**I.12. Rendeltetési hely** Név Cím Ország	Nyilvántartási szám/engedélyszám ISO-országkód	
	I.13.		**I.14. Az indulás dátuma és időpontja**		
	I.15.		**I.16. Beléptető határállomás**		
			I.17. Kísérő okmányok Típus Ország A kereskedelmi okmány hivatkozási száma	Kód ISO-országkód	
	I.18.				
	I.19.				
	I.20.	**A következő célokra tanúsítva**			
	☐ Emberi fogyasztásra szánt termékek		☐ Konzervipar	☐ További feldolgozás	
	I.21.		**I.22. ☐ A belső piacra**		
			I.23.		
	I.24. Összes csomag száma		**I.25. Összmennyiség**	**I.26. Teljes nettó/bruttó tömeg (kg)**	
	I.27. A szállítmány leírása				
	KN-kód	Faj	☐ Végső fogyasztó Begyűjtés/előállítás napja	Csomagok száma	Nettó tömeg Tételszám Azonosító jelölés Csomagolás típusa A kezelés típusa

ORSZÁG **FISH/MOL-CAP bizonyítványminta**

II. rész: Bizonyítványozás	**II. Egészségügyi információ**	**II.a. A bizonyítvány hivatkozási száma**	**II.b. IMSOC hivatkozási szám**

II.1. Közegészségügyi igazolás

Alulírott kijelentem, hogy ismerem a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([A]), a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([B]), a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([C]) és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) ([D]) vonatkozó rendelkezéseit, és igazolom a következőket, és azt, hogy az I. részben leírt halászati termékeket vagy élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó halászati termékeket:

(a) az említett rendelkezéseknek megfelelően állították elő, és különösen azt, hogy a hajó szerepel azon hajók jegyzékében, amelyekről az Unióba történő behozatal engedélyezett (»uniós jegyzékbe vett«):

(b) a hajó általános higiéniai követelményeket alkalmaz és a 852/2004/EK rendelet 5. cikkével összhangban a »veszélyelemzés és kritikus szabályozási pontok« (HACCP) elvein alapuló, az illetékes hatóságok által rendszeresen ellenőrzött programot hajt végre, és szerepel az Unió által engedélyezett létesítmények jegyzékében;

(c) a halászati termékeket vagy az élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó halászati termékeket a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VIII. szakaszának I–IV. fejezetében megállapított követelményeknek megfelelően, higiénikus körülmények között fogták ki, kezelték a fedélzeten, rakodták ki, kezelték, illetve adott esetben készítették elő, dolgozták fel, fagyasztották és olvasztották ki. A közegészségre veszélyt jelentő zsigereket és azok részeit a lehető leghamarabb eltávolították, és elkülönítették az emberi fogyasztásra szánt termékektől;

(d) a halászati termékek vagy az élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó halászati termékek megfelelnek a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VIII. szakaszának V. fejezetében megállapított egészségügyi előírásoknak [megfelelnek a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VII. szakaszának V. fejezetében megállapított egészségügyi előírásoknak] (a nem kívánt rész törlendő) és adott esetben a 2073/2005/EK bizottsági rendeletben ([E]) megállapított kritériumoknak;

(e) a halászati termékeket vagy az élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó halászati termékeket a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VIII. szakaszának VI–VIII. fejezetével összhangban csomagolták, tárolták és szállították;

(f) a halászati termékeket vagy az élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó halászati termékeket a 853/2004/EK rendelet II. melléklete I. szakaszával összhangban jelölték meg;

(g) az osztályozott termelési területeken kívül begyűjtött nem filtráló fésűskagylók, tengeri csigák és tüskésbőrűek megfelelnek a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VII. szakaszának IX. fejezetében meghatározott különleges követelményeknek;

([A]) Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

([B]) Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

([C]) Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

([D]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

([E]) A Bizottság 2073/2005/EK rendelete (2005. november 15.) az élelmiszerek mikrobiológiai kritériumairól (HL L 338., 2005.12.22., 1. o.).

ORSZÁG **FISH/MOL-CAP bizonyítványminta**

II. Egészségügyi információ	**II.a. A bizonyítvány hivatkozási száma**	**II.b. IMSOC hivatkozási szám**

(h) amennyiben akvakultúrából származnak, a halászati termékek esetében teljesülnek a 96/23/EK tanácsi irányelv ([F]) 29. cikkével összhangban benyújtott szermaradék-ellenőrzési tervekben szereplő, az élő állatokra, valamint az azokból származó termékekre vonatkozóan nyújtott garanciák, és az érintett állatok és termékek szerepelnek a 2011/163/EU bizottsági határozatban ([G]) megállapított jegyzékben az érintett származási ország vonatkozásában;

(i) a halászati termékeket vagy az élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó halászati termékeket olyan körülmények között állították elő, amelyek biztosítják az 1881/2006/EK bizottsági rendeletben ([H]) meghatározott szennyezőanyag-határértékeknek való megfelelést; és

(j) a fagyasztott halászati termékeket vagy az élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó halászati termékeket a termék minden részében −18 °C-ot meg nem haladó hőmérsékleten tartották. A konzervgyártásra szánt, kezdetben páclében fagyasztott egész hal azonban −9 °C-on vagy az alatti hőmérsékleten is tárolható.

Megjegyzések

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodással és különösen az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének az említett jegyzőkönyv 2. mellékletével összefüggésben értelmezett (4) bekezdésével összhangban e hatósági bizonyítványnak az Európai Unióra való hivatkozásait úgy kell értelmezni, hogy azok Észak-Írország tekintetében magukban foglalják az Egyesült Királyságot is.

Ezt a hatósági bizonyítványt az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet I. mellékletének 4. fejezetében található bizonyítványkitöltési útmutatónak megfelelően kell kitölteni.

I. rész:

I.2. rovat: Az Ön besorolási rendszere szerinti egyedi dokumentumszám.

I.5. rovat: Annak a természetes vagy jogi személynek a neve és címe (utca, település és adott esetben régió/tartomány/állam), akinek a részére a szállítmányt közvetlenül beléptették a rendeltetési hely szerinti tagállamban.

I.7. rovat: Az okmányt kiállító ország, amelynek lobogója alatt a hajó hajózik.

I.11. rovat: Az (EU) 2019/625 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([I]) 10. cikke szerinti jegyzékben szereplő azon hajó neve és engedélyszáma, amelyről a halászati termékek behozatala közvetlenül történik.

I.20. rovat: Jelölje be a »*Konzervipar*« opciót az olyan egész hal esetében, amelyet kezdetben páclében −9 °C-on, illetve −18 °C-nál magasabb hőmérsékleten fagyasztottak, és amelyet konzervgyártásra szánnak a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VIII. szakasza I. fejezete II.(7) pontjának a követelményeivel összhangban. Egyéb esetben jelölje be az »*Emberi fogyasztásra szánt termékek*« vagy a »*További feldolgozás*« opciót.

I.27. rovat: Tüntesse fel a Harmonizált Rendszer (HR) szerinti megfelelő kódokat a következő vámtarifaszámok közül egy vagy több megadásával: 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 0306, 0307, 0308, 0511, 1504, 1516, 1518, 1603, 1604, 1605 vagy 2106.

I.27. rovat: A szállítmány leírása:
»*A kezelés típusa*«: hűtött, fagyasztott vagy feldolgozott.

([F]) A Tanács 96/23/EK irányelve (1996. április 29.) az egyes élő állatokban és állati termékekben lévő anyagok és azok maradványainak ellenőrzésére szolgáló intézkedésekről, valamint a 85/358/EGK és 86/469/EGK irányelvek, továbbá a 89/187/EGK és 91/664/EGK határozatok hatályon kívül helyezéséről (HL L 125., 1996.5.23., 10. o.).

([G]) A Bizottság 2011/163/EU határozata (2011. március 16.) a harmadik országok által a 96/23/EK tanácsi irányelv 29. cikkének megfelelően benyújtott tervek jóváhagyásáról (HL L 70., 2011.3.17., 40. o.).

([H]) A Bizottság 1881/2006/EK rendelete (2006. december 19.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról (HL L 364., 2006.12.20., 5. o.).

([I]) A Bizottság (EU) 2019/625 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 4.) az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes emberi fogyasztásra szánt állatok és áruk szállítmányainak az Unióba történő beléptetésére vonatkozó követelmények tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 131., 2019.5.17., 18. o.).

A hajó kapitánya Név (nyomtatott nagybetűvel): Dátum: Bélyegző:	Aláírás:

31. FEJEZET

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI/HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNYMINTA AZ EMBERI FOGYASZTÁSRA SZÁNT ÉLŐ KAGYLÓK, TÜSKÉSBŐRŰEK, ZSÁKÁLLATOK, TENGERI HASLÁBÚAK ÉS AZ EZEKBŐL SZÁRMAZÓ, EMBERI FOGYASZTÁSRA SZÁNT ÁLLATI EREDETŰ TERMÉKEK UNIÓBA TÖRTÉNŐ BELÉPTETÉSÉHEZ (MOL-HC MINTA)

ORSZÁG				**Állategészségügyi/hatósági bizonyítvány az EU-ba történő beléptetéshez**			
I. rész: A szállítmány leírása	**I.1.**	**Feladó/exportőr** Név Cím Ország	ISO-országkód	**I.2.**	**A bizonyítvány hivatkozási száma**	**I.2a.**	**IMSOC hivatkozási szám**
				I.3.	**Központi illetékes hatóság**		**QR-KÓD**
				I.4.	**Helyi illetékes hatóság**		
	I.5.	**Címzett/importőr** Név Cím Ország	ISO-országkód	**I.6.**	**A szállítmányért felelős vállalkozó** Név Cím Ország		ISO-országkód
	I.7.	**Származási ország**	ISO-országkód	**I.9.**	**Rendeltetési ország**		ISO-országkód
	I.8.	**Származási régió**	Kód	**I.10.**	**Rendeltetési régió**		Kód
	I.11.	**A feladás helye** Név Cím Ország	Nyilvántartási szám/engedélyszám ISO-országkód	**I.12.**	**Rendeltetési hely** Név Cím Ország		Nyilvántartási szám/engedélyszám ISO-országkód
	I.13.	**A berakodás helye**		**I.14.**	**Az indulás dátuma és időpontja**		
	I.15.	**Szállítóeszköz** ☐ Repülőgép ☐ Hajó ☐ Vasút ☐ Közúti jármű Azonosítás		**I.16.**	**Beléptető határállomás**		
				I.17.	**Kísérő okmányok** Típus Ország A kereskedelmi okmány hivatkozási száma		Kód ISO-országkód
	I.18.	**Szállítási feltételek**	☐ Környezeti hőmérséklet	☐ Hűtött		☐ Fagyasztott	
	I.19.	**Konténerszám/plombaszám** Konténerszám		Plombaszám			

I.20.	**A következő célokra tanúsítva**			
	☐ Emberi fogyasztásra szánt termékek	☐ Emberi fogyasztásra szánt élő víziállatok	☐ Feladóközpont	☐ További feldolgozás

I.21.	☐ **Átszállításra**	**I.22.**	☐ **A belső piacra**
	Harmadik ország ISO-országkód	**I.23.**	

I.24. Összes csomag száma	**I.25. Összmennyiség**	**I.26. Teljes nettó/bruttó tömeg (kg)**

I.27.	**A szállítmány leírása**				
KN-kód	Faj	Hűtőház	Azonosító jelölés	Csomagolás típusa	Nettó tömeg
		A kezelés típusa	Az áru jellege	Csomagok száma	Tételszám
☐ Végső fogyasztó		Begyűjtés/előállítás napja	Előállító üzem		

ORSZÁG **MOL-HC bizonyítványminta**

	II. Egészségügyi információ	II.a. A bizonyítvány hivatkozási száma	II.b. IMSOC hivatkozási szám
II. rész: Bizonyítványozás	**II.1.** [1]**Közegészségügyi igazolás** [törlendő, ha nem az Unió az élő kagylók, tüskésbőrűek, zsákállatok, tengeri haslábúak és az ezekből származó állati eredetű végső rendeltetési helye] Alulírott kijelentem, hogy ismerem a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([l]), a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([k]), a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([L]) és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) ([M]) vonatkozó rendelkezéseit, és igazolom, hogy az I. részben leírt [élő kagylókat][4] [élő tüskésbőrűeket][4] [élő zsákállatokat][4] [élő tengeri haslábúakat][4] [az élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó állati eredetű termékeket][4] az említett rendelkezéseknek megfelelően állították elő, és különösen azt, hogy azok(at/ra): (a) olyan régióból/régiókból vagy országból/országokból származnak, amely(ek)ből ezen állategészségügyi/hatósági bizonyítvány kiállításának időpontjában engedélyezett az [élő kagylók][4] [élő tüskésbőrűek][4] [élő zsákállatok][4] [élő tengeri haslábúak][4] [élő kagylókból/élő tüskésbőrűekből/élő zsákállatokból/élő tengeri csigákból származó állati eredetű termékek][4] Unióba történő beléptetése, és amely(ek) szerepel(nek) az (EU) 2021/405 bizottsági végrehajtási rendelet ([N]) VIII. mellékletében megállapított jegyzékben; (b) általános higiéniai követelményeket alkalmazó és a 852/2004/EK rendelet 5. cikkével összhangban a »veszélyelemzés és kritikus szabályozási pontok« (HACCP) elvein alapuló programot végrehajtó, az illetékes hatóságok által rendszeresen ellenőrzött és az Unió által engedélyezett létesítmények jegyzékében szereplő létesítmény(ek)ből származnak; (c) a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VII. szakaszának I. és II. fejezetével összhangban gyűjtötték be, adott esetben mosták át és szállították; (d) [4][a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VII. szakaszának III. és IV. fejezetével összhangban kezelték, adott esetben tisztították és csomagolták; (e) [4][a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VIII. szakaszának III. és IV. fejezetében megállapított követelményeknek megfelelően, higiénikus körülmények között készítették elő, dolgozták fel, fagyasztották és olvasztották ki]]; (f) megfelelnek a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VII. szakaszának V. fejezetében [a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VIII. szakaszának V. fejezetében][4] megállapított egészségügyi előírásoknak és a 2073/2005/EK bizottsági rendeletben ([O]) megállapított kritériumoknak; (g) [a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VII. szakaszának VI. és VIII. fejezetével][4] és [a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VIII. szakaszának VI–VIII. fejezetével][4] összhangban csomagolták, tárolták és szállították; (h) [a 853/2004/EK rendelet II. melléklete I. szakaszával és III. melléklete VII. szakaszának VII. fejezetével][4] [a 853/2004/EK rendelet II. mellékletének I. szakaszával][4] összhangban jelölték és címkézték;		

([l]) Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

([k]) Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

([L]) Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

([M]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

([N]) A Bizottság (EU) 2021/405 végrehajtási rendelete (2021. március 24.) az egyes emberi fogyasztásra szánt állatok és áruk Unióba történő beléptetése tekintetében az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett harmadik országok vagy harmadik országbeli régiók jegyzékeinek a megállapításáról (HL L 114., 2021.3.31., 118. o.).

([O]) A Bizottság 2073/2005/EK rendelete (2005. november 15.) az élelmiszerek mikrobiológiai kritériumairól (HL L 338., 2005.12.22., 1. o.).

(i) az osztályozott termelési területeken kívül begyűjtött nem filtráló fésűskagylók, tengeri csigák és tüskésbőrűek megfelelnek a 853/2004/EK rendelet III. melléklete VII. szakaszának IX. fejezetében meghatározott különleges követelményeknek;

(j) olyan termelési területről származnak, amely a begyűjtés időpontjában az (EU) 2019/627 bizottsági végrehajtási rendelet ([P]) 52. cikke szerinti [A] [B] vagy [C] osztályba tartozott (*kérjük, adja meg a termelési terület osztályát a betakarítás időpontjában*) (kivéve a nem filtráló fésűkagylók, tengeri csigák és tüskésbőrűek esetében, amelyeket az osztályozott termelési területeken kívül gyűjtenek be);

(k) alávetették [az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 51–66. cikkében vagy az (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([Q]) 11. cikkében][4] [az (EU) 2019/627 végrehajtási rendelet 69., 70. és 71. cikkében][4] meghatározott hatósági ellenőrzéseknek, amelyek, kielégítő eredménnyel zárultak;

(l) amennyiben akvakultúrából származnak, teljesülnek a 96/23/EK tanácsi irányelv ([R]) 29. cikkével összhangban benyújtott szermaradék-ellenőrzési tervekben szereplő, az élő állatokra, valamint az azokból származó termékekre vonatkozóan nyújtott garanciák, és az érintett állatok és termékek szerepelnek a 2011/163/EU bizottsági határozatban ([S]) megállapított jegyzékben az érintett származási ország vonatkozásában;

(m) olyan körülmények között állították elő, amelyek biztosítják a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([T]) a növényvédő szerek maradékanyagaira előírt határértékeknek és az 1881/2006/EK bizottsági rendeletben ([U]) megállapított szennyezőanyag-határértékeknek való megfelelést.

[2][II.2. **Állategészségügyi igazolás a jegyzékbe foglalt fajokhoz[3] tartozó, emberi fogyasztásra szánt élő kagylókra, valamint az ezekből származó olyan állati eredetű termékekre, amelyeket az emberi fogyasztás előtt az Unióban történő további feldolgozásra szánnak, kivéve a halászhajókról kirakodott élő kagylókat és az ezekből készült termékeket**

Alulírott hatósági állatorvos igazolom, hogy:

II.2.1. Hivatalos információk szerint az [I. rész I.27. rovatában említett víziállatok][4] [I. rész I.27. rovatában említett élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyek][4] megfelelnek a következő állategészségügyi követelményeknek:

II.2.1.1. olyan [létesítményből][4] [élőhelyről][4] származnak, amely nem képezte tárgyát állategészségügyi okokból vagy ismeretlen okú, szokatlan arányú mortalitás okán – köztük az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([V]) I. mellékletében említett, jegyzékbe foglalt releváns betegségeket és az új betegségek miatt – bevezetett nemzeti korlátozó intézkedéseknek;

([P]) A Bizottság (EU) 2019/627 végrehajtási rendelete (2019. március 15.) az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékeken az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban végzendő hatósági ellenőrzésekre vonatkozó egységes gyakorlati rendelkezések megállapításáról és a 2074/2005/EK bizottsági rendeletnek a hatósági ellenőrzések tekintetében történő módosításáról (HL L 131., 2019.5.17., 51. o.).

([Q]) A Bizottság (EU) 2019/624 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. február 8.) a hús előállításával, valamint az élő kagylók termelési és átmosó területeivel kapcsolatos hatósági ellenőrzéseknek az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban történő elvégzésére vonatkozó különös szabályokról (HL L 131., 2019.5.17., 1. o.).

([R]) A Tanács 96/23/EK irányelve (1996. április 29.) az egyes élő állatokban és állati termékekben lévő anyagok és azok maradványainak ellenőrzésére szolgáló intézkedésekről, valamint a 85/358/EGK és 86/469/EGK irányelvek, továbbá a 89/187/EGK és 91/664/EGK határozatok hatályon kívül helyezéséről (HL L 125., 1996.5.23., 10. o.).

([S]) A Bizottság 2011/163/EU határozata (2011. március 16.) a harmadik országok által a 96/23/EK tanácsi irányelv 29. cikkének megfelelően benyújtott tervek jóváhagyásáról (HL L 70., 2011.3.17., 40. o.).

([T]) Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.).

([U]) A Bizottság 1881/2006/EK rendelete (2006. december 19.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról (HL L 364., 2006.12.20., 5. o.).

([V]) A Bizottság (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. január 30.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes állatok, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek szállítmányainak az Unióba való beléptetésére, valamint a beléptetést követő mozgatására és kezelésére vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 379. o.).

II.2.1.2. [a víziállatokat][4] [az élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyeket][4] nem betegségek – köztük az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet I. mellékletében említett, jegyzékbe foglalt releváns betegségek és az új betegségek – felszámolására irányuló nemzeti mentesítési program keretében való leölésre szánták.

[4][II.2.2. Az [I. rész I.27. rovatában említett tenyésztett víziállatok][4] [I. rész I.27. rovatában említett élő tenyésztett víziállatoktól eltérő tenyésztett víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyek][4] megfelelnek az alábbi követelményeknek:

II.2.2.1. a származási harmadik ország vagy terület illetékes hatósága által [nyilvántartásba vett][4] [engedélyezett][4] és annak ellenőrzése alatt álló olyan akvakultúrás létesítményből származnak, amelyek rendelkeznek olyan rendszerrel, amely lehetővé teszi a következőkről szóló naprakész nyilvántartás vezetését és egy legalább hároméves időtartamra történő megőrzését:

(i) a létesítményben tartott tenyésztett víziállatok fajai, kategóriái és száma;

(ii) a víziállatok létesítménybe, és a tenyésztett víziállatok létesítményből történő mozgatása;

(iii) mortalitás a létesítményben;

II.2.2.2. olyan akvakultúrás létesítményből származnak, amelyben egy állatorvos – a létesítmény jelentette kockázattal arányos gyakorisággal – rendszeres állatorvosi látogatásokat tesz a betegségek – köztük az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet I. mellékletében említett, jegyzékbe foglalt releváns betegségek és az új betegségek – előfordulására utaló jelek észlelése és jelentése céljából.]

II.2.3. Általános állategészségügyi követelmények

Az [I. rész I.27. rovatában említett víziállatok][4] [I. rész I.27. rovatában említett élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyek][4] megfelelnek a következő állategészségügyi követelményeknek:

[4][6][II.2.3.1. a II.2.4. részben említett követelmények vonatkoznak rájuk, és a következő kóddal[5] ellátott [országból][4] [területről][4] [körzetből][4] [kompartmentből][4] származnak: __ __ - __, amely ezen állategészségügyi/hatósági bizonyítvány kiállításának időpontjában szerepel az (EU) 2021/404 bizottsági végrehajtási rendelet ([W]) XXI. mellékletének 1. részében megállapított jegyzékben az említett [víziállatok][4] [élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek][4] Unióba történő beléptetése tekintetében;]

[4][6][II.2.3.2. az állatok víziállatok, amelyeket az Unióba történő feladáshoz végzett berakodást megelőző 72 órában hatósági állatorvos által végzett vizuális klinikai vizsgálatnak vetettek alá. A vizsgálat során az állatok nem mutatták átvihető betegség tüneteit, és a létesítmény releváns nyilvántartásaiban nem szerepeltek betegségre utaló jelek;]

II.2.3.3. az állatok víziállatok, amelyeket közvetlenül a származási helyről adtak fel az Unióba;

II.2.3.4. nem érintkeztek alacsonyabb állategészségügyi státuszú víziállatokkal.

([W]) A Bizottság (EU) 2021/404 végrehajtási rendelete (2021. március 24.) az állatok, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek Unióba történő beléptetése tekintetében az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett harmadik országok, területek vagy azok körzetei jegyzékeinek a megállapításáról (HL L 114., 2021.3.31., 1. o.).

vagy[4][6]**[II.2.4. Különleges egészségügyi követelmények**

[4] [II.2.4.1. **A Microcytos mackini általi fertőzöttség, illetve a Perkinsus marinus általi fertőzöttség tekintetében jegyzékbe foglalt fajokra[3] vonatkozó követelmények**

Az [I. rész I.27. rovatában említett víziállatok][4][I. rész I.27. rovatában említett élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyek][4] olyan [országból][4] [területről][4] [körzetből][4] [kompartmentből][4] származnak, amelyet az (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([X]) 66. cikkében vagy 73. cikkének (1) bekezdésében és 73. cikke (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételekkel legalább egyenértékű feltételeknek megfelelően [a Microcytos mackini általi fertőzöttségtől][4] [a Perkinsus marinus általi fertőzöttségtől][4] mentesnek nyilvánítottak, és víziállatok esetében az adott betegség(ek) tekintetében jegyzékbe foglalt valamennyi faj(t)[3]:

(i) olyan másik országból, területről, körzetből vagy kompartmentből hozták be, amelyet az adott betegség(ek)től mentesnek nyilvánítottak;

(ii) nem vakcinázták [az adott betegség][4] [az adott betegségek][4] ellen.]

[4][7] [II.2.4.2. **A Marteilia refringens-fertőzés, a Bonamia exitiosa-fertőzés, illetve a Bonamia ostreae-fertőzés tekintetében jegyzékbe foglalt fajokra[3] vonatkozó követelmények**

Az [I. rész I.27. rovatában említett víziállatok][4] [I. rész I.27. rovatában említett élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyek][4] olyan [országból][4] [területről][4] [körzetből][4] [kompartmentből][4] származnak, amelyet az (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló rendelet II. részének 4. fejezetével összhangban [a Marteilia refringens-fertőzéstől][4] [a Bonamia exitiosa-fertőzéstől][4] [a Bonamia ostreae-fertőzéstől][4] mentesnek nyilvánítottak, és víziállatok esetében az adott betegség(ek) tekintetében jegyzékbe foglalt valamennyi faj(t)[3]:

– olyan másik országból, területről, körzetből vagy kompartmentből hozták be, amelyet az adott betegség(ek)től mentesnek nyilvánítottak;

– nem vakcinázták [az adott betegség][4] [az adott betegségek][4] ellen.]

[4][8] [II.2.4.3. **Az Ostreid herpeszvírus 1 μvarral (OsHV-1 μVar) való fertőzöttségre fogékony fajokra[9] vonatkozó követelmények**

Az [I. rész I.27. rovatában említett víziállatok][4] [I. rész I.27. rovatában említett élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyek][4] olyan [országból][4] [területről][4] [körzetből][4] [kompartmentből][4] származnak, amely az OsHV-1 μvar vonatkozásában megfelel azoknak az egészségügyi biztosítékoknak, amelyek az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet 175. cikkével összhangban a rendeltetési hely szerinti tagállamban alkalmazandó nemzeti rendelkezéseknek való megfeleléshez szükségesek, és amelyek tekintetében a tagállam vagy annak valamely része szerepel az (EU) 2021/260 bizottsági végrehajtási határozat ([Y]) [I. mellékletében][4] [II. mellékletében][4].]]

vagy [4][6]**[II.2.4. Különleges egészségügyi követelmények**

Az [I. rész I.27. rovatában említett víziállatokat][4] [I. rész I.27. rovatában említett élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyeket][4] az (EU) 2020/691 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([Z]) 11. cikkének megfelelően engedélyezett olyan, járványvédelmi intézkedést végrehajtó, Unión belüli akvakultúrás élelmiszeripari létesítménybe szánják, ahol azokat emberi fogyasztásra fel kell dolgozni.]

([X]) A Bizottság (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. december 17.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt és új betegségekre vonatkozó felügyeletre, mentesítési programokra és betegségtől mentes minősítésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 211. o.).

([Y]) A Bizottság (EU) 2021/260 végrehajtási határozata (2021. február 11.) a víziállatokat érintő egyes betegségek hatásának enyhítését célzó nemzeti intézkedéseknek az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet 226. cikke (3) bekezdésével összhangban történő engedélyezéséről és a 2010/221/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 59., 2021.2.19., 1. o.).

([Z]) A Bizottság (EU) 2020/691 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. január 30.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az akvakultúrás létesítményekre és a víziállatok szállítóira vonatkozó szabályok tekintetében való kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 345. o.).

II.2.5. Legjobb tudomásom szerint, és a vállalkozó kijelentésének megfelelően az [I. rész I.27. rovatában említett víziállatok][4] [I. rész I.27. rovatában említett élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek olyan állatokból származnak, amelyek][4] olyan [létesítményből][4] [élőhelyről][4] származnak, ahol:
   i. nem volt ismeretlen okú, szokatlan arányú mortalitás; és
   ii. az állatok nem érintkeztek a II.2.1. pontban említett követelményeknek meg nem felelő, a felsorolt fajokhoz[3] tartozó víziállatokkal.

II.2.6. Szállítási követelmények

Intézkedéseket hoztak az I. rész I.27. rovatában említett víziállatoknak az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet 167. és 168. cikkében meghatározott követelményekkel összhangban történő szállítására, különös tekintettel a következőkre:

II.2.6.1. amennyiben az állatokat vízben szállítják, a szállításukra használt vizet nem cserélik le olyan harmadik országban vagy területen, körzetben vagy kompartmentben, amelyet a víziállatok adott fajának és kategóriájának az Unióba történő beléptetése tekintetében nem foglaltak jegyzékbe;

II.2.6.2. az állatokat nem olyan körülmények között szállítják, amelyek veszélyeztetnék állategészségügyi státuszukat, különös tekintettel a következőkre:
   i. ha az állatokat vízben szállítják, az nem módosít állategészségügyi státuszukon;
   ii. a szállítóeszközök és a konténerek kialakítása biztosítja, hogy a víziállatok állategészségügyi státusza ne kerüljön veszélybe szállítás közben;
   iii. a(z) [konténert][4] [élőhal-tartályos hajót][4] [előzőleg nem használták][4] [az Unióba történő feladás céljából végzett berakodást megelőzően a származási [harmadik ország][4] [terület][4] illetékes hatósága által elfogadott protokoll szerint és az említett illetékes hatóság által engedélyezett termékekkel megtisztították és fertőtlenítették][4];

II.2.6.3. a származási helyen történt berakodás és az Unióba való megérkezés közötti idő alatt a szállítmányhoz tartozó állatokat nem szállítják együtt ugyanazon vízben vagy [konténerben][4] [élőhal-tartályos hajón][4] alacsonyabb állategészségügyi státuszú vagy nem az Unióba való beléptetésre szánt víziállatokkal;

II.2.6.4. ha az adott fajhoz és kategóriába tartozó víziállatok Unióba való beléptetése tekintetében jegyzékbe foglalt [országban][4] [területen][4] [körzetben][4] [kompartmentben][4] vízcsere szükséges, az [szárazföldi szállítás esetén kizárólag a vízcsere helye szerinti [harmadik ország][4] [terület][4] illetékes hatósága által a vízcseréhez engedélyezett vízcserepontokon történik, ahol a vízcserére sor kerül][4] [élőhal-tartályos hajóval végzett szállítás esetén kizárólag a származási hely és az uniós rendeltetési hely közötti útvonalon található bármely akvakultúrás létesítménytől legalább 10 km távolságban történik][4].

II.2.7. Címkézési követelmények

Az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet 169. cikkének megfelelően intézkedéseket hoztak a [szállítóeszközök][4] [konténerek][4] azonosítására és címkézésére és különös arra vonatkozóan, hogy:

II.2.7.1. a szállítmányt [a konténer külsején elhelyezett olyan, olvasható és látható címkével][4] [élőhal-tartályos hajóval történő szállítás esetén a hajó rakományjegyzékébe való olyan bejegyzéssel][4] azonosítsák, amely a szállítmányt egyértelműen hozzárendeli ehhez az állategészségügyi/hatósági bizonyítványhoz;

[4][II.2.7.2. víziállatok esetében a II.2.7.1 pontban említett olvasható és látható címke a következőket tartalmazza:
   a) a szállítmányban található konténerek száma részletezve;
   b) az egyes konténerekben lévő fajok neve;

c) az egyes konténerekben lévő állatok száma részletezve, az összes jelen lévő fajra vonatkozóan;
d) a következő nyilatkozat: »az Európai Unióban emberi fogyasztásra szánt élő puhatestűek«;]

(4)[II.2.7.3. élő víziállatoktól eltérő, víziállatokból származó állati eredetű termékek esetében a II.2.7.1. pontban említett olvasható és látható címke, amely legalább a következő nyilatkozatot tartalmazza: »az Európai Unióban további feldolgozást követően emberi fogyasztásra szánt puhatestűek«.]

(4) (10)**II.2.8. Az állategészségügyi/hatósági bizonyítvány érvényessége**

Ez az állategészségügyi/hatósági bizonyítvány a kiállításától számított 10 napig érvényes. Víziállatok vízi/tengeri szállítása esetén ez a 10 napos időszak a vízi/tengeri szállítás időtartamával meghosszabbítható.

Megjegyzések

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodással és különösen az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének az említett jegyzőkönyv 2. mellékletével összefüggésben értelmezett (4) bekezdésével összhangban ennek az állategészségügyi/hatósági bizonyítványnak az Európai Unióra való hivatkozásait úgy kell értelmezni, hogy azok Észak-Írország tekintetében magukban foglalják az Egyesült Királyságot is.

Ez az állategészségügyi/hatósági bizonyítvány az emberi fogyasztásra szánt élő kagylók és az ezekből származó, emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek Unióba történő beléptetésére szolgál, beleértve azt az esetet is, amikor nem az Unió a szóban forgó élő kagylók és az azokból származó termékek végső rendeltetési helye.

»Víziállatok« alatt az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([AA]) 4. cikkének 3. pontjában meghatározott víziállatok értendők. »Tenyésztett víziállatok« alatt az (EU) 2016/429 rendelet 4. cikkének 7. pontjában meghatározott, akvakultúrában tartott víziállatok értendők.

»További feldolgozás« alatt az emberi fogyasztás céljából történő forgalomba hozatalt megelőzően elvégzett, az anatómiai egészet érintő minden olyan intézkedés és eljárás értendő – például kivéreztetés, zsigerelés, a fej eltávolítása, szeletelés és filézés –, amelyek betegség terjedésének kockázatát hordozó hulladék vagy melléktermékek képződésével járnak.

Valamennyi olyan víziállatnak és az élő víziállatoktól eltérő víziállatoktól származó állati eredetű terméknek, amelyre ezen állategészségügyi/hatósági bizonyítvány II.2.4. része vonatkozik, az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet XXI. mellékletének 1. részében található táblázat 2. oszlopában szereplő országból/területről/körzetből/kompartmentből kell származnia.

Az állategészségügyi/hatósági bizonyítvány II.2.4. része **nem alkalmazandó** a következő víziállatokra, ezért ezek származhatnak az (EU) 2021/405 végrehajtási rendelet VIII. mellékletében szereplő országból vagy annak ott felsorolt régiójából:

a) a 853/2004/EK rendeletben meghatározott vonatkozó különleges követelményeknek megfelelően csomagolt és címkézett puhatestűek, amelyek a vízi környezetbe visszakerülve túlélésre nem képesek;
b) további feldolgozás nélkül emberi fogyasztásra szánt puhatestűek, amennyiben azokat kiskereskedelmi kiszerelésbe csomagolták a 853/2004/EK rendeletben az ilyen csomagolásokra vonatkozóan meghatározott rendelkezéseknek megfelelően;
c) a 853/2004/EK rendeletben meghatározott különleges követelményeknek megfelelően emberi fogyasztás céljából csomagolt és címkézett puhatestűek, amelyeket a feldolgozás helyén történő átmeneti tárolás nélkül további feldolgozásra szánnak.

Ezt az állategészségügyi/hatósági bizonyítványt az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet I. mellékletének 4. fejezetében található bizonyítványkitöltési útmutatónak megfelelően kell kitölteni.

([AA]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (»Állategészségügyi rendelet«) (HL L 84., 2016.3.31., 1. o.).

I. rész:

I. 8. rovat: Származási régió: adja meg a termelési területet és annak osztályát a begyűjtés időpontjában, kivéve az osztályozott termelési területeken kívül begyűjtött fésűkagylók, tengeri csigák és tüskésbőrűek esetében.

II. rész:

(1) A II.1. rész nem alkalmazandó azokra az országokra, amelyek ekvivalenciamegállapodásokban vagy egyéb uniós jogszabályokban meghatározott különleges közegészségügyi előírásokat alkalmaznak.

(2) Ezen állategészségügyi/hatósági bizonyítvány II.2. része nem alkalmazandó, és azt törölni kell, ha a szállítmányt a következők alkotják: a) az (EU) 2018/1882 bizottsági végrehajtási rendelet ([AB]) mellékletében felsorolt fajoktól eltérő fajok; vagy b) a halászhajókról közvetlen emberi fogyasztás céljából kirakott vadon élő víziállatok és az ilyen víziállatokból származó állati eredetű termékek; vagy c) az Unióban történő további feldolgozás nélkül közvetlen emberi fogyasztásra alkalmas, élő víziállatoktól eltérő, víziállatoktól származó állati eredetű termékek.

(3) Az (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelet mellékletében meghatározott táblázat 3. és 4. oszlopában szereplő jegyzékbe foglalt fajok. A 4. oszlopban felsorolt fajok csak az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló végrehajtási rendelet 171. cikkében meghatározott feltételek mellett tekinthetők vektornak.

(4) A megfelelő rész megtartandó/a nem kívánt rész törlendő. A II.2.4.1. rész esetében a törlés nem megengedett, ha a szállítmány a Microcytos mackini általi fertőzöttség vagy a Perkinsus marinus általi fertőzöttség tekintetében jegyzékbe foglalt fajokat tartalmaz, kivéve a (6) lábjegyzetben említett esetekben.

(5) A harmadik ország/terület/körzet/kompartment kódja az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet XXI. mellékletének 1. részében található táblázat 2. oszlopában megadottak szerint.

(6) A II.2.3.1., a II.2.3.2. és a II.2.4. rész nem alkalmazandó és azt törölni kell, ha a szállítmány csak a következő víziállatokat tartalmazza:

a) a 853/2004/EK rendeletben meghatározott vonatkozó különleges követelményeknek megfelelően csomagolt és címkézett puhatestűek, amelyek a vízi környezetbe visszakerülve túlélésre nem képesek,
b) további feldolgozás nélkül emberi fogyasztásra szánt puhatestűek, amennyiben azokat kiskereskedelmi kiszerelésbe csomagolták a 853/2004/EK rendeletben az ilyen csomagolásokra vonatkozóan meghatározott rendelkezéseknek megfelelően,
c) a 853/2004/EK rendeletben meghatározott különleges követelményeknek megfelelően emberi fogyasztás céljából csomagolt és címkézett puhatestűek, amelyeket a feldolgozás helyén történő átmeneti tárolás nélkül további feldolgozásra szánnak.

(7) Csak akkor alkalmazandó, ha az Unión belüli rendeltetési hely szerinti tagállam/körzet/kompartment az (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelet 1. cikkének 3. pontjában meghatározott C kategóriájú betegség tekintetében »betegségtől mentes« státusszal rendelkezik, vagy az (EU) 2016/429 rendelet 31. cikkének (2) bekezdésével összhangban létrehozott önkéntes mentesítési program tárgyát képezi, egyébként törlendő.

([AB]) A Bizottság (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelete (2018. december 3.) egyes betegségmegelőzési és járványvédelmi szabályoknak a jegyzékbe foglalt betegségek kategóriáira történő alkalmazásáról, valamint a jegyzékbe foglalt betegségek terjedésére nézve számottevő kockázatot jelentő fajok és fajcsoportok jegyzékének megállapításáról (HL L 308., 2018.12.4., 21. o.).

(8)	Akkor alkalmazandó, ha az Unión belüli rendeltetési hely szerinti tagállamban vagy annak valamely részén az (EU) 2021/260 végrehajtási határozat I. vagy II. mellékletében felsoroltaknak megfelelően nemzeti intézkedéseket hagytak jóvá egy adott betegségre vonatkozóan, egyébként törlendő.
(9)	Az (EU) 2021/260 végrehajtási határozat III. mellékletében szereplő táblázat második oszlopában említett, betegségre fogékony fajok.
(10)	Csak az élő víziállatok szállítmányaira vonatkozik.
(11)	Aláíró: – a hatósági állatorvos, ha a II.2. rész szerinti állategészségügyi igazolás nem kerül törlésre, – a bizonyítványt kiállító tisztviselő vagy a hatósági állatorvos, ha a II.2. rész szerinti állategészségügyi igazolás törlésre kerül.

[Hatósági állatorvos][(4)(11)]**/[Bizonyítványt kiállító tisztviselő]**[(4)(11)]	
Név (nyomtatott nagybetűvel)	
Dátum	Képesítés és beosztás
Bélyegző	Aláírás

";

c) a 46. fejezet helyébe a következő szöveg lép:

„**46. FEJEZET**

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNYMINTA A 853/2004/EK RENDELET III. MELLÉKLETÉNEK XVI. SZAKASZÁBAN LEÍRT, EMBERI FOGYASZTÁSRA SZÁNT, NAGYMÉRTÉKBEN FINOMÍTOTT TERMÉKEK UNIÓBA TÖRTÉNŐ BELÉPTETÉSÉHEZ (HRP MINTA)

ORSZÁG			**Hatósági bizonyítvány az EU-ba történő beléptetéshez**		
I. rész: A szállítmány leírása	**I.1.**	**Feladó/exportőr** Név Cím Ország ISO-országkód	**I.2.**	**A bizonyítvány hivatkozási száma**	**I.2a.** **IMSOC hivatkozási szám**
			I.3.	**Központi illetékes hatóság**	**QR-KÓD**
			I.4.	**Helyi illetékes hatóság**	
	I.5.	**Címzett/importőr** Név Cím Ország ISO-országkód	**I.6.**	**A szállítmányért felelős vállalkozó** Név Cím Ország ISO-országkód	
	I.7.	**Származási ország** ISO-országkód	**I.9.**	**Rendeltetési ország** ISO-országkód	
	I.8.	**Származási régió** Kód	**I.10.**	**Rendeltetési régió** Kód	
	I.11.	**A feladás helye** Név Nyilvántartási szám/engedélyszám Cím Ország ISO-országkód	**I.12.**	**Rendeltetési hely** Név Nyilvántartási szám/engedélyszám Cím Ország ISO-országkód	
	I.13.	**A berakodás helye**	**I.14.**	**Az indulás dátuma és időpontja**	
	I.15.	**Szállítóeszköz** ☐ Repülőgép ☐ Hajó ☐ Vasút ☐ Közúti jármű Azonosítás	**I.16.**	**Beléptető határállomás**	
			I.17.	**Kísérő okmányok** Típus Kód Ország ISO-országkód A kereskedelmi okmány hivatkozási száma	
	I.18.	**Szállítási feltételek** ☐ Környezeti hőmérséklet	☐ Hűtött	☐ Fagyasztott	
	I.19.	**Konténerszám/plombaszám** Konténerszám Plombaszám			

I.20.	**A következő célokra tanúsítva** ☐ Emberi fogyasztásra szánt termékek			
I.21.		**I.22.**	☐ **A belső piacra**	
		I.23.		
I.24.	**Összes csomag száma**	**I.25.**	**Összmennyiség**	**I.26.** **Teljes nettó/bruttó tömeg (kg)**
I.27.	**A szállítmány leírása**			
KN-kód	Faj	Hűtőház	Azonosító jelölés	Csomagolás típusa Nettó tömeg
☐ Végső fogyasztó	Begyűjtés/előállítás napja	Előállító üzem		Csomagok száma Tételszám

ORSZÁG **HRP bizonyítványminta**

II. Egészségügyi információ	II.a. A bizonyítvány hivatkozási száma	II.b. IMSOC hivatkozási szám

II. rész: Bizonyítványozás

II.1. Közegészségügyi igazolás

Alulírott kijelentem, hogy ismerem a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([AC]), a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([AD]), a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([AE]) és az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) ([AF]) vonatkozó rendelkezéseit, és igazolom, hogy az I. részben leírt, nagymértékben finomított termékeket az említett rendelkezéseknek megfelelően állították elő, és különösen azt, hogy azok(at/on):

a) nyilvántartásba vett és a 852/2004/EK rendelet 5. cikkével összhangban a »veszélyelemzés és kritikus szabályozási pontok« (HACCP) elvein alapuló programot végrehajtó, az illetékes hatóság által rendszeresen ellenőrzött létesítmény(ek)ből származnak;

b) a 852/2004/EK rendelet II. mellékletében szereplő követelményekkel összhangban higiénikus módon kezelték, és adott esetben így készítették elő, csomagolták és tárolták;

c) megfelelnek a 853/2004/EK rendelet XVI. mellékletének III. szakaszában foglalt követelményeknek; és

d) [(1)] amennyiben a termékek aminosavak,

i. előállításukhoz nem használtak fel emberi hajat; és

ii. megfelelnek az 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([AG]);

e)[(1)] amennyiben zsírszármazékok, elvégezték a következő eljárások egyikét:

[(1)]i. transzészterifikálás vagy hidrolízis legalább 200 °C-os hőmérsékleten az ehhez tartozó megfelelő nyomáson legalább 20 percen keresztül; vagy

[(1)]ii. szappanosítás 12 mólos NaOH-val szakaszos folyamatnál 95 °C-on három órán keresztül vagy folyamatos eljárásnál 140 °C-on 2 bar (2 000 hPa) nyomás mellett nyolc percen keresztül; vagy

[(1)]iii. hidrogénezés 160 °C-on 12 bar (12 000 hPa) nyomás mellett 20 percen keresztül;

f) amennyiben élelmiszer-aromák, az 1334/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([AH]) szerint vannak engedélyezve;

Megjegyzések

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodással és különösen az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének az említett jegyzőkönyv 2. mellékletével összefüggésben értelmezett (4) bekezdésével összhangban e hatósági bizonyítványnak az Európai Unióra való hivatkozásait úgy kell értelmezni, hogy azok Észak-Írország tekintetében magukban foglalják az Egyesült Királyságot is.

Ez a hatósági bizonyítvány a 853/2004/EK rendelet III. mellékletének XVI. szakaszában leírt, nagymértékben finomított termék Unióba történő beléptetésére szolgál.

([AC]) Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

([AD]) Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

([AE]) Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

([AF]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

([AG]) Az Európai Parlament és a Tanács 1333/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszer-adalékanyagokról (HL L 354., 2008.12.31., 16. o.).

([AH]) Az Európai Parlament és a Tanács 1334/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszerekben és azok felületén használható aromákról és egyes, aroma tulajdonságokkal rendelkező élelmiszer-összetevőkről (HL L 354., 2008.12.31., 34. o.).

ORSZÁG **HRP bizonyítványminta**

II. Egészségügyi információ	**II.a. A bizonyítvány hivatkozási száma**	**II.b. IMSOC hivatkozási szám**

Ezt a hatósági bizonyítványt az (EU) 2020/2235 végrehajtási rendelet I. mellékletének 4. fejezetében található bizonyítványkitöltési útmutatónak megfelelően kell kitölteni.

I. rész:

I.27. rovat: Tüntesse fel a Harmonizált Rendszer (HR) szerinti megfelelő kódokat, például a 2106, a 2906, a 2907, a 2922, a 2930, a 2932, a 2936, a 3503, a 3507 vagy a 3913 vámtarifaszám alkalmazásával.

II. rész:

(1) A nem kívánt rész törlendő.

A bizonyítványt kiállító tisztviselő

Dátum	Képesítés és beosztás
Bélyegző	Aláírás

”

2. Az V. melléklet helyébe a következő szöveg lép:

„V. MELLÉKLET

A SZOBAHŐMÉRSÉKLETEN TÁROLHATÓ ÖSSZETETT ÉLELMISZER-KÉSZÍTMÉNYEKET AZ UNIÓBA BELÉPTETŐ VÁLLALKOZÓ ÁLTAL KIÁLLÍTANDÓ, AZ (EU) 2019/625 RENDELET 14. CIKKE SZERINTI MAGÁNTANÚSÍTVÁNY-MINTA

ORSZÁG					
I. rész: A szállítmány leírása	**I.1.**	**Feladó/exportőr** Név Cím Ország ISO-országkód	**I.2.**	**Tanúsítvány**	**I.2a. IMSOC hivatkozási szám** **QR-KÓD**
	I.5.	**Címzett/importőr**[7] Név Cím Ország ISO-országkód	**I.6.**	**A szállítmányért felelős vállalkozó** Név Cím Ország ISO-országkód	
	I.7.	**Származási ország** ISO-országkód	**I.9.**	**Rendeltetési ország** ISO-országkód	
	I.8.	**Származási régió** Kód	**I.10.**	**Rendeltetési régió** Kód	
	I.11.	**A feladás helye** Név Cím Nyilvántartási szám/engedélyszám Ország ISO-országkód	**I.12.**	**Rendeltetési hely** Név Cím Ország ISO-országkód	
	I.13.	**A berakodás helye**	**I.14.**	**Az indulás dátuma és időpontja**	
	I.15.	**Szállítóeszköz** ☐ Repülőgép ☐ Hajó ☐ Vasút ☐ Közúti jármű Azonosítás	**I.16.**	**Beléptető határállomás**	
			I.17.	**Kísérő okmányok** Típus Kód Ország ISO-országkód A kereskedelmi okmány hivatkozási száma	
	I.18.	**Szállítási feltételek** ☐ Környezeti hőmérséklet ☐ Hűtött			
	I.19.	**Konténerszám/plombaszám** Konténerszám Plombaszám			
	I.20.	**Az alábbi célra tanúsítva** ☐ Emberi fogyasztásra szánt termékek			
			I.22.	☐ **A belső piacra**	
	I.24.	**Összes csomag száma**			**I.26. Teljes nettó/bruttó tömeg (kg)**
	I.27.	**A szállítmány leírása**			
	KN-kód			Csomagolás típusa	Nettó tömeg
		Az áru jellege		Csomagok száma	Tételszám
	☐ Végső fogyasztó	Előállító üzem		Az előállítás időpontja	

II. rész: Tanúsítvány	**II. Egészségügyi információ**	**II.a. Tanúsítvány**	**II.b. IMSOC hivatkozási szám**

Alulírott .....

(*az importőr neve, címe és valamennyi adata*)

az I. részben leírt összetett élelmiszer-készítmények szállítmányát importáló élelmiszer-vállalkozó képviselőjeként kijelentem, hogy az e tanúsítvány által kísért összetett élelmiszer-készítmények(et):

1. megfelelnek az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) ([AJ]) 126. cikkének (2) bekezdésében szereplő követelményeknek;
2. nem kell ellenőrzött hőmérsékleten tárolni vagy szállítani, kivéve, ha a szobahőmérsékleten tárolható összetett élelmiszer-készítményt az érzékszervi minőség érdekében hűtött állapotban kell szállítani;
3. kolosztrumalapú termékeket és zselatinon[3], kollagénen[3] vagy a 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([AJ]) III. mellékletének XVI. szakaszában említett, nagymértékben finomított termékeken[3] kívül más feldolgozott húst nem tartalmaznak;
4. a növényi eredetű összetevők és az állati eredetű, feldolgozott termékek közül az alábbiakat tartalmazzák[1]: .....;
5. olyan állati eredetű, feldolgozott termékeket tartalmaznak, amelyekre vonatkozóan a 853/2004/EK rendelet III. melléklete követelményeket állapít meg, és amelyek a következő engedélyezett létesítmény (ek)ből[2] származnak: .....;
6. olyan állati eredetű, feldolgozott termékeket tartalmaznak, amelyek – a zselatin, a kollagén és a 853/2004/EK rendelet III. melléklete XVI. szakaszának 1. pontjában felsorolt nagymértékben finomított termékek kivételével – a 2011/163/EU bizottsági határozatban ([AK]) felsorolt, valamennyi állati eredetű feldolgozott termék Unióba történő kivitelére engedéllyel rendelkező harmadik országokból vagy harmadik országbeli régiókból vagy valamely uniós tagállamból származnak;
7. olyan harmadik országokból vagy harmadik országbeli régiókból származnak, amelyekből az uniós állat- és közegészségügyi követelmények alapján engedélyezett a húskészítmények, a tejtermékek, a halászati termékek, illetve a tojástermékek Unióba történő kivitele, és amelyeket ezen állati eredetű termékek legalább egyike tekintetében jegyzékbe vettek az (EU) 2021/405 bizottsági végrehajtási rendelettel ([AL]) vagy az (EU) 2021/404 bizottsági végrehajtási rendelettel ([AM]) összhangban, és szerepelnek a 2011/163/EU határozat mellékletében azon fajok/áruk tekintetében, amelyekből az összetett élelmiszer-készítményekben található állati eredetű, feldolgozott termékek – a kollagén, a zselatin és a 853/2004/EK rendelet III. melléklete XVI. szakaszának 1. pontjában felsorolt, nagymértékben finomított termékek kivételével – származnak;
8. olyan létesítményben állították elő, amelyben a 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([AN]) előírtakkal egyenértékűként elismert higiéniai szabványok érvényesülnek;

([AJ]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

([AJ]) Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról (HL L 139., 2004.4.30., 55. o.).

([AK]) A Bizottság 2011/163/EU határozata (2011. március 16.) a harmadik országok által a 96/23/EK tanácsi irányelv 29. cikkének megfelelően benyújtott tervek jóváhagyásáról (HL L 70., 2011.3.17., 40. o.).

([AL]) A Bizottság (EU) 2021/405 végrehajtási rendelete (2021. március 24.) az egyes emberi fogyasztásra szánt állatok és áruk Unióba történő beléptetése tekintetében az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett harmadik országok vagy harmadik országbeli régiók jegyzékeinek a megállapításáról (HL L 114., 2021.3.31., 118. o.).

([AM]) A Bizottság (EU) 2021/404 végrehajtási rendelete (2021. március 24.) az állatok, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek Unióba történő beléptetése tekintetében az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett harmadik országok, területek vagy azok körzetei jegyzékeinek a megállapításáról (HL L 114., 2021.3.31., 1. o.).

([AN]) Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiéniáról (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

9. olyan körülmények között állították elő, amelyek biztosítják a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([AO]) a növényvédő szerek maradékanyagaira előírt határértékeknek és az 1881/2006/EK bizottsági rendeletben ([AP]) megállapított szennyezőanyag-határértékeknek való megfelelést;
10. olyan tejtermékeket[(3)] tartalmaznak, amelyeket:
    [(3)(4)] vagy nem vetettek alá az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([AQ]) XXVII. mellékletében előírt egyedi kockázatcsökkentő kezelésnek;
    [(3)(5)] vagy az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet XXVII. mellékletében szereplő táblázat A. vagy B. oszlopában előírt egyedi kockázatcsökkentő kezelésnek vetettek alá;
    [(3)(6)] vagy az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet XXVII. mellékletében szereplő táblázat B. oszlopában előírt egyik kezeléssel legalább egyenértékű egyedi kockázatcsökkentő kezelésnek vetettek alá;
11. olyan tojástermékeket tartalmaznak, amelyeket az (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelet XXVIII. mellékletében szereplő táblázatban előírt kezelésekkel legalább egyenértékű egyedi kockázatcsökkentő kezelésnek vetettek alá[(3)].

Megjegyzések

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodással és különösen az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének az említett jegyzőkönyv 2. mellékletével összefüggésben értelmezett (4) bekezdésével összhangban e tanúsítványnak az Európai Unióra való hivatkozásait úgy kell értelmezni, hogy azok Észak-Írország tekintetében magukban foglalják az Egyesült Királyságot is.

I. rész:

I.6. rovat: A határállomásokon végzett hatósági ellenőrzések alól mentesített termékek esetében nem kötelező.

I.13. rovat: A határállomásokon végzett hatósági ellenőrzések alól mentesített termékek esetében nem kötelező.

I.15. rovat: A határállomásokon végzett hatósági ellenőrzések alól mentesített termékek esetében nem kötelező.

I.16. rovat: A határállomásokon végzett hatósági ellenőrzések alól mentesített termékek esetében nem kötelező.

I.18. rovat: Akkor jelölje be a „hűtött” kategóriát, ha a szobahőmérsékleten tárolható összetett élelmiszer-készítményt az érzékszervi minőség érdekében ellenőrzött hőmérsékleten szállítják.

I.19. rovat: A határállomásokon végzett hatósági ellenőrzések alól mentesített termékek esetében nem kötelező.

I.27. rovat: Ha a magántanúsítvány több összetett élelmiszer-készítményre vonatkozik, az I.27. rovatban szereplő áruleírást minden egyes összetett élelmiszer-készítményre vonatkozóan egyértelműen és külön-külön kell feltüntetni (termékenként egy sort használva).

A szállítmány leírása:

»*Csomagolás típusa*«: a csomagolás típusának meghatározása az UN/CEFACT (a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésével és az elektronikus üzletvitellel foglalkozó ENSZ-központ) 21. (9) ajánlásában szereplő meghatározás szerint.

»*Nettó tömeg*«: adja meg a magántanúsítvány tárgyát képező minden egyes összetett élelmiszer-készítmény tömegét. Ezekre az adatokra az I.26. rovatban feltüntetendő teljes nettó tömeg kiszámításához van szükség.

([AO]) Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.).

([AP]) A Bizottság 1881/2006/EK rendelete (2006. december 19.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról (HL L 364., 2006.12.20., 5. o.).

([AQ]) A Bizottság (EU) 2020/692 felhatalmazáson alapuló rendelete (2020. január 30.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes állatok, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek szállítmányainak az Unióba való beléptetésére, valamint a beléptetést követő mozgatására és kezelésére vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 379. o.).

	»*Előállító üzem*«: adja meg annak a létesítménynek a nyilvántartási számát vagy címét, ahol a végső összetett élelmiszer-készítményt előállították.	
	Dátum	Az importőr képesítése és beosztása
	Bélyegző	Aláírás

(1) Kérjük, sorolja fel az összetevőket tömeg szerinti csökkenő sorrendben. Bizonyos összetevők – tejtermékek, halászati termékek, tojástermékek, nem állati eredetű termékek – adott esetben csoportosíthatók.

(2) Kérjük, a 853/2004/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően adja meg az összetett élelmiszer-készítményben található állati eredetű, feldolgozott termékeket előállító létesítmény(ek) engedélyszámát és azt a harmadik országot, területet vagy annak körzetét, illetve azt az uniós tagállamot, amelyben az engedélyezett létesítmény található, az importáló élelmiszer-vállalkozó által megadottak szerint.

(3) A nem kívánt rész törlendő.

(4) Csak akkor, ha:

a) az a harmadik ország vagy terület vagy annak körzete (a tanúsítvány I. részének I.7. rovatában megadott ISO-országkód), ahonnan az összetett élelmiszer-készítmény származik, szerepel az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet ([AR]) XVII. mellékletében foglalt jegyzékben a kockázatcsökkentő kezelésnek alá nem vetendő nyers tej és tejtermékek Unióba történő beléptetése tekintetében;

és

b) a nyers tej vagy a tejtermék (a tanúsítvány II. részének 5. pontja szerinti) engedélyezett származási létesítménye:

i. olyan harmadik országban vagy területen vagy annak körzetében található, amely szerepel az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet XVII. mellékletében foglalt jegyzékben a kockázatcsökkentő kezelésnek alá nem vetendő nyers tej és tejtermékek Unióba történő beléptetése tekintetében; vagy

ii. az Unióban található.

(5) Csak akkor, ha:

a) az a harmadik ország vagy terület vagy annak körzete (a tanúsítvány I. részének I.7. rovatában megadott ISO-országkód), ahonnan az összetett élelmiszer-készítmény származik, szerepel az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet XVIII. mellékletében foglalt jegyzékben a kockázatcsökkentő kezelésnek alávetendő tejtermékek Unióba történő beléptetése tekintetében;

és

b) a nyers tej vagy a tejtermék (a tanúsítvány II. részének 5. pontja szerinti) engedélyezett származási létesítménye:

i. olyan harmadik országban vagy területen vagy annak körzetében található, amely szerepel az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet XVII. vagy XVIII. mellékletében foglalt jegyzékben a nyers tej és/vagy a tejtermékek Unióba történő beléptetése tekintetében; vagy

ii. az Unióban található.

(6) Ha:

a) az a harmadik ország vagy terület vagy annak körzete (a tanúsítvány I. részének I.7. rovatában megadott ISO-országkód), ahonnan az összetett élelmiszer-készítmény származik, nem szerepel az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet XVII. vagy XVIII. mellékletében foglalt jegyzékben a nyers tej és/vagy a tejtermékek Unióba történő beléptetése tekintetében;

([AR]) A Bizottság (EU) 2021/404 végrehajtási rendelete (2021. március 24.) az állatok, szaporítóanyagok és állati eredetű termékek Unióba történő beléptetése tekintetében az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett harmadik országok, területek vagy azok körzetei jegyzékeinek a megállapításáról (HL L 114., 2021.3.31., 1. o.).

és

b) a tejtermék engedélyezett (a tanúsítvány II. részének 5. pontja szerinti) származási létesítménye:

i. olyan harmadik országban vagy területen vagy annak körzetében található, amely szerepel az (EU) 2021/404 végrehajtási rendelet XVII. vagy XVIII. mellékletében foglalt jegyzékben a nyers tej és/vagy a tejtermékek Unióba történő beléptetése tekintetében; vagy

ii. az Unióban található.

[7] Importőr: az importáló élelmiszer-vállalkozó képviselője az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes emberi fogyasztásra szánt állatok és áruk szállítmányainak az Unióba történő beléptetésére vonatkozó követelmények tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 4-i (EU) 2019/625 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint (HL L 131., 2019.5.17., 18. o.).”

HATÁROZATOK

A TANÁCS (EU) 2022/2505 HATÁROZATA

(2022. december 8.)

az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodással létrehozott vegyes bizottságban a vegyes bizottság eljárási szabályzatának elfogadásával kapcsolatban az Európai Unió által képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) a 97/126/EK tanácsi határozattal ([1]) megkötötték, és a megállapodás 1997. január 1-jén hatályba lépett.

(2) A megállapodás 31. cikkének (1) bekezdése létrehozza a vegyes bizottságot, amelynek többek között a megállapodás megfelelő végrehajtását kell biztosítania.

(3) A megállapodás 31. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a vegyes bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

(4) Helyénvaló meghatározni a vegyes bizottságban az eljárási szabályzatának elfogadásával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspontot, mivel az említett eljárási szabályzat kötelező lesz az Unióra nézve.

(5) Ezért a vegyes bizottságban az Unió által képviselendő álláspontnak a csatolt határozattervezeten kell alapulnia,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodással létrehozott vegyes bizottságban az eljárási szabályzatának elfogadásával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont az, hogy támogatni kell a vegyes bizottság e határozathoz csatolt határozattervezetének elfogadását.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

([1]) A Tanács 97/126/EK határozata (1996. december 6.) az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya között létrejött megállapodás megkötéséről (HL L 53., 1997.2.22., 1. o.).

Kelt Brüsszelben, 2022. december 8-án.

a Tanács részéről
az elnök
V. RAKUŠAN

TERVEZET

AZ EK–FERÖER SZIGETEK VEGYES BIZOTTSÁG …/2023 HATÁROZATA

(…)

az eljárási szabályzatának elfogadásáról

AZ EK–FERÖER SZIGETEK VEGYES BIZOTTSÁG,

tekintettel az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodásra ([1]) és különösen annak 31. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) Az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) 31. cikkének (1) bekezdése létrehozza a vegyes bizottságot, amelynek többek között a megállapodás megfelelő végrehajtását kell biztosítania.

(2) A megállapodás 31. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a vegyes bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

(3) Ezért a vegyes bizottság működésének szabályozása érdekében el kell fogadni az e határozat mellékletében foglalt eljárási szabályzatot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A vegyes bizottság elfogadja az e határozat mellékletében foglalt eljárási szabályzatát.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt …,

a vegyes bizottság részéről
az elnök

([1]) HL L 53., 1997.2.22., 2. o.

MELLÉKLET

az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodás 31. cikkének (1) bekezdésével létrehozott EK–Feröer szigetek Vegyes Bizottság eljárási szabályzata

1. cikk

A vegyes bizottság szerepe és elnevezése

(1) Az egyrészről az Európai Közösség, másrészről Dánia kormánya és a Feröer szigetek helyi kormánya közötti megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) 31. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott bizottság felelős a megállapodás 31. cikkében említett valamennyi területért.

(2) Az (1) bekezdésben említett bizottság a bizottság dokumentumaiban – egyebek mellett a határozatokban és az ajánlásokban is – szereplő elnevezése: EK–Feröer szigetek Vegyes Bizottság (a továbbiakban: vegyes bizottság).

2. cikk

Összetétel és elnök

(1) A megállapodás 32. cikke értelmében a vegyes bizottság az Európai Unió és a Feröer szigetek vezető tisztviselői szintű képviselőiből, illetve azok megbízottaiból áll.

(2) A két Fél felváltva tölti be a vegyes bizottság elnöki tisztét. Az elnöki tisztet betöltő Felet vezető tisztviselő képviseli, aki a vegyes bizottság elnöke. Az elnök mindaddig az elnöki tisztet betöltő Fél képviseletére felhatalmazással rendelkező tisztviselőnek tekintendő, amíg az említett Fél nem értesíti a másik Felet egy új elnök kinevezéséről.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában az elnöki tisztség a naptári év elején száll át az egyik Félről a másikra, és időtartama egy év. Az első elnökség ezen eljárási szabályzat elfogadásának napján kezdődik és ugyanazon év december 31-én ér véget.

(4) A Felek gondoskodnak arról, hogy a vegyes bizottság elnöki tisztét betöltő Fél azonos legyen azzal a Féllel, amely ezen eljárási szabályzat 4. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében megszervezi az éves vegyes bizottságot az elnöki tisztség betöltésének évében.

3. cikk

Titkárság

(1) Az Európai Bizottság egy tisztviselője és a Feröer szigetek egy tisztviselője közösen látja el a vegyes bizottság titkári feladatait.

(2) A Felek értesítik egymást a Felek részéről a vegyes bizottság titkárságának tagjaként eljáró tisztviselő nevéről, beosztásáról és elérhetőségéről. E tisztviselő mindaddig úgy tekintendő, hogy az adott Fél titkárságának tagjaként jár el addig, amíg a Fél nem értesíti a másik Felet egy új tagról.

4. cikk

Ülések

(1) A vegyes bizottság évente egyszer ülésezik, hogy felülvizsgálja e megállapodás általános működését, kivéve, amennyiben az elnök és a másik fél vegyes bizottsági képviselője eltérően nem rendelkezik. Emellett amennyiben különleges körülmények úgy kívánják, illetve sürgős esetekben a vegyes bizottság bármelyik Fél kérelmére összeül.

(2) Az ülésekre – amennyiben az elnök és a másik fél vegyes bizottsági képviselője nem állapodnak meg másként – Brüsszelben és Tórshavnban felváltva kerül sor, megegyezés szerinti időpontban.

(3) Az üléseket az elnök hívja össze.

(4) Az üléseket személyes jelenlét, videokonferencia útján vagy bármely más módon lehet megtartani.

5. cikk

Hatáskör-átruházás

Egy Félnek a vegyes bizottság titkáraként eljáró tisztviselője az ülés előtt észszerű időn belül tájékoztatja a másik Fél titkárként eljáró tisztviselőjét az Európai Unió, illetve a Feröer szigetek küldöttségeinek tervezett összetételéről. A listákon fel kell tüntetni a küldöttség minden egyes tagjának nevét és beosztását.

6. cikk

Az ülések napirendje

(1) A vegyes bizottság titkára az ülésnek otthont adó Fél javaslata alapján az ülés előtt legalább 14 nappal összeállítja az egyes ülések ideiglenes napirendjét, és határidőt tűz ki a másik Fél számára az észrevételek megtételére.

(2) A vegyes bizottság minden ülés elején elfogadja a napirendet. Az ideiglenes napirenden nem szereplő pontok konszenzussal felvehetők a napirendre.

7. cikk

Szakértők meghívása

A vegyes bizottság Felei közös megegyezéssel szakértőket (azaz nem kormányzati tisztviselőket) hívhatnak meg a vegyes bizottság üléseire annak érdekében, hogy tájékoztatást nyújtsanak konkrét témákról, és a meghívás csak az ülés azon részeire szól, amelyeken ilyen konkrét témákat vitatnak meg.

8. cikk

Jegyzőkönyv

(1) Az ülésnek otthont adó Fél titkársági tagként eljáró tisztviselője az ülés végét követő 15 napon belül elkészíti az adott ülés jegyzőkönyvtervezetét, kivéve, amennyiben az elnök és a másik fél vegyes bizottsági képviselője másként határoznak. A jegyzőkönyvtervezetet észrevételezés céljából meg kell küldeni a másik Fél titkársági tagja részére.

(2) Ezen eljárási szabályzatnak az albizottságok üléseire való alkalmazandósága esetén az albizottság ülésének jegyzőkönyvét a vegyes bizottság bármely későbbi ülésén rendelkezésre kell bocsátani.

(3) Főszabályként a jegyzőkönyv összefoglalja az egyes napirendi pontokat, adott esetben az alábbiak megjelölésével:

a) a vegyes bizottsághoz benyújtott valamennyi dokumentum;

b) bármely olyan nyilatkozat, amelynek jegyzőkönyvbe vételét a Felek vegyes bizottsági képviselője kérte; valamint

c) az egyes napirendi pontokkal kapcsolatban meghozott határozatok, megtett ajánlások, jóváhagyott nyilatkozatok és elfogadott következtetések.

(4) A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vegyes bizottság által a legutóbbi ülése óta a 9. cikk (2) bekezdése szerint írásbeli eljárás keretében hozott valamennyi határozat jegyzékét.

(5) A jegyzőkönyv egyik mellékletében fel kell sorolni a vegyes bizottság ülésén részt vevő valamennyi személy nevét, címét és minőségét is.

(6) A titkár a beérkezett észrevételek alapján módosítja a jegyzőkönyvtervezetet, amelyet a Felek az ülés időpontját követő 30 napon belül – illetve adott esetben a Felek által közösen elfogadott bármely más időpontig – jóváhagynak. A jóváhagyást követően a titkárság elkészíti a jegyzőkönyv két eredeti példányát, és a Felek megkapják a jegyzőkönyv egy-egy eredeti példányát.

9. cikk

Határozatok és ajánlások

(1) A vegyes bizottság határozatokat és ajánlásokat fogadhat el minden olyan ügyben, amellyel kapcsolatban a megállapodás így rendelkezik. A vegyes bizottság a megállapodás 31. cikkének (1) bekezdésében és 32. cikkének (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően konszenzussal hozza meg határozatait és fogadja el ajánlásait.

(2) A vegyes bizottság határozatokat vagy ajánlásokat – írásbeli eljárás útján – az ülések közötti időszakban is elfogadhat.

(3) A határozat- vagy ajánlástervezet szövegét a javaslatot tevő Fél titkársági tagja írásban, a vegyes bizottság munkanyelvén benyújtja a másik titkársági tagjának. A másik Félnek egy hónap vagy a javaslattevő Fél által meghatározott hosszabb idő áll rendelkezésére, hogy kifejezze egyetértését a határozat- vagy ajánlástervezettel kapcsolatban. Ha a másik Fél nem fejezi ki egyetértését, a javasolt határozatot vagy ajánlást a vegyes bizottság következő ülésén meg kell vitatni, illetve el lehet fogadni. A határozat- vagy ajánlástervezeteket elfogadottnak kell tekinteni, amint a másik Fél kifejezi egyetértését, és azokat a 8. cikk (3) bekezdése szerint a vegyes bizottság ülésének jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

(4) Amennyiben a vegyes bizottság a megállapodás értelmében felhatalmazással rendelkezik határozatok és ajánlások elfogadására, ezek a jogi aktusok a „határozat", illetve az „ajánlás" címet viselik. A vegyes bizottság titkársága minden határozatot és ajánlást sorszámmal lát el, valamint megjelöli elfogadásuk időpontját és tárgyukat. Mindegyik határozat vagy ajánlás rendelkezik a hatálybalépésének időpontjáról.

(5) A vegyes bizottság által elfogadott határozatokat és ajánlásokat két példányban kell elkészíteni, azokat a Felek hitelesítik, és mindkét Fél megkapja azok egy-egy példányát.

10. cikk

Átláthatóság

(1) A Felek megállapodhatnak abban, hogy nyilvános üléseket tartanak.

(2) A Felek dönthetnek úgy, hogy a vegyes bizottság határozatait és ajánlásait saját hivatalos lapjukban vagy online közzéteszik.

(3) Az adott Fél által benyújtott valamennyi dokumentumot bizalmasnak kell tekinteni, kivéve, amennyiben az elnök és a másik Fél vegyes bizottsági képviselője másként határoznak.

(4) Az ülések ideiglenes napirendjét a vegyes bizottság ülése előtt közzé kell tenni. Az ülések jegyzőkönyveit a 8. cikkel összhangban történő jóváhagyásukat követően közzé kell tenni.

(5) A (2)–(4) bekezdésben említett dokumentumokat az egyes Felek alkalmazandó adatvédelmi szabályainak megfelelően kell közzétenni.

11. cikk

Nyelvek

(1) A vegyes bizottság munkanyelve az angol.

(2) A vegyes bizottság a megállapodás módosítására vagy értelmezésére vonatkozó határozatokat azokon a nyelveken fogadja el, amelyeken a megállapodás szövege hiteles. A vegyes bizottság minden egyéb határozatát, beleértve azt is, amellyel ezen eljárási szabályzatot elfogadják, az (1) bekezdésben említett munkanyelven kell elfogadni.

(3) A Felek gondoskodnak a határozatok és más dokumentumok saját hivatalos nyelvükre/nyelveikre történő fordításáról, amennyiben az e cikk értelmében szükséges, és viselik az ilyen fordításokkal kapcsolatos kiadásokat.

12. cikk

Költségek

(1) A Felek maguk viselik a vegyes bizottság ülésein való részvételükkel összefüggő költségeket, különösen a személyzeti, utazási és ellátási költségeket, valamint a video- vagy telekonferenciák, illetve a postai és távközlési kiadások terén felmerülő költségeket.

(2) Az ülések lebonyolításával és a dokumentumok sokszorosításával kapcsolatos kiadásokat az ülésnek otthont adó Fél viseli.

(3) Az üléseken a vegyes bizottság munkanyelvére és munkanyelvéről való tolmácsolással kapcsolatos kiadásokat az ülésnek otthont adó Fél viseli.

13. cikk

Munkacsoportok

(1) A vegyes bizottság hatáskörének hatékony gyakorlása érdekében a megállapodással kapcsolatos egyes témakörökért felelős, az irányítása alatt álló munkacsoportokat hozhat létre. E célból a vegyes bizottság meghatározza az ilyen munkacsoportok összetételét és feladatait.

(2) A megállapodás 33. cikkének (3) bekezdése értelmében a vegyes bizottság felügyeli a megállapodás alapján létrehozott munkacsoportok tevékenyégét.

(3) A vegyes bizottságot írásban kell tájékoztatni a megállapodás alapján létrehozott munkacsoportok által kijelölt kapcsolattartó pontokról. Az egyes munkacsoportok kapcsolattartó pontjai közötti, a megállapodás végrehajtásával kapcsolatos mindenféle releváns levelezést, dokumentumot és kommunikációt egyidejűleg továbbítani kell a vegyes bizottság titkársága részére.

(4) A munkacsoportok jelentést tesznek a vegyes bizottságnak az egyes üléseik eredményeiről és következtetéseiről.

(5) Ezen eljárási szabályzat értelemszerűen alkalmazandó a megállapodás alapján létrehozott munkacsoportokra is.

14. cikk

Az eljárási szabályzat módosítása

Ezen eljárási szabályzat a 9. cikkel összhangban a vegyes bizottság írásbeli határozatával módosítható.

A TANÁCS (EU) 2022/2506 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. december 15.)

az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (10) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Bizottság 2021. november 24-én az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése alapján információkérést küldött Magyarországnak, amelyre a magyar hatóságok 2022. január 27-én válaszoltak.

(2) A Bizottság 2022. április 27-én az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése alapján írásbeli értesítést küldött Magyarországnak (a továbbiakban: az értesítés). A Bizottság az értesítésben aggályainak adott hangot, és ismertette megállapításait a magyarországi közbeszerzési rendszert érintő számos problémával kapcsolatban, beleértve a következőket:

a) rendszerszintű szabálytalanságok, hiányosságok és gyengeségek a közbeszerzési eljárások terén;

b) az egyajánlatos közbeszerzések magas aránya és a közbeszerzési eljárások alacsony versenyintenzitása;

c) a keretmegállapodások alkalmazásával kapcsolatos problémák;

d) az összeférhetetlenségek feltárása, megelőzése és korrekciója; valamint

e) a közérdekű vagyonkezelő alapítványokkal kapcsolatos problémák.

(3) Ezek a problémák és azok ismétlődő jellege azt mutatja, hogy a magyar hatóságok rendszerszinten nem képesek vagy nem hajlandók arra, illetve kudarcot vallanak azon a téren, hogy megakadályozzák az alkalmazandó jogot sértő döntéseket a közbeszerzések és az összeférhetetlenségek tekintetében, és ezáltal megfelelően kezeljék a korrupció kockázatát. Ezek a jogállamisági elvek megsértését jelentik, különös tekintettel a jogbiztonság és a végrehajtó hatalom önkényessége tilalmának elvére, és aggályokat vetnek fel a hatalmi ágak szétválasztásával kapcsolatban.

(4) A Bizottság az értesítésben kiegészítő indokokat hozott fel, és ismertette megállapításait a nyomozással és a vádhatósági eljárással, valamint a korrupcióellenes kerettel kapcsolatos számos kérdés tekintetében, ideértve a vélelmezett bűncselekmények hatékony kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának korlátaival, az ügyészség szervezeti struktúrájával, valamint a gyakorlatban működő és hatékony korrupcióellenes keret hiányával kapcsolatos problémákat. Az említett problémák a jogállamisági elvek megsértését jelentik, különös tekintettel a jogbiztonságra, a végrehajtó hatalom önkényességének tilalmára és a hatékony bírói jogvédelemre.

(5) Az értesítésben a Bizottság ismertette azokat a ténybeli elemeket és konkrét indokokat, amelyekre a megállapításait alapozta, továbbá felkérte Magyarországot, hogy nyújtson be bizonyos információkat és adatokat e ténybeli elemekre és indokokra vonatkozóan. Az értesítésben a Bizottság két hónapot biztosított a magyar hatóságok számára észrevételeik megtételére.

([1]) HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

(6) Magyarország 2022. június 27-én válaszolt az értesítésre (a továbbiakban: az első válasz). 2022. június 30-i és július 5-i levelében Magyarország további információkat nyújtott be az első válasz kiegészítéseként. Magyarország továbbá 2022. július 19-én újabb levelet küldött, amelyben számos – az értesítésben található megállapítások kezelését célzó – korrekciós intézkedésre tett javaslatot.

(7) A Bizottság értékelte az első válaszban benyújtott észrevételeket, és arra a következtetésre jutott, hogy azok nem oszlatják el az értesítésben foglalt aggályokat, és nem kezelik annak megállapításait. A Bizottság továbbá úgy ítélte meg, hogy sem az első válasz, sem a 2022. június 30-i és július 5-i kiegészítő levelek nem tartalmaztak az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelettel összefüggésben, kellő elkötelezettséggel vállalt megfelelő korrekciós intézkedéseket. A 2022. július 19-i levél késői benyújtása miatt azt az első válasz értékelése során nem lehetett figyelembe venni. A tagállamokkal való lojális együttműködés elvének megfelelően azonban a Bizottság az említett levélben szereplő valamennyi releváns információt figyelembe vette az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikke szerinti eljárás következő lépésénél.

(8) Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkének (7) bekezdésével összhangban a Bizottság 2022. július 20-án levelet küldött Magyarországnak (a továbbiakban: a szándéklevél), amelyben tájékoztatta a tagállamot az említett rendelet 6. cikkének (6) bekezdése szerinti értékeléséről, valamint azokról az intézkedésekről, amelyeket a Bizottság a megfelelő korrekciós intézkedések meghozatalára irányuló magyarországi kötelezettségvállalás hiányában az említett rendelet 6. cikkének (9) bekezdése alapján a Tanács általi elfogadásra javasolni szándékozik. A Bizottság a szándéklevélben lehetőséget biztosított Magyarországnak észrevételei benyújtására, különösen a tervezett intézkedések arányosságával kapcsolatban.

(9) Magyarország 2022. augusztus 22-én válaszolt a szándéklevélre (a továbbiakban: a második válasz), amelyben benyújtotta észrevételeit a Bizottság megállapításaival, az eljárással és a szándéklevélben említett intézkedések arányosságával kapcsolatban. Magyarország, bár vitatta a Bizottság megállapításait, bizonyos korrekciós intézkedéseket javasolt a Bizottság által felvetett aggályok eloszlatására. Magyarország 2022. szeptember 13-án levelet küldött a Bizottságnak, amely a javasolt korrekciós intézkedések szempontjából releváns pontosításokat és további kötelezettségvállalásokat tartalmazott. Magyarország véleménye szerint a korrekciós intézkedések – köztük a 2022. szeptember 13-i levélben foglalt további kötelezettségvállalások – teljes mértékben kezelték a Bizottság aggályait, ezért a Bizottságnak semmilyen intézkedést nem kellett volna javasolnia a Tanácsnak.

(10) Tekintettel arra, hogy teljesültek az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásának feltételei, a Bizottság 2022. szeptember 18-án javaslatot fogadott el az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló intézkedésekről szóló tanácsi végrehajtási határozatra vonatkozóan (a továbbiakban: a bizottsági javaslat).

(11) A bizottsági javaslatban kifejtett megállapítások szerint, először is, súlyos rendszerszintű szabálytalanságok, hiányosságok és gyengeségek tapasztalhatók Magyarországon a közbeszerzési eljárások terén. Ilyen szabálytalanságokra derült fény a Bizottság szolgálatai által a 2007–2013-as és a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozóan elvégzett egymást követő ellenőrzések során. Az említett ellenőrzések igen jelentős összértékű pénzügyi korrekciókkal zárultak, továbbá több olyan, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatra is sor került, amelyek jelentős összegek Magyarországgal való visszafizettetésére vonatkozó pénzügyi ajánlásokhoz vezettek. Emellett a rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy szokatlanul magas volt az olyan pályázatok keretében odaítélt szerződések aránya, amelyekben mindössze egyetlen ajánlattevő volt, vagy a szerződéseket meghatározott vállalkozásoknak ítélték oda, amelyek fokozatosan jelentős piaci részesedésre tettek szert, valamint súlyos hiányosságok mutatkoztak a keretmegállapodások odaítélése terén is. Aggályok merülnek fel továbbá azzal kapcsolatban, hogy a „közérdekű vagyonkezelő alapítványok" és az általuk kezelt jogi személyek esetében nem kerülnek alkalmazásra a közbeszerzési és az összeférhetetlenségi szabályok, és nem átlátható, hogy az említett vagyonkezelő alapítványok milyen módon kezelik a forrásokat. Az említett problémák és azok visszatérő jellege azt mutatja, hogy a magyar hatóságok rendszerszinten nem képesek vagy nem hajlandók arra, illetve kudarcot vallanak azon a téren, hogy megakadályozzák az alkalmazandó jogot sértő döntéseket a közbeszerzések és az összeférhetetlenségek tekintetében, és ezáltal megfelelően kezeljék a korrupció kockázatát. Ezek a jogállamisági elvek megsértését jelentik, különös tekintettel a jogbiztonság elvére és a végrehajtó hatalom önkényessége tilalmának elvére, és aggályokat vetnek fel a hatalmi ágak szétválasztásával kapcsolatban.

(12) Másodszor, további kérdések merülnek fel a vélelmezett bűncselekmények hatékony kivizsgálásának és büntetőeljárás alá vonásának korlátaival, az ügyészség szervezeti struktúrájával, valamint egy működő és hatékony korrupcióellenes keret hiányával kapcsolatban. Különösen, nem áll rendelkezésre független bíróság által biztosított hatékony jogorvoslat olyan esetekben, amikor az ügyészség az Unió pénzügyi érdekeit sértő feltételezett korrupció, csalás és más bűncselekmények esetében úgy határoz, hogy nem indít nyomozást vagy vádeljárást, nincs indokolási kötelezettség az említett ügyek szignálása vagy átszignálása tekintetében, valamint hiányoznak az ilyen ügyekben az önkényes döntések meghozatalának megelőzését szolgáló szabályok. Emellett hiányzik egy olyan átfogó korrupcióellenes stratégia, amely kiterjed a korrupció megelőzésének legrelevánsabb területeire, nincsenek teljesen kihasználva a korrupció kivizsgálását segítő megelőző eszközök – különösen a magas szinten elkövetett korrupciós ügyek esetében –, valamint általában véve hiányzik a csalási és korrupciós bűncselekmények hatékony megelőzése és visszaszorítása. Az említett problémák a jogállamisági elvek megsértését jelentik, különös tekintettel a jogbiztonságra, a végrehajtó hatalom önkényességének tilalmára és a hatékony bírói jogvédelemre.

(13) A Bizottság szerint a Magyarország válaszaiban előterjesztett észrevételek nem kezelik megfelelően az értesítésben és a szándéklevélben foglalt megállapításokat. Konkrétan, a válaszok nem tartalmaztak bizonyítékot a közbeszerzési rendszerben Magyarország által a közelmúltban végrehajtott javítások eredményességére (különösen az átláthatóság, a verseny intenzitása és az összeférhetetlenségekkel kapcsolatos ellenőrzések tekintetében). Bár a Bizottság szolgálatai által végzett ellenőrzéseket követően történt némi változás a magyar közbeszerzési rendszerben, semmi nem utal arra, hogy az említett változások hatással lettek volna a magyar piacon a verseny szintjére. A Bizottság rendelkezésére álló adatok nemcsak hogy növekedést mutatnak a közbeszerzési szerződések odaítélésének koncentrációja tekintetében, hanem a magyar kormánypárthoz köthető szereplők nyerési esélyeinek növekedését is mutatják. A Bizottság tanulmányt készíttetett, amely a 2005 és 2021 közötti időszakban létrejött, több mint 270 000 magyarországi közbeszerzési szerződés statisztikai empirikus elemzését tartalmazta. A tanulmány következtetéseit megerősítették egy olyan közbeszerzési adatokra vonatkozó vizsgálat megállapításai, amelyek egyes, politikai kapcsolatokkal rendelkező vállalkozásnak minősülő vállalkozások számára odaítélt szerződésekre vonatkoznak. Ezenkívül a Bizottság a médiából és az idegenforgalmi, kommunikációs és sportágazatban működő érdekelt felektől származó beszámolókat is gyűjtött. Magyarország nem szolgáltatott semmilyen bizonyítékot az uniós költségvetés védelme szempontjából releváns összeférhetetlenségi szabályoknak a közérdekű vagyonkezelő alapítványokra való alkalmazhatóságára (vagy gyakorlati alkalmazására) vonatkozóan.

(14) Az azonosított szabálytalanságok, hiányosságok és gyengeségek széles körben elterjedtek és összefonódó jellegűek, ami azt jelenti, hogy az (EU, Euratom) 2020/2092 rendeletben előírtaktól eltérő eljárások nem képesek hatékonyabban kezelni az uniós költségvetést érintő kockázatokat. Bár igénybe vehetők az ágazati szabályok alapján rendelkezésre álló bizonyos egyéb eszközök – például a Bizottság szolgálatai által végzett ellenőrzések vagy a magyar hatóságok által nem korrigált szabálytalanságok miatti pénzügyi korrekció –, ezek az intézkedések általában a Bizottságnak már bejelentett kiadásokra vonatkoznak, a hiányosságok sok éven át tartó folytatódása pedig azt mutatja, hogy a pénzügyi korrekciók nem elegendőek az Unió pénzügyi érdekeinek sem a jelenlegi, sem a jövőbeli kockázatokkal szembeni védelméhez.

(15) Az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([2]) foglalt feljogosító feltételek betartását és nyomon követését illetően meg kell jegyezni, hogy egy feljogosító feltétel nem teljesülése az említett rendelet 15. cikkének (5) bekezdése szerint mindössze azt vonja maga után, hogy a Bizottság nem köteles visszatéríteni az egyedi célkitűzéssel összefüggő műveletekhez kapcsolódó kiadásokat az érintett tagállamnak. Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet a lehetséges eszközök szélesebb körét biztosítja az uniós költségvetés védelmére, beleértve többek között egy vagy több program jóváhagyásának felfüggesztését, valamint megosztott irányítás alá tartozó kötelezettségvállalások felfüggesztését. Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet szerinti lehetséges intézkedések az előfinanszírozásra is vonatkoznak, amit az (EU) 2021/1060 rendelet 15. cikke nem biztosít.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

(16) Ami a közbeszerzési szabályok alkalmazását és értelmezését illeti, az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet (17) preambulumbekezdése egyértelművé teszi, hogy az említett rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében említett uniós jogszabályok pénzügyi és ágazatspecifikus jellegűek. A kötelezettségszegési eljárások nem jogalkotási aktuson, hanem közvetlenül az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 258. cikkén alapulnak. Ez az elsődleges jogi rendelkezés nem tekinthető az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „uniós jogszabálynak".

(17) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) 22. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében hozott intézkedések végrehajtása során a tagállamoknak minden megfelelő intézkedést meg kell tenniük az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében. Az említett rendelet 22. cikkének való megfelelés biztosítása érdekében a Bizottság 2022. november 30-án benyújtotta a Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatot, amely olyan mérföldköveket tartalmaz, amelyek magukban foglalják azon kötelezettségvállalásokat, amelyeket Magyarország a Bizottsággal ezen eljárás keretében egyeztetett korrekciós intézkedések keretében tett.

Az (EU) 2021/241 rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása során az uniós és nemzeti jognak való megfelelés továbbra is elsősorban a tagállamok felelőssége, a Bizottság pedig az Unió pénzügyi érdekeit érintő és a tagállam által nem korrigált csalás, korrupció és összeférhetetlenség, vagy a hitel- vagy finanszírozási megállapodásból eredő valamely kötelezettség súlyos megsértése esetén az említett rendelet 22. cikkének (5) bekezdésével összhangban korrekciós intézkedéseket hozhat. Ezenkívül a mérföldkövek olyan feltételek, amelyeknek teljesülniük kell annak érdekében, hogy Magyarország a helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kérelmeket tudjon benyújtani. Mint ilyenek, nem képesek megvédeni az Unió pénzügyi érdekeit a jogállamisági elvek olyan megsértése esetén, amely már most is kellően közvetlen módon érinti az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb kiadási programok magyarországi végrehajtását, vagy amelynek esetében ennek a kockázata fennáll. Ezért az (EU) 2021/241 rendelet rendelkezéseinek alkalmazása ebben az esetben nem tenné lehetővé a Bizottság számára az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét.

(18) Mindezek fényében semmilyen más uniós jog szerinti eljárás nem tenné lehetővé a Bizottság számára az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét, mint az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkében meghatározott eljárás.

(19) A megállapított jogsértéseknek az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére gyakorolt lehetséges hatása különösen jelentősnek tekintendő, ugyanis az említett jogsértések szervesen kapcsolódnak az uniós források Magyarország általi felhasználásának folyamatához, tekintve, hogy az uniós költségvetésből finanszírozott szerződések odaítéléséről döntő hatóságok nem megfelelő működését és eljárásait jelzik. Ezen túlmenően, ha a feltárt jogsértések a csalás felderítésének, kivizsgálásának és korrekciójának korlátozásával és akadályozásával párosulnak – amelyeket a Bizottság a nyomozáshoz, a vádhatósági eljáráshoz és a korrupcióellenes kerethez kapcsolódó kiegészítő indoknak talált –, a hatás még jelentősebbnek tekinthető.

(20) Tekintettel a közbeszerzéssel kapcsolatos megállapítások jellegére, az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében elfogadandó megfelelő intézkedéseknek (a továbbiakban: a megfelelő intézkedések) a főként közbeszerzés útján végrehajtott uniós finanszírozásra kell vonatkozniuk. A Bizottságnak a hiányosságokat tartalmazó és szabálytalan közbeszerzési eljárásokat feltáró ellenőrzései a kohéziós politika területét fedték le, és annak ellenére, hogy az említett hiányosságok és szabálytalanságok által az uniós költségvetésre gyakorolt hatás pénzügyi korrekciója a kohéziós politikai szabályok alkalmazásával megtörtént, az említett hiányosságok és szabálytalanságok azt mutatják, hogy a magyar hatóságok rendszerszinten nem képesek vagy nem hajlandók arra, illetve kudarcot vallanak azon a téren, hogy megakadályozzák az alkalmazandó jogot sértő döntéseket a közbeszerzések és az összeférhetetlenségek tekintetében, és ezáltal megfelelően kezeljék a korrupció kockázatát.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

(21) A megfelelő intézkedéseknek elsősorban azokat a 2021–2027. évi kohéziós politikai programokat kell védeniük, amelyeket Magyarország várhatóan főként közbeszerzési eljárások útján fog végrehajtani, hasonlóan a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretbe tartozó, azonos jellegű kohéziós politikai programokhoz. Ezek a programok a következők: a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz, az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban: az érintett programok). Ami az érintett programokat illeti, a becslések szerint a közbeszerzés útján történő végrehajtás szintje 85–90 %.

(22) A megfelelő intézkedéseknek ki kell terjedniük a közvetlen és közvetett irányítással végrehajtott uniós programok keretében végrehajtott olyan tevékenységekre is, amelyek kedvezményezettjei vagy végrehajtó jogi személyei az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 2. cikkének b) pontja és 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett kormányzati szervnek minősülő közérdekű vagyonkezelő alapítványok vagy általuk fenntartott jogi személyek lehetnek. A releváns elveknek a közérdekű vagyonkezelő alapítványok tekintetében megállapított megsértéseit illetően, a megfelelő intézkedésnek valamennyi közvetlen és közvetett irányítással végrehajtott uniós programot meg kell céloznia.

(23) Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 5. cikkének (3) bekezdésében meghatározott arányossági követelményekkel összhangban az alkalmazandó intézkedések megfelelő szintjét olyan százalékos arányban kell meghatározni, amely tükrözi az uniós költségvetésre jelentett kockázatot.

(24) A releváns elvek közbeszerzés terén megállapított rendszerszintű megsértései súlyosságának, gyakoriságának és időtartamának figyelembevételével az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást érintő pénzügyi kockázat nagyon jelentősnek tekinthető, és ezért igen magas szintű pénzügyi hatással járó intézkedéseket indokol.

(25) Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikke (6) bekezdésének megfelelően a megfelelő intézkedésekre vonatkozó döntés meghozatalakor figyelembe kell venni a kapott információkat és az érintett tagállam által tett észrevételeket, továbbá a javasolt korrekciós intézkedések megfelelőségét. Ezért a Magyarország által javasolt korrekciós intézkedéseket bele kell foglalni az értékelésbe.

(26) Második válaszában Magyarország 17 korrekciós intézkedést nyújtott be, majd ezeket a kötelezettségvállalásait a Bizottságnak 2022. szeptember 13-án benyújtott levéllel egészítette ki. Magyarország véleménye szerint az intézkedések a Bizottság által az értesítésben felvetett valamennyi problémát kezelnék. A javasolt korrekciós intézkedések a következők:

a) az uniós források végrehajtásával kapcsolatos jogsértések és szabálytalanságok megelőzésének, feltárásának és kijavításának megerősítése az újonnan létrehozott Integritás Hatóság révén;

b) a Korrupcióellenes Munkacsoport létrehozása;

c) a korrupcióellenes keret erősítése;

d) az uniós támogatás közérdekű vagyonkezelő alapítványok általi felhasználása átláthatóságának biztosítása;

e) a közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmények esetén alkalmazandó külön eljárás bevezetése;

f) az ellenőrzési és kontrollmechanizmusok megerősítése az uniós támogatás megfelelő felhasználásának biztosítása érdekében;

g) az uniós forrásokból finanszírozott egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányának csökkentése;

h) a nemzeti költségvetésből finanszírozott egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányának csökkentése;

i) jelentéstételi eszköz kialakítása az egyetlen ajánlattal lezárt közbeszerzési eljárások ellenőrzésére és bejelentésére;

j) az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer fejlesztése az átláthatóság fokozásáért;

k) a közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer kidolgozása;

l) cselekvési terv elfogadása a közbeszerzések terén a verseny fokozása érdekében;

m a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak nyújtandó, a közbeszerzési gyakorlatokról szóló képzés;

n) támogatási rendszer kialakítása a mikro-, kis- és középvállalkozások közbeszerzésben való részvétele költségeinek megtérítésére;

o) az ARACHNE – a Bizottság kockázatértékelési eszköze – alkalmazása;

p) az OLAF-fal való együttműködés megerősítése; valamint

q) jogszabály elfogadása a közkiadások fokozott átláthatóságának biztosítása érdekében.

(27) A korrekciós intézkedések közül tizenhárom 2022. november 19-ig teljesítendő kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket határozott meg. Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy 2022. november 19-ig, majd azt követően háromhavonta tájékoztatja a Bizottságot a korrekciós intézkedések végrehajtásáról, beleértve a 2022. szeptember 13-i levélben foglalt további kötelezettségvállalásokat is. Négy korrekciós intézkedés – nevezetesen a h) és az l)–n). korrekciós intézkedés – esetében a Bizottság jelezte, hogy nincsenek azonnali kulcsfontosságú végrehajtási lépések, mivel ezek hosszabb végrehajtási időszakot igényelnek, és végrehajtásukat az összes korrekciós intézkedés általa történő nyomon követésének részeként fogja nyomon követni 2028. december 31-ig, mégpedig azon negyedévenkénti jelentéstétel alapján, amelyre Magyarország a 2022. november 19-i levelével kötelezettséget vállalt.

(28) Magyarország általánosságban kötelezettséget vállalt arra, hogy meghozza a második válaszában javasolt korrekciós intézkedéseket az értesítésben felvetett problémák feltétel nélküli kezelésére, az intézkedések és a kapcsolódó jogszabályok időbeli korlátozás nélküli hatályban tartására, valamint az azokban foglalt szabályok megfelelő érvényesítésére.

(29) Amint azt a bizottsági javaslathoz csatolt indokolás egyértelműen kimondta, a javasolt korrekciós intézkedések együttesen elvben képesek lennének kezelni a közbeszerzési eljárások terén a rendszerszintű szabálytalanságokkal, hiányosságokkal és gyengeségekkel kapcsolatos problémákat, az összeférhetetlenségi kockázatokat és a közérdekű vagyonkezelő alapítványokkal kapcsolatos aggodalmakat, valamint a nyomozásokkal, a vádhatósági eljárásokkal kapcsolatos kiegészítő indokokat és a korrupcióellenes keretet, feltéve, hogy minden intézkedést megfelelően és hatékonyan hajtanak végre.

(30) A Bizottság azonban hozzátette, hogy a javasolt korrekciós intézkedésekre vonatkozó részletes végrehajtási szabályokat még meg kell határozni, különösen azt, hogy az intézkedések kulcsfontosságú elemeit hogyan ültetnék át a korrekciós intézkedések végrehajtása érdekében elfogadandó tényleges jogszabályszövegekbe. Tekintettel arra, hogy a Magyarországon feltárt problémák közül több nem csupán a jogi keret módosítását igényli, hanem sokkal hangsúlyosabban a változásoknak a gyakorlatba való konkrét átültetését is, és mivel ez utóbbi esetében a konkrét eredmények eléréséhez több időre van szükség, amíg a Magyarország által augusztus 22-én benyújtott ütemterveknek megfelelően végre nem hajtják legalább néhány korrekciós intézkedés kulcsfontosságú elemeit, az uniós költségvetés tekintetében – a bizottsági javaslat időpontjában – továbbra is fennáll a kockázat. Mivel a javasolt korrekciós intézkedések közül sok esetében még nem léptek hatályba az azokat végrehajtó alapvető jogalkotási szövegek, továbbá figyelembe véve a bizottsági javaslathoz csatolt indokolásban szereplő értékelést és annak lehetőségét, hogy az intézkedéseket esetlegesen nem megfelelően hajtják végre, illetve hogy hatékonyságuk az intézkedések részletes meghatározását követően gyengül, a Bizottság becslése szerint az uniós költségvetést érintő kockázat jelenleg az érintett program 65 %-ának felel meg, ami 5 százalékponttal kisebb a korrekciós intézkedések hiányában becsült kockázatnál. A Bizottság ezért azt javasolta a Tanácsnak, hogy az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkének (9) bekezdése alapján fogadjon el megfelelő intézkedéseket.

(31) Figyelembe véve, hogy Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy részletes ütemterv szerint korrekciós intézkedéseket hoz a helyzet kezelésére, továbbá hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a javasolt korrekciós intézkedések együttesen – amennyiben az említett részletes ütemtervvel összhangban helyesen határozzák meg és hajtják végre őket – elvben alkalmasak lehetnek a problémák kezelésére, a Tanács 2022. október 13-án Magyarország kérésére az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkének (10) bekezdése alapján úgy határozott, hogy kivételes körülmények megfelelő mértékben fennállnak ahhoz, hogy indokolt legyen további két hónappal meghosszabbítani a végrehajtási határozat elfogadására vonatkozó határidőt annak érdekében, hogy elegendő időt biztosítson a Bizottság és a Tanács számára a korrekciós intézkedések elfogadásának és tényleges végrehajtásának értékelésére, szem előtt tartva azok nagy számát és technikai összetettségét.

(32) A kulcsfontosságú végrehajtási lépésekben meghatározott határidők betartása érdekében Magyarország 2022. szeptember vége és október eleje között több jogszabályt is elfogadott. További intenzív megbeszélésekre volt szükség a magyar hatóságok és a Bizottság szolgálatai között annak biztosítása érdekében, hogy ezek a jogszabályok teljes mértékben összhangban álljanak a korrekciós intézkedésekkel és hatékonyak legyenek. E megbeszélések nyomán a magyar kormány 2022. november 15-én úgynevezett „salátatörvényt" terjesztett az Országgyűlés elé, amely a 2022. szeptember végén és október elején elfogadott jogszabályszövegek számos módosítására irányuló javaslatot tartalmazott.

A salátatörvény két törvényjavaslatból áll: az egyiket (T/2033) rendes eljárással kell elfogadni, amelyre vonatkozóan a zárószavazásra 2022. november 22-én került sor, a másikat (T/2032) pedig a sarkalatos törvényekre alkalmazandó (kétharmados többséget igénylő) eljárással kell elfogadni, amelyre vonatkozóan a zárószavazásra 2022. december 7-én került sor. Az Országgyűlés mindkét jogszabályt elfogadta. Magyarország a 2022. november 19-i, november 26-i, december 6-i és december 7-i, Bizottságnak küldött leveleiben tájékoztatta a Bizottságot a korábban vállalt kötelezettségek végrehajtása érdekében hozott intézkedésekről.

(33) A Bizottság 2022. november 30-án közleményt tett közzé a Magyarország által bejelentett korrekciós intézkedésekről, amelyben tájékoztatta a Tanácsot a Magyarország által elfogadott korrekciós intézkedések – 2022. november 19-i állás szerinti – megfelelőségének értékeléséről. A Bizottság a Tanács 2022. december 6-i kérésére 2022. december 9-én egy aktualizált értékelést nyújtott be a Magyarország által 2022. december 7-ig meghozott újabb intézkedésekről. A Tanács megbeszéléseinek alapját a 2022. november 30-i bizottsági közlemény, a 2022. december 9-i aktualizált értékelés, valamint a bizottsági javaslathoz csatolt indokolás együttesen képezi.

a) **Az uniós források végrehajtásával kapcsolatos jogsértések és szabálytalanságok megelőzésének, feltárásának és kijavításának megerősítése az újonnan létrehozott Integritás Hatóság révén**

(34) Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy új Integritás Hatóságot hoz létre, amelynek célkitűzése, hogy megerősítse a bármely uniós pénzügyi támogatás végrehajtása során előforduló csalás, összeférhetetlenség és korrupció, valamint az azzal összefüggő egyéb jogsértések és szabálytalanságok megelőzését, feltárását és korrekcióját. Az Integritás Hatóság – egy új magyarországi szerv – létrehozása olyan horizontális intézkedés, amelynek célja, hogy orvosolja a jogállamisági elvek rendszerszintű megsértését az Unió pénzügyi érdekeit sértő közbeszerzések vonatkozásában. Ennélfogva ez az egyik legfontosabb korrekciós intézkedés, amelyet Magyarország a Bizottság által felvetett aggályok orvoslására javasolt.

(35) Magyarország számos olyan elemet belefoglalt a javasolt korrekciós intézkedésbe, amelyeket a bizottsági javaslat benyújtásának idején pozitívan értékeltek, különösen az alábbiakat: i. az új Integritás Hatóság célja és célkitűzései; ii. megbízatásának hatálya és kiterjedt hatáskörei, ideértve az ajánlatkérőknek a közbeszerzési eljárások felfüggesztésére való utasítására vonatkozó hatáskört, a közigazgatási vizsgálati szerveknek a vizsgálatok lefolytatására való felkérésére vonatkozó hatáskört, és a meghatározott gazdasági szereplőknek az uniós finanszírozásból való kizárásának ajánlására vonatkozó hatáskört; az arra vonatkozó jog, hogy bírósági felülvizsgálatot kérjen minden olyan közbeszerzési eljárásra vonatkozó hatósági határozat tekintetében, amely uniós támogatást érint (és amely bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti) stb.; iii. az Integritás Hatóság Igazgatóságának kinevezésére és az „Alkalmassági Bizottság" részvételére vonatkozó szabályok, amely bizottság célja annak biztosítása, hogy az Integritás Hatóság teljes mértékben független legyen. Emellett Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy az Integritás Hatóság bírósági határozatokban megállapított tényekre támaszkodik, hogy képes lesz arra, hogy a bíróságokhoz forduljon, és hogy a Hatóság határozatai bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

Ezen okból Magyarország arra is kötelezettséget vállalt, hogy a polgári, közigazgatási és büntetőjogi ügyekben eljáró valamennyi magyarországi bíróságnak – beleértve az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából releváns bíróságokat is – meg kell felelnie a függetlenség, a pártatlanság és – az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 19. cikkének (1) bekezdésével és a vonatkozó uniós vívmányokkal összhangban – a törvény általi létrehozottság követelményének. Magyarország vállalta továbbá, hogy 2022. november 19-ig megteszi az Integritás Hatóság létrehozását célzó kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket. A bizottsági javaslat benyújtását követően Magyarország 2022. október 4-én elfogadta az Integritás Hatóság létrehozásáról szóló törvényt (az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló, 2022. évi XXVII. törvény, a továbbiakban: az Integritás Hatóságról

szóló törvény), amely 2022. október 11-én hatályba lépett. Az Integritás Hatóságról szóló törvénybe további módosításokat vezettek be azon két, a salátatörvényt alkotó törvénytervezet részeként, amelyeket 2022. november 15-én benyújtottak az Országgyűlésnek, és 2022. november 22-én valamint 2022. december 7-én szavazásra bocsátottak. Amint azt a korrekciós intézkedés előírja, Magyarország az Integritás Hatóságról szóló törvény elfogadásához vezető eljárás során konzultált az Európa Tanáccsal és az OECD-vel, és figyelembe vett bizonyos ajánlásokat. A jogalkotási eljárásokkal párhuzamosan a magyar hatóságok 2022. szeptember 23-án elindították az Alkalmassági Bizottság tagjainak, 2022. október 14-én pedig az Integritás Hatóság Igazgatósága tagjainak kiválasztására és kinevezésére irányuló eljárást, akiket végül 2022. november 4-ével nevezték ki. Az Integritás Hatóság 2022. november 18-án tartotta első hivatalos ülését.

(36) Mivel azonban a Bizottság a 2022. november 30-i közleményében megállapította és alapos értékelést követően 2022. december 9-én megerősítette, hogy az Integritás Hatóságra vonatkozó szabályozási keret az Integritás Hatóságról szóló törvényben meghatározottak szerint nem teljesít egyes, a korrekciós intézkedés keretében tett kötelezettségvállalásokat, a korrekciós intézkedés nem tekinthető teljes mértékben hatékonynak és megfelelőnek az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet szerint. A korrekciós intézkedéssel kapcsolatos azon gyengeségek, kockázatok és hiányosságok, amelyek veszélyeztetik az Integritás Hatóság hatékonyságát és függetlenségét, valamint a Bizottság megállapításainak kezelésére való képességét, mindenekelőtt a következők: i. olyan egyértelmű szabály hiánya, amely kimondja, hogy az Integritás Hatóság azt követően is megtartja hatáskörét, hogy egy projektet kivontak az uniós finanszírozásból; ii. az Integritás Hatóság ajánlásait nem követő ajánlatkérők határozatainak bírósági felülvizsgálatára irányuló rendszer gyengeségei; iii. a felmentési eljárás gyengeségei; iv. az Integritás Hatóság a nyilatkozattevők különböző csoportjaival kapcsolatban közvetlen hatáskör helyett csak felügyeleti hatáskörrel rendelkezik, és a kormánytagok vagyonnyilatkozatainak ellenőrzésére vonatkozó hatáskört nem ruházták át az Integritás Hatóságra; v. korlátozott hatály ahhoz kapcsolódóan, hogy az Integritás Hatóság vagyonnyilatkozatokra vonatkozó ellenőrzési hatásköre nem terjed ki az összes „magas kockázatú tisztviselőre". A Tanács úgy véli, hogy ezen okok miatt, amelyeket a Bizottság közleménye még részletesebben ismertet, a feltárt gyengeségek, és különösen azok, amelyek korlátozzák az Integritás Hatóság hatásköreit, annyira súlyosak, hogy súlyosan aláássák az Integritás Hatóság arra irányuló képességét, hogy orvosolja a jogállamisági elvek rendszerszintű megsértését az Unió pénzügyi érdekeit sértő közbeszerzések vonatkozásában.

b) **A Korrupcióellenes Munkacsoport létrehozása**

(37) Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy egy Korrupcióellenes Munkacsoportot hoz létre, amelynek feladata többek között a meglévő korrupcióellenes intézkedések vizsgálata, valamint a korrupt gyakorlatok megelőzésének, felderítésének, kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonásának és szankcionálásának javítására vonatkozó javaslatok kidolgozása. A korrekciós intézkedés egyik kulcsfontosságú eleme a korrupció elleni küzdelem területén tevékenykedő nem kormányzati szereplőknek, valamint az állami szervek képviselőinek a teljes körű, strukturált és hatékony részvétele. Ezenfelül Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy a jogszabálytervezet kidolgozása során széles körű konzultációkat folytat nemzeti és nemzetközi érdekelt felekkel, többek között a Bizottsággal. Magyarország vállalta, hogy 2022. szeptember 30-ig megteszi az új Korrupcióellenes Munkacsoport szabályozási keretének a meghatározását célzó kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket. A korrekciós intézkedéssel összhangban az Integritás Hatóságról szóló törvény vonatkozó rendelkezései előírják, hogy az új Korrupcióellenes Munkacsoport tagjainak 50 %-át nem kormányzati szereplőknek kell alkotniuk, és nyílt, átlátható, megkülönböztetésmentes pályázati eljárásban, a szakértelemhez és érdemekhez kapcsolódó tárgyilagos kritériumok alapján kell kiválasztani őket. A bizottsági javaslat előterjesztését követően Magyarország konzultált az OECD-vel és az Európa Tanáccsal, és előirányozta, hogy az új Korrupcióellenes Munkacsoportot az Integritás Hatóságról szóló törvény keretében hozzák létre. Az új Korrupcióellenes Munkacsoportot végül 2022. december 1-jén hozták létre.

(38) Az említett fejlemények fényében a Tanács – a Bizottság értékelése alapján – úgy véli, hogy Magyarország megtette a vonatkozó kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket, és hogy az új Korrupcióellenes Munkacsoportra vonatkozó, az Integritás Hatóságról szóló törvényben meghatározott szabályozási keret teljesíti a korrekciós intézkedésben meghatározott kötelezettségvállalásokat.

c) **A korrupcióellenes keret megerősítése**

(39) Magyarország vállalta, hogy 2022. szeptember 30-ig csalás és korrupció elleni stratégiát fogad el, amelyben meghatározza az uniós pénzügyi támogatások végrehajtásában részt vevő szerveknek a csalás, az összeférhetetlenség és a korrupció megelőzésével, felderítésével és korrekciójával kapcsolatos feladatait. Magyarország továbbá kötelezettséget vállalt arra, hogy 2022. november 1-jétől kiterjeszti a vagyonnyilatkozatok személyi és tárgyi hatályát. Ez a korrekciós intézkedés horizontális és rendszerszintű jelleggel bír a korrupció elleni küzdelem, valamint a politikai szféra átláthatóságának biztosítása érdekében. Ennélfogva ez a Magyarország által javasolt egyik központi korrekciós intézkedés.

(40) A bizottsági javaslat benyújtását követően Magyarország számos lépést tett e korrekciós intézkedés kulcsfontosságú végrehajtási lépéseinek teljesítése érdekében. Magyarország 2022. szeptember 30-án elfogadta a 2021–2027 programozási időszakra, valamint a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv végrehajtására vonatkozó csalás és korrupció elleni stratégiát (1470/2022. Korm. határozat). A stratégiát ezt követően módosították, majd 2022. november 15-én új változatban fogadták el és tették közzé (1540/2022. Korm. határozat). Az Országgyűlés 2022. október 25-én elfogadta a vagyonnyilatkozatokról szóló törvényt (2022. évi XXXI. törvény), amely bizonyos kivételekkel 2022. november 1-jén hatályba lépett. Magyarország 2022. november 15-én a december 7-én elfogadott salátatörvény részeként a vagyonnyilatkozatokról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot terjesztett az Országgyűlés elé.

(41) Ami a csalás és korrupció elleni stratégiát illeti, a Bizottság a 2022. november 30-i közleményében megállapította, hogy bár a módosítások elfogadása miatt a megállapodás szerinti határidő késedelmet szenvedett, Magyarország teljesítette a korrekciós intézkedésben meghatározott kötelezettségvállalásokat. A vagyonnyilatkozatokat illetően a Bizottság megállapította, hogy a korrekciós intézkedéssel összhangban a vagyonnyilatkozatokról szóló törvény kiterjeszti a vagyonnyilatkozatok személyi hatályát a politikai felsővezetői tisztséggel megbízott személyekre és az országgyűlési képviselőkre, valamint a velük közös háztartásban élő hozzátartozókra. A törvény kiterjeszti továbbá a vagyonnyilatkozatok tárgyi hatályát az összes releváns vagyoni eszközre. A Bizottság értékelése alapján azonban továbbra is jelentős gyengeségek, kockázatok és hiányosságok jellemzik a vagyonnyilatkozatokra vonatkozóan Magyarország által létrehozott szabályozási keretet, amelyek különösen a következők: i. az ingatlanokra, többek között a Magyarország joghatóságán kívül található ingatlanokra vonatkozó adatközlési kötelezettséggel kapcsolatos egyértelműség és jogbiztonság hiánya; ii. az egyes vezetők, tisztviselők és országgyűlési képviselők, valamint a velük közös háztartásban élő házastársuk vagy élettársuk és gyermekük (gyermekeik) vagyonára, jövedelmére és gazdasági érdekeltségeire vonatkozó nyilatkozat személyi, tárgyi és időbeli hatályával kapcsolatos egyértelműség hiánya; iii. az a tény, hogy a vagyonnyilatkozatokról szóló törvényben nem szerepel kifejezett utalás az elektronikus úton benyújtott, digitális formátumú vagyonnyilatkozatok rendszerének létrehozására, amelyeket díjmentesen és regisztrációs kötelezettség nélkül kereshető nyilvános adatbázisban tárolnak. A Tanács úgy véli, hogy ezen okok miatt, amelyeket a Bizottság közleménye még részletesebben ismertet, a feltárt gyengeségek esetleges joghézagokat teremtenek a törvényben, és következésképpen aláássák a korrekciós intézkedés hatékonyságát.

d) **Az uniós támogatás közérdekű vagyonkezelő alapítványok általi felhasználása átláthatóságának biztosítása**

(42) A negyedik korrekciós intézkedés értelmében Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy a vonatkozó szabályozási keret 2022. szeptember 30-ig történő módosítása révén biztosítja az uniós támogatás közérdekű vagyonkezelő alapítványok általi felhasználásának átláthatóságát. A javaslat benyújtását követően az Országgyűlés jogalkotási aktust fogadott el az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, valamint az Európai Csalásellenes Hivatal ellenőrzéseit érintő törvények módosításáról (2022. évi XXIX. törvény), amely 2022. október 13-án hatályba lépett.

(43) A korrekciós intézkedéssel összhangban a 2022. évi XXIX. törvény olyan módosításokat vezetett be, amelyek a közbeszerzésre és az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok hatályát kiterjesztették a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokra is. A szabályozási keret azonban – a Bizottság többszöri kérése ellenére – még mindig nem akadályozza meg, hogy magas rangú tisztviselők, köztük az Országgyűlés és a magyar autonóm szervek politikai felsővezetői bekerüljenek a közérdekű vagyonkezelő alapítványok vezetőtestületeibe. Ezen

túlmenően Magyarország 2022. november 1-jétől újra bevezette azt a lehetőséget (az általános tilalom alóli kivételként), hogy a politikai felsővezetők más, javadalmazással járó tisztséget is betölthessenek, többek között a közérdekű vagyonkezelő alapítványok vezetőtestületeiben. A Tanács úgy véli, hogy ezen okok miatt, amelyeket a Bizottság közleménye még részletesebben ismertet, a szabályozási keret gyengeségei az új jogalkotási fejleményekkel együtt súlyosbítják a korrekciós intézkedése által kezelni hivatott esetleges összeférhetetlenséget, és ezért nem tekinti azt alkalmasnak a Bizottság által eredetileg felvetett aggályok eloszlatására.

e) **A közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmények esetén alkalmazandó különös eljárás bevezetése**

(44) Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy új bírói felülbírálati eljárást hoz létre a közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével összefüggő kiemelt bűncselekményekre vonatkozóan. A korrekciós intézkedés értelmében az új eljárást illetően elő kell írni, hogy az ügyészség vagy a nyomozó hatóság által korrupciót és korrupcióval kapcsolatos gyakorlatokat érintő ügyekben hozott, a feljelentés elutasítására vagy a büntetőeljárás megszüntetésére (vagyis a nyomozás vádemelés nélküli lezárására) irányuló döntéseket bírói felülbírálatnak vessék alá. Az új eljárás keretében a nyomozási bírónak felhatalmazással kell rendelkeznie arra, hogy elrendelje a büntetőeljárás megindítását vagy folytatását. A hatóságok kivételével bármely természetes és jogi személy benyújthat indítványt az eljárás keretében, ami megteremtheti a bíróság előtti vádemelés lehetőségét is. Ez a korrekciós intézkedés olyan horizontális intézkedés, amelynek célja a magyarországi ügyészségi eljárás hatékonyságával kapcsolatos strukturális problémák orvoslása, valamint annak szavatolása, hogy az EUMSZ 325. cikkének megfelelően hathatós és elrettentő hatású intézkedéseket hozzanak az Unió pénzügyi érdekeinek biztosítása érdekében. Ennélfogva ez az egyik legfontosabb korrekciós intézkedés, amelyet Magyarország a Bizottság által felvetett aggályok orvoslására javasolt.

(45) Magyarország számos olyan elemet belefoglalt a javasolt korrekciós intézkedésbe, amelyeket a bizottsági javaslat benyújtásának idején pozitívan értékeltek, például az alábbiakat: a bírói felülbírálati eljárás jogi személyek általi megindításának lehetősége; a feljelentő számára kiemelt eljárási helyzet garantálása; hivatkozás arra, hogy az új eljárás szerinti ügyekben való eljárásra vonatkozó kizárólagos hatáskört egy szakosított bíróságra (vagyis a Budai Központi Kerületi Bíróságra) fogják ruházni; hivatkozás arra, hogy az új eljárásban részt vevő valamennyi bíróság és nyomozási bíró meg fog felelni az EUSZ 19. cikkének és a vonatkozó uniós vívmányoknak; valamint általában véve észszerű időkeret megállapítása az eljárásra vonatkozóan. Magyarország vállalta továbbá, hogy november 15-ig megteszi a büntetőeljárási törvény szükséges módosításainak és a vonatkozó végrehajtási rendeleteknek az elfogadását és hatálybalépét célzó kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket. A bizottsági javaslat benyújtását követően az Országgyűlés 2022. október 3-án elfogadta a 2022. november 15-én hatályba lépett, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosításáról szóló törvényt (a továbbiakban: a bírói felülbírálatról szóló törvény), amelyet a Bizottsággal folytatott egyeztetéseket követően tovább módosítottak, és november 22-én módosított változatban fogadtak el. Magyarország előzetes felülvizsgálatot kezdeményezett a magyar Alkotmánybíróság előtt, amely megállapította, hogy a bírói felülbírálatról szóló törvény megfelel a magyar Alaptörvényben megfogalmazott vádmonopólium elvének. Magyarország végezetül benyújtotta a Bizottsághoz az új felülbírálati eljárás alkalmazásához szükséges végrehajtási szabályokról szóló kormányrendeletek tervezetét, és kötelezettséget vállalt arra, hogy haladéktalanul elfogadja őket, biztosítandó azok 2023. január 1-jei hatálybalépését.

(46) A bírói felülbírálatról szóló törvény a büntetőeljárásról szóló törvény releváns módosításainak bevezetésével eleget tesz a korrekciós intézkedésekben javasolt több kötelezettségvállalásnak. A Bizottság is üdvözölte a Magyarország által a bírói felülbírálatról szóló törvény módosítása keretében hozott további intézkedéseket, például az Integritás Hatóság felülbírálati vagy ismételt felülbírálati indítvány benyújtására vonatkozó hatáskörének beillesztését, valamint a legfőbb ügyész azon hatáskörének eltörlését, hogy határozatokkal szemben rendkívüli jogorvoslattal éljen. Amint azonban az a Bizottság értékeléséből kiderül, a bírói felülbírálatról szóló törvény egyes rendelkezései olyan mérlegelési mozgásteret építenek be az eljárásba, amely a felülbírálati indítványt vagy a vádindítványt követő új eljárás kimenetelének befolyásolására is felhasználható, ami veszélyezteti a korrekciós intézkedés hatékonyságát és általános megfelelőségét. Mindenekelőtt, i. az alkalmazandó szabályok nem határozzák meg egyértelműen a

felülbírálati indítvány nyomán az ügyész határozatát hatályon kívül helyező bírósági határozat jogkövetkezményeit az ügyész vonatkozásában. Mivel nincs rá garancia, hogy a bírói felülbírálat keretében hozott határozatokat azok nyomán tett helyes ügyészi intézkedések követik majd, az ügyész számára biztosított mérlegelési jogkör súlyosan aláássa a korrekciós intézkedés hatékonyságát és ezáltal a megfelelőségét. Ezenfelül ii. abban az esetben, ha vádindítvány benyújtásának van helye, a bírói felülbírálatról szóló törvény értelmében az elsőfokú bíróság ülés tartása és bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül megvizsgálja a vádindítvány megalapozottságát. Ez a vizsgálat a formai kritériumok előzetes vizsgálatát egészíti ki, amelyet az új eljárás vezet be.

A Bizottság értékelése és az abban foglalt indokok alapján az eljárás alapjául szolgáló oknak az elsőfokú bíróság általi ezen vizsgálata olyan érdemi szűrésnek minősül, amely annak kockázatával jár, hogy az ügy érdemét illető döntést megelőlegezik vagy megakadályozzák anélkül, hogy az ügyben bizonyítási eljárást lehetne kérni és lefolytatni. Ez szükségtelen lépést jelent, és aláássa a korrekciós intézkedés hatékonyságát. Végezetül, a bírói felülbírálatról szóló törvény nem tisztázza az új szabályok alkalmazásának időbeli hatályát, és nem teszi egyértelművé különösen azt, hogy az új eljárás a 2023. január 1-je előtt elkövetett (nem elévült) bűncselekményekre is alkalmazandó lesz-e. A Tanács úgy véli, hogy ezen okok, valamint a bizottsági közleményben részletesebben ismertetett egyéb okok miatt az azonosított gyengeségek olyan súlyosak, hogy komolyan veszélyeztetik a korrekciós intézkedés arra való megfelelőségét, hogy kezelje a közvagyonnal kapcsolatosan elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás, büntetőeljárás alá vonás és szankcionálás hatékonyságának hiányával kapcsolatos problémákat.

f) **Az audit- és ellenőrzési mechanizmusok megerősítése az uniós támogatás megfelelő felhasználásának biztosítása érdekében**

(47) Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy megerősíti az audit- és ellenőrzési mechanizmusokat az uniós támogatás megfelelő felhasználásának biztosítása érdekében, mégpedig azáltal, hogy a szabályok és eljárások szigorítására irányuló rendelkezéseket illeszt be a vonatkozó nemzeti jogszabályokba az összeférhetetlenségi esetek hatékonyabb megelőzése, felderítése és korrekciója céljából, az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 61. cikkével összhangban, beleértve egy, az összeférhetetlenségi nyilatkozatok érvényessége feletti hatékony ellenőrzési mechanizmust is. A bizottsági javaslat benyújtását követően Magyarország számos lépést tett e korrekciós intézkedés kulcsfontosságú végrehajtási lépéseinek teljesítése érdekében. Konkrétan az Országgyűlés elfogadta és tovább módosította a 2022. évi XXVIII. törvényt, amely a Miniszterelnöki Hivatal keretében létrehozta a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóságot (BEII), és amely garanciákat biztosít annak függetlensége és hatékonysága tekintetében. A salátatörvény egy olyan törvényjavaslatot is tartalmazott, amely módosította az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (a továbbiakban: EUTAF) szabályozási keretét. Magyarország továbbá elfogadta a 373/2022. Korm. rendeletet, a 374/2022. módosító Korm. rendeletet, valamint a 463/2022. Korm. rendeletet, megerősítve a vonatkozó szabályokat és eljárásokat az összeférhetetlenség hatékonyabb megelőzése, felderítése és korrekciója érdekében. A Tanács a Bizottság 2022. november 30-i közleménye és az abban foglalt indokolás alapján úgy véli, hogy Magyarország megtette a kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket, a vonatkozó jogszabályszövegek pedig teljesítik a korrekciós intézkedés keretében tett kötelezettségvállalásokat.

g) **Az uniós forrásokból finanszírozott egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányának csökkentése**

(48) Magyarország vállalta, hogy 2022. december 31-ig a 2022-es évben egy ajánlattal lezárt, uniós forrásokból finanszírozott közbeszerzési eljárásoknak az egységes piaci eredménytábla módszertana szerint mért arányát 15 % alá csökkenti. Ezen intézkedés kulcsfontosságú végrehajtási lépése az EUTAF által az egységes piaci eredménytábla módszertanának való megfelelésre vonatkozóan 2022. szeptember 30-ig elvégzendő első ellenőrzés volt. Magyarország 2022. október 7-én nyújtotta be a jelentést, majd pedig a Bizottság észrevételeit követően, 2022. november 3-án a végleges felülvizsgált változatot. Az ellenőrzés megállapította, hogy az alkalmazott módszertan megfelelő és összhangban áll az egységes piaci eredménytábla módszertanával, egy pontot kivéve, amelyre vonatkozóan az EUTAF ajánlást fogalmazott meg. A Bizottság 2022. november 30-i közleménye és az abban foglalt indokolás alapján a Tanács úgy véli, hogy a korrekciós intézkedés által előírtaknak megfelelően Magyarország megtette a kulcsfontosságú végrehajtási lépést.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1 o.).

i) **Jelentéstételi eszköz kialakítása az egyetlen ajánlattal lezárt közbeszerzési eljárások nyomon követésére és bejelentésére**

(49) Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy 2022. szeptember 30-ig új nyomonkövetési és jelentéstételi eszközt alakít ki a nemzeti forrásokból, uniós támogatásból vagy mindkettőből finanszírozott, egyetlen ajánlatot eredményező közbeszerzési eljárások arányának mérésére. A bizottsági javaslat benyújtását követően Magyarország számos lépést tett e korrekciós intézkedés kulcsfontosságú végrehajtási lépéseinek teljesítése érdekében. Így például Magyarország kialakított egy új nyomonkövetési és jelentéstételi eszközt, amelyről az ellenőrzés megállapította, hogy működőképes, ténylegesen működik és alkalmas az egyajánlatos közbeszerzési eljárások arányának nyomon követésére. A korrekciós intézkedéssel összhangban a jelentéstételi eszközt 2022. december 31-ig tovább kell fejleszteni, hogy földrajzi paraméterekre vonatkozó adatokat is tartalmazzon. A Bizottság 2022. november 30-i értékelése és az abban foglalt indokolás alapján a Tanács úgy véli, hogy a korrekciós intézkedés által előírtaknak megfelelően Magyarország megtette a kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket, az egyajánlatos közbeszerzési eljárásokra vonatkozó jelentéstételi eszköz pedig kialakításra került és működőképes.

j) **Az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer fejlesztése az átláthatóság fokozásáért**

(50) Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy a közbeszerzés átláthatóságának fokozása céljából létrehoz és közzétesz az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer honlapján egy olyan adatbázist, amely strukturált formában információkat tartalmaz az összes olyan tájékoztatóra vonatkozóan, amely szerződés közbeszerzési eljárás keretében történő odaítéléséről szól, beleértve a vállalati azonosító számokat, valamint minden egyes konzorciumi tag és alvállalkozó nevét. Az említett adatbázist rendszeresen frissíteni kell, és a nyilvánosság számára ingyenesen hozzáférhetővé kell tenni. A bizottsági javaslat benyújtását követően Magyarország arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a szükséges funkciókkal rendelkező adatbázis kifejlesztése 2022. szeptember 30-ig befejeződött. Az új adatbázis funkcióinak a Bizottság általi értékelése alapján a Tanács úgy véli, hogy Magyarország megtette és teljesítette az ezen intézkedéssel kapcsolatos kulcsfontosságú végrehajtási lépést.

k) **A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer kidolgozása**

(51) Magyarország 2022. szeptember 5-én elfogadta az 1425/2022. Korm. határozatot annak érdekében, hogy eleget tegyen azon kötelezettségvállalásának, amely szerint 2022. szeptember 30-ig teljesítménymérési keretrendszert dolgoz ki a közbeszerzések hatékonyságának és költséghatékonyságának értékelésére, és azt 2022. november 30-ig működésbe lépteti. Magyarország 2022. november 30-án közzétette az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer honlapján a teljesítménymérési keretrendszert meghatározó dokumentumot. Az 1425/2022. Korm. határozatban meghatározott keretrendszernek a Bizottság általi értékelése alapján a Tanács úgy véli, hogy Magyarország megtette a vonatkozó kulcsfontosságú végrehajtási lépést, és teljesítette kötelezettségvállalásait ezzel az intézkedéssel kapcsolatban.

o) **Az ARACHNE, a Bizottság kockázatértékelési eszköznek az alkalmazása**

(52) Ami az azzal kapcsolatos aggályokat illeti, hogy Magyarország képes-e javítani az uniós források felhasználásával kapcsolatos összeférhetetlenségi ellenőrzéseket, Magyarország vállalta, hogy a Bizottság által a tagállamok rendelkezésére bocsátott egységes adatbányászati és kockázatértékelési eszköz (ARACHNE) valamennyi funkciójának szisztematikus és kiterjesztett használatát biztosító eljárásokat alkalmaz minden uniós támogatás esetében és valamennyi programozási időszakban, az összeférhetetlenség, a csalás, a korrupció, a kettős finanszírozás és az egyéb szabálytalanságok hatékony megelőzése és felderítése céljából. A magyar kormány 2022. szeptember 30-án elfogadta a 373/2022. Korm. rendeletet és a 374/2022. módosító Korm. rendeletet, amelyek ugyanazon a napon léptek hatályba, és amelyek rendelkezéseket tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy biztosítva legyen meghatározott adatoknak az ARACHNE eszközbe való továbbítása. Az említett napon továbbították az első adatcsomagot az ARACHNE eszközbe. A Bizottság azon értékelése alapján, amely szerint a 373/2022. Korm. rendelet és a 374/2022. módosító Korm. rendelet meghatározza az ARACHNE szisztematikus és hatékony használatának részletes szabályait, a Tanács úgy véli, hogy Magyarország megtette a vonatkozó kulcsfontosságú végrehajtási lépést, és teljesítette kötelezettségvállalásait ezen intézkedéssel kapcsolatban.

p) **Az OLAF-fal való együttműködés megerősítése**

(53) Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy megerősíti az OLAF-fal való együttműködést azáltal, hogy kijelöl egy olyan illetékes nemzeti hatóságot, amely támogatni hivatott az OLAF-ot a magyarországi helyszíni ellenőrzések során azokban az esetekben, amikor egy ellenőrzés alá vont gazdasági szereplő megtagadja az együttműködést. Magyarország kötelezettséget vállalt arra is, hogy visszatartó erejű, pénzügyi jellegű szankciót vezet be, amelyet akkor kell kiszabni, ha valamely gazdasági szereplő megtagadja az OLAF-fal való együttműködést az OLAF helyszíni ellenőrzései és vizsgálatai tekintetében. A bizottsági javaslat benyújtását követően az Országgyűlés 2022. október 4-én elfogadta a 2022. évi XXIX. törvényt, amely a hatályos jogszabályok módosításával a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt jelölte ki az OLAF támogatására illetékes nemzeti hatóságként, és visszatartó erejű pénzügyi szankciót vezetett be arra az esetre, ha valamely gazdasági szereplő megtagadja az OLAF-fal való együttműködést. A Bizottság értékelése alapján a Tanács úgy véli, hogy Magyarország megtette a vonatkozó kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket, és teljesítette kötelezettségvállalásait ezzel az intézkedéssel kapcsolatban.

q) **Jogszabály elfogadása a közkiadások fokozott átláthatóságának biztosítása érdekében**

(54) A korrekciós intézkedések részeként Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy 2022. október 31-ig elfogad egy, a közkiadások fokozott átláthatóságát biztosító jogszabályt, amely valamennyi állami szerv számára előírja, hogy egy központi nyilvántartásban proaktív módon tegye közzé a közpénzek felhasználására vonatkozó, előre meghatározott információkat. A bizottsági javaslat benyújtását követően az Országgyűlés 2022. november 8-án elfogadta a 2022. évi XL. törvényt, amelyet ezt követően, a salátatörvény keretében 2022. november 22-én módosított. A rendelkezések egy újabb, egy további átláthatósági hatósági eljárás létrehozásával kapcsolatos módosításának elfogadására 2022. december 7-én került sor. A Bizottság értékelésében arra a következtetésre jutott, hogy Magyarország – a végrehajtásukban mutatkozó késedelem ellenére – teljesítette az előírt kulcsfontosságú végrehajtási lépéseket. A Bizottság 2022. december 9-én aktualizált értékelése alapján azonban maradtak a szabályozási keretben a hatékonyságát aláásó gyengeségek, különösen az összes ajánlatkérőre vonatkozó információ-közzétételi kötelezettség hiányára vonatkozón abban az esetben, ha a központi nyilvántartásba minimálisan feltöltendő adatkészletből hiányoznak a közkiadásért „felelős szervre", az ajánlatkérőre, illetve a szolgáltatókra, a beszállítókra és a kapacitásszolgáltatókra vonatkozó adatok.

(55) Összegezve, Magyarország számos lépést tett a tanácsi végrehajtási határozatjavaslat indokolásának mellékletében szereplő (jogalkotási és nem jogalkotási jellegű) kulcsfontosságú végrehajtási lépések kezelése érdekében, és a Magyarország által a korrekciós intézkedések keretében tett számos kötelezettségvállalás a fentiek szerint teljesítettnek tekinthető. Ez a pozitív értékelés nem érinti azon korrekciós intézkedésekkel kapcsolatos további fejleményeket, amelyeket a Magyarország által tett kötelezettségvállalásokkal összhangban még át kell ültetni a gyakorlatba, vagy esetükben hosszabb végrehajtási időszakra van szükség.

(56) Több korrekciós intézkedést illetően ugyanakkor továbbra is jelentős gyengeségek, kockázatok és hiányosságok mutatkoznak. Mindenekelőtt változatlanul jelentős gyengeségek veszélyeztetik súlyos mértékben azon horizontális, strukturális és rendszerszintű jelleggel bíró korrekciós intézkedések megfelelőségét, amelyek központi jelentőségűek Magyarországon a közbeszerzések, az ügyészségi munka hatékonysága és a korrupció elleni küzdelem terén a jogállamisági elvek rendszerszintű megsértésének orvoslása szempontjából. E gyengeségek ezért a meghozott korrekciós intézkedések összességének hatékonyságát veszélyeztetik.

(57) Figyelembe véve a még nem teljesített intézkedések horizontális, strukturális és rendszerszintű jellegét, az a tény, hogy Magyarország más célzott korrekciós intézkedésekkel kapcsolatban több kötelezettséget kielégítően teljesített, nem elegendő a jogállamisági elvek azonosított megsértésének orvoslásához, valamint azon hatás kezeléséhez, amelyet a jogállamisági elvek ilyen megsértése az uniós költségvetésre gyakorol, vagy amely esetében ennek a kockázata fennáll. Ahogy azt a Bizottság a 2022. december 9-i aktualizált értékelésében egyértelművé tette, a közérdekű vagyonkezelő alapítványokhoz kapcsolódó korrekciós intézkedés egyetlen kivételével minden korrekciós intézkedést együtt, átfogó csomagként, nemcsak pusztán mennyiségi, hanem minőségi értékelés alapján kell értékelni annak fényében, hogy összességükben alkalmasak-e a kialakult helyzet megszüntetésére.

(58) Következésképpen, a fenti értékelés fényében meg kell állapítani, hogy a Magyarország által bejelentett korrekciós intézkedések – azokat összefüggő egészként tekintve, az elfogadás szerinti állapotukban, és a részletszabályaikat, valamint a gyakorlati alkalmazásukat illetően ebből következő bizonytalanságot figyelembe véve – nem szüntetik meg a jogállamisági elvek azonosított megsértését. Mivel a meg nem felelés feltárt esetei a jogállamisági elvek rendszerszintű jellegű megsértésére utalnak, ezek nagy mértékben és kellően közvetlenül érintik az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét.

(59) Amennyiben a Tanács úgy ítéli meg, hogy az (EU, Euratom) 2020/2092 rendeletben meghatározott feltételek teljesültek, megfelelő szintű intézkedéseket kell elfogadnia annak biztosítása érdekében, hogy az uniós költségvetés védve legyen a jogállamisági elvek azonosított megsértéséből következő tényleges vagy potenciális hatással szemben.

(60) A jogállamisági elveknek az e határozatban azonosított megsértése, valamint az ezek által az uniós költségvetésre gyakorolt jelentős hatás fényében, továbbá tekintve, hogy a Magyarország által eddig elfogadott korrekciós intézkedéseket olyan jelentős gyengeségek jellemzik, amelyek súlyosan veszélyeztetik az említett korrekciós intézkedések alkalmasságát a jogállamisági elvek megsértésének kezelésére, a Tanács úgy véli, hogy az ebből következő, az uniós költségvetésre jelentett kockázat továbbra is magas. Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet (18) preambulumbekezdésével összhangban az elfogadandó intézkedések meghatározásakor kellően figyelembe kell venni az az érintett tagállam együttműködésének mértékét. A Bizottság eredetileg úgy ítélte meg, hogy a költségvetést érintő kockázat észszerű közelítését az érintett programok pénzeszközeinek 65 %-a jelentené. Ugyanakkor, azon korrekciós intézkedések számát és jelentőségét tekintve, amelyeket Magyarország kielégítő módon végrehajtott a jogállamisági elvek megállapított megsértésének kezelése érdekében, a költségvetést érintő kockázatnak az érintett programok 55 %-ában történő megállapítása jelentene „észszerű közelítést". Ennek megfelelően – jóváhagyásukat követően – az érintett programok kötelezettségvállalásainak 55 %-át fel kell függeszteni. Az említett a szint – figyelembe véve Magyarország együttműködésének mértékét az eljárás során – az uniós költségvetésre a jogállamisági elvek megállapított megsértése által a végrehajtott korrekciós intézkedések eredményeként gyakorolt hatás vagy az azt fenyegető komoly kockázatok észszerű közelítésének tekinthető, ezért az (EU, Euratom) 2020/2092 rendeletben meghatározott, az uniós költségvetés védelmére irányuló célkitűzés tekintetében arányos intézkedést jelent.

(61) Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 5. cikkében előirányzott különböző intézkedéstípusok közül való választás tekintetében a Tanács úgy véli, hogy – jóváhagyásukat követően – az érintett programokból eredő költségvetési kötelezettségvállalások felfüggesztése hatékony és időben történő védelmet biztosít az Unió költségvetése számára, mivel így megelőzhető, hogy a jogállamisági elvek e határozatban azonosított megsértése hatást gyakoroljon az érintett programokhoz allokált költségvetésre. Ugyanakkor Magyarország a költségvetési kötelezettségvállalások felfüggesztése ellenére meg tudja kezdeni az említett programok végrehajtását az alkalmazandó szabályok szerint, tehát a kohéziós politika célkitűzései fennmaradnak, és a végső kedvezményezettek helyzete nem sérül. Egyéb lehetséges intézkedésekkel ellentétben a költségvetési kötelezettségvállalások felfüggesztése mindemellett ideiglenes jellegű és az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 7. cikkének (3) bekezdésével összhangban nem bír végleges hatásokkal. Az intézkedés tehát az említett cikkben előirányzott eljárás keretében megszüntethető anélkül, hogy az ország uniós támogatástól esne el, feltéve, hogy a helyzetet két éven belül maradéktalanul orvosolja. Az arányosság elvével összhangban a választott intézkedés – az eset körülményeit figyelembe véve – ezért elegendő az uniós költségvetés védelmének megvalósításához, ugyanakkor ez jelenti a legkevesebb terhet.

(62) Ami a jogállamisági elveknek a közérdekű vagyonkezelő alapítványokkal kapcsolatban azonosított megsértését illeti, a szabályozási keret Magyarországon olyan, fent ismertetett gyengeségekkel rendelkezik, amelyek nem orvosolták az összeférhetetlenség azon kockázatát, amelyet a korrekciós intézkedés kezelni volt hivatott. A korrekciós intézkedés ezen alkalmatlanságának fényében továbbra is súlyos kockázat áll fenn az uniós költségvetés tekintetében, amelyet a leginkább úgy lehet kezelni, ha megtiltjuk új jogi kötelezettségek vállalását bármely ilyen közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyal és az általuk fenntartott bármely jogi személlyel, bármely közvetlen vagy közvetett irányítással végrehajtott program keretében. Ez az intézkedés nem érinti a közvetlen és közvetett irányítással végrehajtott uniós programokból általánosan allokált forrásokat, mivel ezeket más szervezetek számára továbbra is fel lehet használni, tehát ez az intézkedés elegendő az uniós költségvetés védelmének megvalósításához, ugyanakkor az e célkitűzés eléréséhez szigorúan szükséges mértéket tekintve arányos.

(63) Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint e határozat nem érinti Magyarország azon kötelezettségeit, hogy a határozat által érintett programokat vagy alapokat végrehajtsa, különös tekintettel a végső címzettek vagy kedvezményezettek felé fennálló kötelezettségeire, beleértve a kifizetések teljesítésére irányuló, az alkalmazandó ágazatspecifikus vagy költségvetési szabályok alapján fennálló kötelezettséget is. Magyarországnak e határozat elfogadásától kezdve háromhavonta jelentést kell tennie a Bizottságnak az említett kötelezettségek teljesítéséről.

(64) Magyarországnak rendszeresen tájékoztatnia kell a Bizottságot az általa vállalt korrekciós intézkedések végrehajtásáról, különösképpen azokat illetően, amelyek esetében a gyakorlatba való átültetésre vagy hosszabb végrehajtási időszakra van szükség.

(65) A Bizottságnak továbbra is figyelemmel kell kísérnie a magyarországi helyzetet, és adott esetben gyakorolnia kell az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet szerinti jogosultságait. A Bizottságnak mindenekelőtt haladéktalanul értékelnie kell a Magyarország által javasolt korrekciós intézkedések végrehajtásában bekövetkezett bármely fejleményt, és késedelem nélkül be kell nyújtania a Tanácsnak az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 7. cikke szerinti intézkedések megszüntetéséhez szükséges javaslatokat, amennyiben az említett intézkedések elfogadásának alapjául szolgáló feltételek már nem állnak fenn. A Bizottságnak rendszeres időközönként tájékoztatnia kell a Tanácsot,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételek teljesülnek az uniós költségvetésnek a jogállamisági elvek magyarországi megsértésével szembeni védelmét szolgáló megfelelő intézkedések elfogadásához.

(2) A Magyarország által az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet 6. cikkének (5) bekezdése alapján javasolt korrekciós intézkedések nem alkalmasak teljes mértékben a Magyarországnak 2022. április 27-én küldött bizottsági értesítésben foglalt megállapítások kezelésére.

2. cikk

(1) A kohéziós politika terén az alábbi operatív programok elfogadását követően, a hozzájuk tartozó költségvetési kötelezettségvállalások 55 %-át fel kell függeszteni:

a) Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz;

b) Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz;

c) Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz.

(2) Amennyiben az (EU, Euratom) 2018/1046 62. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontja alapján a Bizottság közvetlen vagy közvetett irányítás keretében hajtja végre az uniós költségvetést, nem tehető jogi kötelezettségvállalás semmilyen, a 2021. évi IX. magyar törvény alapján létrehozott közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyal, illetve semmilyen, az ilyen közérdekű vagyonkezelő alapítvány által fenntartott jogi személlyel.

3. cikk

Magyarország 2023. március 16-ig, valamint azt követően háromhavonta tájékoztatja a Bizottságot azon korrekciós intézkedések végrehajtásáról, amelyekre Magyarország a második válaszában kötelezettséget vállalt, beleértve a 2022. szeptember 13-i levelében foglalt további kötelezettségvállalásokat is.

4. cikk

E határozat a róla szóló értesítés napján lép hatályba.

5. cikk

Ennek a határozatnak Magyarország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 15-án.

a Tanács részéről
az elnök
M. BEK

A TANÁCS (KKBP) 2022/2507 HATÁROZATA

(2022. december 19.)

az Európai Unió grúziai megfigyelő missziójáról (EUMM Georgia) szóló 2010/452/KKBP határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 42. cikke (4) bekezdésére és 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) A Tanács 2010. augusztus 12-én elfogadta a 2010/452/KKBP határozatot ([1]), amellyel meghosszabbította az Európai Unió 2008/736/KKBP tanácsi együttes fellépéssel ([2]) létrehozott grúziai megfigyelő misszióját (a továbbiakban: EUMM Grúzia).

(2) A Tanács 2022. október 17-én elfogadta a (KKBP) 2022/1970 határozatot ([3]), amellyel előírta az EUMM Grúzia missziójából érkező uniós szakértők Örményországba való telepítését 2022. december 19-ig.

(3) A Tanács 2022. november 25-én elfogadta a (KKBP) 2022/2318 határozatot ([4]), amellyel 2024. december 14-ig meghosszabbította az EUMM Grúziát.

(4) A feladatnak a (KKBP) 2022/1970 határozattal bevezetett stratégiai értékelése alapján a Politikai és Biztonsági Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy 2022. december 20-tól az EUMM Grúziának ideiglenesen egy csapatot kell telepítenie Örményországba annak érdekében, hogy az Unió jobban megismerje a biztonsági helyzetet egy, a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretében, Örményországban folytatandó lehetséges polgári misszió tervezéséhez és előkészítéséhez való hozzájárulás céljából.

(5) A 2010/452/KKBP határozatot ennek megfelelően módosítani kell.

(6) Az EUMM Grúzia végrehajtására olyan helyzetben kerül sor, amely rosszabbodhat és akadályozhatja az Unió külső tevékenységei tekintetében a Szerződés 21. cikkében meghatározott célok elérését,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2010/452/KKBP határozat 3a. cikke helyébe a következő szöveg lép:

„*3a. cikk*

Az EUMM Grúzia egy csapatot telepít Örményországba annak érdekében, hogy az Unió jobban megismerje a biztonsági helyzetet egy Örményországban folytatandó lehetséges polgári KBVP-misszió tervezéséhez és előkészítéséhez való hozzájárulás céljából.

Ez a feladat akkor fejeződik be, amikor a Tanács úgy határoz.”

([1]) A Tanács 2010/452/KKBP határozata (2010. augusztus 12.) az Európai Unió grúziai megfigyelő misszióról, EUMM Georgia (HL L 213., 2010.8.13., 43. o.).

([2]) A Tanács 2008/736/KKBP együttes fellépése (2008. szeptember 15.) az Európai Unió grúziai megfigyelő misszióról, EUMM Georgia (HL L 248., 2008.9.17., 26. o.).

([3]) A Tanács (KKBP) 2022/1970 határozata (2022. október 17.) az Európai Unió grúziai megfigyelő misszióról (EUMM Grúzia) szóló 2010/452/KKBP határozat módosításáról (HL L 270., 2022.10.18., 93. o.).

([4]) A Tanács (KKBP) 2022/2318 határozata (2022. november 25.) az Európai Unió grúziai megfigyelő misszióról (EUMM Georgia) szóló 2010/452/KKBP határozat módosításáról (HL L 307., 2022.11.28., 133. o.).

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Ezt a határozatot 2022. december 20-tól kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 19-én.

a Tanács részéről
az elnök
J. SÍKELA

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2508 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. december 9.)

az ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek a textilipar tekintetében történő meghatározásáról

(az értesítés a C(2022) 8984. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 13. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

(1) A 2010/75/EU irányelv II. fejezetének hatálya alá tartozó létesítményekre vonatkozó engedélyek feltételei az elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetések alapján kerülnek megállapításra, és az illetékes hatóságoknak olyan kibocsátási határértékeket kell meghatározniuk, amelyek biztosítják, hogy normál üzemeltetési feltételek mellett a kibocsátások ne haladják meg a BAT-következtetésekben meghatározott legjobb technikákhoz kapcsolódó kibocsátási szinteket.

(2) A 2010/75/EU irányelv 13. cikkének (4) bekezdésével összhangban a 2011. május 16-i bizottsági határozattal ([2]) létrehozott és a tagállamok, az érintett iparágak és a környezetvédelemmel foglalkozó nem kormányzati szervezetek képviselőiből álló fórum 2022. május 10-én megosztotta a Bizottsággal a textiliparra vonatkozó BAT-referenciadokumentum javasolt tartalmával kapcsolatos véleményét. Ez a vélemény nyilvánosan hozzáférhető ([3]).

(3) Az e határozat mellékletében található BAT-következtetések figyelembe veszik a fórumnak a BAT-referenciadokumentum javasolt tartalmával kapcsolatos véleményét. Magukban foglalják a BAT-referenciadokumentum kulcsfontosságú elemeit.

(4) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 2010/75/EU irányelv 75. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A textilipar tekintetében elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetések az e határozat mellékletében foglalt formában elfogadásra kerülnek.

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

([1]) HL L 334., 2010.12.17., 17. o.
([2]) A Bizottság határozata (2011. május 16.) az ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU irányelv 13. cikke értelmében az információcserével foglalkozó fórum létrehozásáról (HL C 146., 2011.5.17., 3. o.).
([3]) https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/fdb14511-4fc5-4b90-b495-79033a1787af?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Kelt Brüsszelben, 2022. december 9-én.

a Bizottság részéről
Virginijus SINKEVIČIUS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

1. A TEXTILIPAR TEKINTETÉBEN ELÉRHETŐ LEGJOBB TECHNIKÁKKAL (BAT) KAPCSOLATOS KÖVETKEZTETÉSEK

HATÁLY

Ezek a BAT-következtetések a 2010/75/EU irányelv I. mellékletében meghatározott alábbi tevékenységekre vonatkoznak:

6.2. Textilszálak vagy textíliák előkészítése (mint például mosás, fehérítés, mercerezés) vagy színezése 10 tonna/nap feldolgozási kapacitás felett.

6.11. A 91/271/EGK irányelv hatályán kívül eső, önálló üzemeltetésben végzett szennyvízkezelés, feltéve, hogy a szennyező anyagok nagy része az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységekből származik.

Ezek a BAT-következtetések a következőkre is kiterjednek:

- Az alábbi tevékenységek, amennyiben közvetlenül kapcsolódnak a 2010/75/EU irányelv I. mellékletének 6.2. pontjában meghatározott tevékenységekhez:
  - bevonatolás,
  - vegytisztítás,
  - kelmegyártás,
  - kikészítés,
  - laminálás,
  - színnyomás és digitális nyomtatás,
  - perzselés,
  - gyapjú karbonizálása,
  - gyapjú ványolása,
  - szálak fonása (a szintetikus szálak kivételével),
  - színezéshez, színnyomáshoz és digitális nyomtatáshoz vagy kikészítéshez kapcsolódó mosás vagy öblítés.
- A különböző eredetű szennyvizek kombinált kezelése, amennyiben a szennyező anyagok nagy része az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységekből származik, és a szennyvízkezelés nem tartozik a 91/271/EGK irányelv hatálya alá.
- Az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó helyszíni tüzelőberendezések, feltéve, hogy a gáznemű égéstermékek közvetlen érintkezésbe kerülnek a textilszálakkal vagy textíliákkal (például közvetlen fűtés, szárítás, hőrögzítés), vagy ha a sugárzó és/vagy vezető hőt szilárd felületen keresztül továbbítják (közvetett fűtés), köztes hőátadó folyadék használata nélkül.

Ezek a BAT-következtetések nem terjednek ki az alábbiakra:

- Olyan bevonatolás és laminálás, amelynek szervesoldószer-fogyasztási kapacitása meghaladja a 150 kg/órát, vagy meghaladja az évi 200 tonnát. Ezekre a szerves oldószerekkel történő felületkezelés, többek között a faanyagok és a faipari termékek vegyi anyagokkal történő tartósítása tekintetében elérhető legjobb technikákkal kapcsolatos következtetések (STS) terjednek ki.
- Szintetikus szálak és multifilamentek előállítása. Ezekre a polimergyártási ágazatra vonatkozó BAT-következtetések terjedhetnek ki.
- Nyersbőr és irha szőrtelenítése. Erre a nyersbőr és irha cserzésére (TAN) vonatkozó BAT-következtetések terjedhetnek ki.

Egyéb BAT-következtetések és referenciadokumentumok, amelyek az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységek szempontjából lényegesek lehetnek:

- szerves oldószerekkel történő felületkezelés, többek között a faanyagok és a faipari termékek vegyi anyagokkal történő tartósítása (STS),
- hulladékégetés (WI),
- hulladékkezelés (WT),
- tárolásból származó kibocsátások (EFS),

– energiahatékonyság (ENE),

– ipari hűtőrendszerek (ICS),

– az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatálya alá tartozó létesítményekből (IED-létesítmények) származó, levegőbe és vízbe történő kibocsátások monitoringja (ROM),

– gazdasági és környezeti elemek közötti kölcsönhatások (ECM).

Ezek a BAT-következtetések más vonatkozó jogszabályok, például a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló (REACH) rendelet, az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló (CLP) rendelet, a biocid termékekről szóló (BPR) rendelet, illetve az energiahatékonysági irányelv (az energiahatékonyság elsődlegességének elve) sérelme nélkül alkalmazandók.

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

E BAT-következtetések alkalmazásában az alábbi **fogalommeghatározásokat** kell alkalmazni:

Általános fogalmak	
Használt kifejezés	Meghatározás
Levegő/textil arány	A gőzölő berendezés (pl. forrólevegős szárító-feszítő-hőrögzítő gép) kibocsátási pontjából származó teljes (Nm^3/h-ban kifejezett) füstgáz-térfogatáram és a kezelendő textil megfelelő áthaladó mennyiségének aránya (száraz textil, kg/h-ban kifejezve)
Cellulózalapú anyagok	Cellulózalapú szálasanyagok, ezek közé tartozik pl. a pamut és a viszkóz
Irányított kibocsátások	Szennyező anyagok levegőbe történő kibocsátása bármilyen vezetéken, csövön, kéményen stb. keresztül
Folyamatos mérés	A telephelyen állandó jelleggel beszerelt automatizált mérőrendszerrel végzett mérések
Írtelenítés	Textilanyagok előkezelése az írező vegyi segédanyagok szövetből történő eltávolítása céljából
Diffúz kibocsátások	Levegőbe történő, nem irányított kibocsátások
Közvetlen kibocsátás	Kibocsátás egy fogadó víztestbe a szennyvíz további kezelése nélkül
Vegytisztítás	Textilanyagok tisztítása szerves oldószerrel
Meglévő üzem	Újnak nem minősülő üzem
Kelmegyártás	Lapszerű textil gyártása pl. szövéssel, kötéssel, nemszőtt-eljárással
Kikészítés	Fizikai és/vagy kémiai ill. fizikai-kémiai kezelés, amelynek célja a textilanyagok végfelhasználási tulajdonságainak biztosítása, ideértve például a külsőképi hatásokat, a kezelési tulajdonságokat, a vízállóságot vagy a lángmentességet
Lánglaminálás	Textíliák egyesítése hőre lágyuló hablemezzel, amely a laminálótekercsek előtt elhelyezett lánghatás éri
Veszélyes anyag	A 2010/75/EU irányelv 3. cikkének 18. pontjában meghatározott veszélyes anyag
Veszélyes hulladék	A 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) 3. cikkének 2. pontjában meghatározott veszélyes hulladék
Közvetett kibocsátás	Közvetlen kibocsátásnak nem minősülő kibocsátás
Fürdőarány	Szakaszos eljárás esetén a száraz textilanyag és a felhasznált technológiai folyadék tömegaránya
n-oktanol/víz megoszlási hányados	Az oldott anyag egyensúlyi koncentrációinak aránya egy kétfázisú rendszerben, amely nagyrészt elegyíthetetlen n-oktanolból és vízből áll

Jelentős üzemfejlesztés	Az üzem konstrukciójának vagy technológiájának jelentős változtatása a gyártástechnológia és/vagy kibocsátáscsökkentő eljárás vagy eljárások és a kapcsolódó berendezések jelentős módosításaival vagy cseréjével
Tömegáram	Egy adott anyag vagy paraméter meghatározott időtartam alatt kibocsátott tömege
Új üzem	A létesítmény területén e BAT-következtetések közzétételét követően először engedélyezett üzem, vagy egy üzem e BAT-következtetések közzétételét követő, teljeskörű cseréje
Szerves oldószer	A 2010/75/EU irányelv 3. cikkének 46. pontja szerinti szerves oldószer
Időszakos mérés	Meghatározott időközönként végzett, manuális vagy automatikus módszerekkel történő mérés
Telítés	Folyamatos telítőeljárás esetén a textilanyagok által felvett folyadék és a száraz textilanyagok tömegének aránya
Technológiai vegyi anyagok	Az eljárás(ok)ban használt, az 1907/2006/EK rendelet ([2]) 3. cikkében meghatározott anyagok és/vagy keverékek, beleértve az írező vegyi anyagokat, a fehérítőszereket, a színezékeket, a nyomópépeket és a végkikészítéshez használt vegyi anyagokat. A technológiai vegyi anyagok veszélyes anyagokat és/vagy különös aggodalomra okot adó anyagokat tartalmazhatnak
Technológiai folyadék	Technológiai vegyi anyagokat tartalmazó oldat és/vagy szuszpenzió
Fennmaradó folyadékfelviteli képesség	A nedves textilanyagok fennmaradó kapacitása további folyadék felvételére (az első telítés után)
Mosás	Textilanyagok előkezelése, amely a bejövő textilanyag mosásából áll
Perzselés	A kelme felületén kiálló zavaró szálak eltávolítása oly módon, hogy a kelmét lángon vagy hevített lemezeken vezetik át
Írezés	Láncfonal impregnálása írezőszerrel, aminek célja a fonal védelme és a szövés során fellépő mechanikai igénybevétellel szembeni ellenállóképesség biztosítása
Különös aggodalomra okot adó anyag	A REACH-rendelet (1907/2006/EK) 57. cikkében említett kritériumoknak megfelelő és a rendelet szerinti, különös aggodalomra okot adó anyagok jelöltlistáján szereplő anyagok
Szintetikus anyagok	A szintetikus szálasanyagok közé tartozik pl. a poliészter, a poliamid és az akril/modakril
Textilanyagok	Textilszálak és/vagy textilek
Hőkezelés	A textilanyagok hőkezelése magában foglalja a termikus rögzítést, a hőrögzítést vagy az e BAT-következtetések hatálya alá tartozó tevékenységek (pl. bevonatolás, színezés, előkezelés, kikészítés, színnyomás ill. nyomtatás, laminálás) valamely technológiai szakaszát (pl. szárítás, megszilárdítás)

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18 .) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

Szennyező anyagok és paraméterek	
Használt kifejezés	Meghatározás
Antimon	Az Sb-ben kifejezett antimon az összes szervetlen és szerves, oldott vagy részecskékhez kötött antimonvegyületet foglalja magában
AOX	A Cl-ként kifejezett, adszorbeálható szervesen kötött halogének, többek között az adszorbeálható szervesen kötött klór, bróm és jód
BOI_n	Biokémiai oxigénigény. A szerves anyag *n* nap alatt történő biokémiai oxidációjához (szén-dioxiddá alakulásához) szükséges oxigénmennyiség (*n* általában 5 vagy 7). A BOI_n a biológiailag lebontható szerves vegyületek tömegkoncentrációjának mutatójaként szolgál
Króm	A Cr-ként kifejezett króm az összes szervetlen és szerves, oldott vagy részecskékhez kötött krómvegyületet jelenti
CO	Szén-monoxid
KOI	Kémiai oxigénigény. A szerves anyag dikromát használatával történő teljes kémiai oxidációjához (szén-dioxiddá alakulásához) szükséges oxigénmennyiség. A KOI a szerves vegyületek tömegkoncentrációjának mutatójaként szolgál
Réz	A Cu-ként kifejezett réz az összes szervetlen és szerves, oldott vagy részecskékhez kötött rézvegyületet foglalja magában
CMR	Rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító. A módosított 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([1]) meghatározott 1A., 1B. és 2. kategóriába tartozó, azaz az alábbi, figyelmeztető mondatokat jelölő kódokkal ellátott CMR-anyagokat foglalja magában: H340, H341, H350, H351, H360 és H361
Por	Az összes (levegőben) szálló por
HOI	Szénhidrogén-olajindex. A szénhidrogén-oldószerrel kinyerhető vegyületek összessége (ideértve a hosszú láncú és elágazó alifás, aliciklikus, aromás vagy alkil-szubsztituált aromás szénhidrogéneket)
NH_3	Ammónia
Nikkel	Az Ni-ként kifejezett nikkel az összes szervetlen és szerves, oldott vagy részecskékhez kötött nikkelvegyületet jelenti
NO_X	A nitrogén-monoxid (NO) és a nitrogén-dioxid (NO_2) mennyiségének összege NO_2-ben kifejezve
SO_X	A kén-dioxid (SO_2), a kén-trioxid (SO_3) és a kénsav aeroszolok összege, SO_2-ben kifejezve
Könnyen felszabaduló szulfid	Az oldott szulfidok és a savasodás során könnyen felszabaduló nem oldott szulfidok mennyiségének összege S^{2-}-ban kifejezve
TOC	A teljes szervesszén-tartalom C-ben kifejezve (vízben), amely magában foglal minden szerves vegyületet
TN	Az N-ként kifejezett összes nitrogén a szabad ammóniát és ammóniumot (NH_4-N), a nitriteket (NO_2-N), a nitrátokat (NO_3-N) és a szervesen kötött nitrogént foglalja magában

TP	A P-ként kifejezett összes foszfor az összes szervetlen és szerves, oldott vagy részecskékhez kötött foszforvegyületet foglalja magában
TSS	Összes lebegő szilárd részecske. Az összes (vízben) lebegő szilárd részecske tömegkoncentrációja üvegszálas szűrőkkel végzett szűréssel és gravimetriás módszerrel mérve
TVOC	Az összes illékony szerves vegyület C-ben kifejezve (a levegőben)
VOC	A 2010/75/EU irányelv 3. cikkének 45. pontjában meghatározott illékony szerves vegyület
Cink	A Zn-ként kifejezett cink az összes szervetlen és szerves, oldott vagy részecskékhez kötött cinkvegyületet jelenti

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

RÖVIDÍTÉSEK

E BAT-következtetések alkalmazásában az alábbi rövidítéseket kell alkalmazni:

Rövidítés	Meghatározás
CMS	Vegyianyag-kezelési rendszer
DTPA	Dietilén-triamin-pentaecetsav
EDTA	Etilén-diamin-tetraecetsav
EMS	Környezetközpontú irányítási rendszer
ESP	Elektrosztatikus porleválasztó
IED	Az ipari kibocsátásokról szóló irányelv (2010/75/EU)
OTNOC	A normál üzemi feltételektől eltérő feltételek
PFA-k	Per- és polifluor-alkil anyagok

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

Elérhető legjobb technikák

Az e BAT-következtetésekben felsorolt és bemutatott technikák nem előíró jellegűek és nem teljeskörűek. Más olyan technikák is alkalmazhatók, amelyek garantálják a környezetvédelem legalább azonos szintjét.

Eltérő rendelkezés hiányában a BAT-következtetések általánosan érvényesek.

Az elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó kibocsátási szintek (BAT-AEL-ek) a levegőbe történő kibocsátásokra vonatkozóan

Az e BAT-következtetésekben szereplő, a levegőbe történő kibocsátások tekintetében elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó BAT-AEL-értékek a koncentrációszintekre (a kibocsátott anyag egységnyi térfogatú hulladékgázhoz viszonyított tömegére) értendők az alábbi standard körülmények között: száraz gáz 273,15 K hőmérsékleten és 101,3 kPa nyomáson, az oxigéntartalomra vonatkozó korrekció nélkül, mg/Nm^3-ben kifejezve.

A légköri kibocsátások BAT-AEL-értékeihez kapcsolódó átlagolási időszakok vonatkozásában az alábbi **fogalommeghatározás** alkalmazandó.

Mérés típusa	Átlagolási időszak	Meghatározás
Időszakos	A mintavételi időszakban mért átlagérték	Három egymást követő, egyenként legalább 30 percen át tartó mintavétel/mérés átlagértéke ([1])

([1]) Minden olyan paraméter esetében, amelynél a 30 percig tartó mintavétel/mérés és/vagy a három egymást követő mintavétel/mérés átlaga a mintavétellel vagy az elemzéssel összefüggő korlátozások és/vagy az üzemi feltételek miatt nem megfelelő, egy reprezentatívabb mintavételi/mérési eljárás alkalmazható.

A tömegáramok BAT 9, BAT 26, BAT 27, valamint 1.5. és 1.6. táblázat kapcsán történő kiszámításához, amennyiben – az illetékes hatóság megítélése szerint – az egy típusú forrásból (például forrólevegős szárító-feszítő-hőrögzítő gépből) származó, két vagy több különálló kibocsátási ponton keresztül kiengedett hulladékgázokat egy közös kibocsátási ponton keresztül is ki lehetne engedni, ezeket a kibocsátási pontokat egyetlen kibocsátási pontnak kell tekinteni (lásd még: BAT 23.). Alternatív megoldásként az üzem/létesítmény szintjén mért tömegáramok is alkalmazhatók.

Az elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó kibocsátási szintek (BAT-AEL-ek) a vízbe történő kibocsátásokra vonatkozóan

Az e BAT-következtetésekben szereplő, a vízbe történő kibocsátások tekintetében elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó BAT-AEL-értékek mg/l-ben (a kibocsátott anyag egységnyi térfogatú vízhez viszonyított tömegeként) kifejezett koncentrációszinteket jelentenek.

A BAT-AEL-ekhez kapcsolódó átlagolási időszakok az alábbi két eset egyikére vonatkoznak:

– Folyamatos kibocsátás esetén a napi átlagok, azaz 24 órás térfogatáram-arányos egyesített minták.

– Szakaszos kibocsátás esetén a kibocsátás időtartamára számított átlagértékek, amelyeket vagy térfogatáram-arányos egyesített minták alapján, vagy – megfelelően összekevert, homogén szennyvíz esetében – a kibocsátás előtt vett pontminta alapján határoznak meg.

Időarányos egyesített minták is alkalmazhatók, feltéve, hogy igazolható a térfogatáram megfelelő stabilitása. Megfelelően összekevert, homogén szennyvíz esetében lehetőség van pontminták vételére is.

A teljes szervesszén-tartalom (TOC) és a kémiai oxigénigény (KOI) esetében az e BAT-következtetésekben meghatározott átlagos kibocsátáscsökkentési hatékonyság kiszámítása (lásd: 1.3. táblázat) a szennyvízkezelő üzem bemeneti és kimeneti szennyvízterhelése alapján történik.

A BAT-AEL-ek azon a ponton alkalmazandók, ahol a kibocsátás kilép a létesítményből.

Egyéb környezeti teljesítményszintek

A fajlagos energiafogyasztáshoz kapcsolódó indikatív szintek

A fajlagos energiafogyasztáshoz kapcsolódó indikatív környezeti teljesítményszintek az éves átlagokra vonatkoznak, amelyeket a következő egyenlet segítségével kell kiszámítani:

$$\text{fajlagos energiafogyasztás} = \frac{\text{energiafogyasztási ráta}}{\text{aktivitási ráta}}$$

ahol:

energiafogyasztási ráta:	a hőkezelés során felhasznált hő és villamos energia teljes éves mennyisége, a hőkezelésből visszanyert hő levonása után, MWh/év mértékegységben kifejezve;
aktivitási ráta:	a hőkezelés során kezelt textilanyagok teljes éves mennyisége, t/évben kifejezve.

A fajlagos vízfogyasztáshoz kapcsolódó indikatív szintek

A fajlagos vízfogyasztáshoz kapcsolódó indikatív környezeti teljesítményszintek az éves átlagokra vonatkoznak, amelyeket a következő egyenlet segítségével kell kiszámítani:

$$\text{fajlagos vízfogyasztás} = \frac{\text{vízfogyasztási ráta}}{\text{aktivitási ráta}}$$

ahol:

vízfogyasztási ráta:	egy adott eljárás (pl. fehérítés) során elfogyasztott teljes éves vízmennyiség, beleértve a textilanyagok vizes fürdőkkel való telítésére, mosására és öblítésére, valamint a berendezés tisztítására használt vizet, levonva a folyamathoz újra felhasznált és/vagy újrahasznosított vizet, m^3/év mértékegységben kifejezve;
aktivitási ráta:	egy adott eljárás (pl. fehérítés) során kezelt textilanyagok teljes éves mennyisége, t/évben kifejezve.

Az elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó fajlagos gyapjúzsír-visszanyerési szint

A fajlagos gyapjúzsír-visszanyeréshez kapcsolódó környezeti teljesítmény szintje az éves átlagra vonatkozik, amelyet a következő egyenlet segítségével kell kiszámítani:

$$\text{fajlagos gyapjúzsír visszanyerés} = \frac{\text{a visszanyert gyapjúzsír aránya}}{\text{aktivitási ráta}}$$

ahol:

a visszanyert gyapjúzsír aránya:	a nyers gyapjúszálak előkezeléséből mosással visszanyert gyapjúzsír teljes éves mennyisége kg/évben kifejezve;
aktivitási ráta:	a mosással előkezelt nyers gyapjúszálak teljes éves mennyisége t/évben kifejezve.

Az elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó marólúg-visszanyerési szint

A marólúg visszanyeréséhez kapcsolódó környezeti teljesítmény szintje az éves átlagra vonatkozik, amelyet a következő egyenlet segítségével kell kiszámítani:

$$\text{marólúg visszanyerése} = \frac{\text{a visszanyert marólúg aránya}}{\text{a marólúg visszanyerés előtti aránya}}$$

ahol:

a visszanyert marólúg aránya:	az elhasznált mercerezési öblítővízből visszanyert marólúg teljes éves mennyisége kg/évben kifejezve;
a marólúg visszanyerés előtti aránya:	az elhasznált mercerezési öblítővízben lévő marólúg teljes éves mennyisége kg/évben kifejezve.

1.1. ***Általános BAT-következtetések***

1.1.1. **Átfogó környezeti teljesítmény**

BAT 1. Az átfogó környezeti teljesítmény javítása érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika olyan környezetközpontú irányítási rendszer (EMS) bevezetését és alkalmazását jelenti, amely az összes alábbi szempontot magában foglalja:

i. elkötelezettség és vezetői szerepvállalás, a vezetés – beleértve a felső vezetést – elszámoltathatósága a hatékony EMS megvalósítása tekintetében;

ii. a szervezeti összefüggések meghatározását magában foglaló elemzés, az érdekelt felek igényeinek és elvárásainak felmérése, a létesítmény esetleges környezeti (vagy emberi egészséggel kapcsolatos) kockázatát befolyásoló jellemzők, valamint a környezettel kapcsolatos alkalmazandó jogi követelmények azonosítása;

iii. olyan környezetvédelmi politika kidolgozása, amely a létesítmény környezeti teljesítményének folyamatos fejlesztését is magában foglalja;

iv. a jelentős környezeti tényezőkkel kapcsolatos célkitűzések és teljesítménymutatók meghatározása, beleértve az alkalmazandó jogi követelményeknek való megfelelés biztosítását;

v. a környezetvédelmi célkitűzések megvalósítása és a környezeti kockázatok elkerülése érdekében szükséges eljárások és intézkedések tervezése és végrehajtása (ideértve adott esetben a korrekciós és megelőző intézkedéseket is);

vi. a környezeti szempontokkal és célkitűzésekkel összefüggő struktúrák, szerepek és felelősségi körök meghatározása, valamint a szükséges pénzügyi és emberi erőforrások biztosítása;

vii. a létesítmény környezeti teljesítményét esetlegesen befolyásoló munkakörrel rendelkező személyzet szakértelmének és tudatosságának biztosítása (pl. tájékoztatás és képzés révén);

viii. belső és külső kommunikáció;

ix. a munkavállalók jó környezetgazdálkodási gyakorlatokban való részvételének előmozdítása;

x. a jelentős környezeti hatással járó tevékenységek ellenőrzésére szolgáló irányítási kézikönyv és írásbeli eljárások, valamint a vonatkozó nyilvántartások létrehozása és vezetése;

xi. hatékony műveleti tervezés és folyamatellenőrzés;

xii. megfelelő karbantartási programok végrehajtása;

xiii. veszélyhelyzeti felkészültségi és intézkedési tervek, beleértve a veszélyhelyzetek megelőzését és/vagy káros (környezeti) hatásainak enyhítését is;

xiv. (új) létesítmény vagy egy létesítmény részének (újra)tervezése során az annak teljes élettartama alatt várható környezeti hatások figyelembevétele, beleértve az építést, a karbantartást, az üzemeltetést és a leszerelést is;

xv. nyomonkövetési és mérési program végrehajtása; ezzel kapcsolatban az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatálya alá tartozó létesítményekből származó, levegőbe és vízbe történő kibocsátások monitoringjáról szóló referenciajelentésben található információ;

xvi. ágazati összehasonlító teljesítményértékelés rendszeres alkalmazása;

xvii. időszakos független belső ellenőrzés (amennyiben megvalósítható), vagy időszakos független külső ellenőrzés a környezeti teljesítmény értékelése, valamint annak meghatározása érdekében, hogy megfelel-e az EMS a tervezett intézkedéseknek, illetve megfelelően vezették-e be és tartják-e fenn;

xviii. a meg nem felelések okainak értékelése, a hozott korrekciós intézkedések végrehajtása, a korrekciós intézkedések hatékonyságának vizsgálata, valamint annak meghatározása, hogy léteznek-e vagy előfordulhatnak-e hasonló meg nem felelések;

xix. időszakos felsővezetői felülvizsgálat az EMS, illetve annak folyamatos alkalmassága, megfelelősége és hatékonysága tekintetében;

xx. a tisztább technológiák fejlesztésének nyomon követése és figyelembevétele.

Kifejezetten a textilipar esetében a BAT szerint a környezetközpontú irányítási rendszernek (KIR) rendelkeznie kell a következő jellemzőkkel is:

xxi. a bemeneti és a kimeneti anyagok nyilvántartása (lásd: BAT 2.);

xxii. OTNOC irányítási terv (lásd: BAT 3.);

xxiii. vízgazdálkodási terv és vízügyi auditok (lásd: BAT 10.);

xxiv. energiahatékonysági terv és energetikai auditok (lásd: BAT 11);

xxv. vegyianyag-kezelési rendszer (lásd: BAT 14.);

xxvi. hulladékgazdálkodási terv (lásd: BAT 29.).

Megjegyzés

Az 1221/2009/EK rendelet létrehozza az uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszert (EMAS), amely egy ennek a BAT-nak megfelelő EMS-rendszer.

Alkalmazhatóság

Az EMS részletessége és formalizálásának mértéke általában a létesítmény jellegével, méretével és összetettségével, valamint a lehetséges környezeti hatások körével függ össze.

BAT 2. Az átfogó környezeti teljesítmény javítása érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a környezetközpontú irányítási rendszer (lásd: BAT 1.) részeként egy, a bemeneti és kimeneti anyagokról vezetett nyilvántartás létrehozása, fenntartása és (többek között lényeges változás bekövetkezte esetén) rendszeres felülvizsgálata, amely magában foglalja a következő elemek mindegyikét:

I. a gyártási eljárás(ok)ra vonatkozó információk, beleértve a következőket:

a. a kibocsátások eredetét bemutató egyszerűsített folyamatábrák;

b. a kibocsátás megelőzését vagy csökkentését szolgáló folyamatintegrált technikák és szennyvíz/hulladékgáz-tisztítási eljárások leírása, a technikák és eljárások teljesítményét is beleértve (pl. kibocsátás-csökkentési hatékonyság);

II. a felhasznált anyagok mennyiségére és jellemzőire vonatkozó információk, beleértve a textilanyagokat (lásd: BAT 5. a) pont) és a technológiai vegyi anyagokat (lásd: BAT 15.);

III. a vízfogyasztásra és -felhasználásra vonatkozó információk (pl. áramlási diagramok és a víz anyagmérlegei);

IV. az energiafogyasztásra és -felhasználásra vonatkozó információk;

V. a szennyvízáramok mennyiségének és jellemzőinek bemutatása, kitérve például a következőkre:

a) az áram átlagos értékei és változásai, pH-érték, hőmérséklet és vezetőképesség;

b) a releváns anyagok (pl. KOI/TOC, nitrogénvegyületek, foszfor, fémek, elsőbbségi anyagok, mikroműanyagok) átlagos koncentrációja és tömegáramának értékei, valamint ezek változásai;

c) a toxicitásra, a biológiai eltávolíthatóságra és a biológiai lebonthatóságra vonatkozó adatok (pl. BOI_n, BOI_n/KOI arány, a Zahn–Wellens-vizsgálat eredményei, biológiai gátlási potenciál [pl. eleveniszap gátlása]);

VI. a hulladékgázáramok jellemzőinek bemutatása, kitérve például a következőkre:

a. az áram és a hőmérséklet átlagos értékei és változásai;

b. a releváns anyagok/paraméterek (például por, szerves vegyületek) átlagos koncentrációja és tömegáramának értékei, valamint ezek szórása; a kibocsátási tényezők felhasználhatók a levegőbe történő kibocsátások szórásának értékelésére (lásd az 1.9.1. szakaszt);

c. gyúlékonyság, alsó és felső robbanási határértékek, reakcióképesség, veszélyes tulajdonságok;

d. olyan egyéb anyagok jelenléte, amelyek befolyásolhatják a hulladékgáz-tisztító rendszert vagy a létesítmény biztonságát (pl. vízgőz, por);

VII. a keletkezett hulladék mennyiségének és jellemzőinek bemutatása.

Alkalmazhatóság

A nyilvántartás alkalmazási köre (pl. részletességének szintje) és jellege általában a létesítmény jellegével, méretével és összetettségével, valamint a lehetséges környezeti hatásainak körével függ össze.

BAT 3. Az OTNOC előfordulási gyakoriságának és az OTNOC során bekövetkező kibocsátásoknak a csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika egy olyan kockázatalapú OTNOC irányítási terv kidolgozása és végrehajtása a környezetközpontú irányítási rendszer (KIR) (lásd: BAT 1.) keretében, amely magában foglalja az összes alábbi elemet:

i. a lehetséges, normál üzemi feltételektől eltérő feltételek (pl. a környezet védelme szempontjából kritikus berendezések („kritikus berendezések") meghibásodása), kiváltó okaik és lehetséges következményeik azonosítása, valamint az azonosított, normál üzemi feltételektől eltérő feltételek listájának rendszeres felülvizsgálata és naprakésszé tétele az alábbiak szerinti időszakos értékelést követően;

ii. a kritikus berendezések megfelelő tervezése (pl. szennyvízkezelés, hulladékgáz-csökkentési technikák);

iii. a kritikus berendezésekre (lásd: BAT 1. xii. pont) vonatkozó vizsgálati és megelőző karbantartási terv kidolgozása és végrehajtása;

iv. az OTNOC alatti kibocsátások és a kapcsolódó körülmények monitoringja (azaz megbecslése, illetve amennyiben lehetséges, mérése) és nyilvántartásba vétele;

v. a normál üzemi feltételektől eltérő feltételek fennállása alatt bekövetkező kibocsátások időszakos értékelése (pl. az események gyakorisága, időtartama, a kibocsátott szennyező anyagok mennyisége), valamint szükség esetén korrekciós intézkedések végrehajtása;

vi. az i. pont szerint azonosított, a normál üzemi feltételektől eltérő feltételek nyilvántartásának rendszeres felülvizsgálata és aktualizálása az v. pontban említett időszakos értékelést követően;

vii. a tartalékrendszerek rendszeres tesztelése.

Alkalmazhatóság

Az OTNOC irányítási terv részletessége és formalizálásának mértéke általában a létesítmény jellegével, méretével és összetettségével, valamint a lehetséges környezeti hatások körével függ össze.

BAT 4. Az átfogó környezeti teljesítmény javítása érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a fejlett folyamatfelügyeleti és -ellenőrzési és rendszerek alkalmazása.

Leírás

A folyamatok felügyelete és ellenőrzése olyan érzékelőkkel és vezérlőkkel felszerelt, online automatizált rendszerekkel történik, amelyek visszacsatolási kapcsolatokat használnak a kulcsfontosságú folyamatparaméterek gyors elemzésére és kiigazítására az optimális technológiai feltételek elérése érdekében (pl. a technológiai vegyi anyagok optimális felvétele).

A kulcsfontosságú folyamatparaméterek a következők:

– a technológiai fürdő térfogata, pH-értéke és hőmérséklete,

– a kezelt textilanyagok mennyisége,

– a technológiai vegyi anyagok adagolása,

– szárítási paraméterek (lásd még: BAT 13. d) pont).

BAT 5. Az átfogó környezeti teljesítmény javítása érdekében alkalmazandó BAT mindkét alábbi technika alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Olyan textilanyagok használata, amelyek szennyező anyag-tartalma minimális	A beérkező textilanyagok (köztük az újrafeldolgozott textilanyagok) kiválasztásának kritériumait úgy határozzák meg, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a szennyező anyagok mennyiségét, ideértve a veszélyes anyagokat, a biológiailag rosszul lebontható anyagokat és a különös aggodalomra okot adó anyagokat. Ezek a kritériumok tanúsítási rendszereken vagy szabványokon alapulhatnak. Rendszeresen ellenőrzik, hogy a beérkező textilanyagok megfelelnek-e az előre meghatározott kritériumoknak. Ezek az ellenőrzések mérésekből és/vagy a textilanyagok beszállítói és/vagy gyártói által szolgáltatott információk ellenőrzéséből állhatnak. Az ellenőrzések az alábbi anyagtartalmakra terjedhetnek ki: – a bejövő nyers (vagy félig feldolgozott) gyapjúszálakban lévő ektoparaziticidek (állategészségügyi gyógyszerek) és biocidek, – a bejövő pamutszálakban található biocidek, – a bejövő szintetikus szálakban található gyártási maradékanyagok (pl. monomerek, a polimerszintézis melléktermékei, katalizátorok, oldószerek), – a bejövő textilanyagokban található (pl. csévéléshez, tekercseléshez, fonáshoz vagy kötéshez használt) ásványolajok, – a bejövő szövött textilanyagokban található írezőszerek	Általánosan alkalmazható
b)	Kisebb mértékű feldolgozást igénylő textilanyagok használata	Olyan eredendő tulajdonságokkal rendelkező textilanyagok használata, amelyek csökkentik a feldolgozás szükségességét. Ezen anyagok közé tartoznak a következők: – szálmasszában színezett szintetikus szálak, – polimer-összetételük révén eredendően égésgátló tulajdonságokkal rendelkező szintetikus szálak, – elasztánszálak, vagy elasztánszálak és más polimer szálak keverékei, amelyek csökkentett mennyiségben tartalmaznak szilikonolajat és maradék oldószert, – szintetikus szálak és termoplasztikus elasztomerek keverékei, – vivőszer nélkül színezhető poliészter szálak	Az alkalmazhatóságot a termékleírás korlátozhatja

1.1.2. **Nyomon követés**

BAT 6. Az elérhető legjobb technika az alábbiak legalább évente egyszeri ellenőrzése:

– az éves víz-, energia- és anyagfogyasztás, beleértve a textilanyagokat és a technológiai vegyi anyagokat is,

– a keletkező szennyvíz éves mennyisége,

– a visszanyert vagy újrafelhasznált anyagok éves mennyisége,

– az egyes keletkezett és ártalmatlanításra elküldött hulladékfajták éves mennyisége.

Leírás

Az ellenőrzés elsősorban közvetlen méréseket foglal magában. Számításokat vagy nyilvántartásokat is lehet használni, pl. megfelelő mérőórák vagy számlák használatával. Az ellenőrzés lehetőség szerint a folyamatok szintjére lebontva zajlik, és annak során a folyamatokban bekövetkező minden lényeges változást figyelembe vesznek.

BAT 7. A bemeneti és kimeneti anyagokról vezetett nyilvántartásban (lásd: BAT 2.) meghatározott szennyvízáramok vonatkozásában alkalmazandó elérhető legjobb technika a főbb paraméterek ellenőrzése (pl. a szennyvízáram, a pH-érték és a hőmérséklet folyamatos nyomon követése) kulcsfontosságú helyeken (pl. a szennyvíz-előkezelés bemeneti és/vagy kimeneti pontján, a végső szennyvízkezelés bemeneti pontján, valamint azon a ponton, ahol a kibocsátás elhagyja a létesítményt).

Leírás

Ha a biológiai eltávolíthatóság/biológiai lebonthatóság és a gátló hatások kulcsfontosságú paraméterek (lásd: BAT 19.), a biológiai kezelés előtt ellenőrzik a következőket:

– biológiai eltávolíthatóság/biológiai lebonthatóság az EN ISO 9888 vagy az EN ISO 7827 szabvány szerint, és

– a biológiai tisztításra gyakorolt gátló hatások az EN ISO 9509 vagy EN ISO 8192 szabvány szerint.

A minimális ellenőrzési gyakoriság a szennyvíz jellemzése után határozandó meg.

A szennyvíz jellemzésére az üzem működésének megkezdése előtt vagy az üzem engedélyének e BAT-következtetések közzétételét követő első aktualizálása előtt, valamint az üzemben bekövetkezett valamennyi, a szennyező anyag-terhelést esetlegesen növelő változás (pl. a „recept” változása) után kerül sor.

BAT 8. Az elérhető legjobb technika a vízbe történő kibocsátások EN-szabványoknak megfelelő ellenőrzése legalább az alábbi gyakorisággal. Amennyiben nem áll rendelkezésre EN-szabvány, az alkalmazandó BAT olyan ISO-, nemzeti vagy egyéb nemzetközi szabványok használata, amelyek tudományos szempontból egyenértékű minőségben biztosítják az adatszolgáltatást.

Anyag(ok)/paraméter	Szabvány(ok)	Tevékenységek/folyamatok	Minimális ellenőrzési gyakoriság	Az ellenőrzés az alábbiakhoz kapcsolódik
Adszorbeálható szervesen kötött halogének (AOX) ([1])	EN ISO 9562	Minden tevékenység/folyamat	Havonta egyszer ([2])	BAT 20
Biokémiai oxigénigény (BOI_n) ([3])	Többféle EN-szabvány áll rendelkezésre (pl. EN 1899-1, EN ISO 5815-1)		Havonta egyszer	
Brómozott égésgátlók ([1])	Egyes polibrómozott difenil-éterek vonatkozásában rendelkezésre álló EN-szabvány (azaz EN 16694)	Égésgátlóval történő kikészítés	3 havonta egyszer	
Kémiai oxigénigény (KOI) ([4])	Nem áll rendelkezésre EN-szabvány	Minden tevékenység/folyamat	Naponta egyszer ([5]) ([6])	
Szín	EN ISO 7887	Színezés	Havonta egyszer ([2])	

Szénhidrogén-olajindex (HOI) [1]		EN ISO 9377-2	Minden tevékenység/folyamat	3 havonta egyszer [7]
Fémek/félfémek	Antimon (Sb)	Különböző EN-szabványok állnak rendelkezésre (például EN ISO 11885, EN ISO 17294-2, EN ISO 15586)	Poliészter textilanyagok előkezelése és/vagy színezése	Havonta egyszer [2]
			Égésgátlókkal történő kikészítés antimon-trioxid felhasználásával	
	Króm (Cr)		Krómpáccal vagy krómtartalmú színezékekkel (pl. fémkomplex színezékekkel) történő színezés	
	Réz (Cu)		Színezés Színezékkel történő nyomtatás	
	Nikkel (Ni)			
	Cink (Zn) [1]		Minden tevékenység/folyamat	
	Hat vegyértékű króm (Cr(VI))	Többféle EN-szabvány áll rendelkezésre (pl. EN ISO 10304-3, EN ISO 23913)	Krómpáccal való színezés	Havonta egyszer
Peszticidek [1]		Egyes peszticidek vonatkozásában rendelkezésre álló EN-szabványok (pl. EN 12918, EN 16693, EN ISO 27108)	Nyers gyapjúszálak előkezelése mosással	A szennyvíz jellemzését követően meghatározandó [8]
Per- és polifluor-alkil anyagok (PFAS) [1]		Nem áll rendelkezésre EN-szabvány	Minden tevékenység/folyamat	3 havonta egyszer
Könnyen felszabaduló szulfid (S^{2-})		Nem áll rendelkezésre EN-szabvány	Kénes színezékkel történő színezés	Hetente vagy havonta egyszer [2]

Felületaktív anyagok	Alkilfenolok és alkilfenol-etoxilátok ([1])	Egyes nem ionos felületaktív anyagok (pl. alkilfenolok és alkilfenol-etoxilátok) tekintetében rendelkezésre álló EN-szabványok (pl. EN ISO 18857-1 és EN ISO 18857-2)	Minden tevékenység/folyamat	3 havonta egyszer	
	Egyéb felületaktív anyagok	EN 903 az anionos felületaktív anyagok esetében		3 havonta egyszer ([7])	
		A kationos felületaktív anyagokra vonatkozóan nem áll rendelkezésre EN-szabvány			
Összes nitrogén (TN)		Különböző EN-szabványok állnak rendelkezésre (pl. EN 12260, EN ISO 11905-1)		Naponta egyszer ([5]) ([6])	
Teljes szervesszéntartalom (TOC) ([4])		EN 1484		Naponta egyszer ([5]) ([6])	
Összes foszfor (TP)		Különböző EN-szabványok állnak rendelkezésre (pl. EN ISO 6878, EN ISO 15681-1, EN ISO 15681-2, EN ISO 11885)		Naponta egyszer ([5]) ([6])	
Összes lebegő szilárd részecske (TSS)		EN 872		Naponta egyszer ([5]) ([6])	
Toxicitás ([9])	Halikra (*Danio rerio*)	EN ISO 15088		Kockázatértékelés alapján, a szennyvíz jellemzését követően kell meghatározni ([8])	
	Vízibolha (*Daphnia magna Straus*)	EN ISO 6341			
	Luminiszcens baktérium (*Vibrio fischeri*)	Különböző EN-szabványok állnak rendelkezésre (pl. EN ISO 11348-1, EN ISO 11348-2, EN ISO 11348-3)			
	Békalencse (*Lemna minor*)	Különböző EN-szabványok állnak rendelkezésre (pl. EN ISO 20079, EN ISO 20227)			
	Algák	Különböző EN-szabványok állnak rendelkezésre (például EN ISO 8692, EN ISO 10253, EN ISO 10710)			

(1) Az ellenőrzés csak akkor alkalmazandó, ha az érintett anyag(ok)/paraméter(ek) (beleértve az anyagcsoportokat vagy az anyagcsoporton belüli egyes anyagokat) a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2-ben említett nyilvántartása alapján lényegesnek minősülnek a szennyvízáramban.
(2) Közvetett kibocsátás esetén az ellenőrzési gyakoriság 3 havonta egy alkalomra csökkenthető, ha a folyamat későbbi pontján található szennyvízkezelő üzemnek megfelelő a kialakítása és a felszereltsége ahhoz, hogy csökkentse az adott szennyező anyagok mennyiségét.
(3) Az ellenőrzés csak közvetlen kibocsátás esetén alkalmazandó.
(4) A TOC ellenőrzése és a KOI ellenőrzése egymás alternatívái. Az előnyben részesített megoldás a TOC ellenőrzése, mert ennek során nincs szükség rendkívül mérgező vegyületek alkalmazására.
(5) Közvetett kibocsátás esetén az ellenőrzési gyakoriság havonta egy alkalomra csökkenthető, ha a folyamat későbbi pontján található szennyvízkezelő üzemnek megfelelő a kialakítása és a felszereltsége ahhoz, hogy csökkentse az adott szennyező anyagok mennyiségét.
(6) Ha a kibocsátási szintek bizonyítottan kellően stabilak, akkor alacsonyabb, havi egyszeri ellenőrzési gyakoriság is elfogadható.
(7) Közvetett kibocsátás esetén az ellenőrzési gyakoriság 6 havonta egy alkalomra csökkenthető, ha a folyamat későbbi pontján található szennyvízkezelő üzemnek megfelelő a kialakítása és a felszereltsége ahhoz, hogy csökkentse az adott szennyező anyagok mennyiségét.
(8) A szennyvíz jellemzésére az üzem működésének megkezdése előtt vagy az üzem engedélyének e BAT-következtetések közzétételét követő első aktualizálása előtt, valamint az üzemben bekövetkezett valamennyi, a szennyező anyag-terhelést esetlegesen növelő változás (pl. a „recept” változása, újabb vegyi segédanyagok alkalmazása) után kerül sor.
(9) A legérzékenyebb toxicitási paraméter vagy a toxicitási paraméterek megfelelő kombinációja használható.

BAT 9. Az elérhető legjobb technika a levegőbe történő irányított kibocsátások EN-szabványoknak megfelelő ellenőrzése legalább az alábbi gyakorisággal. Amennyiben nem áll rendelkezésre EN-szabvány, az alkalmazandó BAT olyan ISO-, nemzeti vagy egyéb nemzetközi szabványok használata, amelyek tudományos szempontból egyenértékű minőségben biztosítják az adatszolgáltatást.

Anyag/paraméter	Szabvány(ok)	Tevékenységek/folyamatok	Az ellenőrzés minimális gyakorisága (1)	Az ellenőrzés az alábbiakhoz kapcsolódik
CO	EN 15058	Perzselés	3 évente egyszer	–
		Égetés		
		Lánglaminálás		
Por	EN 13284-1	Perzselés	Évente egyszer (2)	BAT 27
		Égetés		
		Előkezeléshez, színezéshez, színnyomáshoz és kikészítéshez kapcsolódó hőkezelések		
CMR (a formaldehid kivételével) (3)	Nem áll rendelkezésre EN-szabvány	Bevonatolás (4)	Évente egyszer	–
		Lánglaminálás (4)		
		Kikészítés (4)		
		Bevonatolással, laminálással és kikészítéssel kapcsolatos hőkezelések (4)		

Formaldehid ([3])	EN-szabvány kidolgozás alatt	Bevonatolás ([4])	Évente egyszer	BAT 26
		Lánglaminálás		
		Színnyomás ([4])		
		Perzselés		
		Kikészítés ([4])		
		Hőkezelés ([4])		
NH_3 ([3])	EN ISO 21877	Bevonatolás ([4])	Évente egyszer	BAT 28
		Nyomtatás ([5])		
		Kikészítés ([4])		
		Bevonatolással, színnyomással és kikészítéssel kapcsolatos hőkezelés ([4])		
NO_X	EN 14792	Perzselés	3 évente egyszer	–
		Égetés		
SO_2 ([5])	EN 14791	Égetés	3 évente egyszer	–
TVOC ([3])	EN 12619	Bevonatolás	Évente egyszer ([6])	BAT 26
		Színezés		
		Kikészítés		
		Laminálás		
		Színnyomás		
		Perzselés		
		Termikus rögzítés vagy hőrögzítés		
		Bevonatoláshoz, színezéshez, laminálóshoz, színnyomáshoz és kikészítéshez kapcsolódó hőkezelések		

([1]) Amennyire megoldható, a méréseket a rendes üzemi körülmények között várható legmagasabb kibocsátási értékek mellett kell elvégezni.
([2]) Amennyiben a por tömegárama kisebb mint 50 g/h, a minimális ellenőrzési gyakoriság 3 évente egy alkalomra csökkenthető.
([3]) Az ellenőrzési eredményeket a megfelelő levegő/textil arányokkal együtt kell jelenteni.
([4]) Az ellenőrzés csak akkor alkalmazandó, ha az adott anyag a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2-ben említett nyilvántartása alapján lényegesnek minősül a hulladékgázáramban.
([5]) Az ellenőrzés nem alkalmazandó, ha csak földgázt vagy csak cseppfolyós propán-bután gázt használnak tüzelőanyagként.
([6]) Amennyiben a TVOC tömegárama kisebb mint 200 g/h, a minimális ellenőrzési gyakoriság 3 évente egy alkalomra csökkenthető.

1.1.3. **Vízfogyasztás és szennyvízképződés**

BAT 10. A vízfogyasztás és a szennyvízképződés csökkentése céljából alkalmazandó BAT az a), a b) és a c) technika, valamint a d)–h) technikák megfelelő kombinációjának alkalmazása.

	Technika	Leírás	Alkalmazhatóság
Irányítási technikák			
a)	Vízgazdálkodási terv és vízügyi auditok	A vízgazdálkodási terv és a vízügyi auditok az EMS részét képezik (lásd: BAT 1.), és a következőket foglalják magukban: – az üzem és a folyamatok folyamatábrái és víztömegmérlegei a BAT 2-ben említett bemeneti és kimeneti anyagok nyilvántartásának részeként, – vízhatékonysági célkitűzések meghatározása, – vízoptimalizálási technikák alkalmazása (pl. vízhasználat ellenőrzése, újrafelhasználás/újrahasznosítás, szivárgások észlelése és javítása). Évente legalább egyszer vízügyi auditot végeznek annak biztosítása érdekében, hogy a vízgazdálkodási terv célkitűzései teljesüljenek, és a vízügyi audit ajánlásait nyomon követik és végrehajtják. A vízgazdálkodási terv és a vízügyi auditok beépíthetők egy nagyobb ipari telephely átfogó vízgazdálkodási tervébe	A vízgazdálkodási terv és a vízügyi auditok részletessége általában az üzem jellegével, méretével és összetettségével függ össze
b)	A gyártás optimalizálása	Ez a következőket foglalja magában: – a folyamatok optimalizált kombinálása (pl. az előkezelési eljárásokat kombinálják, a sötét árnyalat színezése előtt kerülik a textilanyagok fehérítését), – a szakaszos folyamatok optimalizált ütemezése (pl. a textilanyagok sötét árnyalatú színezésére az ugyanazon színező berendezésben azonos színezékcsoporttal végzett, világos árnyalatú színezést követően kerül sor)	Általánosan alkalmazható
Kialakítás és műveleti technikák			
c)	A szennyezett és a nem szennyezett vízáramok elkülönítése	A vízáramokat a szennyező anyag-tartalom és az előírt kezelési technikák szerint elkülönítetten gyűjtik. A szennyezett vízáramokat (pl. elhasznált technológiai folyadékok) és a kezelés nélkül újrafelhasználható nem szennyezett vízáramokat (pl. hűtővizek) elkülönítik a kezelést igénylő szennyvízáramoktól	A meglévő üzemekre való alkalmazhatóságot korlátozhatja a vízgyűjtő rendszer kialakítása és az átmeneti tárolótartályokhoz szükséges hely hiánya
d)	Kevés víz felhasználásával járó vagy vízhasználat nélküli eljárások	Az eljárások magukban foglalják a plazma- vagy lézerkezelést, valamint a kis mennyiségű vizet használó eljárásokat, például az ózonkezelést	Az alkalmazhatóságot a textilanyagok jellemzői és/vagy a termékleírások korlátozhatják

e)	A felhasznált technológiai folyadék mennyiségének optimalizálása	A szakaszos eljárásokat alacsony fürdőarányú rendszerekkel végzik (lásd az 1.9.4. szakaszt). A folyamatos eljárásokat kis volumenű kikészítőanyag-felviteli rendszerekkel, például permetezéssel végzik (lásd az 1.9.4. szakaszt)	Általánosan alkalmazható
f)	A berendezés optimalizált tisztítása	Ez a következőket foglalja magában: – vízmentes tisztítás (pl. a tartályok belső felületének törlése vagy kefélése, nyomópépet tartalmazó raklik, sík- és rotációs sablonok, rotációs szitanyomó hengerekés dobok mechanikus előtisztítása [lásd: BAT 44.]), – több tisztítási lépés kis mennyiségű vízzel; az utolsó tisztítási lépés vízét újra fel lehet használni a berendezés egy másik részének tisztításához.	A meglévő üzemek vízmentes tisztításának alkalmazhatóságát korlátozhatja a berendezésekhez való hozzáférés (pl. zárt és félig zárt rendszerek)

g)	A textilanyagok optimalizált szakaszos feldolgozása, mosása és öblítése	Ez a következőket foglalja magában:
		– segédtartályok használata az alábbiak átmeneti tárolásához:
		  – elhasznált mosó- vagy öblítővíz,
		  – friss vagy elhasznált technológiai folyadék,
		– az öblítéshez és a mosáshoz többszöri vízelvezetés és -feltöltés kis mennyiségű vízzel
			A meglévő üzemek esetében a segédtartályok használatát a helyhiány korlátozhatja

h)	A textilanyagok optimalizált folyamatos feldolgozása, mosása és öblítése	Ez a következőket foglalja magában: – a technológiai folyadékok időben történő előkészítése online felszívási mérések alapján, – a mosóvíz beáramlásának automatikus lezárása a mosógép megállásakor, – ellenáramú öblítés és mosás, – textilanyagok közbenső mechanikus víztelenítése (lásd: BAT 13. a) pont) a technológiai vegyi anyagok átvitelének csökkentése érdekében	Általánosan alkalmazható

Újrafelhasználási és újrahasznosítási technikák

i)	A víz újrafelhasználása és/vagy újrahasznosítása	A vízáramokat az újrafelhasználás és/vagy újrafeldolgozás előtt el lehet különíteni (lásd: BAT 10. c) pont) és/vagy elő lehet kezelni (pl. membránszűrés, bepárlás) pl. tisztítás, öblítés, hűtés céljára vagy a textilanyagok feldolgozása során. Az újrafelhasználás/újrahasznosítás mértékét a vízáramban lévő szennyeződések mennyisége korlátozza. Az ugyanazon a telephelyen működő több üzemből származó víz újrafelhasználása és/vagy újrahasznosítása integrálható egy nagyobb ipari telephely átfogó telephelyi vízgazdálkodásába (pl. közös szennyvízkezelés alkalmazásával)	Általánosan alkalmazható
j)	A technológiai folyadék újrafelhasználása	A technológiai folyadékot – beleértve a textilanyagokból mechanikai víztelenítéssel kivont technológiai víztartalmat is (lásd: BAT 13. a) pont) – elemzés és szükség szerinti kiigazítás után újra felhasználják. A technológiai folyadék újrafelhasználásának mértékét korlátozza a kémiai összetételének módosulása, a szennyeződések tartalma és a romlandóság	Általánosan alkalmazható

1.1. táblázat

A fajlagos vízfogyasztáshoz kapcsolódó indikatív környezeti teljesítményszintek

Konkrét folyamat(ok)		Indikatív szintek (éves átlag) (m^3/t)
Fehérítés	Szakaszos	10–32 ([1])
	Folyamatos	3–8
Cellulózalapú anyagok mosása	Szakaszos	5–15 ([1])
	Folyamatos	5–12 ([1])
Cellulózalapú anyagok írtelenítése		5–12 ([1])
Cellulózalapú anyagok kombinált fehérítése, mosása és írtelenítése		9–20 ([1])
Mercerezés		2–13 ([1])
Szintetikus anyag mosása		5–20 ([1])
Szakaszos színezés	Kelme	10–150 ([1])
	Fonal	3–140 ([1]) ([2])
	Laza szál	13–60
Folyamatos színezés		2–16 ([1]) ([3])

([1]) A tartomány alsó határa a víz magas szintű újrahasznosításával érhető el (pl. több üzem vonatkozásában integrált vízgazdálkodással rendelkező helyszínek).
([2]) A tartomány a fonal és a laza szál kombinált szakaszos színezésére is vonatkozik.
([3]) A tartomány felső határa lehet magasabb, és elérheti a 100 m3/t értéket is a folyamatos és szakaszos eljárások kombinációját alkalmazó üzemek esetében.

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 6.

1.1.4. Energiahatékonyság

BAT 11. A hatékony energiafelhasználás céljából alkalmazandó BAT az alábbi a), b), c) és d) technika, valamint az e)–k) technikák megfelelő kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
Irányítási technikák			
a)	Energiahatékonysági terv és auditok	Az energiahatékonysági terv és auditok az EMS részét képezik (lásd: BAT 1.), és a következőket foglalják magukban: – energetikai folyamatábrák az üzemre és a folyamatokra vonatkozóan a bemeneti és kimeneti anyagok nyilvántartásának részeként (lásd: BAT 2.), – az energiahatékonyságra vonatkozó célkitűzések meghatározása (pl. MWh/t feldolgozott textilanyag), – az e célkitűzések elérését célzó intézkedések végrehajtása. Évente legalább egyszer auditot végeznek annak biztosítása érdekében, hogy az energiahatékonysági terv célkitűzései teljesüljenek, és az energetikai audit ajánlásait nyomon követik és végrehajtják	Az energiahatékonysági terv és az auditok részletessége általában az üzem jellegével, méretével és összetettségével függ össze

b)	A gyártás optimalizálása	A kelmetételek hőkezelésének optimális ütemezése annak érdekében, hogy a berendezés üresjárati ideje a lehető legrövidebb legyen	Általánosan alkalmazható
A folyamat és a berendezések kiválasztása és optimalizálása			
c)	Általános energiamegtakarítási technikák alkalmazása	Ez a következőket foglalja magában: – az égők karbantartása és ellenőrzése, – energiahatékony villamosmotorok, – energiahatékony világítás, – a gőzelosztó rendszerek optimalizálása, pl. a használat helyén lévő kazánok használatával, – a gőzelosztó rendszerek rendszeres ellenőrzése és karbantartása a gőzszivárgás megelőzése vagy csökkentése érdekében, – folyamat-ellenőrző rendszerek, – frekvenciaváltók, – a légkondicionálás és az épületfűtés optimalizálása	Általánosan alkalmazható
d)	A fűtési igény optimalizálása	Ez a következőket foglalja magában: – a hőveszteség csökkentése a berendezések alkatrészeinek szigetelésével és a meleg technológiai fürdőt tartalmazó tartályok lefedésével vagy kádak burkolásával, – az öblítővíz hőmérsékletének optimalizálása, – a technológiai fürdők túlmelegítésének elkerülése	Általánosan alkalmazható
e)	Kelme színezése vagy kikészítése	A festödei- vagy kikészítőüzemi folyadékokat közvetlenül a nedves kelmére viszik fel, elkerülve ezzel a közbenső szárítási lépést. Mérlegelni kell a gyártási lépések megfelelő ütemezését és a vegyi anyagok adagolását	Nem feltétlenül alkalmazható, ha a kelme az elégtelen folyadékfelviteli képesség miatt nem tudja felvenni a vegyi anyagokat
f)	Kapcsolt energiatermelés	Kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés, ahol a (főként a turbinát elhagyó kisnyomású gőzből származó) hőt ipari folyamatokban/tevékenységekben vagy távfűtési/távhűtési hálózatban felhasználásra kerülő forró víz/gőz előállítására használják fel	A meglévő üzemek esetében az alkalmazhatóságot az üzem kialakítása és/vagy a helyhiány korlátozhatja
Hővisszanyerési technikák			
g)	A meleg hűtővíz újrahasznosítása	Lásd: BAT 10. i) pont. Ezzel elkerülhető a hideg víz melegítése	Általánosan alkalmazható
h)	A meleg technológiai fürdők újrafelhasználása	Lásd: BAT 10. j) pont. Ezzel elkerülhető a hideg technológiai folyadék melegítése	
i)	Szennyvízből történő hővisszanyerés	A szennyvízből származó hőt hőcserélőkkel nyerik vissza, pl. a technológiai folyadék felmelegítése céljából	
j)	Hulladékgázokból történő hővisszanyerés	A hulladékgázokból (pl. textilanyagok hőkezeléséből, gőzkazánokból) származó hőt hőcserélőkkel nyerik vissza és használják fel (pl. technológiai víz felmelegítésére vagy égési levegő előmelegítésére)	
k)	Gőzhasználatból származó hővisszanyerés	A hőt pl. forró kondenzátumból és lefúvatásból nyerik vissza	

BAT 12. A sűrített levegő használatakor az energiahatékonyság növelése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	A sűrített levegős rendszer optimális kialakítása	Több sűrített levegős egység különböző nyomásszintekkel biztosít levegőt. Ezzel elkerülhető a nagynyomású levegő szükségtelen előállítása	Csak új üzemek vagy jelentős üzemfejlesztések esetén alkalmazható
b)	A sűrített levegős rendszer optimális használata	A sűrített levegő előállítását a berendezések hosszú leállása vagy üresjárati ideje alatt leállítják, és az egyes területeket (pl. zárószelepekkel) el lehet különíteni a rendszer többi részétől, különösen, ha azok nem gyakori használathoz kapcsolódnak	Általánosan alkalmazható
c)	A sűrített levegős rendszeren belüli szivárgások ellenőrzése	A légszivárgás leggyakoribb forrásait rendszeresen ellenőrzik és karbantartják (pl. csatlakozók, tömlők, csövek, szerelvények, nyomásszabályozók)	
d)	A légkompresszorokból származó meleg hűtővíz vagy meleg hűtőlevegő újrafelhasználása és/vagy újrahasznosítása	A (pl. léghűtéses légkompresszorokból származó) meleg hűtőlevegőt újra felhasználják és/vagy újrahasznosítják (pl. laza szálak, fésült szalagok, fonalak és kelmék szükség szerinti szárításához). A meleg hűtővíz újrafelhasználásával és/vagy újrahasznosításával kapcsolatban lásd: BAT 11. g) pont	

BAT 13. A hőkezelés energiahatékonyságának növelése érdekében alkalmazandó BAT valamennyi alábbi technika alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
A fűtés használatának csökkentésére szolgáló technikák			
a)	Textilanyagok mechanikus víztelenítése	A textilanyagok nedvességtartalmát mechanikai technikákkal csökkentik (pl. centrifugális extrakció, préselés és/vagy vákuumos extrakció)	Általánosan alkalmazható
b)	A textilanyagok túlszárításának elkerülése	A textilanyagokat nem szárítják a természetes nedvességszintjük alá	
Kialakítás és műveleti technikák			
c)	A levegőáramlás optimalizálása a forrólevegős szárító-feszítő-hőrögzítő berendezéseknél	Ez a következőket foglalja magában: – a légbefecskendező fúvókák számának a kelme szélességéhez történő igazítása, – annak biztosítása, hogy a fúvókák és a kelme közötti távolság a lehető legrövidebb legyen, – annak biztosítása, hogy a forrólevegős szárító-feszítő-hőrögzítő berendezések belső szervei által okozott nyomásesés a lehető legkisebb legyen	Csak új üzemek vagy jelentős üzemfejlesztések esetén alkalmazható

d)	Fejlett folyamatmegfigyelés és a szárítás ellenőrzése	A szárítási paramétereket nyomon követik és ellenőrzik (lásd: BAT 4.). E paraméterek közé tartoznak a következők: – a beszívott levegő páratartalma és hőmérséklete, – a textilanyagok és a levegő hőmérséklete a szárítóban, – a füstgáz páratartalma és hőmérséklete, a szárítási hatékonyságot megfelelő (pl. 0,1 kg víz/kg száraz levegő feletti) páratartalommal optimalizálják, – a kelme maradék nedvességtartalma. A füstgázáramot úgy kell beállítani, hogy optimalizálja a szárítási hatékonyságot, és a szárítóberendezés üresjárati szakaszai alatt a füstgázáram csökken	Általánosan alkalmazható
e)	Mikrohullámú vagy rádiófrekvenciás szárítók	Textilanyagok szárítása nagy hatékonyságú mikrohullámú vagy rádiófrekvenciás szárítókkal (pl. fonalcsévék)	Nem alkalmazandó a fémes részeket vagy szálakat tartalmazó textilanyagokra. Csak új üzemek vagy jelentős üzemfejlesztések esetén alkalmazható
Hővisszanyerési technikák			
f)	Hulladékgázokból történő hővisszanyerés	Lásd: BAT 11. j) pont	Csak elegendő hulladékgázáram esetén alkalmazandó

1.2. táblázat

A fajlagos energiafogyasztáshoz kapcsolódó indikatív környezeti teljesítményszintek

Folyamat	Indikatív szint (éves átlag) (MWh/t)
Hőkezelés	0,5–4,4

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 6.

1.1.5. Vegyi anyagok kezelése, fogyasztása és helyettesítése

BAT 14. Az átfogó környezeti teljesítmény javítása érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika olyan vegyianyag-kezelési rendszer (CMS) bevezetése és alkalmazása az EMS keretében (lásd: BAT 1.), amely magában foglalja az összes alábbi elemet:

I. A technológiai vegyi anyagok felhasználásának és kockázatainak csökkentését célzó szabályzat, ideértve a kevésbé káros technológiai vegyi anyagok és beszállítóik kiválasztását célzó beszerzési politikát, amelynek célja a veszélyes anyagok és a különös aggodalomra okot adó anyagok felhasználásának és kockázatainak minimalizálása, valamint a túlzott mennyiségű technológiai vegyi anyagok beszerzésének elkerülése. A technológiai vegyi anyagokat az alábbiak alapján kell kiválasztani:

a) biológiai eltávolíthatóságuk/biológiai lebonthatóságuk, ökotoxicitásuk és a környezetbe történő lehetséges kibocsátásuk összehasonlító elemzése (amely a levegőbe történő kibocsátás esetében például kibocsátási tényezők felhasználásával határozható meg [lásd az 1.9.1. szakaszt]);

b) a technológiai vegyi anyagokhoz kapcsolódó kockázatok jellemzése a vegyi anyagok veszélyességi osztályozása, az üzemen belüli útvonalak, a lehetséges kibocsátás és az expozíció szintje alapján;

c) a visszanyerési és újrafelhasználási potenciál (lásd: BAT 16. f) és g) pont, valamint BAT 39.);

d) a helyettesítési potenciál rendszeres (pl. évenkénti) elemzése azzal a céllal, hogy azonosítsák a veszélyes anyagok és a különös aggodalomra okot adó anyagok (vagy azok csoportjai), például a PFA-k, a ftalátok, a brómozott égésgátlók és a króm(VI)-tartalmú anyagok használatának potenciálisan új és biztonságosabb elérhető alternatíváit; ez a folyamat(ok) megváltoztatásával vagy más olyan technológiai vegyi anyagok használatával érhető el, amelyeknek nincs környezeti hatása vagy kisebb környezeti hatása van;

e) a veszélyes anyagokkal és különös aggodalomra okot adó anyagokkal kapcsolatos szabályozási változások előzetes elemzése és a hatályos jogszabályi előírások betartásának biztosítása.

A technológiai vegyi anyagok nyilvántartása (lásd: BAT 15.) felhasználható a technológiai vegyi anyagok kiválasztásához szükséges információk biztosításához és vezetéséhez.

A technológiai vegyi anyagok és beszállítóik kiválasztási kritériumai alapulhatnak tanúsítási rendszereken vagy szabványokon. Ebben az esetben rendszeresen ellenőrzik, hogy a technológiai vegyi anyagok és beszállítóik megfelelnek-e ezeknek a rendszereknek vagy szabványoknak.

II. Célok és cselekvési tervek a veszélyes anyagok és a különös aggodalomra okot adó anyagok használatának és kockázatainak elkerülésére vagy csökkentésére.

III. Eljárások kidolgozása és végrehajtása a technológiai vegyi anyagok beszerzéséhez, kezeléséhez, tárolásához és felhasználásához (lásd: BAT 21.), a technológiai vegyi anyagokat tartalmazó hulladék ártalmatlanításához és a fel nem használt technológiai vegyi anyagok visszajuttatásához (lásd: BAT 29. d) pont), a környezetbe történő kibocsátás megelőzése vagy csökkentése érdekében.

Alkalmazhatóság

A CMS részletességének szintje általában az üzem jellegével, méretével és összetettségével függ össze.

BAT 15. Az átfogó környezeti teljesítmény javítása érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika egy vegyianyag-nyilvántartás kidolgozása és bevezetése a CMS keretében (lásd: BAT 14.).

Leírás

A vegyianyag-nyilvántartás számítógép-alapú, és a következőkre vonatkozóan tartalmaz információkat:

– a technológiai vegyi anyagok meghatározása,

– a beszerzett, visszanyert (lásd: BAT 16. g) pont), tárolt, felhasznált és a beszállítóknak visszaküldött technológiai vegyi anyagok mennyisége, elhelyezkedése és romlandósága,

– a technológiai vegyi anyagok összetétele és fizikai-kémiai tulajdonságai (pl. oldhatóság, gőznyomás, n-oktanol/víz megoszlási hányados), beleértve a környezetre és/vagy az emberi egészségre nézve káros hatású tulajdonságokat (pl. ökotoxicitás, biológiai eltávolíthatóság/biológiai lebonthatóság).

Ezek az információk beszerezhetők a biztonsági adatlapokról, a műszaki adatlapokról vagy más forrásokból.

BAT 16. A vegyianyag-fogyasztás csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák mindegyikének alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	A technológiai vegyi anyagok szükségessé-gének csökkentése	Ez a következőket foglalja magában: – a technológiai vegyi anyagok és fürdők összetételé-nek rendszeres felülvizsgálata és optimalizálása, – a gyártás optimalizálása (lásd: BAT 10. b) pont)	Általánosan alkalmazható
b)	A komplexképző anyagok használatának csökkentése	A lágy/lágyított víz használata csökkenti a pl. színezéshez vagy fehérítéshez szükséges technológiai fürdőkben használt komplexképző anyagok mennyiségét (lásd: BAT 38. b) pont)	Mosásra és öblítésre nem alkalmazható
c)	Textilanyagok enzimekkel történő kezelése	Az enzimeket kiválasztják (lásd: BAT 14. I. pont, d) alpont) és a textilanyagokkal való reakciók katalizálására használják a technológiai vegyi anyagok fogyasztásának csökkentése érdekében (pl. az írtelenítés, a fehérítés és/vagy a mosás során)	Az alkalmazhatóságot korlátozhatja a megfelelő enzimek rendelkezésre állása
d)	Automata rendszerek a technológiai vegyi anyagok és a technológiai folyadékok előkészítéséhez és adagolásához	A súly/térfogat méréséhez, az adagoláshoz, a feloldáshoz, a méréshez és a kijuttatáshoz használt automata rendszerek, amelyek biztosítják, hogy a technológiai vegyi anyagok és a technológiai fürdők megfelelő minőségben és pontos mennyiségben jussanak a gyártóberendezésekhez. Lásd: BAT 4.	A meglévő üzemekre való alkalmazhatóságot korlátozhatja a helyhiány, az előkészítő és a gyártógépek közötti távolság, illetve a technológiai vegyi anyagok és a technológiai folyadékok gyakori változása
e)	A felhasznált technológiai vegyi anyagok mennyiségének optimalizálása	Lásd: BAT 10. e) pont	Általánosan alkalmazható
f)	A technológiai folyadékok újrafelhaszná-lása	Lásd: BAT 10. j) pont	Általánosan alkalmazható
g)	A visszamaradt technológiai vegyi anyagok visszanyerése és felhasználása	A maradék technológiai vegyi anyagokat visszanyerik (pl. a csövek alapos tisztításával vagy a csomagolás teljes kiürítésével), és a folyamat során felhasználják. A felhasználás mértékét korlátozhatja a szennyeződések mennyisége és a technológiai vegyi anyagok elváltozása/romlandósága	Általánosan alkalmazható

BAT 17. A biológiailag rosszul lebomló anyagok vízbe történő kibocsátásának megelőzése vagy csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák mindegyikének alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Az alkilfenolok és az alkilfenol-etoxilátok helyettesítése	Az alkilfenolokat és az alkilfenol-etoxilátokat biológiailag lebomló felületaktív anyagokkal, pl. alkohol-etoxilátokkal helyettesítik	Általánosan alkalmazható

b)	A biológiailag rosszul lebomló foszfor- vagy nitrogéntartalmú komplexképző anyagok helyettesítése	A foszfort (pl. trifoszfátokat) vagy nitrogént (pl. aminopolikarboxil savakat, például EDTA-t vagy DTPA-t) tartalmazó komplexképző anyagokat biológiailag lebomló/biológiailag eltávolítható anyagokkal helyettesítik, például: – polikarboxilátok (pl. poliakrilátok), – hidroxi-karbonsavak sói (pl. glükonátok, citrátok), – cukoralapú akrilsav kopolimerek, – metil-glicin-diecetsav (MGDA), L-glutaminsav N,N-diecetsav (GLDA) és iminodiszukcinsav (IDS), – foszfonátok (pl. amino-trisz(metilén-foszfonsav) (ATMP), dietilén-triamin-pentametilén-foszfonsav (DTPMP) és 1-hidroxixil-etilén-1,1-difoszfonsav (HEDP)	Általánosan alkalmazható
c)	Ásványolaj-alapú habzásgátló szerek helyettesítése	Az ásványolaj-alapú habzásgátló szereket biológiailag lebomló anyagokkal, például szintetikus észterolajon alapuló habzásgátló szerekkel helyettesítik	Általánosan alkalmazható

1.1.6. Vízbe történő kibocsátások

BAT 18. A szennyvíz mennyiségének csökkentése, valamint a szennyvíztisztító telepre kibocsátott szennyező anyag-terhelésnek és a vízbe történő kibocsátásoknak a megelőzése vagy csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika egy integrált szennyvízkezelési és -tisztítási stratégia alkalmazása, amely az alábbi technikák megfelelő kombinációját foglalja magában a következő prioritási sorrendben:

– folyamatintegrált technikák (lásd: BAT 10. és az 1.2–1.7. szakaszban szereplő BAT-következtetések),

– a technológiai folyadékok visszanyerésére és újrafelhasználására szolgáló technikák (lásd: BAT 10. j pont, valamint BAT 39.), az olyan szennyvízáramok és nyomópépek (pl. színnyomás és bevonatolás) elkülönített gyűjtése, amelyek nagy mennyiségű, biológiai kezeléssel megfelelően nem kezelhető szennyező anyagot tartalmaznak; ezeket a szennyvízáramokat és nyomópépeket előkezelik (lásd: BAT 19.) vagy hulladékként kezelik (lásd: BAT 30.),

– (végső) szennyvízkezelési technikák (lásd: BAT 20.).

Leírás

A szennyvízkezelésre és -tisztításra vonatkozó integrált stratégia a bemeneti és a kimeneti anyagok nyilvántartásában szereplő információkon alapul (lásd: BAT 2.).

BAT 19. Az élővízbe történő kibocsátások csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az olyan (elkülönítve gyűjtött) szennyvízáramok és nyomópépek (pl. színnyomás és bevonatolás) előkezelése, amelyek nagy mennyiségű, biológiai kezeléssel megfelelően nem kezelhető szennyező anyagot tartalmaznak.

Leírás

Az ilyen szennyvízáramok és pépek közé tartoznak a következők:

– folyamatos és/vagy félfolyamatos kezelésekből (színezés, bevonatolás vagy kikészítés) származó elhasznált telítő folyadékok,

– írtelenítés utáni öblítő/mosófürdők,

– nyomásnál, bevonatolásnál elhasznált pépek.

Az előkezelés integrált szennyvízkezelési és -tisztítási stratégia (lásd: BAT 18.) keretében történik, és általában a következő célokat szolgálja:

– a (downstream) biológiai szennyvízkezelés gátló hatású vagy mérgező vegyületekkel szembeni védelme,

– azon vegyületek eltávolítása, amelyek mennyisége a biológiai szennyvízkezelés során elégtelenül csökken (pl. mérgező vegyületek, biológiailag rosszul lebomló szerves vegyületek, nagy mennyiségben jelen lévő szerves vegyületek vagy fémek),

– azon vegyületek eltávolítása, amelyeket egyébként a gyűjtőrendszerből vagy a biológiai szennyvíztisztítás során a levegőbe juthatnak (pl. szulfid),

– azon vegyületek eltávolítása, amelyek egyéb negatív hatásokkal rendelkeznek (pl. berendezések korróziója, nem kívánt reakció más anyagokkal; a szennyvíziszap szennyezése).

A fent említett eltávolítandó vegyületek közé tartoznak a szervesfoszfor-tartalmú és a brómozott égésgátlók, a PFA-k, a ftalátok és a króm(VI)-tartalmú vegyületek.

E szennyvízáramok előkezelését rendszerint – a hígulás elkerülése érdekében – a forráshoz a lehető legközelebb végzik. Az alkalmazott előkezelési technikák a megcélzott szennyező anyagoktól függenek, és magukban foglalhatnak adszorpciót, szűrést, kicsapást, kémiai oxidációt vagy kémiai redukciót (lásd: BAT 20).

A downstream biológiai kezelésre küldés előtt a szennyvízáramok és a nyomópépek biológiai eltávolíthatósága/biológiai lebonthatósága legalább a következő:

– 80 % 7 nap elteltével (átalakított iszap esetében), az EN ISO 9888 szabvány szerint meghatározva, vagy

– 70 % 28 nap után, az EN ISO 7827 szabvány szerint meghatározva.

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 7.

BAT 20. A vízbe történő kibocsátások csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák megfelelő kombinációjának használata.

Technika [1]		Jellemző megcélzott szennyező anyagok	Alkalmazhatóság
Az egyes szennyvízáramok előkezelése, pl.			
a)	Adszorpció	Adszorbeálható oldott, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. színezékeken belüli AOX, szervesfoszfor-tartalmú égésgátló anyagok)	Általánosan alkalmazható
b)	Kicsapás	Kicsapható oldott, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. fémionok a színezékekben)	
c)	Koagulálás és flokkulálás	Lebegő szilárd részecskék és részecskéhez kötött, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. fémionok a színezékekben)	
d)	Kémiai oxidáció (pl. ózonnal, hidrogén-peroxiddal vagy UV-fénnyel történő oxidáció)	Oxidálható oldott, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. optikai fehérítők és egyes azoszínezékek, szulfid)	
e)	Kémiai redukció	Redukálható oldott, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. hat vegyértékű króm (Cr(VI))	
f)	Anaerob előkezelés	Biológiailag lebontható szerves vegyületek (pl. azoszínezékek, nyomópépek)	

g)	Szűrés (pl. nanoszűrés)	Lebegő szilárd részecskék és részecskéhez kötött, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok	
Kombinált szennyvízáramok előkezelése, pl.			
h)	Fizikai elválasztás (pl. szűrővel, szitaszűrővel, homokfogóval, zsírfogóval, olaj-víz elválasztó vagy elsődleges ülepítő tartállyal)	Nagy méretű szilárd anyagok, lebegő szilárd részecskék, olaj/zsír	Általánosan alkalmazható
i)	Kiegyenlítés	Minden szennyező anyag	
j)	Semlegesítés	Savak, lúgok	
Elsődleges kezelés, például			
k)	Ülepítés	Lebegő szilárd részecskék és részecskéhez kötött fémek vagy biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok	Általánosan alkalmazható
l)	Kicsapás	Kicsapható oldott, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. fémionok a színezékekben)	
m)	Koagulálás és flokkulálás	Lebegő szilárd részecskék és részecskéhez kötött, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. fémionok a színezékekben)	Általánosan alkalmazható
Másodlagos kezelés (biológiai kezelés), pl.			
n)	Eleveniszapos eljárás	Biológiailag lebontható szerves vegyületek	Általánosan alkalmazható
o)	Membrán-bioreaktor		
p)	Nitrifikáció/ denitrifikáció (amennyiben a kezelés biológiai kezelést foglal magában)	Összes nitrogén, ammónium/ammónia	Magas (pl. 10 g/l feletti) kloridkoncentrációk mellett a nitrifikáció nem minden esetben alkalmazható. A nitrifikáció nem minden esetben alkalmazható, ha a szennyvíz hőmérséklete alacsony (pl. 12 °C alatti)
Harmadlagos kezelés, pl.			
q)	Koagulálás és flokkulálás	Lebegő szilárd részecskék és részecskéhez kötött, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. fémionok a színezékekben)	Általánosan alkalmazható
r)	Kicsapás	Kicsapható oldott, biológiailag nem lebontható vagy gátló hatású szennyező anyagok (például fémionok a színezékekben)	
s)	Adszorpció	Adszorbeálható oldott, biológiailag nem lebontható vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. AOX a színezékekben)	

t)	Kémiai oxidáció (pl. ózonnal, hidrogén-peroxiddal vagy UV-fénnyel történő oxidáció)	Oxidálható oldott, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok (pl. optikai fehérítők és azoszínezékek, szulfid)	
u)	Flotáció	Lebegő szilárd részecskék és részecskéhez kötött, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok	
v)	Szűrés (pl. homokszűrés)		
A szennyvíz újrahasznosítására irányuló korszerű kezelés, pl. ([2])			
w)	Szűrés (pl. homokszűrés vagy membránszűrés)	Lebegő szilárd részecskék és részecskéhez kötött, biológiailag nem lebomló vagy gátló hatású szennyező anyagok	Általánosan alkalmazható
x)	Bepárlás	Oldható szennyező vegyianyagok (pl. sók)	

([1]) A technikák leírását lásd az 1.9.3. pontban.
([2]) A minimális szennyvízkibocsátás (pl. „nulla folyadékkibocsátás") a technikák kombinációjával érhető el, ideértve a szennyvíz újrahasznosítására szolgáló korszerű kezelési technikákat is.

1.3. táblázat

A BAT-hoz kapcsolódó kibocsátási szintek (BAT-AEL-ek) a közvetlen kibocsátásokra vonatkozóan

Anyag/paraméter		Tevékenységek/folyamatok	BAT-AEL ([1]) (mg/l)
Adszorbeálható szervesen kötött halogének (AOX) ([2])		Minden tevékenység/folyamat	0,1–0,4 ([3])
Kémiai oxigénigény (KOI) ([4])			40–100 ([5]) ([6])
Szénhidrogén-olajindex (HOI) ([2])			1–7
Fémek/félfémek	Antimon (Sb)	Poliészter textilanyagok előkezelése és/vagy színezése	0,1–0,2 ([7])
		Égésgátlókkal történő kikészítés antimon-trioxid felhasználásával	
	Króm (Cr)	Krómpáccal vagy krómtartalmú színezékekkel (pl. fémkomplex színezékekkel) történő színezés, színnyomás	0,01–0,1 ([8])
	Réz (Cu)	Színezés Színezékkel történő színnyomás	0,03–0,4
	Nikkel (Ni)		0,01–0,1 ([9])
	Cink (Zn) ([2])	Minden tevékenység/folyamat	0,04–0,5 ([10])
Könnyen felszabaduló szulfid (S^{2-})		Kénes színezékekkel történő színezés	< 1
Összes nitrogén (TN)		Minden tevékenység/folyamat	5–15 ([11])
Teljes szervesszén-tartalom (TOC) ([4])			13–30 ([6]) ([12])
Összes foszfor (TP)			0,4–2
Összes lebegő szilárd részecske (TSS)			5–30

(1) Az átlagolási időszakok meghatározását az Általános megfontolások című rész tartalmazza.
(2) A BAT-AEL-ek csak akkor alkalmazandók, ha az adott anyag/paraméter a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2-ben említett nyilvántartása alapján lényegesnek minősül a szennyvízáramban.
(3) Poliészter és/vagy modakril szálak színezése esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár a 0,8 mg/l értéket is.
(4) Vagy a TOC-ra, vagy a KOI-ra vonatkozó BAT-AEL-t kell alkalmazni. A TOC-ra vonatkozó BAT-AEL figyelembevétele az előnyben részesített megoldás, mivel a TOC ellenőrzése során nincs szükség rendkívül mérgező vegyületek alkalmazására.
(5) A BAT-AEL-tartomány felső határa a következő esetekben elérheti a 150 mg/l-t:

– ha a kibocsátott szennyvíz fajlagos mennyisége éves mozgóátlagban nem éri el a 25 m3/t kezelt textilanyag-mennyiséget, vagy
– ha a kibocsátáscsökkentés hatékonysága éves mozgóátlagban ≥ 95 %.

(6) A biológiai oxigénigényre (BOI) nem vonatkozik BAT-AEL. Tájékoztató jelleggel a biológiai szennyvíztisztítást végző üzemekből kilépő szennyvíz éves átlagos BOI5-szintje általában ≤ 10 mg/l.
(7) Poliészter és/vagy modakril szálak színezése esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár az 1,2 mg/l értéket is.
(8) Poliamid, gyapjú- vagy selyemszálak fémkomplex színezékekkel történő színezése esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár a 0,3 mg/l értéket is.
(9) Nikkeltartalmú reaktív színezékekkel vagy pigmentekkel történő színezésnél vagy színnyomás esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár a 0,2 mg/l értéket is.
(10) Viszkózszálak kezelésekor vagy cinktartalmú kationos színezékek felhasználásával történő színezés esetén a BAT-AEL-tartomány felső határa lehet magasabb, és elérheti akár a 0,8 mg/l értéket.
(11) A BAT-AEL-ek nem feltétlenül alkalmazhatók, ha a szennyvíz hőmérséklete tartósan alacsony (pl. 12 °C alatti).
(12) A BAT-AEL-tartomány felső határa a következő esetekben elérheti az 50 mg/l-t:

– ha a kibocsátott szennyvíz fajlagos mennyisége éves mozgóátlagban nem éri el a 25 m3/t kezelt textilanyag-mennyiséget, vagy
– ha a kibocsátáscsökkentés hatékonysága éves mozgóátlagban ≥ 95 %.

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 8.

1.4. táblázat

A BAT-hoz kapcsolódó kibocsátási szintek (BAT-AEL-ek) a közvetett kibocsátásokra vonatkozóan

Anyag/paraméter		Tevékenységek/folyamatok	BAT-AEL (1) (2) (mg/l)
Adszorbeálható szervesen kötött halogének (AOX) (3)		Minden eljárás	0,1–0,4 (4)
Szénhidrogén-olajindex (HOI) (3)		Minden eljárás	1–7
Fémek/félfémek	Antimon (Sb)	Poliészter textilanyagok előkezelése és/vagy színezése	0,1–0,2 (5)
		Égésgátlókkal történő kikészítés antimon-trioxid felhasználásával	
	Króm (Cr)	Krómpáccal vagy krómtartalmú színezékekkel (pl. fémkomplex színezékekkel) történő színezés, színnyomás	0,01–0,1 (6)
	Réz (Cu)	Színezés Színezékkel történő színnyomás	0,03–0,4
	Nikkel (Ni)	Színezés Színezékkel történő színnyomás	0,01–0,1 (7)
	Cink (Zn) (3)	Minden eljárás	0,04–0,5 (8)
Könnyen felszabaduló szulfid (S^{2-})		Kénes színezékekkel történő színezés	< 1

(1) Az átlagolási időszakok meghatározását az Általános megfontolások című rész tartalmazza.
(2) A BAT-AEL-ek nem feltétlenül alkalmazandók, amennyiben a folyamatban később található szennyvízkezelő üzemnek megfelelő a kialakítása és a felszerelése ahhoz, hogy csökkentse az adott szennyező anyagok mennyiségét, feltéve, hogy ez nem vezet nagyobb környezetszennyezési szinthez.
(3) A BAT-AEL-ek csak akkor alkalmazandók, ha az adott anyag/paraméter a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2-ben említett nyilvántartása alapján lényegesnek minősül a szennyvízáramban.
(4) Poliészter és/vagy modakril szálak színezése esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár az 0,8 mg/l értéket is.
(5) Poliészter és/vagy modakril szálak színezése esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár az 1,2 mg/l értéket is.
(6) Poliamid, gyapjú- vagy selyemszálak fémkomplex színezékekkel történő színezése esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár a 0,3 mg/l értéket is.
(7) Nikkeltartalmú reaktív színezékekkel vagy pigmentekkel történő esetleges színezés vagy színnyomás esetén a BAT-AEL-ek tartományának felső határa lehet magasabb, és elérheti akár a 0,2 mg/l értéket is.
(8) Viszkózszálak kezelésekor vagy cinktartalmú kationos színezékek felhasználásával történő színezés esetén a BAT-AEL-tartomány felső határa lehet magasabb, és elérheti akár a 0,8 mg/l értéket.

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 8.

1.1.7. Talajba és felszín alatti vizekbe történő kibocsátások

BAT 21. A talajba és a felszín alatti vizekbe történő kibocsátások megelőzése vagy csökkentése, valamint a technológiai vegyi anyagok kezelése és tárolása terén nyújtott általános teljesítmény javítása érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az alábbi technikák mindegyikének alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	A technológiai és tárolótartályok túlfolyásának és meghibásodásának veszélyét és környezeti hatásait csökkenteni hivatott technikák	Ez a következőket foglalja magában: – a textilanyagok lassú bemerítése és kiemelése a technológiai folyadékból a kifolyás elkerülése érdekében, – a technológiai folyadék optimális szintjének automatikus tartása (lásd: BAT 4.), – a technológiai folyadék melegítése vagy hűtése céljából történő közvetlen vízbefecskendezés elkerülése, – túlfolyás-érzékelők, – a túlfolyás átvezetése egy másik tartályba, – a folyadékokhoz (technológiai vegyi anyagokhoz vagy folyékony hulladékhoz) használt tartályok megfelelő másodlagos tárolóban történő elhelyezése; ezek térfogata úgy van méretezve, hogy be tudják fogadni legalább a másodlagos tározón belüli legnagyobb tartályban található folyadék teljes egészében kifolyó mennyiségét, – a tartályok és a másodlagos tározók műszaki lehatárolása (pl. lezáró szelepekkel), – annak biztosítása, hogy a technológiai és a tárolóterületek felületei ne eresszék át az érintett folyékony vegyianyagokat	Általánosan alkalmazható
b)	Az üzem és a berendezések rendszeres ellenőrzése és karbantartása	Az üzemet és a berendezéseket a megfelelő működés biztosítása érdekében rendszeresen ellenőrzik és karbantartják; ez magában foglalja különösen a szelepek, szivattyúk, csövek, tartályok és konténerek/kötegek sértetlenségének és/vagy szivárgásmentes állapotának, valamint a figyelmeztető rendszerek (pl. túlfolyás-érzékelők) megfelelő működésének ellenőrzését	

c)	A technológiai vegyi anyagok tárolási helyének optimalizálása	A tárolóterületeket olyan helyen kell kialakítani, hogy kiküszöbölhető legyen vagy minimálisra csökkenjen a technológiai vegyi anyagok üzemen belüli szükségtelen szállítása (pl. a helyszíni szállítási távolságok minimalizálása)	A meglévő üzemek esetében az alkalmazhatóságot a helyhiány korlátozhatja
d)	Kijelölt terület a veszélyes anyagokat tartalmazó technológiai vegyi anyagok kirakodására	A veszélyes anyagokat tartalmazó technológiai vegyi anyagokat körülzárt területen kell tárolni. Az esetenkénti kiömléseket összegyűjtik és ártalmatlanításra küldik	Általánosan alkalmazható
e)	A technológiai vegyi anyagok elkülönített tárolása	A nem kompatibilis technológiai vegyi anyagokat elkülönítve tartják. Ez az elkülönítés a fizikai szétválasztáson és a vegyi anyagok jegyzékén alapul (lásd: BAT 15.)	
f)	Technológiai vegyi anyagokat tartalmazó csomagolás kezelése és tárolása	A folyékony technológiai vegyi anyagokat tartalmazó csomagolást víz felhasználása nélkül, gravitációval vagy mechanikai eszközökkel (pl. keféléssel, törléssel) teljesen kiürítik. A por alakú technológiai vegyi anyagokat tartalmazó csomagolást a kisebb csomagolások esetében a gravitáció segítségével, a nagy méretű csomagolások esetében pedig szívással ürítik ki. Az üres csomagolást egy erre kijelölt helyen tárolják	

1.1.8. **Levegőbe történő kibocsátások**

BAT 22. A levegőbe történő diffúz kibocsátások (pl. szerves oldószerek használatából származó illékony szerves vegyületek) csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a diffúz kibocsátások összegyűjtése és a hulladékgázok kezelésre bocsátása.

Alkalmazhatóság

Meglévő üzemek esetében az alkalmazhatóságot működési korlátok vagy az eltávolítandó levegő nagy mennyisége korlátozhatják.

BAT 23. Az energia visszanyerésének és a levegőbe történő irányított kibocsátások csökkentésének megkönnyítése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a kibocsátási pontok számának korlátozása.

Leírás

A hasonló jellemzőkkel rendelkező hulladékgázok kombinált kezelése hatékonyabb és eredményesebb kezelést biztosít, mint az egyes hulladékgázáramok külön kezelése. Az, hogy a kibocsátási pontok száma milyen mértékben korlátozható, műszaki (pl. az egyes hulladékgázáramok kompatibilitása) és gazdasági tényezőktől (pl. a különböző kibocsátási pontok közötti távolság) függ. Ügyelni kell arra, hogy a kibocsátási pontok számának korlátozása ne vezessen a kibocsátások felhígításához.

BAT 24. A vegytisztításból és a szerves oldószerrel történő mosásból származó szerves vegyületek levegőbe történő kibocsátásának megelőzése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a levegő kivonása ezekből a folyamatokból, majd aktív szén segítségével, adszorpcióval történő kezelése (lásd az 1.9.2. szakaszt) és teljes visszaforgatása.

BAT 25. A kötött szintetikus textilanyagok előkezeléséből származó szerves vegyületek levegőbe történő kibocsátásának csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika azok termikus rögzítés vagy hőrögzítés előtti mosása.

Alkalmazhatóság

Az alkalmazhatóságot korlátozhatja a kelme felépítése.

BAT 26. A perzselésből, hőkezelésből, bevonatolásból és laminálásból származó szerves vegyületek levegőbe történő irányított kibocsátásának megelőzése vagy csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika		Jellemző megcélzott szennyező anyagok	Leírás
Megelőzési technikák			
a)	A szerves vegyületek alacsony kibocsátását eredményező vegyianyag-keverékek („receptek”) kiválasztása és használata	Szerves vegyületek	A kis mennyiségű szerves vegyületet kibocsátó keverékek kiválasztása és használata a termékleírás figyelembevételével történik (lásd: BAT 14., BAT 17., BAT 50., BAT 51.). A kiválasztáshoz használhatók például kibocsátási tényezők is (lásd az 1.9.1. szakaszt)
Kibocsátáscsökkentési technikák			
b)	Kondenzáció	Szerves vegyületek, kivéve a formaldehidet	Lásd az 1.9.2. szakaszt
c)	Termikus oxidáció	Szerves vegyületek	
d)	Nedves mosás	Szerves vegyületek	
e)	Adszorpció	Szerves vegyületek, kivéve a formaldehidet	

1.5. táblázat

A szerves vegyületek és a formaldehid levegőbe történő irányított kibocsátására vonatkozó BAT-hoz kapcsolódó kibocsátási szintek (BAT-AEL-ek)

Anyag/paraméter	Tevékenységek/folyamatok (beleértve a kapcsolódó hőkezeléseket)	BAT-AEL (a mintavételi időszak átlaga) (mg/Nm^3)
Formaldehid	Bevonatolás ([1])	1–5 ([2]) ([3])
	Lánglaminálás	
	Színnyomás ([1])	
	Perzselés	
	Végkikészítés ([1])	
TVOC	Bevonatolás	3–40 ([2]) ([4]) ([5])
	Színezés	
	Végkikészítés	
	Laminálás	
	Színnyomás	
	Perzselés	
	Termikus színezék és segédanyag rögzítés vagy hőrögzítés	

(1) A BAT- AEL csak akkor alkalmazandó, ha a formaldehid a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2-ben említett nyilvántartása alapján lényegesnek minősül a hulladékgázáramban.
(2) Az ipari kibocsátásokról szóló irányelv VII. melléklete 1. részének 3. és 9. pontjában felsorolt tevékenységek esetében a BAT-AEL-tartományok annyiban alkalmazandók, amennyiben alacsonyabb kibocsátási szinteket eredményeznek, mint az ipari kibocsátásokról szóló irányelv VII. mellékletének 2. és 4. részében szereplő kibocsátási határértékek.
(3) A könnyen kezelhetőséget célzó anyagokkal, víz-/olaj-/szennytaszítókkal és/vagy égésgátlókkal végzett kikészítési folyamatok esetében a BAT-AEL-tartomány felső határa lehet magasabb, és elérheti a 10 mg/Nm3 értéket.
(4) A BAT-AEL-tartomány alsó határát jellemzően termikus oxidáció alkalmazásával lehet elérni.
(5) A BAT-AEL nem alkalmazandó, ha a TVOC tömegárama 200 g/h alatt van azon kibocsátási pont(ok) esetében, ahol:

– nem alkalmaznak kibocsátáscsökkentő technikákat, és
– a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2-ben említett nyilvántartása alapján egyetlen CMR anyag sem minősül lényegesnek a hulladékgázáramban.

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 9.

BAT 27. A perzselésből és (a termikus rögzítés és a hőrögzítés kivételével) a hőkezelésekből származó por levegőbe történő irányított kibocsátásának csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás
a)	Ciklon	Lásd az 1.9.2. szakaszt. A ciklonokat főként előkezelésként használják a további porcsökkentés előtt (pl. durva por esetében)
b)	Elektrosztatikus porleválasztó (ESP)	Lásd az 1.9.2. szakaszt
c)	Nedves mosás	

1.6. táblázat

A perzselésből és (a termikus rögzítés és a hőrögzítés kivételével) a hőkezelésekből származó por levegőbe történő irányított kibocsátására vonatkozó BAT-hoz kapcsolódó kibocsátási szintek (BAT-AEL-ek)

Anyag/paraméter	BAT-AEL (a mintavételi időszak átlaga) (mg/Nm^3)
Por	< 2–10 (1)

(1) A BAT-AEL nem alkalmazandó, ha a por tömegárama 50 g/h alatt van azon kibocsátási pont(ok) esetében, ahol:

– nem alkalmaznak kibocsátáscsökkentő technikákat, és
– a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2 említett nyilvántartása alapján egyetlen CMR anyag sem minősül lényegesnek a hulladékgázáramban.

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 9.

BAT 28. A bevonatolásból, színnyomásból és végkikészítésből (és azon belül az e folyamatokhoz kapcsolódó hőkezelésekből) származó ammónia levegőbe történő irányított kibocsátásának megelőzése vagy csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás
Megelőzési technikák		
a)	Alacsony ammóniakibocsátást eredményező vegyianyag-keverékek („receptek”) kiválasztása és használata	Az alacsony ammóniakibocsátású keverékek kiválasztása és használata a termékleírás figyelembevételével történik (lásd: BAT 14., BAT 17., BAT 46., BAT 47., BAT 50., BAT 51.). A kiválasztáshoz használhatók például kibocsátási tényezők is (lásd az 1.9.1. szakaszt)

Kibocsátáscsökkentési technikák		
b)	Nedves mosás	Lásd az 1.9.2. szakaszt

1.7. táblázat

A BAT-hoz kapcsolódó kibocsátási szint (BAT-AEL) a bevonatolásból, színnyomásból és végkikészítésből (és azon belül az e folyamatokhoz kapcsolódó hőkezelésekből) származó ammónia levegőbe történő irányított kibocsátása esetében

Anyag/paraméter	BAT-AEL ([1]) (a mintavételi időszak átlaga) (mg/Nm³)
NH_3	3–10 ([2])

([1]) A BAT-AEL csak akkor alkalmazandó, ha az NH3 a bemeneti és kimeneti anyagok BAT 2-ben említett nyilvántartása alapján lényegesnek minősül a hulladékgázáramban.
([2]) A BAT-AEL-tartomány felső határa lehet magasabb, és elérheti a 20 mg/Nm3 értéket, ha ammónium-szulfamátot használnak égésgátlóként vagy ammóniát használnak hőkezeléshez (lásd: BAT 50.).

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 9.

1.1.9. Hulladék

BAT 29. A hulladékkeletkezés megelőzése vagy csökkentése, valamint az ártalmatlanításra küldött hulladék mennyiségének csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az összes alábbi technika alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Hulladékgazdálkodási terv	A hulladékgazdálkodási terv az EMS része (lásd: BAT 1.), és funkcióival a következőket célozza: – a hulladékkeletkezés minimalizálása, – a hulladék újrahasználatának, regenerálásának, újrafeldolgozásának és/vagy visszanyerésének optimalizálása, valamint – a megfelelő hulladékártalmatlanítás biztosítása	A hulladékgazdálkodási terv részletességének szintje általában az üzem jellegével, méretével és összetettségével függ össze
b)	A technológiai vegyi anyagok időben történő felhasználása	A kritériumokat egyértelműen meghatározzák, például a technológiai vegyi anyagok maximális tárolási idejével kapcsolatban, a vonatkozó paramétereket pedig nyomon követik a technológiai vegyi anyagok elváltozásának/megromlásának elkerülése érdekében	Általánosan alkalmazható
c)	A csomagolás újrafelhasználása/újrafeldolgozása	A technológiai vegyi anyagok csomagolását úgy választják ki, hogy az megkönnyítse a teljes kiürítést (pl. figyelembe véve a csomagolás nyílásának méretét vagy a csomagolóanyag jellegét). A kiürítés után (lásd: BAT 21.) a tárolóedényes csomagolást újra felhasználják, visszaküldik a beszállítónak, vagy anyag-újrafeldolgozásra továbbítják	
d)	A fel nem használt technológiai vegyi anyagok visszajuttatása	A fel nem használt technológiai vegyi anyagokat (azaz amelyek az eredeti tárolótartályaikban maradnak) visszajuttatják a beszállítókhoz	Általánosan alkalmazható

BAT 30. A hulladékkezelés átfogó környezeti teljesítményének javítása, különösen a környezetbe történő kibocsátás megelőzése vagy csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technika alkalmazása, mielőtt a hulladékot ártalmatlanításra küldik.

Technika	Leírás
A veszélyes anyagokkal és/vagy különös aggodalomra okot adó anyagokkal szennyezett hulladékok elkülönített gyűjtése és tárolása	A veszélyes anyagokkal és/vagy különös aggodalomra okot adó anyagokkal (pl. kikészítéshez használt vegyi anyagokkal, például égésgátlókkal, olaj-, víz- és szennytaszítókkal) szennyezett hulladékokat elkülönítve gyűjtik és tárolják. Ezek a hulladékok nagy mennyiségű szennyező anyagot tartalmazhatnak, például szervesfoszfor-tartalmú és brómozott égésgátlókat, PFA-kat, ftalátokat és króm(VI)-tartalmú vegyületeket (lásd: BAT 18.), és különösen a következőket foglalják magukban: – folyékony hulladék (pl. első öblítővíz az égésgátlásra irányuló kikészítés során), bevonó- és nyomópépek, – hulladékpapír, törlőkendők, nedvszívó anyagok, – laboratóriumi hulladék, – szennyvíztisztításból származó iszap

1.2. ***A nyers gyapjúszálak mosással történő előkezelésére vonatkozó BAT-következtetések***

Az e szakaszban szereplő BAT-következtetések a nyers gyapjúszálak mosással történő előkezelésére vonatkoznak, és az 1.1. szakaszban szereplő általános BAT-következtetésekkel együtt alkalmazandók.

BAT 31. Az erőforrások hatékony felhasználása, valamint a vízfogyasztás és a szennyvíztermelés csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a gyapjúzsír visszanyerése és a szennyvíz újrahasznosítása.

Leírás

A gyapjúmosásból származó szennyvizet (pl. centrifugálás és ülepítés kombinálásával) úgy kezelik, hogy elkülönítsék egymástól a zsírt, a szennyeződést és a vizet. A zsírt visszanyerik, a vizet részben újrahasznosítják mosásra, a szennyeződést pedig további kezelésre küldik.

1.8. táblázat

BAT-hoz kapcsolódó környezeti teljesítményszintek (BAT-AEPL-ek) a gyapjúzsírnak a nyers gyapjúszálak mosással történő előkezeléséből való visszanyerésére vonatkozóan

Gyapjú típusa	Egység	BAT-AEPL (éves átlag)
Durva gyapjú (azaz a gyapjúszál átmérője jellemzően 35 µm-nél nagyobb)	kg visszanyert zsír a mosással előkezelt nyers gyapjúszálak egy tonnájára vetítve	10–15
Extra- és szuperfinom gyapjú (azaz a gyapjúszál átmérője jellemzően 20 µm-nél kisebb)		50–60

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 6.

BAT 32. A hatékony energiafelhasználás céljából alkalmazandó BAT az alábbi technikák mindegyikének alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Fedett mosógépegységek	A mosógépegységeket olyan burkolattal látják el, amelyek megakadályozzák a hőáramlás vagy párolgás miatti hőveszteséget (lásd: BAT 11. c) pont)	Csak új üzemek vagy jelentős üzemfejlesztések esetén alkalmazható
b)	Az utolsó mosógépegység-hőmérsékletének optimalizálása	Az utolsó mosógépegység hőmérsékletét optimalizálják annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen a gyapjú ezt követő mechanikus víztelenítése (lásd: BAT 13. a) pont) és a szárítás	Általánosan alkalmazható
c)	Közvetlen melegítés	A mosógépegységeket és a szárítókat közvetlenül melegítik, elkerülendő a gőz keletkezése és eloszlása során bekövetkező hőveszteségeket	Csak új üzemek vagy jelentős üzemfejlesztések esetén alkalmazható

BAT 33. Az erőforrások hatékony felhasználása és az ártalmatlanításra küldött hulladék mennyiségének csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a nyers gyapjúszálak mosással történő előkezeléséből származó szerves maradékanyagok (pl. szennyeződés, szennyvízkezelési iszap) biológiai kezelése.

Leírás

A szerves maradékanyagokat például komposztálással kezelik.

1.3. ***A (szintetikus szálaktól eltérő) szálak fonására és a kelmegyártásra vonatkozó BAT-következtetések***

Az e szakaszban szereplő BAT-következtetések a (szintetikus szálaktól eltérő) szálak fonására és a kelmegyártásra vonatkoznak, és az 1.1. szakaszban szereplő általános BAT-következtetésekkel együtt alkalmazandók.

BAT 34. Az írező vegyi anyagok használatából származó, vízbe történő kibocsátás csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák mindegyikének alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Az írezőszerek kiválasztása	A szükséges mennyiség, a moshatóság, a visszanyerhetőség és/vagy a biológiai eltávolíthatóság/biológiai lebonthatóság tekintetében jobb környezeti teljesítményt nyújtó írező vegyi anyagok (pl. módosított keményítők, egyes galaktomannánok és karboximetil-cellulóz) kiválasztása (lásd: BAT 14.) és felhasználása	Általánosan alkalmazható
b)	A pamutfonalak előnedvesítése	A pamutfonalakat írezés előtt forró vízbe merítik. Ez lehetővé teszi a felhasznált írezőszerek mennyiségének csökkentését	Az alkalmazhatóságot a termékleírás korlátozhatja (pl. ha a szövés során nagy feszültség szükséges a szálon)
c)	Tömörített fonás	A nyújtóműből kilépő szálszalag keskenyítése szívással, illetve mechanikus vagy mágneses tömörítéssel. Ez lehetővé teszi a felhasznált írezőszerek mennyiségének csökkentését	Az alkalmazhatóságot a termékleírás korlátozhatja (pl. a fonál bolyhossága vagy műszaki tulajdonságai)

BAT 35. A fonás és kötés átfogó környezeti teljesítményének javítása érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az ásványolajok használatának elkerülése.

Leírás

Az ásványolajokat szintetikus olajokkal és/vagy észterolajokkal helyettesítik, amelyek jobb környezeti teljesítménnyel rendelkeznek a moshatóság és a biológiai eltávolíthatóság/biológiai lebonthatóság tekintetében.

BAT 36. A hatékony energiafelhasználás céljából alkalmazandó BAT az alábbi a) technika együttes alkalmazása a b) és c) technikák egyikével vagy mindkettővel.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Általános energiamegtakarítási technikák alkalmazása a fonásra és szövésre	Ez a következőket foglalja magában: – a gyártóterület térfogatának a lehető legnagyobb mértékű csökkentése (pl. álmennyezet felhelyezésével) a környezeti levegő párásításához szükséges energia mennyiségének csökkentése érdekében, – a fonalszakadást észlelő fejlett szenzorok használata a fonó- vagy szövő- és kötőgépek leállítására	Általánosan alkalmazható
b)	Energiamegtakarítási technikák alkalmazása a fonásra	Ez a következőket foglalja magában: – könnyebb orsók és csévék használata gyűrűs fonórendszerekben, – optimális viszkozitású orsóolaj használata, – a fonal optimális olajozottságának fenntartása, – a fonórendszerekben a gyűrű átmérőjének optimalizálása a gyűrűs fonal átmérőjéhez képest, – a gyűrűs fonógépek fokozatos beindítása, – vortex (légsugaras) fonás alkalmazása, – a csévehüvelyek mozgásának optimalizálása a kúpos keresztcsévélő gépekben	Általánosan alkalmazható
c)	Energiamegtakarítási technikák alkalmazása a szövésre	Ez a következőket foglalja magában: – a túlzott préslevegőnyomás elkerülése a légsugaras szövés esetében, – dupla szélességű szövőgép használata nagy volumenű tételeknél	A dupla szélességű szövőgép csak új üzemekre vagy jelentős üzemkorszerűsítésekre alkalmazható

1.4. ***A nyers gyapjúszálaktól eltérő textilanyagok előkezelésére vonatkozó BAT-következtetések***

Az e szakaszban szereplő BAT-következtetések a nyers gyapjúszálaktól eltérő textilanyagok előkezelésére vonatkoznak, és az 1.1. szakaszban szereplő általános BAT-következtetésekkel együtt alkalmazandók.

BAT 37. Az erőforrások és az energia hatékony felhasználása, valamint a vízfogyasztás és a szennyvíztermelés csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az a) és a b) technika együttes alkalmazása a c) technikával kombinálva vagy az alábbi d) technikával kombinálva.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Pamuttextíliák kombinált előkezelése	A pamuttextíliák különböző előkezelési műveleteit (pl. mosás, írtelenítés, lúgos főzés és fehérítés) egyidejűleg végzik el	Általánosan alkalmazható
b)	Pamuttextíliák hideg pihentetéses kezelése	Az írtelenítést és/vagy fehérítést hideg pihentetéses technikával végzik (lásd az 1.9.4. szakaszt)	Általánosan alkalmazható
c)	Egyetlen vagy korlátozott számú írtelenítő folyadék	Az írezőszerek különböző típusainak eltávolítására szolgáló írtelenítő segédanyagok száma korlátozott. Egyes esetekben, pl. különféle cellulózalapú anyagoknál egyetlen oxidatív írtelenítő segédanyag is használható	Általánosan alkalmazható
d)	A vízben oldódó írezőszerek visszanyerése és újrafelhasználása	Amikor az írtelenítés forró vizes mosással történik, a vízben oldódó írezőszereket (pl. polivinil-alkohol és karboximetil-cellulóz) ultraszűréssel visszanyerik a mosóvízből. A tisztított koncentrátumot újra felhasználják írezésre, a permeátumot pedig mosásra	Csak akkor alkalmazható, ha az írezést és az írtelenítést ugyanabban az üzemben végzik. Nem feltétlenül alkalmazható szintetikus (pl. poliészter-poliolokat, poliakrilátokat vagy polivinil-acetátot tartalmazó) írezőszerek esetében

BAT 38. A klórtartalmú vegyületek és komplexképző anyagok vízbe történő kibocsátásának megelőzése vagy csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák egyikének vagy mindegyikének alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Klórmentes fehérítés	A fehérítést klórmentes fehérítőszerekkel (pl. hidrogén-peroxid, perecetsav vagy ózon) végzik, gyakran enzimes előkezeléssel kombinálva (lásd: BAT 16. c) pont)	Nem feltétlenül alkalmazható len és más háncsrostok fényességének növelésére
b)	Optimalizált hidrogén-peroxidos fehérítés	A komplexképző anyagok használata teljesen elkerülhető vagy minimalizálható a hidroxilgyökök fehérítés során fennálló koncentrációjának csökkentésével. Ez az alábbiak révén érhető el: – lágy/lágyított víz használata, – a fémszennyeződések textilanyagokból történő előzetes eltávolítása (pl. mágneses szétválasztással, kémiai kezeléssel vagy előmosással), – a pH-érték és a hidrogén-peroxid koncentrációjának ellenőrzése a fehérítés során	Általánosan alkalmazható

BAT 39. Az erőforrások hatékony felhasználása és a szennyvízkezelésbe bocsátott lúg mennyiségének csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a mercerezéshez használt marólúg (nátrium-hidroxid) visszanyerése.

Leírás

A marólúgot bepárlással visszanyerik az öblítővízből, és szükség esetén tovább tisztítják. A bepárlás előtt az öblítővízben lévő szennyeződéseket például szűrőkkel és/vagy mikroszűréssel eltávolítják.

Alkalmazhatóság

Az alkalmazhatóságot korlátozhatja a megfelelő visszanyert hő hiánya és/vagy a marólúg alacsony mennyisége.

1.9. táblázat

A BAT-hoz kapcsolódó környezeti teljesítményszint (BAT-AEPL) a mercerezéshez használt marólúg visszanyerésére vonatkozóan

Egység	BAT-AEPL (éves átlag)
a visszanyert marólúg százalékos aránya	75–95

A kapcsolódó nyomon követést lásd: BAT 6.

1.5. ***A színezésre vonatkozó BAT-következtetések***

Az e szakaszban szereplő BAT-következtetések a színezésre vonatkoznak, és az 1.1. szakaszban szereplő általános BAT-következtetésekkel együtt alkalmazandók.

BAT 40. Az erőforrások hatékony felhasználása és a színezésből származó, vízbe történő kibocsátások csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás
A szakaszos és folyamatos színezésre vonatkozó technikák		
a)	A színezékek kiválasztása	Biológiailag lebontható diszpergálószerekkel használható (pl. zsírsav-észtereken alapuló) színezékek kiválasztása
b)	Színezés újrahasznosított növényi olajból készült kiegyenlítő anyagokkal	Újrahasznosított növényi olajból készült kiegyenlítő (egalizáló) segédanyagokat használnak a poliészter magas hőmérsékletű színezéséhez, valamint a fehérje- és poliamidszálak színezéséhez
A szakaszos színezésre vonatkozó technikák		
c)	pH-ellenőrzött színezés	Az ikerionos tulajdonságokkal rendelkező textilanyagok (pl. gyapjú) esetében a színezést állandó hőmérsékleten végzik, és úgy szabályozzák, hogy a festőfürdő pH-értékét fokozatosan a textilanyagok izoelektromos pontja alá csökkentik
d)	A szálban nem rögzített színezőanyag optimalizált eltávolítása reaktív színezés során	A szálban nem rögzített, felületen tapadó színezőanyagot enzimek (pl. lakkáz, lipáz) (lásd: BAT 16. c) pont) és/vagy vinilpolimerek felhasználásával távolítják el a textilanyagok szálainak felületéről. Ez csökkenti a szükséges öblítési lépések számát
A szakaszos színezésre vonatkozó technikák		
e)	Alacsony fürdőarányú rendszerek	Lásd az 1.9.4. szakaszt
A folyamatos színezésre vonatkozó technikák		
f)	Kis volumenű felviteli rendszerek	Lásd az 1.9.4. szakaszt

BAT 41. Az erőforrások hatékony felhasználása és a cellulózalapú anyagok színezéséből származó, vízbe történő kibocsátások csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
A kénnel történő és a csávaszínezésre vonatkozó technika			
a)	A kénalapú redukálószerek használatának minimalizálása	A színezést a redukálószerként szolgáló nátrium-szulfid vagy hidroszulfit nélkül végzik. Amennyiben ez nem lehetséges, kémiailag részlegesen előredukált színezékeket (pl. vízoldható kénes-, indigoszol színezéket) használnak úgy, hogy a színezéshez kevesebb nátrium-szulfidot vagy hidroszulfitot adjanak hozzá	Az alkalmazhatóságot a termékleírás korlátozhatja (pl. árnyalat)
Csávaszínezékkel történő folyamatos színezésre vonatkozó technika			
b)	A csávaszínezék kiválasztása	Olyan csávaszínezéket választanak, amelyek a textil felhasználási szakaszában nem hajlamosak a kibocsátásra. Segédanyagokat (pl. poliglikolokat) használnak annak érdekében, hogy a színezést követően kevesebb gőzölésre, oxidálásra és mosásra legyen szükség, vagy ezek elhagyhatóak legyenek, valamint hogy biztosított legyen a megfelelő színtartóság	Nem feltétlenül alkalmazható sötét árnyalatú színezésre
Reaktív színezékkel történő színezésre vonatkozó technika			
c)	Polifunkcionális reaktív színezékek használata	Egynél több reaktív funkciós csoporttal rendelkező polifunkcionális reaktív színezékeket használnak, hogy magas szintű színezékrögzítést biztosítsanak a szakaszos színezés során	Általánosan alkalmazható
d)	Hideg pihentetéses színezés	A színezést hideg pihentetéses technikával végzik (lásd az 1.9.4. szakaszt)	Általánosan alkalmazható
e)	Optimalizált öblítés	A reaktív színezékekkel történő színezést követően az öblítést magas hőmérsékleten (pl. akár 95 °C-on) végzik, mosószerek használata nélkül. Az öblítővíz hőjét visszanyerik (lásd: BAT 11. i) pont)	Általánosan alkalmazható
Reaktív színezékkel történő folyamatos színezésre vonatkozó technika			
f)	Koncentrált lúgos oldat használata	Hideg pihentetéses festés esetén (lásd az 1.9.4. szakaszt) a festékek fixálásához nátrium-szilikát nélküli koncentrált vizes lúgos oldatokat használnak	Nem feltétlenül alkalmazható sötét árnyalatú színezésre
g)	Reaktív színezékek gőzöléssel történő rögzítése	A reaktív színezékeket gőzöléssel rögzítik, amivel elkerülhető a vegyi anyagok használata a fixáláshoz	Az alkalmazhatóságot korlátozhatják a textilanyagok jellemzői és a termékleírások (pl. a poliészter/gyapjúkeverékek kiváló minőségű színezése)

BAT 42. A gyapjúszínezésből származó, vízbe történő kibocsátások csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák egyikének alkalmazása a megadott prioritási sorrendben.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Optimalizált reaktív színezés	A gyapjúszínezést reaktív színezékekkel végzik, krómpác nélkül	Általánosan alkalmazható
b)	Optimalizált fémkomplex színezés	A színezést fémkomplex színezékekkel végzik a pH, a segédanyagok és a felhasznált sav tekintetében optimalizált körülmények között, a színezőfürdő kihúzásának és a színezékek rögzítésének növelése érdekében	Nem feltétlenül alkalmazható sötét árnyalatú színezésre
c)	A kromátok használatának minimalizálása	Ha a nátrium- vagy kálium-dikromát pácanyagként való használata engedélyezett, a dikromátokat a gyapjú által felvett színezékmennyiség függvényében kell adagolni. A színezési paramétereket (pl. a színezőfürdő pH-értékét és hőmérsékletét) optimalizálják annak biztosítása érdekében, hogy a színezőoldatból a lehető legnagyobb mértékben kihúzzon a színezék	Általánosan alkalmazható

BAT 43. A poliészter diszperziós színezékekkel történő színezéséből származó, vízbe történő kibocsátás csökkentése érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Vivőszernélküli szakaszos színezés	A poliészter és a gyapjúmentes poliészterkeverékek szakaszos színezését magas hőmérsékleten (pl. 130 °C-on) végzik, vivőszerek használata nélkül	Általánosan alkalmazható
b)	Környezetbarát vivőszerek használata a szakaszos színezéshez	A poliészter–gyapjú keverékek szakaszos színezését klórmentes és biológiailag lebomló vivőszerekkel végzik	
c)	Nem rögzült színezékek optimalizált deszorpciója a szakaszos színezésnél	Ez a következőket foglalja magában: – karbonsavszármazékokon alapuló deszorpciógyorsító használata, – az elhasznált színezékoldat savas közegében használható redukálószer használata, – lúgos körülmények között redukció helyett hidrolízissel deszorbeálható diszperziós színezékek használata	A savas közegben használható redukálószer használata nem feltétlenül alkalmazható poliészter–elasztán keverékek esetében. A lúgos közegben deszorbeálható színezékek használatát a termékleírás korlátozhatja (pl. színtartóság és árnyalat)

1.6. ***A színnyomásra vonatkozó BAT-következtetések***

Az e szakaszban szereplő BAT-következtetések a színnyomásra vonatkoznak, és az 1.1. szakaszban szereplő általános BAT-következtetésekkel együtt alkalmazandók.

BAT 44. A vízfogyasztás és a szennyvízképződés csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a nyomóberendezés tisztításának optimalizálása.

Leírás

Ez a következőket foglalja magában:

– a nyomópép mechanikus eltávolítása,

– a tisztítóvíz-ellátás automatikus elindítása és leállítása,

– a tisztítóvíz újrafelhasználása és/vagy újrahasznosítása (lásd: BAT 10. i) pont).

BAT 45. A hatékony erőforrás-felhasználás céljából alkalmazandó BAT az alábbi technikák kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
A nyomási technológia kiválasztása			
a)	Digitális tintasugaras nyomtatás	Számítógéppel vezérelt festéktinta-befecskendezés a textilanyagokra	Csak új üzemek vagy jelentős üzemfejlesztések esetén alkalmazható
b)	Szintetikus textilanyagokon végzett transzfernyomás	A mintának megfelelő nyomatot először kiválasztott, szublimációképes diszperziós színezékek felhasználásával egy közbenső hordozóra (pl. papírra) nyomtatják, majd magas hőmérsékletű kontakt hővel és nyomás alkalmazásával átmásolják a kelmére	
Kialakítás és műveleti technika			
c)	A nyomópép optimalizált használata	Ez a következőket foglalja magában: – a nyomópép-adagoló rendszer térfogatának minimalizálása (pl. a csövek hosszának és átmérőjének minimalizálása), – a pép egyenletes eloszlásának biztosítása a nyomtatógép teljes szélességében, – a nyomópép-adagolás leállítása röviddel a nyomtatás vége előtt, – a nyomópép kézi hozzáadása kis volumenű használat esetén	Általánosan alkalmazható
A nyomópép visszanyerése és újrafelhasználása			
d)	A maradék nyomópép visszanyerése a rotációs a rotációs filmnyomásnál	Az adagolórendszerben lévő maradék nyomópépet visszanyomják az eredeti tartályba	A meglévő üzemek esetében való alkalmazhatóságot a berendezés korlátozhatja
e)	A maradék nyomópép újrafelhasználása	A maradék nyomópépet összegyűjtik, típus szerint szétválogatják, tárolják és újra felhasználják. A nyomópép újrafelhasználásának mértékét annak elváltozása/romlandósága korlátozza	Általánosan alkalmazható

BAT 46. A levegőbe történő ammóniakibocsátás megelőzése, valamint a cellulózalapú anyagokon reaktív színezékkel történő nyomásból származó karbamidtartalmú szennyvíz keletkezésének megelőzése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az alábbi technikák egyikének alkalmazása.

Technika		Leírás
a)	A nyomópépek karbamidtartalmának csökkentése	A nyomást csökkentett mennyiségű karbamidot tartalmazó nyomópéppel végzik, a textilanyagok nedvesedőképességének egyéb szabályozása mellett
b)	Kétlépcsős nyomtatás	A nyomás karbamid nélkül történik két telítési lépéssel, köztes szárítással és színezékrögzítő anyagok (pl. nátrium-szilikát) hozzáadásával

BAT 47. A pigmentekkel végzett nyomásból származó szerves vegyületek (pl. formaldehid) és ammónia levegőbe történő kibocsátásának csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a jobb környezeti teljesítményű nyomási vegyi anyagok használata.

Leírás

Ez a következőket foglalja magában:

– illékony szerves vegyületeket nem, vagy csak kis mennyiségben tartalmazó sűrítő- kötőanyagok,

– alacsony formaldehidkibocsátási potenciállal rendelkező kötőanyagok,

– alacsony ammóniatartalmú és alacsony formaldehidkibocsátási potenciállal rendelkező kötőanyagok.

1.7. ***A kikészítésre vonatkozó BAT-következtetések***

Az e szakaszban szereplő BAT-következtetések a kikészítésre vonatkoznak, és az 1.1. szakaszban szereplő általános BAT-következtetésekkel együtt alkalmazandók.

1.7.1. **A könnyű kezelhetőségre irányuló kikészítés**

BAT 48. A cellulózszálakból és/vagy cellulóz- és szintetikus szálak keverékeiből készült textilanyagok könnyű kezelhetőségre irányuló kikészítése során a formaldehid levegőbe történő kibocsátásának csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika olyan keresztkötő ágensek használata, amelyek nem vagy csak kis mértékben bocsáthatnak ki formaldehidet.

1.7.2. **Lágyítás**

BAT 49. A lágyítás átfogó környezeti teljesítményének javítása érdekében alkalmazandó BAT az alábbi technikák egyikének alkalmazása.

Technika		Leírás
a)	A lágyítószerek kis mennyiségben történő alkalmazása	Lásd az 1.9.4. szakaszt. A lágyítószereket nem adják hozzá a színezőfürdőhöz, hanem egy külön eljárás során telítéssel, permetezéssel vagy habfelvitellel alkalmazzák
b)	Pamut textilanyagok enzimekkel történő lágyítása	Lásd: BAT 16., c) pont. Enzimeket használnak lágyításra, esetleg mosással vagy színezéssel kombinálva

1.7.3. Égésgátlásra irányuló kikészítés

BAT 50. Az égésgátlásra irányuló kikészítés átfogó környezeti teljesítményének javítása – különösen a környezetbe történő kibocsátások és a hulladék megelőzése vagy csökkentése – érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az alábbi technikák egyikének vagy mindkettőnek az alkalmazása, elsőbbséget biztosítva az a) technika számára.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	Eredendő égésgátló tulajdonságokkal rendelkező textilanyagok használata	Olyan textíliákat használnak, amelyek polimeranyaga nem gyúlékony, nem szükséges az égésgátlókkal való kikészítés	Az alkalmazhatóságot a termékleírás korlátozhatja (pl. égésgátlás)
b)	Az égésgátló anyagok kiválasztása	Az égésgátlók kiválasztása a következők figyelembevételével történik: – a hozzájuk kapcsolódó kockázatok, különösen a tartósság és a toxicitás tekintetében, beleértve a helyettesítés lehetőségét is (pl. brómozott égésgátlók, lásd: BAT 14. I. pont d) alpont), – a kezelendő textilanyagok összetétele és formája, – a termékleírások (pl. kombinált égésgátlás és olaj-/víz-/szennytaszítás, mosási tartósság)	Általánosan alkalmazható

1.7.4. Olaj-, víz- és szennytaszításra irányuló kikészítés

BAT 51. Az olaj-, víz- és szennytaszításra irányuló kikészítés átfogó környezeti teljesítményének javítása – különösen a környezetbe történő kibocsátások és a hulladék megelőzése vagy csökkentése – érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a jobb környezeti teljesítményt nyújtó olaj-, víz- és szennytaszítók használata.

Leírás

Az olaj-, víz- és szennytaszítók kiválasztása a következők figyelembevételével történik:

– a hozzájuk kapcsolódó kockázatok, különösen a tartósság és a toxicitás tekintetében, beleértve a helyettesítés lehetőségét is (pl. PFA-k, lásd: BAT 14. I. pont d) alpont),

– a kezelendő textilanyagok összetétele és formája,

– a termékleírások (pl. kombinált olaj-, víz-, szennytaszítás és égésgátlás).

1.7.5. Gyapjú zsugorodásmentesítő kikészítése

BAT 52. A gyapjú zsugorodásmentesítő kikészítéséből származó, vízbe történő kibocsátások csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika a nemezelődéscsökkentő klórmentes vegyi anyagok használata.

Leírás

A peroxo-monokénsav szervetlen sóit használják a gyapjú zsugorodásmentesítő kikészítéséhez.

Alkalmazhatóság

Az alkalmazhatóságot a termékleírás korlátozhatja (pl. zsugorodás).

1.7.6. **Moly elleni védelem (molymentesítés)**

BAT 53. A moly elleni anyagok fogyasztásának csökkentése céljából alkalmazandó elérhető legjobb technika az alábbi technikák egyikének vagy kombinációjának alkalmazása.

Technika		Leírás	Alkalmazhatóság
a)	A színezési segédanyagok kiválasztása	Amennyiben közvetlenül a színezőfürdőbe moly ellen védő vegyi anyagokat adnak, olyan színezési segédanyagokat (pl. egalizálószereket) kell kiválasztani, amelyek nem akadályozzák a moly elleni anyagok felvitelét a textíliára	Általánosan alkalmazható
b)	A moly elleni szerek kis mennyiségben történő alkalmazása	Lásd az 1.9.4. szakaszt. Permetezéses felvitel esetén a moly elleni szereket tartalmazó segédanyag felesleges mennyiségét centrifugálással visszanyerik a textilanyagokból, és újra felhasználják	Általánosan alkalmazható

1.8. ***A laminálásra vonatkozó BAT-következtetések***

Az e szakaszban szereplő BAT-következtetés a laminálásra vonatkozik, és az 1.1. szakaszban szereplő általános BAT-következtetésekkel együtt alkalmazandó.

BAT 54. A laminálásból származó szerves vegyületek levegőbe történő kibocsátásának csökkentése érdekében alkalmazandó elérhető legjobb technika az olvadékragasztós laminálás (hot melt) alkalmazása a lánglaminálás helyett.

Leírás

Láng használata nélkül megolvasztott polimereket visznek fel a textíliákra.

Alkalmazhatóság

Vékony textíliákra nem feltétlenül alkalmazható, emellett a laminátum és a textilanyagok közötti kötés erőssége korlátozhatja.

1.9. ***A technikák leírása***

1.9.1. **A technológiai vegyi anyagok kiválasztására, a levegőbe történő kibocsátások megelőzésére vagy csökkentésére szolgáló technika**

Technika	Leírás
Kibocsátási tényezők	A kibocsátási tényezők olyan reprezentatív értékek, amelyek megpróbálják az adott anyag kibocsátásához kapcsolódó folyamathoz viszonyítani a kibocsátott anyag mennyiségét. A kibocsátási tényezők előre meghatározott protokoll szerinti kibocsátásmérésekből származnak, figyelembe véve a textilanyagokat és a feldolgozási referenciakörülményeket (pl. kezelési idő és hőmérséklet). Ezeket a kibocsátott anyag tömegének és a feldolgozási referenciakörülmények között kezelt textilanyagok tömegének hányadosaként fejezik ki (pl. hány gramm kibocsátott szerves szén jut a 20 m^3/h hulladékgázáram mellett kezelt textilanyagok egy kg-jára). Figyelembe kell venni a technológiai vegyi anyagok keverékének mennyiségét, veszélyes tulajdonságait és összetételét, valamint a vegyi anyagoknak a textilanyag általi felvevőképességét

1.9.2. A levegőbe történő kibocsátás csökkentésére szolgáló technikák

Technika	Leírás
Adszorpció	Szennyező anyagok eltávolítása a hulladékgázáramból szilárd felületen való visszatartással (jellemzően aktív szén használatos adszorbensként). Az adszorpció lehet regeneratív vagy nem regeneratív. Nem regeneratív adszorpció esetén az elhasznált adszorbens nincs regeneráltatva, hanem ártalmatlanításra kerül. A regeneratív adszorpció során az adszorbeált anyagok újrafelhasználás vagy ártalmatlanítás céljából utólagosan deszorbeálásra kerülnek (például gőzzel – gyakran helyben), majd az adszorbenst újra felhasználják. Folyamatos működés esetén általában kettőnél több adszorbenst használnak párhuzamosan, az egyiket deszorpciós módban
Kondenzáció	A kondenzáció technikája eltávolítja a hulladékgázáramból a szerves és szervetlen vegyületek gőzeit, a harmatpontjuk alá csökkentve azok hőmérsékletét
Ciklon	Olyan berendezés, amely a hulladékgázáramokban található por eltávolítását végzi a centrifugális erővel szembeni tehetetlenség kihasználásával, rendszerint egy kúpos kamrában
Elektrosztatikus porleválasztó (ESP)	Az elektrosztatikus porleválasztók (ESP-k) a részecskéket elektromosan feltöltik, és elektromos erőtér hatása alatt leválasztják. Az elektrosztatikus porleválasztók a legkülönbözőbb feltételek mellett képesek üzemelni. A kibocsátáscsökkentés hatékonysága függhet a mezők számától, a tartózkodási időtől (mérettől) és a korábbi fázisokban beiktatott részecskeszűrő egységektől. Ezek általában két–öt mezőt foglalnak magukban. Az elektrosztatikus porleválasztók a pornak az elektródákról való összegyűjtésére használt technikától függően lehetnek száraz vagy nedves típusúak
Termikus oxidáció	A hulladékgázáramban lévő éghető gázok és szaghatást okozó anyagok oxidációja a következő eljárással: a szennyező anyag-keverék felfűtése égetőkamrában levegővel vagy oxigénnel a keverék öngyulladási hőmérséklete fölé, majd magas hőmérséklet fenntartása, amíg a keverék teljesen el nem ég szén-dioxiddá és vízzé
Nedves mosás	Gáznemű vagy szilárd szennyező anyag eltávolítása a hulladékgázáramból, vízbe vagy vizes oldatba történő tömegátvitel útján. Adott esetben kémiai reakciót is magában foglal (pl. savas vagy lúgos mosás)

1.9.3. A vízbe történő kibocsátások mennyiségének csökkentésére szolgáló technikák

Technika	Leírás
Eleveniszapos eljárás	Az oldott szerves szennyező anyagok oxigénnel történő, a mikroorganizmusok anyagcseréjét felhasználó biológiai oxidációja. A (levegőként vagy tiszta oxigénként beadott) oldott oxigén jelenlétében a szerves összetevők szén-dioxiddá, vízzé vagy egyéb metabolitokká és biomasszává (azaz eleveniszappá) alakulnak át. A mikroorganizmusok szuszpenzióként vannak jelen a szennyvízben, és levegőztetésük mechanikusan történik. Az eleveniszap-keverék egy elválasztó létesítménybe kerül, ahonnan az újrafeldolgozás során a levegőztető tartályba helyezik

Adszorpció	Olyan szétválasztási módszer, amelyben egy szilárd felület (általában aktív szén) megköti a folyadékban (például szennyvízben) található vegyületeket
Anaerob kezelés	Az oldott szerves és szervetlen szennyező anyagok oxigén hiányában történő, a mikroorganizmusok anyagcseréjét felhasználó biológiai átalakítása. Az átalakulási termékek közé tartozik a metán, a szén-dioxid és a szulfid. A folyamatot légmentes kevert reaktorban végzik. A leggyakrabban használt reaktortípusok a következők: – anaerob kontaktreaktor, – feláramló anaerob iszapréteges reaktor, – fixágyas reaktor, – expandált ágyas reaktor
Kémiai oxidálás	A szerves vegyületek kevésbé káros és biológiailag könnyebben lebontható vegyületekké oxidálódnak. Ilyen technikák például a nedves oxidáció, az ózonnal vagy hidrogén-peroxiddal végzett oxidáció, amelyet katalizátorok vagy UV-sugárzás alkalmazásával gyorsíthatnak. Kémiai oxidálást használnak bűzt, ízváltozást, elszíneződést okozó szerves vegyületek lebontására és fertőtlenítés céljából is
Kémiai redukció	A kémiai redukció során a szennyező anyagokat kémiai redukálószerekkel kevésbé káros vegyületekké alakítják át
Koagulálás és flokkulálás	A koagulálás és a flokkulálás a lebegő szilárd anyagok szennyvízből történő kiválasztására használatos, rendszerint egymást követő lépésekben végzett eljárások. A koagulálás úgy történik, hogy a lebegő szilárd anyagok töltésével ellentétes töltésű koaguláló szereket adnak a szennyvízhez. A flokkulálás pedig polimerek hozzáadását jelenti, aminek során a mikrorészecskék egymásnak ütköznek, és nagyobb egységekbe, úgynevezett flokkokba rendeződnek. A képződött flokkok elválasztása ezután ülepítéssel, flotálással vagy szűréssel történik
Kiegyenlítés	Az áramok és a szennyező anyag-terhelések tartályokkal vagy más kezelési technikákkal való kiegyenlítése
Bepárlás	Desztillálás alkalmazása a magas forráspontú anyagok vizes oldatának sűrítéséhez további felhasználás, kezelés vagy ártalmatlanítás (például a szennyvíziszap elégetése) céljából, a víz gőz fázisba történő átvitelével. A műveletre általában erősödő vákuumot használó többlépcsős egységekben kerül sor, az energiaigény csökkentése érdekében. A vízgőzöket – újrafelhasználás vagy szennyvízként való kibocsátás érdekében – kondenzálják
Szűrés	Egy porózus közegen való átirányítás (pl. homokszűrés vagy membránszűrés) révén a szilárd anyagoknak a szennyvíztől való elválasztása (a membránszűrést lásd lent)
Flotáció	A szilárd vagy folyékony részecskék leválasztása a szennyvízből azáltal, hogy finom gázbuborékokhoz (általában levegőhöz) tapadnak. A folyadék felszínére kerülő részecskék összegyűlnek, és onnan fölözővel eltávolíthatók
Membrán-bioreaktor	Az eleveniszapos tisztítás és a membránszűrés kombinációja. Két változatát alkalmazzák: a) külső visszaforgatás az eleveniszap-tartály és a membránmodul között; és b) a membránmodul bemerítése a levegőztetett eleveniszap-tartályba, ahol a szennyvizet átszűrik egy üreges szálakból álló membránon, a biomassza pedig a tartályban marad

Membránszűrés	A mikroszűrés, az ultraszűrés, a nanoszűrés és a fordított ozmózis olyan membránszűrési folyamatok, amelyek a membrán egyik oldalán visszatartják és koncentrálják a szennyező anyagokat, például a szennyvizekben lévő lebegő részecskéket és kolloidrészecskéket. A membrán pórusmérete és a hidrosztatikus nyomás tekintetében különböznek egymástól
Semlegesítés	A szennyvíz pH-értékének semleges (körülbelül 7-es) szintre való beállítása vegyi anyagok hozzáadása révén. A szükséges pH-érték elérésére savas kémhatású szennyvíz esetén használható nátrium-hidroxid (NaOH) vagy kalcium-hidroxid ($Ca(OH)_2$), lúgos kémhatású szennyvíz esetén pedig általában kénsav (HS_2SO_4), sósav (HCl) vagy szén-dioxid (CO_2). A semlegesítés során kémhatást befolyásoló anyagok oldhatatlan vegyületként kicsapódnak
Nitrifikáció/denitrifikáció	Kétlépéses folyamat, amelyet jellemzően a biológiai szennyvíztisztítás részeként alkalmaznak. Az első lépés az aerob nitrifikáció, melynek során a mikroorganizmusok az ammóniumot (NH_4^+) oxidáció révén köztes termékként nitritté (NO_2^-), majd nitráttá (NO_3^-) alakítják. A következő, oxigén nélküli lépés a denitrifikáció, melynek során a mikroorganizmusok kémiailag nitrogéngázzá redukálják a nitrátot
Olaj-víz szeparáció	Az olaj és a víz szétválasztása, beleértve a szabad olaj gravitációs úton történő eltávolítását. A művelethez szeparáló berendezést vagy – az emulziók destabilizálására szolgáló vegyszerek, például fémsók, ásványi sók, adszorbensek és szerves polimerek alkalmazásával – emulziótörést használnak
Szűrés és homokleválasztás	A víz és az oldhatatlan szennyező anyagok – például homok, rost, bolyhok vagy más durva anyagok – elkülönítése a textil szennyvizéből szűrőkön történő szűréssel vagy ülepítő kamrában történő gravitációs ülepítéssel
Kicsapás	A feloldott szennyező anyagok oldhatatlan vegyületekké történő alakítása kicsapószer hozzáadásával. A szilárd csapadék elválasztása ezután ülepítéssel, flotálással vagy szűréssel történik
Ülepítés	A lebegő részecskék elkülönítése gravitációs ülepítéssel

1.9.4. **A víz-, energia- és vegyianyag-fogyasztás csökkentésére szolgáló technikák**

Technika	Leírás
Hideg pihentetéses kezelés	Hideg pihentetéses kezelés esetén a technológiai folyadékot telítéssel (pl. fulárral) viszik fel és kipréselik, és az átitatott kelmét szobahőmérsékleten hosszabb ideig (több órán át) lassan forgatják. Ez a technika lehetővé teszi a vegyi anyagok fogyasztásának csökkentését, és nem igényel további lépéseket, például hőkezelést, gőzölést ami által csökkenti az energiafogyasztást
Alacsony folyadékarányú rendszerek (szakaszos folyamatokhoz)	Az alacsony fürdőarány elérhető a textilanyagok és a technológiai fürdő közötti egymásrahatás javításával (pl. turbulencia kialakulása a technológiai fürdőben), a folyamat fejlett nyomon követésével, a technológiai folyadék jobb adagolásával és alkalmazásával (pl. permetezéssel), valamint a technológiai folyadék mosó- vagy öblítővízzel való keverésének elkerülésével
Kis volumenű felviteli rendszerek (folyamatos eljárásokhoz)	A kelmét permetezéssel, a kelmén keresztül történő vákuumszívással, habfázisú felvitellel, ill. a préshengerek által kialakított telítő térrészbe adagolt fürdővel (két préselőhenger közötti résbe adagolt technológiai fürdőbe vezetve) vagy csökkentett térfogatú teknőkbe történő bemerítéssel stb. itatják át

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2509 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. december 15.)

az ózonréteget lebontó anyagokról szóló 1005/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében szabályozott anyagokra a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakban alkalmazandó mennyiségi korlátok meghatározásáról és az említett anyagok ugyanezen időszakban rendelkezésre álló kvótáinak kiosztásáról

(az értesítés a C(2022) 9109. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol, a bolgár, a cseh, a finn, a francia, a holland, a horvát, az ír, a lengyel, a lett, a magyar, a máltai, a német, az olasz, a portugál, a spanyol és a svéd nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az ózonréteget lebontó anyagokról szóló, 2009. szeptember 16-i 1005/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 10. cikke (2) bekezdésére és 16. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) A behozott szabályozott anyagok Unióban történő szabad forgalomba bocsátása mennyiségi korlátokhoz kötött.

(2) A Bizottságnak meg kell határoznia ezeket a mennyiségi korlátokat, és a vállalkozások számára kvótákat kell kiosztania.

(3) Ezenkívül a Bizottságnak meg kell határoznia a klórozott-fluorozott szénhidrogénektől eltérő szabályozott anyagok nem helyettesíthető laboratóriumi és analitikai célokra felhasználható mennyiségeit, valamint azon vállalkozások jegyzékét, amelyek számára engedélyezett ezen anyagok alkalmazása.

(4) A nem helyettesíthető laboratóriumi és analitikai felhasználásra fordítható kvóták megállapításakor ügyelni kell az 1005/2009/EK rendelet 10. cikkének (6) bekezdésében előírt mennyiségi korlátok betartására, és alkalmazni kell az 537/2011/EU bizottsági rendeletet ([2]). Mivel az említett mennyiségi korlátok a laboratóriumi és analitikai felhasználásra engedélyezett klórozott-fluorozott szénhidrogénekre is vonatkoznak, indokolt, hogy a kvótakiosztás a klórozott-fluorozott szénhidrogéneknek a szóban forgó célokra történő gyártására és behozatalára is alkalmazandó legyen.

(5) A Bizottság értesítést ([3]) tett közzé azon vállalkozások számára, amelyek 2023-ban az ózonréteget lebontó szabályozott anyagokat kívánnak az Európai Unióba behozni vagy onnan kivinni, valamint azon vállalkozások számára, amelyek 2023-ban laboratóriumi és analitikai felhasználásra kívánnak ilyen anyagokat előállítani vagy behozni, és megkapta a 2023-ra tervezett behozatalra vonatkozó nyilatkozatokat.

(6) A 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra meg kell határozni a mennyiségi korlátokat és a kvótákat, összhangban az ózonréteget lebontó anyagokról szóló Montreali Jegyzőkönyv szerinti éves adatszolgáltatási ciklussal.

(7) Az ebben a határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az 1005/2009/EK rendelet 25. cikkének (1) bekezdésével létrehozott bizottság véleményével,

([1]) HL L 286., 2009.10.31., 1. o.

([2]) A Bizottság 537/2011/EU rendelete (2011. június 1.) az ózonréteget lebontó anyagokról szóló 1005/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében az Unión belül laboratóriumi és analitikai felhasználásra engedélyezett szabályozott anyagokra vonatkozó mennyiségek elosztására vonatkozó mechanizmusról (HL L 147., 2011.6.2., 4. o.).

([3]) HL C 104., 2022.3.4., 46. o.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó mennyiségi korlátok

Az Európai Unión kívülről származó, az 1005/2009/EK rendelet hatálya alá tartozó szabályozott anyagoknak az Európai Unióban 2023 során szabad forgalomba bocsátható mennyiségei a következők:

Szabályozott anyagok	Mennyiség (ODP[ózonlebontó potenciál]-kilogrammban)
I. csoport (CFC-11, CFC-12, CFC-113, CFC-114 és CFC-115 klór-fluor-szénhidrogének) és II. csoport (egyéb teljesen halogénezett klór-fluor-szénhidrogének)	500 550,00
III. csoport (halonok)	26 559 050,00
IV. csoport (szén-tetraklorid)	385 552,20
V. csoport (1,1,1-triklór-etán)	2 500 000,00
VI. csoport (metil-bromid)	588 835,20
VII. csoport (hidrobróm-fluor-szénhidrogének)	4 788,16
VIII. csoport (klórozott-fluorozott szénhidrogének)	4 878 559,75
IX. csoport (bróm-klór-metán)	264 024,00

2. cikk

A szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó kvótakiosztás

(1) A CFC-11, CFC-12, CFC-113, CFC-114 és CFC-115 klór-fluor-szénhidrogének, valamint az egyéb, teljesen halogénezett klór-fluor-szénhidrogének 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit az I. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(2) A halonok 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit a II. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(3) A szén-tetraklorid 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit a III. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(4) Az 1,1,1-triklór-etán 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit a IV. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(5) A metil-bromid 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit az V. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(6) A hidrobróm-fluor-szénhidrogének 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit a VI. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(7) A klórozott-fluorozott szénhidrogének 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit a VII. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(8) A bróm-klór-metán 2023. január 1. és december 31. között érvényes kvótáit a VIII. mellékletben megjelölt célokra kell felhasználni, és az ott felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

(9) Az egyes vállalkozások kvótáit a IX. melléklet rögzíti.

3. cikk

Laboratóriumi és analitikai felhasználásra fordítható kvóták

A 2023-ban laboratóriumi és analitikai felhasználásra szánt szabályozott anyagok behozatalára és gyártására vonatkozó kvótákat a X. mellékletben felsorolt vállalkozások között kell kiosztani.

Az említett vállalkozások által laboratóriumi és analitikai felhasználásra 2023-ban gyártható vagy behozható maximális mennyiségeket a XI. melléklet rögzíti.

4. cikk

Időbeli hatály

Ez a határozat 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig alkalmazandó.

5. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a következő vállalkozások a címzettjei:

1.	A-Gas Deutschland GmbH Bei den Kämpen 22 21220 Seevetal Németország	2.	A-Gas Italia s.r.l. Via Cavour 96 67051 Avezzano Olaszország
3.	Abcr GmbH Im Schlehert 10 76187 Karlsruhe Németország	4.	AGC Pharma Chemicals Europe Cami de la Pomereda 13 08380 Malgrat de Mar Spanyolország
5.	Agilent Technologies Deutschland GmbH Hewlett-Packard-Str. 8 D-76337 Waldbronn Németország	6.	Airsense Analytics GmbH Hagenower Str. 73 19061 Schwerin Németország
7.	Albemarle Europe SPRL Parc Scientifique Einstein, Rue du Bosquet 9 B-1348 Louvain-la-Neuve Belgium	8.	Arkema France Rue Estienne d'Orves 420 92705 Colombes Cedex Franciaország
9.	Ateliers Bigata SASU Rue Jean-Baptiste Perrin 10 33320 Eysines Franciaország	10.	BASF Agri-Production S.A.S. Rue de Verdun 32 76410 Saint-Aubin Les Elbeuf Franciaország
11.	Bayer AG Alfred-Nobel-Str. 50 40789 Monheim Németország	12.	Biovit d.o.o. Varazdinska ulica – Odvojak II 15 HR-42000 Varazdin Horvátország
13.	BTC B.V. Albert Thijsstraat 65 6471WX Eygelshoven Hollandia	14.	Ceram Optec SIA Skanstes street 7 K-1 LV-1013 Riga Lettország
15.	Chemours Netherlands B.V. Baanhoekweg 22 3313LA Dordrecht Hollandia	16.	CPAChem Ltd Ivanka Terzieva 2 6065 Bogomilovo Bulgária

17.	Daikin Refrigerants Frankfurt GmbH Industriepark Hoechst D821 65926 Frankfurt Németország	18.	Dyneon GmbH Industrieparkstr. 1 84508 Burgkirchen Németország
19.	EAF protect s.r.o. Karlovarská 131/50 35002 Cheb 2 Cseh Köztársaság	20.	Euroapi France La paterie 4 63480 Vertolaye Franciaország
21.	Fermion oy Koivu-Mankkaan tie 6 02200 Espoo Finnország	22.	FOT LTD Ovcha kupel 13 1618 Sofia Bulgária
23.	Gedeon Richter Plc. Gyömrői út 19–21. H-1103 Budapest Magyarország	24.	GHC Gerling, Holz & Co. Handels GmbH Ruhrstr. 113 22761 Hamburg Németország
25.	Gielle Industries di Luigi Galantucci Via Ferri Rocco 32 70022 Altamura Olaszország	26.	Hovione FarmaCiencia SA Quinta de S. Pedro – Sete Casas 2674-506 Loures Portugália
27.	Hugen Maintenance for Aircraft B.V. Marketing 43 6921 Duiven Hollandia	28.	Hugen Reprocessing Company Dutch Halonbank bv Marketing 43 6921 RE Duiven Hollandia
29.	I2 Analytical Limited sp. z o. o. Oddział w Polsce Pionierów 39 41-711 Ruda Śląska Lengyelország	30.	ICL Europe Cooperatief U.A. Koningin Wilhelminaplein 30 1062 KR Amsterdam Hollandia
31.	Interscience B.V. Tinstraat 16 4823AA Breda Hollandia	32.	L'Hotellier SAS Rue Henri Poincaré 4 92160 Antony Franciaország
33.	Labmix24 GmbH Industriestr. 18A 46499 Hamminkeln Németország	34.	Laboratorios Miret S.A. Geminis 4 08228 Terrassa Spanyolország
35.	Laboratory Supplies Ltd T/A Lennox JFK Drive D12FP79 Dublin Írország	36.	LGC Standards GmbH Mercatorstr. 51 46485 Wesel Németország
37.	Lufthansa Technik AG Weg beim Jäger 193 22335 Hamburg Németország	38.	Martec SpA Via dell'industria 1 I-20060 Vignate Olaszország
39.	Mebrom NV Suikerkaai 66 9060 Zelzate Belgium	40.	Mebrom Technology NV Antwerpsesteenweg 45 2830 Willebroek Belgium
41.	Neochema GmbH Uwe-Zeidler-Ring 10 55294 Bodenheim Németország	42.	P.U. Poz-Pliszka Sp. z o.o. Mialki Szlak 52 80-717 Gdansk Lengyelország

43.	Philipps-Universität Marburg Biegenstrasse 10 35032 Marburg Németország	44.	R.P. Chem s.r.l. Via San Michele 47 31032 Casale sul Sile (TV) Olaszország
45.	Restek France Avenue du General de Gaulle 7 91090 Lisses Franciaország	46.	Restek GmbH Schaberweg 23 Bad Homburg Németország
47.	Restek S.r.l. Via G. Miglioli 2/A 20063 Cernusco sul Naviglio Olaszország	48.	Savi Technologie sp. z o.o. sp. k. Psary Wolnosci 20 51-180 Wroclaw Lengyelország
49.	Sigma Aldrich Chimie sarl Rue de Luzais 80 38070 Saint Quentin Fallavier Franciaország	50.	Sigma-Aldrich Chemie GmbH Riedstraße 2 89555 Steinheim Németország
51.	Societe Air France Industries Aeroport de Paris 94290 Villeneuve le Roi Franciaország	52.	Solvay Fluor GmbH Hans-Boeckler-Allee 20 30173 Hannover Németország
53.	Solvay France S.A Rue des Cuirassiers, Immeuble Silex 2 Solvay 9 69003 Lyon Franciaország	54.	Solvay Specialty Polymers Italy SpA Viale Lombardia 20 20021 Bollate Olaszország
55.	Sterling Chemical Malta Limited Hal Far Industrial Estate HF 51 1504 Floriana Málta	56.	Sterling SpA Via della Carboneria 30 06073 Solomeo – Corciano (PG) Olaszország
57.	Tazzetti SAU Calle Roma 2 28813 Torres de la Alameda Spanyolország	58.	Tazzetti SpA Corso Europa 600/A 10088 Volpiano Olaszország
59.	Techlab SARL La tannerie 4C 57072 Metz Cedex 3 Franciaország	60.	TEGA – Technische Gase und Gasetechnik GmbH Werner-von-Siemens-Str. 18 D-97076 Würzburg Németország
61.	Ultra Scientific Italia srl Via emilia 51/D 40011 Anzola emilia Olaszország	62.	UTM Umwelt-Technik-Metallrecycling GmbH Alt-Herrenwyk 12 23569 Lübeck Németország
63.	Valliscor Europa Limited City Quay 13-18 D02 ED70 Dublin Írország	64.	Vatro-Servis d.o.o. Dravska 61 42202 Trnovec Bartolovecki Horvátország

Kelt Brüsszelben, 2022. december 15-én.

a Bizottság részéről
Frans TIMMERMANS
ügyvezető alelnök

I. MELLÉKLET

I. és II. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként és reakcióközegként történő felhasználásra szánt CFC-11, CFC-12, CFC-113, CFC-114 és CFC-115 klór-fluor-szénhidrogének és egyéb teljesen halogénezett klór-fluor-szénhidrogének behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
Abcr GmbH (DE)
Solvay Specialty Polymers Italy SpA (IT)
Tazzetti SAU (ES)
Tazzetti SpA (IT)
TEGA – Technische Gase und Gasetechnik GmbH (DE)

II. MELLÉKLET

III. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként történő és kritikus felhasználásra szánt halonok behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
A-Gas Deutschland GmbH (DE)
A-Gas Italia s.r.l. (IT)
Abcr GmbH (DE)
Arkema France (FR)
Ateliers Bigata SASU (FR)
BASF Agri-Production S.A.S. (FR)
BTC B.V. (NL)
EAF protect s.r.o. (CZ)
Gielle Industries di Luigi Galantucci (IT)
Hugen Maintenance for Aircraft B.V. (NL)
Hugen Reprocessing Company Dutch Halonbank bv (NL)
L'Hotellier SAS (FR)
Lufthansa Technik AG (DE)
Martec SpA (IT)
P.U. Poz-PLiszka Sp. z o.o. (PL)
Savi Technologie sp. z o.o. sp. k. (PL)
Societe Air France Industries (FR)
UTM Umwelt-Technik-Metallrecycling GmbH (DE)
Vatro-Servis d.o.o. (HR)

III. MELLÉKLET

IV. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként és reakcióközegként történő felhasználásra szánt széntetraklorid behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
Abcr GmbH (DE)
Arkema France (FR)
Ceram Optec SIA (LV)

IV. MELLÉKLET

V. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként történő felhasználásra szánt 1,1,1-triklór-etán behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
Arkema France (FR)

V. MELLÉKLET

VI. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként történő felhasználásra szánt metil-bromid behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
Abcr GmbH (DE)
Euroapi France (FR)
GHC Gerling, Holz & Co. Handels GmbH (DE)
ICL Europe Cooperatief U.A. (NL)
Mebrom NV (BE)
Mebrom Technology NV (BE)
Sigma-Aldrich Chemie GmbH (DE)

VI. MELLÉKLET

VII. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként történő felhasználásra szánt brómozott-fluorozott szénhidrogének behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
Abcr GmbH (DE)
Euroapi France (FR)
Fermion oy (FI)
Hovione FarmaCiencia SA (PT)
R.P. Chem s.r.l. (IT)
Sterling Chemical Malta Limited (MT)
Sterling SpA (IT)
Valliscor Europa Limited (IE)

VII. MELLÉKLET

VIII. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként történő felhasználásra szánt klórozott-fluorozott szénhidrogének behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
Abcr GmbH (DE)
Arkema France (FR)
Bayer AG (DE)
Chemours Netherlands B.V. (NL)
Dyneon GmbH (DE)
Solvay Fluor GmbH (DE)
Solvay France S.A (FR)
Solvay Specialty Polymers Italy SpA (IT)
Tazzetti SAU (ES)
Tazzetti SpA (IT)

VIII. MELLÉKLET

IX. CSOPORT

Az 1005/2009/EK rendeletnek megfelelően az alapanyagként történő felhasználásra szánt bróm-klór-metán behozatalára az importőrök között a 2023. január 1. és december 31. közötti időszakra kiosztott kvóták.

Vállalat
Albemarle Europe SPRL (BE)
ICL Europe Cooperatief U.A. (NL)
Laboratorios Miret S.A. (ES)
Sigma-Aldrich Chemie GmbH (DE)
Valliscor Europa Limited (IE)

IX. MELLÉKLET

(Bizalmas kereskedelmi információk – nem közzétételre)

X. MELLÉKLET

A 2023-ban laboratóriumi és analitikai célú gyártásra vagy behozatalra jogosult vállalkozások

A szabályozott anyagok laboratóriumi és analitikai célokra felhasználható kvótáit a következő vállalatok között kell kiosztani:

Vállalat
Abcr GmbH (DE)
AGC Pharma Chemicals Europe (ES)
Agilent Technologies Deutschland GmbH (DE)
Airsense Analytics GmbH (DE)
Arkema France (FR)
Bayer AG (DE)
Biovit d.o.o. (HR)
CPAChem Ltd (BG)
Daikin Refrigerants Frankfurt GmbH (DE)
Fot LTD (BG)
Gedeon Richter Plc. (HU)
I2 Analytical Limited sp. z o. o. Oddział w Polsce (PL)
Interscience B.V. (NL)
Labmix24 GmbH (DE)
Laboratory Supplies Ltd T/A Lennox (IE)
LGC Standards GmbH (DE)
Neochema GmbH (DE)
Philipps-Universität Marburg (DE)
Restek France (FR)
Restek GmbH (DE)
Restek S.r.l. (IT)
Sigma Aldrich Chimie sarl (FR)
Sigma-Aldrich Chemie GmbH (DE)
Solvay Fluor GmbH (DE)
Solvay France S.A (FR)
Solvay Specialty Polymers Italy SpA (IT)
Techlab SARL (FR)
Ultra Scientific Italia srl (IT)
Valliscor Europa Limited (IE)

XI. MELLÉKLET

(Bizalmas kereskedelmi információk – nem közzétételre)

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2510 AJÁNLÁSA

(2022. december 8.)

a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra vonatkozó európai értékelési keret létrehozásáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

(1) Az európai zöld megállapodás ([1]) az alábbi négy, egymással összefüggő szakpolitikai célt határozza meg a fenntartható gazdaságra és társadalomra való átállás érdekében: klímasemlegesség, a biológiai sokféleség védelme, körforgásos gazdaság és a toxikus anyagoktól mentes környezetre irányuló szennyező anyag-mentességi célkitűzés.

(2) A fenntartható finanszírozásra vonatkozó uniós stratégia ([2]) célja a fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozásának támogatása.

(3) A taxonómiai rendelet ([3]) négy feltételt határoz meg, amelyeket egy gazdasági tevékenységnek teljesítenie kell ahhoz, hogy környezeti szempontból fenntarthatónak minősüljön. Emellett meghatároz hat környezetvédelmi célkitűzést, többek között a körforgásos gazdaságra való áttérést, valamint a környezetszennyezés megelőzését és csökkentését.

(4) „A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia a toxikus anyagoktól mentes környezetért" című közleményben ([4]) (a továbbiakban: vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia) a Bizottság bejelentette, hogy a vegyi és más anyagokra vonatkozóan biztonságos és fenntartható tervezési kritériumokat fog kidolgozni. A Bizottság emellett arra fogja ösztönözni a tagállamokat, az ipart és más érdekelt feleket, hogy az innovációt részesítsék előnyben az aggodalomra okot adó anyagok ([5]) lehető legnagyobb mértékű helyettesítése érdekében az egyes ágazatokban, például a textiltermékek, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok, az információs és kommunikációs technológiák, az építőanyagok, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású mobilitás, az akkumulátorok vagy a megújuló energiaforrások terén.

(5) Az Európai Parlament állásfoglalást ([6]) fogadott el a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról, amelyben hangsúlyozta a biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok kidolgozásának szükségességét a szennyezés megelőzésének és ellenőrzésének elősegítése, a termékekben található veszélyes vegyi anyagok nyomon követésének javítása, valamint a biztonságosabb és fenntarthatóbb alternatívákkal való helyettesítésük előmozdítása érdekében. A Tanács a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról szóló, 2021. március 15-i következtetéseiben ([7]) arra is felszólította a Bizottságot, hogy – a tagállamokkal együttműködve és az érdekelt felekkel konzultálva – haladéktalanul dolgozzon ki harmonizált, egyértelmű és pontos fogalommeghatározásokat, valamint adott esetben kritériumokat vagy elveket a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia hatékony végrehajtása szempontjából kulcsfontosságú fogalmak, például a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi anyagok vonatkozásában.

(6) A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv ([8]) kimondja, hogy a Bizottság a kutatás és innováció révén támogatni fogja a veszélyes anyagok helyettesítését és használatának beszüntetését.

([1]) COM(2019) 640 final.
([2]) COM(2021) 390 final.
([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).
([4]) COM(2020) 667 final.
([5]) A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiában (COM(2020) 667 final) meghatározottak szerint.
([6]) Az Európai Parlament 2020. július 10-i állásfoglalása a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról (2020/2531(RSP)), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0201_HU.pdf
([7]) A Tanács következtetései – Az Unió vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiája: eljött a teljesítés ideje, 2021. március 15., 6941/21., https://www.consilium.europa.eu/media/48827/st06941-en21.pdf
([8]) COM(2020) 98 final.

(7) A szennyező anyag-mentes levegőre, vízre és talajra vonatkozó uniós cselekvési terv ([9]), valamint a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslat ([10]) hangsúlyozza az annak biztosítására irányuló kötelezettségvállalást, hogy a vegyi és más anyagok a tervezésüknél fogva és az életciklusuk során a lehető legbiztonságosabbak és legfenntarthatóbbak legyenek, és így az anyagciklusok ne legyenek mérgezőek.

(8) A biztonságos és fenntartható tervezésre vonatkozó első ágazatspecifikus hivatkozás a fenntartható és körforgásos textiliparra vonatkozó uniós stratégiában ([11]) található. A stratégia kiemeli a vegyi és más anyagokra vonatkozó biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok kidolgozásának fontosságát az iparág támogatása érdekében, a textiltermékekben előforduló, aggodalomra okot adó anyagok helyettesítése vagy – ha ez nem lehetséges – minimalizálása céljából.

(9) Az európai polgárok is látják, hogy cselekedni kell. Egy 2020. évi Eurobarométer felmérés ([12]) szerint az európaiak 84 %-a aggódik amiatt, hogy a mindennapi termékekben jelen lévő vegyi anyagok milyen hatással vannak az egészségére, 90 %-uk pedig aggódik a vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt.

(10) A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet ([13]) eddig több száz anyagot azonosított különös aggodalomra okot adó anyagként, és még sok más anyag tartozhat az aggodalomra okot adó anyagok közé a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó javaslatban ([14]).

(11) A biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra való átállás sikeréhez a biztonsági és fenntarthatósági szempontok közös értelmezésére van szükség ([15]). Ezért ki kell dolgozni a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagok európai értékelési keretét, amely segíthet a biztonsági és fenntarthatósági kritériumok meghatározásában a szereplők, ágazatok és értékláncok közötti koherencia biztosítása érdekében.

(12) A tervezett keretnek lehetővé kell tennie a vegyi és más anyagok biztonságosságának és fenntarthatóságának átfogó értékelését azok teljes életciklusa során, és támogatnia kell az olyan vegyi és más anyagok tervezését, fejlesztését, előállítását és használatát, amelyek amellett, hogy biztonságosak és fenntarthatóak, kívánatos funkciót vagy szolgáltatást nyújtanak. A keret alkalmazása lehetővé fogja tenni az olyan biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok meghatározását, amelyek segíthetnek a vegyi és más anyagok biztonságára és fenntarthatóságára vonatkozó magas szintű normák meghatározásában.

(13) A biztonsági és fenntarthatósági dimenziók, szempontok, módszerek, mutatók és eszközök felülvizsgálata ([16]) – amely ezen ajánlás mellékletének alapját képezi, bár számos további társadalmi-gazdasági fenntarthatósági szempontra is hivatkozik – elsősorban a kémiai biztonságra és a környezeti fenntarthatóságra összpontosít. A már figyelembe vett társadalmi-gazdasági szempontokon túl szükség lehet további társadalmi-gazdasági szempontok értékelésére a további tájékoztatás és a megalapozottabb döntések lehetővé tétele érdekében, különösen a helyettesítés előmozdítása során. Ezeket a megfontolásokat adott esetben figyelembe lehet venni a keret alkalmazásakor.

(14) A tervezett biztonságos és fenntartható tervezési keret célja, hogy vezető szerepet töltsön be a kutatásban és innovációban, valamint előmozdítsa a legújabb tudományos ismeretek felhasználását annak érdekében, hogy a biztonság és fenntarthatóság terén a legmagasabb szintű innovációs célkitűzéseket lehessen elérni.

([9]) COM(2021) 400 final.
([10]) COM(2022) 142 final.
([11]) COM(2022) 141 final.
([12]) Eurobarométer felmérés (2020), Az európaiak környezethez való hozzáállása – 2020. március, https:/europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257
([13]) https://echa.europa.eu/candidate-list-table
([14]) COM(2022) 142 final.
([15]) Európai Bizottság: *Mapping study for the development of Sustainable by Design criteria*, 2021, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f679c200-a314-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-en
([16]) Caldeira, C., et al.: *Safe and Sustainable by Design chemicals and materials. Review of safety and sustainability dimensions, aspects, methods, indicators, and tools*, EUR 30991 EN, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-47560-6 (online), doi:10.2760/879069 (online), JRC127109. 2022.

(15) A keretnek arra kell törekednie, hogy az innováció globális referenciapontjává váljon a zöld ipari átállás, az aggodalomra okot adó anyagok előállításának és felhasználásának lehető legnagyobb mértékű helyettesítése, a fenntartható erőforrások és alapanyagok vegyi és más anyagok előállítása céljából való használatának előmozdítása, a vegyi és más anyagok előállítása és felhasználása által az életciklusuk során az éghajlatra, a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt hatás minimalizálása, valamint annak érdekében, hogy az ipar és a hatóságok K+I beruházásait a helyes irányba tereljük.

(16) Ez az ajánlás biztonságos és fenntartható európai tervezési keretet javasol, amely referenciapontként szolgál a tagállamok, az ipar, a tudományos élet, a kutatási és technológiai szervezetek, valamint a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagok referenciaértékeit biztosító szervek számára.

(17) Ez az ajánlás tesztelési időszakot ír elő a keret vonatkozásában, a tagállamok és az érdekelt felek tekintetében önkéntes jelentéstételi mechanizmussal. A keret felülvizsgálatának folyamata legkésőbb a tesztelési időszak végéig veszi kezdetét. A tesztelési időszak során gyűjtött visszajelzések alapján a Bizottság mérlegelni fogja, hogy adott esetben további biztonsági és környezeti, valamint gazdasági és társadalmi fenntarthatósági szempontokat vegyen figyelembe az értékelés során.

(18) Amint azt a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia hangsúlyozza, a biztonságos és fenntartható vegyi anyagok biztosítására irányuló állami és magánberuházások növelése, valamint a vegyipar nagyobb innovációs kapacitása létfontosságú szerepet fog játszani az új megoldások kidolgozásában, valamint a zöld és a digitális átállás támogatásában. Az ezen ajánlás alapját képező, 2030-ra vonatkozó jövőképnek ezért biztosítania kell, hogy a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagokra vonatkozó jövőbeli európai, nemzeti és nemzetközi kezdeményezések a javasolt kereten alapuljanak. A Bizottság nemzetközi fórumokon is elő fogja mozdítani ezt az ajánlást.

(19) A keretrendszer tesztelésének ösztönzése és különösen az aggodalomra okot adó anyagok kezelése érdekében a Bizottság támogatni fogja a tesztelési időszakot. Ez különösen a Horizont Európa keretprogramnak a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagok kifejlesztésére irányuló intézkedései, valamint a keret által kínált értékelési lehetőségek bővítését célzó tesztelési módszerek és értékelési eszközök kidolgozása és fejlesztése révén fog megvalósulni.

(20) A Bizottság emellett kidolgozta a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagokra vonatkozó stratégiai kutatási és innovációs tervet ([17]), amely azonosítja a vegyi és más anyagok életciklusának (tervezés, előállítás, felhasználás és ártalmatlanítás/újrafeldolgozás/helyreállítás) kulcsfontosságú kutatási és innovációs területeit, hogy európai és nemzeti szinten elősegítse és támogassa a biztonságos és fenntartható vegyi és más anyagokra való ipari átállást.

(21) A Bizottság – a tervezett keret végrehajtásához szükséges adatok tudatában – továbbra is elő fogja mozdítani a megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható (FAIR) adatok használatát. A Bizottság a vegyi anyagokra vonatkozó közös uniós adatplatformot ([18]) fejleszt ki annak érdekében, hogy előmozdítsa a vegyi anyagokkal kapcsolatos uniós jogi aktusokban használt meglévő adatok megosztását, hozzáférhetőségét és újrafelhasználását.

(22) Ez az ajánlás tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét, mivel a tervezett biztonságos és fenntartható tervezési keret az Európai Kutatási Térség, valamint a vegyi és más anyagok egységes piacának igényeit szolgálja, ahol a vegyi és más anyagok biztonságosságának és fenntarthatóságának európai szintű közös értelmezésére van szükség. Tiszteletben tartja továbbá az arányosság elvét, mivel a keret létrehozását jogilag nem kötelező erejű eszközökkel végzett tesztelési időszakkal ötvözi, anélkül, hogy csorbítaná a vegyi és más anyagokra vonatkozó, meglévő vagy jövőbeli (uniós) jogszabályokat,

([17]) Európai Bizottság: Strategic Research and Innovation Plan for Safe and Sustainable Chemicals and Materials, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2022, ISBN 978-92-76-49115-6, doi 10.2777/876851.

([18]) COM(2020) 667 final.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. CÉL ÉS HATÁLY

1.1. Ez az ajánlás javasolja a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagokra vonatkozó európai keret létrehozását a kutatási és innovációs tevékenységek vonatkozásában. A tesztelési időszakkal és a kerettel kapcsolatos, a Bizottság Közös Kutatóközpontjának technikai jelentésein ([19]), ([20]) alapuló részleteket ezen ajánlás melléklete tartalmazza.

1.2. A tervezett keret a vegyi vagy más anyagok biztonsági és fenntarthatósági szempontjainak értékelésére szolgáló módszerekből áll. A keret alkalmazásával kapott eredmények lehetővé fogják tenni a biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok meghatározását, beleértve az elért eredmények alapján kidolgozott pontozási rendszereket és küszöbértékeket. A kritériumok meghatározásának folyamata a keret felülvizsgálatával párhuzamosan fog indulni. Ezen ajánlás célja, hogy elindítsa az értékelési keret tesztelését, továbbá visszajelzéseket kapjon a relevancia, a megbízhatóság és a működőképesség javítása érdekében.

1.3. Az ajánlás címzettjei a tagállamok, az ipar, beleértve a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k), a tudományos körök, valamint a kutatási és technológiai szervezetek, amelyek hozzájárulnak a vegyi és más anyagok fejlesztéséhez, vagy azon dolgoznak. Az ajánlásban a Bizottság felkéri a címzetteket a keret használatára a vegyi és más anyagokkal kapcsolatos K+I-programjaikban és -tevékenységeikben. Arra is ösztönzi őket, hogy a vonatkozó szakpolitikai vagy stratégiai dokumentumokban hivatkozzanak a keretre.

1.4. A tagállamoknak, az iparnak, a tudományos köröknek, valamint a kutatási és technológiai szervezeteknek azt is biztosítaniuk kell, hogy a keret alkalmazása során előállított és használt módszerek, modellek és adatok összhangban legyenek a megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható (FAIR) vezérelvekkel.

2. TAGÁLLAMOK ÁLTALI ALKALMAZÁS

A tagállamokat az alábbiakra ösztönözzük:

2.1. A keret használatának előmozdítása nemzeti K+I-programjaikban, alkalmazásokkal és felhasználási esetekkel támogatva a tesztelési időszakot.

2.2. Több, jó minőségű, megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható adat elérhetővé tétele a biztonság és a fenntarthatóság értékeléséhez azáltal, hogy beépítik ezt a szempontot a nemzeti K+I-programjaikba és adott esetben a kapcsolódó szakpolitikákba.

2.3. Az értékelési módszerek, modellek és eszközök fejlesztésének támogatása, valamint újak elérhetővé tétele a keretbe történő integráció céljából a biztonsági és fenntarthatósági értékelés javítása érdekében.

2.4. Az oktatási tantervek kidolgozásának támogatása a keret végrehajtásához szükséges készségek oktatásának biztosítása érdekében.

3. AZ IPAR, A TUDOMÁNYOS KÖRÖK, VALAMINT A KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAI SZERVEZETEK ÁLTALI ALKALMAZÁS

Az ipart (beleértve a kkv-kat), a tudományos köröket, valamint a kutatási és technológiai szervezeteket az alábbiakra ösztönözzük:

3.1. A keret alkalmazása a K+I-folyamataikban a vegyi vagy más anyagok kifejlesztése érdekében, hozzájárulva ezáltal a tesztelési időszakhoz.

3.2. Jó minőségű, megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható adatok elérhetővé tétele a biztonság és a fenntarthatóság értékelése érdekében, a szellemitulajdon-jogok és adott esetben a biztonsági megfontolások figyelmen kívül hagyása nélkül.

([19]) Caldeira C., Farcal L., Moretti, C., et al.: *Safe and Sustainable by Design chemicals and materials. Review of safety and sustainability dimensions, aspects, methods, indicators, and tools*, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-47560-6, doi:10.2760/879069.

([20]) Caldeira C., Farcal L., Garmendia, I., et al.: *Safe and sustainable by design chemicals and materials: Framework for the definition of safe and sustainable by design criteria for chemicals and materials*, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-53264-4, doi: 10.2760/487955.

3.3. Olyan új értékelési módszerek, modellek és eszközök kidolgozásának és rendelkezésre bocsátásának támogatása, amelyek beépíthetők a keretbe a biztonsági és fenntarthatósági értékelés javítása érdekében.

3.4. A szakmai képzési és oktatási tantervek kidolgozásának támogatása a keret végrehajtásához szükséges készségek oktatásának biztosítása érdekében.

4. JELENTÉSTÉTEL AZ AJÁNLÁS VÉGREHAJTÁSÁRÓL

4.1. Arra ösztönözzük a tagállamokat, az ipart, a tudományos köröket, valamint a kutatási és technológiai szervezeteket, hogy számoljanak be a Bizottságnak az ajánlás tesztelési időszak alatt történő végrehajtásáról.

4.2. A jelentéstétel megkönnyítése érdekében a Bizottság jelentéstételi sablont fog rendelkezésre bocsátani. A továbbított információknak a következőket kell tartalmazniuk:

- hogyan használják a tagállamok, az ipar, az egyetemek, valamint a kutatási és technológiai szervezetek a keretet a kutatási és innovációs programjaikban, tevékenységeikben és máshol,
- a keret tesztelésére szolgáló kezdeményezések és felhasználási esetek,
- új módszerek, modellek és eszközök kidolgozására irányuló kezdeményezések a biztonság és a fenntarthatóság értékelése érdekében, valamint az, hogy az eredményeik hogyan érhetők el és használhatók fel,
- a biztonságos és fenntartható tervezésű vegyi és más anyagok fejlesztésére irányuló kezdeményezések,
- a keret tesztelése során kapott eredményeket bemutató értékelő jelentések,
- a keret használatából adódó problémák és szűk keresztmetszetek,
- információk olyan pontozási rendszerek és küszöbértékek létrehozásáról, amelyek támogathatják a biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok meghatározását a felülvizsgált keretben.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 8-án.

a Bizottság részéről
Mariya GABRIEL
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok jövőbeli meghatározásának, valamint a vegyi és más anyagok értékelésére szolgáló eljárás kerete

Tartalomjegyzék

Oldal

1. A biztonsági és fenntartható tervezési keretet alátámasztó elvek 184

2. A keret jellemzői és felépítése 184

3. 1. szakasz: Irányadó (újra)tervezési elvek 185

4. 2. szakasz: Biztonsági és fenntarthatósági értékelés 188

4.1. Veszélyértékelés (1. lépés) 190

4.2. Az előállítás és feldolgozás emberi egészséggel és biztonsággal kapcsolatos szempontjai (2. lépés) 193

4.3. Emberi egészségügyi és környezeti szempontok a végső alkalmazás során (3. lépés) 199

4.4. A környezeti fenntarthatóság értékelése (4. lépés) 199

5. Értékelési eljárás és jelentés 204

6. A biztonsági és fenntarthatósági értékelést alátámasztó adatforrások áttekintése 205

1. A biztonsági és fenntartható tervezési keretet alátámasztó elvek

Az új biztonságos és fenntartható tervezési keret kidolgozására vonatkozóan számos elv került meghatározásra.

– Olyan hierarchia meghatározása, amely a sajnálatos helyettesítések elkerülése érdekében a biztonságot helyezi előtérbe.

– A vegyi és más anyagok tervezésére vonatkozó kizárási kritériumok meghatározása a fenntartható kutatás és innováció (K+I) ösztönzése érdekében, nemcsak a vegyi anyagokról szóló uniós jogszabályokban foglalt követelményekben említett adatok, hanem az e követelmények hatályán kívül eső adatok alapján is.

– A környezeti terhelések ismétlődő minimalizálására való összpontosítás dinamikus határok és kizárások alkalmazásával, hogy a keret a fejlesztések kezelésének eszközévé váljon az innovációs folyamat során.

– A káros hatásokkal kapcsolatban rendelkezésre álló adatok optimális felhasználásának biztosítása. Minden (új) vegyi vagy más anyagot össze kell hasonlítani a szerkezetileg vagy funkcionálisan hasonló anyagok teljes spektrumával, hogy fel lehessen mérni az emberi egészségre vagy a környezetre gyakorolt negatív hatás várható lehetőségét.

– A biztonságos és fenntartható tervezés érdekében hozott intézkedésekről való tájékoztatás az ellátási lánc egészében; a nagyobb átláthatóság és elszámoltathatóság, valamint a gondossági kötelezettség jobb teljesítése érdekében valamennyi releváns és nem bizalmas adatot elérhetővé kell tenni megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható (FAIR) formátumban.

– Annak előmozdítása, hogy a különböző érdekelt felek, köztük az ipar és a politikai döntéshozók koherens keretet használjanak.

2. A keret jellemzői és felépítése

A biztonságos és fenntartható tervezés javasolt kerete általános megközelítést jelent a vegyi és más anyagokra vonatkozó biztonsági és fenntarthatósági kritériumok értékeléséhez és meghatározásához az innovációs folyamat során. Alkalmazható új vegyi és más anyagok kifejlesztésére vagy a meglévők újraértékelésére. Meglévő vegyi és más anyagok esetében a keret az alábbiakra alkalmazható: i. az előállítási folyamatok oly módon történő átalakításának támogatása, hogy azok biztonságosabbá és fenntarthatóbbá váljanak az alternatív folyamatok értékelése révén, vagy ii. a biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok alkalmazásával történő összehasonlítás (például a jobb teljesítményű vegyi vagy más anyagokkal való helyettesítés általi innováció vagy a downstream alkalmazásokban történő kiválasztás céljából).

A keret egy (újra)tervezési szakaszból, valamint egy adott vegyi vagy más anyag életciklusának különböző lépéseire kiterjedő biztonsági és fenntarthatósági értékelésből áll, figyelembe véve a funkcionalitást és a végfelhasználást. Bár a keret nem értékeli a termékek biztonságosságát és fenntarthatóságát, foglalkozik a vegyi vagy más anyagok termékekben való felhasználásának módjával.

A biztonságos és fenntartható tervezésre vonatkozó keret a következő két összetevőből áll:

1. **(újra)tervezési szakasz,** amelyben a vegyi és más anyagok biztonságos és fenntartható tervezésének támogatása érdekében irányadó tervezési elvek javaslatára kerül sor;

2. a **biztonság és fenntarthatóság értékelésének szakasza,** amelynek során megtörténik a szóban forgó vegyi vagy más anyag biztonságának és fenntarthatóságának értékelése.

A biztonságos és fenntartható tervezési keret segíthet az innovációs folyamat különböző szakaszaiban (tervezés, kísérleti tesztelés és prototípus-készítés), ahol az innovációs megközelítés folytatására, elhagyására vagy módosítására vonatkozó döntések születnek. A biztonsági és fenntarthatósági értékelést a lehető leghamarabb el kell kezdeni az innovációs folyamat során annak biztosítása érdekében, hogy a vegyi vagy más anyagok tervezése során alkalmazásra kerüljenek a biztonságos és fenntartható tervezési elvek. Ezt követően, ahogy egyre több információ válik elérhetővé, az értékelést ismétlődően, a fejlesztés későbbi szakaszaiban is el kell végezni. A keret végrehajtása során a horizontális vagy termékspecifikus jogszabályokkal vagy a szabályozási mentességekkel való összhang biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a rugalmasságot.

A javasolt biztonsági és fenntarthatósági értékelés hierarchikus megközelítést követ, amely először a biztonsági szempontokat veszi figyelembe, mielőtt áttérne a fenntarthatósági szempontokra.

Az első lépés a biztonság garantálása azáltal, hogy a bizonyos (az emberi egészséggel és környezettel kapcsolatos) veszélyes tulajdonságokkal rendelkező vegyi vagy más anyagok tervezésüknél fogva nem fenntarthatónak tekintendők, még akkor is, ha tervezésük megfelel az ajánlott tervezési elveknek vagy viszonylag csekély környezeti hatást fejtenek ki. Ha a szóban forgó vegyi vagy más anyag megfelel a biztonsági minimumkövetelményeknek, az értékelés folytatódhat a környezeti fenntarthatósági szempontok figyelembevételével. A keret jövőbeli alkalmazása során kiegészítő értékelésként a társadalmi-gazdasági fenntarthatóság szempontjai is értékelhetők.

Ez a szakaszos megközelítés csökkenteni kívánja az értékelés által jelentett terhet, mivel a kezdeti lépések a „tiltások” azonosítását javasolják. Ha például egy vegyi vagy más anyag értékelése során biztonsági aggályok merülnek fel, életciklus-értékelésre csak azt követően kerülhet sor, hogy ezeket már kezelték, például annak meghatározásával, hogy a kockázatkezelési intézkedések alkalmasak-e a biztonsági aggályok kezelésére. Mindazonáltal az egyes szervezetek munkamódszereitől függően a különböző lépések egyidejűleg is végrehajthatók.

3. **1. szakasz: Irányadó (újra)tervezési elvek**

A biztonságos és fenntartható tervezési keret a „tervezés” három szintjét fedi le:

1. molekuláris tervezés, az új vegyi és más anyagoknak a kémiai szerkezetük alapján történő tervezése;

2. folyamattervezés az előállítási folyamat biztonságosabbá és fenntarthatóbbá tétele érdekében, mind a fejlesztés alatt álló, mind a meglévő vegyi és más anyagok tekintetében;

3. terméktervezés, amelynek során a biztonságos és fenntartható tervezés értékelésének eredményei támogatják a vegyi vagy más anyagok kiválasztását annak érdekében, hogy megfeleljenek az adott végtermékre vonatkozó funkcionális igényeknek.

Ez a szakasz iránymutatást kíván nyújtani a(z)(újra)tervezés szakaszában figyelembe veendő elvekkel kapcsolatban, hogy maximalizálni lehessen a biztonsági és fenntarthatósági értékelés sikeres kimenetelének lehetőségét. Ebben a szakaszban azonosítani kell a szóban forgó vegyi vagy más anyag értékelésének paramétereit meghatározó célt, hatályt és rendszerhatárokat. Ez olyan döntéseket is magában foglal, mint a keverék egyetlen elemként vagy összetevőnként történő értékelése. Ezen elvek betartása nem feltétlenül teszi lehetővé a szóban forgó vegyi és más anyagok biztonsági és fenntarthatósági teljesítményére vonatkozó következtetések levonását. Ehhez a következő szakaszban értékelni kell a biztonságot és a fenntarthatóságot.

A tervezési elveket az 1. táblázat foglalja össze (a teljesség igénye nélkül). Ezek a meglévő bevált gyakorlatokból származnak, például a környezetbarát kémiai elvekből ([1]), a környezetbarát műszaki tudományos elvekből ([2]), a fenntarthatósági kémiai kritériumokból ([3]), a Német Környezetvédelmi Ügynökség (UBA) aranyszabályaiból ([4]) és a körforgásos kémiai elvekből ([5]). E bevált gyakorlatok egyéb elvei is figyelembe vehetők.

1. táblázat

Az irányadó tervezési elvek nem teljeskörű listája, a kapcsolódó fogalommeghatározások és az (újra)tervezés szakaszában hozott intézkedések példái

Tervezési elvek	Meghatározás	Példa az intézkedésekre
Az anyagfelhasználás hatékonysága	A folyamat során felhasznált összes vegyi vagy más anyagnak a végtermékbe való beépítése vagy teljeskörű hasznosítása a folyamat során, ezáltal kevesebb nyersanyag felhasználása és kevesebb hulladék előállítása	A reakció során a hozam maximalizálása a vegyi vagy más anyagok használatának csökkentése érdekében Több el nem reagált vegyi vagy más anyag visszanyerése Olyan anyagok és eljárások kiválasztása, amelyek minimalizálják a hulladékképződést A kritikus fontosságú nyersanyagok használatának azonosítása ([1]) minimalizálásuk vagy helyettesítésük érdekében
A veszélyes vegyi vagy más anyagok használatának minimalizálása	A termékek funkcionalitásának megőrzése a veszélyes vegyi vagy más anyagok használatának lehetőség szerinti csökkentése vagy teljes elkerülése mellett A legjobb technológia alkalmazása annak érdekében, hogy a vegyi vagy más anyag életciklusának valamennyi szakaszában elkerülhető legyen az expozíció	A veszélyes vegyi vagy más anyagok használatának csökkentése és/vagy beszüntetése a termelési folyamatokban A termelési folyamatok átalakítása a veszélyes vegyi vagy más anyagok használatának minimalizálása érdekében A veszélyes vegyi vagy más anyagok használatának elkerülése a végtermékekben

([1]) Anastas, P., and Warner, J.: Green Chemistry: Theory and Practice, Oxford University Press, New York, 1998, 30. o.
([2]) Anastas, P. T. and Zimmerman, J. B.: Peer Reviewed: Design Through the 12 Principles of Green Engineering, Environmental Science & Technology 37(5), 2003, 94A-101A: https://doi.org/10.1021/es032373g
([3]) UBA, Sustainable Chemistry: Positions and Criteria of the Federal Environment Agency, 2009, 6. o.; https://www.umweltbundesamt.de/en/publikationen/sustainable-chemistry
([4]) UBA (2016), Guide on sustainable chemicals – A decision tool for substance manufacturers, formulators and end users of chemicals: https://www.umweltbundesamt.de/en/publikationen/guide-on-sustainable-chemicals
([5]) Keijer, T., Bakker, V., Slootweg, J. C.: Circular chemistry to enable a circular economy, Nature chemistry 11(3), 2019, 190–195. o.: https://doi.org/10.1038/s41557-019-0226-9

Tervezési elvek	Meghatározás	Példa az intézkedésekre
Energiahatékonysági tervezés	A vegyi vagy más anyag előállításához és használatához felhasznált energia minimalizálása a termelési folyamatban és/vagy az ellátási láncban	Olyan (termelési) folyamatok kiválasztása vagy kifejlesztése, amelyek a) alternatív és kevésbé energiaigényes termelési/elkülönítési technikák alkalmazásával járnak; b) maximalizálják az energia-újrafelhasználást (például a hőhálózatok és a kapcsolt energiatermelés integrációja); c) kevesebb előállítási lépésből állnak; d) katalizátorokat, többek között enzimeket használnak; e) növelik a hatékonyságot és kiaknázzák a rendelkezésre álló maradékenergiát a folyamat során, vagy alacsonyabb hőmérsékletű reakciókat választanak
Megújuló források használata	Az erőforrások megőrzése az erőforrások zárt körforgásával vagy megújuló anyagok és energiaforrások felhasználásával	Olyan alapanyagok használatának előmozdítása, amelyek a) megújíthatók; b) körforgásos jellegűek; c) nem vezetnek a földért folytatott versenyhez; d) nem befolyásolják károsan a biológiai sokféleséget; vagy olyan folyamatok, amelyek a) megújuló energiaforrásokat használnak fel alacsony szén-dioxid-kibocsátás mellett, a biológiai sokféleségre gyakorolt káros hatások nélkül
A veszélyes kibocsátások megelőzése és elkerülése	Technológiák alkalmazása a veszélyes kibocsátások vagy a szennyező anyagok környezetbe történő kibocsátásának minimalizálása vagy elkerülése érdekében	Olyan anyagok vagy folyamatok kiválasztása, amelyek a) minimalizálják a veszélyes hulladék és a veszélyes melléktermékek keletkezését; b) minimalizálják a kibocsátásokat (például illékony szerves vegyületek, teljes szerves-szén-tartalom, savasodást és eutrofizációt okozó szennyező anyagok és nehézfémek)
Az életciklus végéhez kapcsolódó tervezés	Úgy kell megtervezni a vegyi és más anyagokat, hogy amint elérték céljukat, olyan vegyi anyagokra bomoljanak le, amelyek semmilyen kockázatot nem jelentenek a környezetre vagy az emberre nézve. Úgy kell megtervezni a vegyi és más anyagokat, hogy alkalmasak legyenek újrafelhasználásra, hulladékgyűjtésre, válogatásra és újrahasznosításra/értéknövelő újrahasznosításra	Kerülni kell az olyan vegyi vagy más anyagok használatát, amelyek akadályozzák az életciklus végéhez kapcsolódó folyamatokat, például az újrahasznosítást. Olyan anyagok kiválasztása, amelyek a) tartósabbak (hosszabb élettartam és kevesebb karbantartás); b) könnyen elkülöníthetők és szétválogathatók; c) használat után is értékesek (kereskedelmi újrahasznosítás); d) biológiailag teljes mértékben lebomlanak olyan felhasználás esetén, amely elkerülhetetlenül a környezetbe vagy szennyvízbe történő kibocsátáshoz vezet

Tervezési elvek	Meghatározás	Példa az intézkedésekre
A teljes életciklus figyelembevétele	A tervezési elvek alkalmazása a teljes életciklusra, a nyersanyag-ellátási lánctól a végtermék életciklusának végéig	Az alábbiak megfontolása: a) újrafelhasználható csomagolás használata az értékelt vegyi vagy más anyag, valamint az ellátási láncában lévő vegyi vagy más anyagok esetében; b) energiahatékony logisztika (például a szállított mennyiségek csökkentése, a szállítóeszköz megváltoztatása); c) a szállítási távolságok csökkentése az ellátási láncban

([1]) https://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_en

4. 2. szakasz: Biztonsági és fenntarthatósági értékelés

A tervezési elvek felsorolását követően a következő szakasz a négy lépésből álló biztonsági és fenntarthatósági értékelés. Az első három lépés főként a vegyi vagy más anyagok biztonságának különböző szempontjaira terjed ki. Ez a három lépés a vegyi anyagokról szóló meglévő uniós jogszabályok – például a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet, az osztályozásról, címkézésről és csomagolásról (CLP) szóló 1272/2008/EK rendelet vagy a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről (OSH) szóló 89/391/EGK irányelv – révén létrehozott ismeretekre épül, amelyeket a biztonságos és fenntartható tervezés K+I alkalmazásához igazítanak. A negyedik lépés a fenntarthatóság környezeti szempontjaira terjed ki. A biztonságos és fenntartható tervezésre vonatkozó keret alkalmazásának módjától függően érdemes lehet a fenntarthatóság társadalmi-gazdasági vonatkozásait is értékelni, például a keret jövőbeli alkalmazása során végzett fő biztonsági és fenntarthatósági értékelés kiegészítő elemeként.

A négy lépés, bár egymást követően kerül bemutatásra, párhuzamosan is elvégezhető, ahogy az információk elérhetővé válnak a szóban forgó vegyi vagy más anyag életciklusának különböző pontjain, illetve attól függően, hogy új vagy meglévő vegyi vagy más anyag értékeléséről van-e szó.

Minden lépés mutatókkal mérhető szempontokból áll. A mutatók értékelése a keretben javasolt módszerekkel történik. A keret alkalmazásában egy kritérium egy értékelési módszerrel és egy alsó küszöbértékkel vagy célértékkel párosuló szempontból (amelyen a vegyi vagy más anyag biztonságára vagy fenntarthatóságára vonatkozó döntés alapulhat) állhat. Ebben a szakaszban az 1. lépésre vonatkozó küszöbértékek rendelkezésre állnak, mivel a vegyi anyagokról szóló uniós jogszabályok (CLP és REACH) meghatározták őket.

Ebben a szakaszban a biztonságos és fenntartható tervezésre vonatkozó keret csak a vegyi és más anyagok fejlesztésének innovációs szakaszában alkalmazható, amint azt az 1. szakasz kifejti; nem sérti a vegyi és más anyagokra vonatkozó uniós jogi kötelezettségeket.

1. lépés – Veszélyértékelés (lényegi tulajdonságok)

Ez a lépés a vegyi vagy más anyag lényegi tulajdonságait vizsgálja annak érdekében, hogy megértse a veszélyességi ([6]) profilját (az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek, környezeti veszélyek és fizikai veszélyek), mielőtt értékeli a biztonságot az előállítása, feldolgozása és felhasználása során.

2. lépés – Az előállítás és feldolgozás emberi egészséggel és biztonsággal kapcsolatos szempontjai

Ez a lépés a szóban forgó vegyi vagy más anyag előállításának és feldolgozásának emberi egészségügyi és biztonsági szempontjait értékeli. Az előállítás a nyersanyag-kitermeléstől a vegyi vagy más anyag előállításáig tartó termelési folyamat, beleértve az újrafeldolgozást vagy a hulladékgazdálkodást.

A cél annak értékelése, hogy a szóban forgó vegyi vagy más anyag előállítása és feldolgozása az EU munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányelveivel összhangban vagy azokon túl kockázatot jelent-e a munkavállalókra nézve.

([6]) A veszély olyan tulajdonság vagy tulajdonságok együttese, amely veszélyessé teszi az anyagot (a fogalommeghatározás az ECHA terminológiai portáljáról származik, https://echa-term.echa.europa.eu/).

3. lépés – Emberi egészségügyi és környezeti szempontok a végső alkalmazási szakaszban

Ez a lépés a szóban forgó vegyi vagy más anyag végső alkalmazásának veszélyeit és kockázatait értékeli. Kiterjed a vegyi vagy más anyagnak való, felhasználásspecifikus expozícióra és a kapcsolódó kockázatokra.

A cél annak értékelése, hogy a vegyi vagy más anyag végső alkalmazása kockázatot jelent-e az emberi egészségre vagy a környezetre.

4. lépés – A környezeti fenntarthatóság értékelése

A negyedik lépésben a teljes kémiai/anyag-életciklusra kiterjedő környezeti fenntarthatósági hatásokat életciklus-értékeléssel kell figyelembe venni, amely számos hatáskategóriát értékel, például az éghajlatváltozást és az erőforrás-felhasználást. Ez a lépés a toxicitást és az ökotoxicitást is figyelembe veszi, utalva a környezeti elemeken (például talaj, víz, levegő) keresztül az életciklus során az embereket érintő és a környezetbe történő kibocsátásokból eredő hatásokra, beleértve az elemek közötti, nem pedig közvetlen expozícióval történő mobilitást (lásd a 3. lépést).

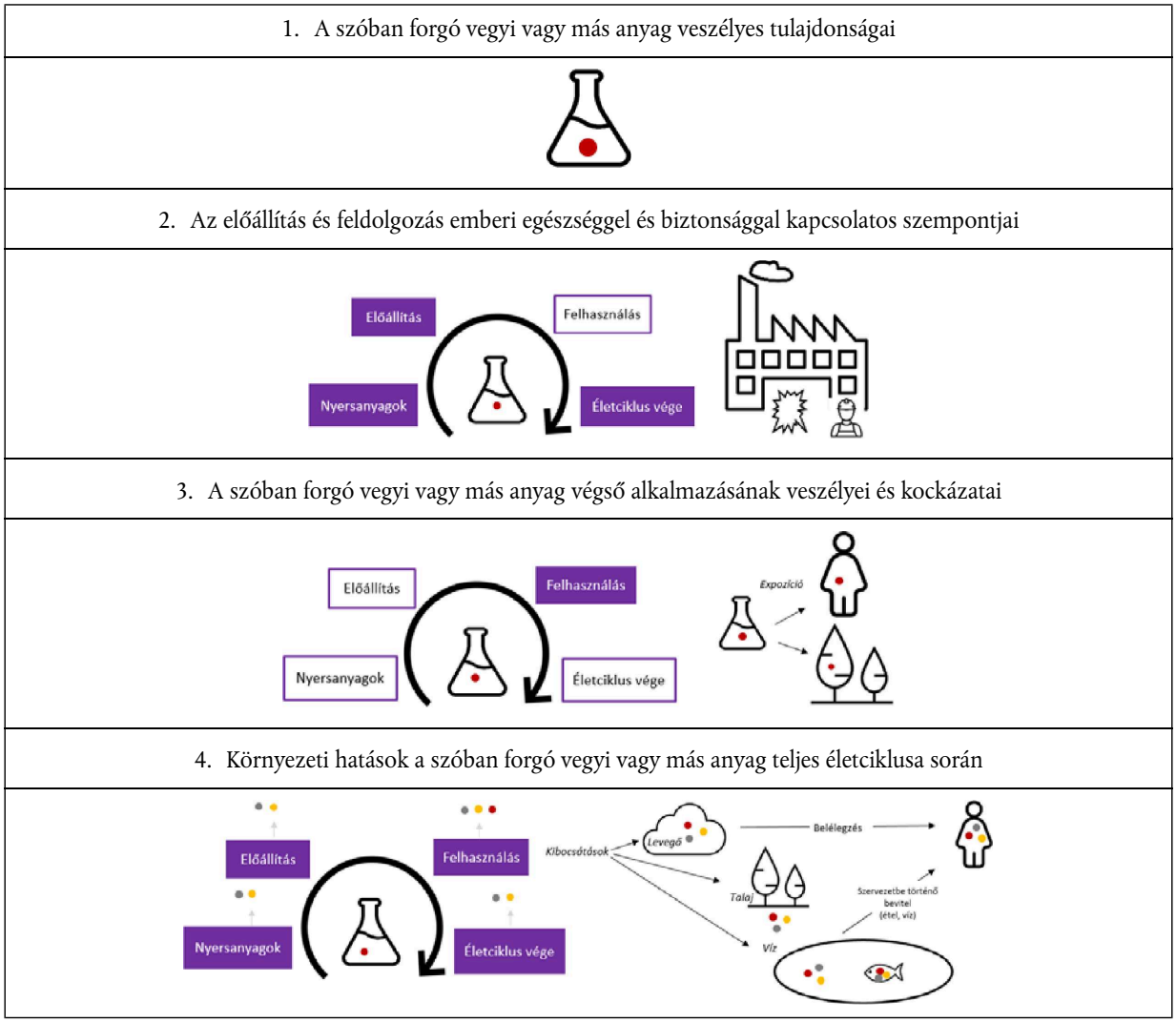

2. ábra: A biztonsági és fenntarthatósági értékelés tárgyát képező vegyi vagy más anyag biztonsági és fenntarthatósági szempontjainak bemutatása. A színes hátterek mutatják, hogy melyik életciklusszakaszt fedik le. A piros pont a vizsgált vegyi vagy más anyagot, a sárga és szürke pont pedig az életciklusuk során kibocsátott összes többi anyagot jelzi (például a nyersanyag kitermelése során, valamint a termelési folyamatban felhasznált energia eredményeként kibocsátott egyéb mérgező vegyi anyagok).

4.1. *Veszélyértékelés (1. lépés)*

A vegyi anyagokról szóló uniós jogszabályok (REACH és CLP) a kémiai veszélyeket az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyekre, környezeti veszélyekre és fizikai veszélyekre osztják. Ezek a veszélyek további veszélyességi osztályokra és kategóriákra oszlanak, amelyeket az értékelés figyelembe vesz. A cél az olyan vegyi és más anyagok lényegi tulajdonságaira vonatkozó biztonságos és fenntartható tervezési kritériumok megállapítása, amelyek káros hatással lehetnek az emberekre vagy a környezetre. Az értékelés a CLP-rendeletben meghatározott veszélyességi osztályokon és kategóriákon alapul. A biztonságos és fenntartható tervezés értékelése önkéntes, és a K+I-tevékenységekhez kapcsolódik. Hatálya ezért szélesebb lehet, mint az e rendeletek hatálya alá tartozó adatok. A három fő veszélyességi kategória a következő:

1. lényegi veszélyes tulajdonságok az emberi egészség szempontjából (az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek);
2. lényegi veszélyes tulajdonságok a környezet szempontjából (környezeti veszélyek);
3. veszélyt jelentő fizikai tulajdonságok (fizikai veszélyek).

A veszélyes tulajdonságok biztonságos és fenntartható tervezés szerinti osztályozása szorosan kapcsolódik a vonatkozó európai bizottsági kezdeményezésekhez, például a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiához ([7]), a fenntartható termékekről szóló rendeletre irányuló javaslathoz ([8]) vagy az EU fenntartható finanszírozásához ([9]). Az értékelési módszerekre vonatkozó részletes információkért a CLP-rendeletben az anyagokra és keverékekre vonatkozóan meghatározott osztályozási kritériumokat kell figyelembe venni.

A vizsgálati módszerekről szóló rendelet ([10]) meghatározza a veszélyértékeléshez szükséges adatok előállításához alkalmazandó vizsgálati módszereket, és a módszerek nagyrészt a vegyi anyagok vizsgálatára vonatkozó OECD-iránymutatásokon ([11]) alapulnak, amelyek a vegyi anyagok által az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt lehetséges káros hatások globális értékelésének fő eszközei közé tartoznak. A veszélyes tulajdonságok értékeléséhez ajánlott módszerek szerepelnek továbbá az ECHA által kiadott, a CLP-kritériumok alkalmazásáról szóló útmutatóban ([12]), amely támogatja a veszélyes tulajdonságokra vonatkozó CLP-kritériumokat. Az értékelési módszerekkel kapcsolatos további támogatás az Európai Vegyianyag-ügynökségnek (ECHA) az információs követelményekről és a kémiai biztonsági értékelésről szóló útmutatójában ([13]) található, amely ismerteti a tájékoztatási követelményeket és teljesítési módjukat a REACH-rendelettel összhangban. A biztonságos és fenntartható tervezés értékelése szempontjából történő osztályozás már további veszélyességi osztályokat is figyelembe vehet, ilyenek például az alábbiak: perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT), nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív (vPvB), perzisztens, mobil és mérgező (PMT), nagyon perzisztens, nagyon mobil (vPvM), endokrin rendszert károsító. A tervezett, kidolgozás alatt álló kritériumokat már alkalmazni lehetne akkor is, ha ezek a veszélyességi osztályok a CLP-rendelet alapján még nem léteznek.

A 2. táblázatban ([14]) szereplő szempontok értékeléséhez az adatok rendelkezésre állásától függően többszintű megközelítést javaslunk. Mivel előfordulhat, hogy az új, kifejlesztett vegyi vagy más anyagokra vonatkozó információk a folyamat kezdetén korlátozottan állnak rendelkezésre, a többszintű megközelítés előnyös ahhoz, hogy a veszélyeket a lehető leghamarabb jellemezni lehessen az innovációs szakaszban (azaz a vegyi vagy más anyag tervezése során), például új megközelítési módszerek alkalmazásával az adatok és ismeretek előállítása érdekében. A többszintű megközelítés lehetővé teszi a gyaníthatóan veszélyes vegyi vagy más anyagok azonosítását az innovációs folyamat korai szakaszában, és lehetővé teszi a megalapozott döntéseket (például a veszély további értékelését, az anyag ellenőrzését, több adat kérését a szóban forgó vegyi vagy más anyag életciklusa során). Először nagy áteresztőképességű szűrést, számítógépes modelleket, kereszthivatkozásokat és más alternatív megközelítéseket kell alkalmazni annak érdekében, hogy csak a legígéretesebb jelölteket (a kevésbé veszélyes vegyi vagy más anyagokat) vizsgálják meg magasabb szinteken a forgalomba hozandó vegyi anyagokra vonatkozó szabályozási követelményekkel összhangban. Ha az értékelést meglévő vegyi anyagon (például már forgalomban lévő vegyi anyagon) végzik el, akkor a 2. táblázatban említett szempontokra vonatkozó tájékoztatási követelmények teljesítéséhez szükséges adathiányok pótlására új megközelítési módszerek használhatók. A rendelkezésre álló tudományos adatok vizsgálatát is el kell végezni, mielőtt döntés születne a további vizsgálatok szükségességéről, különös tekintettel a laboratóriumi állatok bevonásával végzett vizsgálatokra.

([7]) COM(2020) 667 final.
([8]) COM(2022) 142 final.
([9]) Technical Working Group, Part B-Annex: Technical Screening Criteria, March 2022. https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/220330_sustainable_finance_platform_finance_report_remaining_environmental_objectives.pdf
([10]) A Tanács 440/2008/EK rendelete.
([11]) https://www.oecd.org/chemicalsafety/testing/
([12]) https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-clp
([13]) https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment
([14]) A 2. táblázat felülvizsgálatára a tesztelési időszakot követően kerül sor.

2. táblázat

Az 1. lépés szempontjából releváns szempontok (veszélyes tulajdonságok) felsorolása

A csoport meghatározása	Az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek	Környezeti veszélyek	Fizikai veszélyek
A csoport: Magában foglalja a legkárosabb anyagokat (a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia szerint), beleértve a különös aggodalomra okot adó anyagokat (azaz a REACH-rendelet 57. cikkének a)–f) pontjában meghatározott kritériumoknak megfelelő és a REACH-rendelet 59. cikkének (1) bekezdésével összhangban azonosított anyagokat) ([1]), ([2])	– 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó karcinogenitás – 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó csírasejt-mutagenitás – 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó, reprodukciós/fejlődési toxicitás – Endokrin rendszert károsító hatás, 1. kategória (emberi egészség) – Légzőszervi szenzibilizáció, 1. kategória – Specifikus célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció (STOT-RE), 1. kategória, beleértve az immunotoxicitást és a neurotoxicitást	– Perzisztens, bioakkumulatív és mérgező/nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (PBT/vPvB) – Perzisztens, mobil és mérgező/nagyon perzisztens és mobil (PMT/vPvM) ([3]) – Endokrin rendszert károsító hatás, 1. kategória (környezet)	
B csoport: Magában foglalja a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiában leírt és a fenntartható termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó javaslat ([4]) 2. cikkének 28. pontjában meghatározott, aggodalomra okot adó, de az A csoportba nem tartozó anyagokat	– Bőrszenzibilizáció, 1 kategória – Karcinogenitás, 2. kategória – Csírasejt-mutagenitás, 2. kategória – Reprodukciós/fejlődési toxicitás, 2. kategória – Célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció (STOT-RE), 2. kategória – Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció (STOT-SE), 1. és 2. kategória – Endokrin rendszert károsító hatás, 2. kategória (emberi egészség)	– Veszélyes az ózonrétegre – Krónikus környezeti toxicitás (krónikus vízi toxicitás) – Endokrin rendszert károsító hatás, 2. kategória (környezet)	

A csoport meghatározása	Az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek	Környezeti veszélyek	Fizikai veszélyek
C csoport: Magában foglalja az egyéb olyan veszélyességi osztályokat, amelyek nem tartoznak az A vagy a B csoportba	– Akut toxicitás – Bőrmarás – Bőrirritáció – Súlyos szemkárosodás/szemirritáció – Aspirációs veszély (1. kategória) – Célszervi toxicitás – egyszeri expozíció (STOT-SE), 3. kategória	– Akut környezeti toxicitás (akut vízi toxicitás)	– Robbanóanyagok – Tűzveszélyes gázok, folyadékok és szilárd anyagok – Oxidáló gázok, folyadékok és szilárd anyagok – Nyomás alatt lévő gázok – Önreaktív – Öngyulladó folyadékok, szilárd anyagok – Önmelegedő – Vízzel érintkezve tűzveszélyes gázt bocsátanak ki – Szerves peroxidok – Maró hatás – Deszenzibilizált robbanóanyagok

([1]) A REACH rendelet 57. cikkének a) pontja – 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó rákkeltő anyag; a REACH rendelet 57. cikkének b) pontja – 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó mutagén; a REACH rendelet 57. cikkének c) pontja – 1A. vagy 1B. kategóriába tartozó, reprodukciót károsító anyag; a REACH-rendelet 57. cikkének d) pontja – perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT); a REACH-rendelet 57. cikkének e) pontja – nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB); a REACH-rendelet 57. cikkének f) pontja: az emberi egészségre (és/vagy) a környezetre valószínűleg súlyos hatást gyakorló, azonos mértékű aggodalom.

([2]) Egyes, egyéb veszélyes tulajdonságokkal rendelkező anyagok (például STOT RE) különös aggodalomra okot adó anyagként osztályozhatók az általuk jelentett „azonos mértékű aggodalom” miatt (lásd a REACH-rendelet 57. cikkének f) pontját).

([3]) Az összes PMT és vPvM anyagnak a legkárosabb anyagok alcsoportjába való felvétele további értékelés tárgyát fogja képezni.

([4]) Javaslat – Rendelet a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról, COM(2022) 142 final. cikk 28. pont – „aggodalomra okot adó anyag”: olyan anyag, amely:

a) megfelel az 57. cikkben meghatározott kritériumoknak, és a REACH-rendelet 59. cikkének (1) bekezdésével összhangban azonosították; vagy
b) a CLP-rendelet VI. mellékletének 3. részében a következő veszélyességi osztályok vagy veszélyességi kategóriák egyikébe van besorolva:
   – 1. és 2. kategóriába tartozó karcinogenitás,
   – 1. és 2. kategóriába tartozó csírasejt-mutagenitás,
   – 1. és 2. kategóriába tartozó reprodukciós toxicitás,
   – 1. kategóriába tartozó légzőszervi szenzibilizáció,
   – 1. kategóriába tartozó bőrszenzibilizáció,
   – 1–4. kategóriába tartozó, a vízi környezetre gyakorolt krónikus veszély,
   – veszélyes az ózonrétegre,
   – célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció, 1. és 2. kategória,
   – célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, 1. és 2. kategória, vagy
c) negatívan befolyásolja az anyagok újrafelhasználását és újrahasznosítását abban a termékben, amelyben jelen van.

4.2. *Az előállítás és feldolgozás emberi egészséggel és biztonsággal kapcsolatos szempontjai (2. lépés)*

Az ebben a lépésben szereplő szempontok a vegyi vagy más anyagok előállítása és feldolgozása során vett munkahelyi egészségvédelemhez és biztonsághoz kapcsolódnak. A kockázatot a vegyi vagy más anyagokhoz kapcsolódó veszélyek, a különböző folyamatok alatti expozíció és az érvényben lévő kockázatkezelési intézkedések kombinációjaként kell megbecsülni.

Az értékelés e része tekintetében fontos azonosítani az előállítás és feldolgozás összes lépését, az egyes lépésekben használt anyagokat (például nyers vegyi vagy más anyagok, technológiai segédanyagok), a folyamatok során előállítható anyagokat (illékony szerves vegyületek, melléktermékek stb.), valamint fontos a munkavállalókat érintő veszélyek és kockázatok azonosítása. A munkavállalók expozíciójának valószínűségét és a lehetséges expozíciós útvonalat (belélegzés, bőrön át történő bevitel, szájon át történő bevitel) a működési feltételek (az anyag felhasználásának módja a folyamatban, a feldolgozás zártsága/nyitottsága, az anyag koncentrációja a készítményben), a kibocsátási potenciál (illékonyság, porzás, fugacitás, hőmérséklet, nyomás) és az érvényben lévő kockázatkezelési intézkedések (például helyi elszívó szellőztetés) határozzák meg.

Az 1. lépéshez hasonlóan az adatok rendelkezésre állásától függően többszintű megközelítés alkalmazható.

A munkahelyi biztonság értékelésére és a kockázatok kezelésére különböző minőségi/egyszerűsített modellek (más néven ellenőrző sávos modellek) állnak rendelkezésre. Ezek a modellek úgy kerülnek kialakításra, hogy az 1. szintű megközelítés alkalmazásával jellemezni lehet a munkahelyi kockázatokat, ha a mennyiségi értékelés elvégzéséhez szükséges teljes adatkészlet nem áll rendelkezésre. A modellek a kockázat jellemzése során figyelembe veendő alábbi változók némelyikéhez rendelt pontszámokon vagy szinteken alapulnak:

– a vegyi anyagok veszélyei,

– az expozíció gyakorisága és időtartama,

– a szóban forgó vegyi vagy más anyag felhasznált vagy jelen lévő mennyisége,

– a szóban forgó vegyi vagy más anyag fizikai tulajdonságai, például illékonyság vagy porzás,

– működési feltételek,

– az érvényben lévő kockázatkezelési intézkedések típusa.

A modelleknek két típusuk van: az expozíció potenciális kockázatának becslésére szolgáló modellek (amelyek nem tartalmazzák a bemeneti értékként vett megelőző intézkedéseket), valamint a várható expozíciós kockázat becslésére szolgáló modellek (a végső kockázat becslésére szolgálnak, figyelembe véve a végrehajtott megelőző intézkedéseket, ha vannak ilyenek).

Ennek eredménye a különböző kockázati szinteknek megfelelő besorolás annak meghatározására, hogy a kockázat elfogadható-e, és szükség esetén az alkalmazandó megelőző intézkedések típusai.

A 2. lépéshez ajánlott értékelési eszközök közé tartozik a Vegyi Anyagokkal Foglalkozó Európai Ökotoxikológiai és Toxikológiai Központ (European Centre for Ecotoxicology and Toxicology of Chemicals, ECETOC) által kifejlesztett, többszintű, célzott kockázatértékelési eszköz (a továbbiakban: TRA). Az ipar széles körben használja, illetve a kis- és középvállalkozások is ismerik az ECETOC TRA-t ([15]), amelynek célja a vegyi anyagok regisztrálásának megkönnyítése a REACH-rendelettel összhangban. Ezen eszköz használatához ajánlott az ECHA útmutatója (R12. fejezet – Használati leírás ([16])) segítségével meghatározni a szóban forgó vegyi vagy más anyag különböző szakaszokban történő felhasználását, mivel az eszköz ezt az útmutatót használja referenciaként. Más modellek és eszközök is rendelkezésre állnak, például a Chesar ([17]) (a 3. lépésben is releváns, ahol további részletek találhatók), a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) modellje ([18]), a veszélyes anyagok német oszlopmodellje, amelyet az „Easy-to-use Workplace Control Scheme for Hazardous Substances" (EMKG) eszköz ([19]) támogat, az INRS modell ([20]), a holland Stoffenmanager modell ([21]) és a belga REGETOX modell ([22]).

([15]) Az ECETOC TRA eszköze: https://www.ecetoc.org/tools/tra-main/
([16]) https://echa.europa.eu/documents/10162/17224/information_requirements_r12_hu.pdf
([17]) Chemical safety assessment and reporting tool, https://chesar.echa.europa.eu/home
([18]) ILO – International Chemical Control Toolkit, https://www.ilo.org/legacy/english/protection/safework/ctrl_banding/toolkit/icct/
([19]) Easy-to-use Workplace Control Scheme for Hazardous Substances (EMKG), https://www.baua.de/EN/Topics/Work-design/Hazardous-substances/EMKG/Easy-to-use-workplace-control-scheme-EMKG_node.html
([20]) INRS modell, https://www.inrs.fr/media.html?refINRS=ND%202233
([21]) Stoffenmanager, https://stoffenmanager.com/en/
([22]) *Réseau* de *Gestion* des *Risques Toxicologiques* (REGETOX 2000), http://www.regetox.med.ulg.ac.be/accueil_fr.htm

A 2. lépésben értékelendő releváns szempontok és mutatók példáit a 3. táblázat tartalmazza. Ezek a Német Társadalombiztosítási Szerv Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Intézete által kidolgozott, a veszélyes anyagokra vonatkozó német oszlopmodellből származnak ([23]). Az emberi egészséget fenyegető krónikus veszélyek esetében ezek az 1. lépés veszélyességi osztályainak csoportosításához kapcsolódnak. Az oszlopmodellt elsősorban a veszélyes anyagok helyettesítési értékelésének támogatására dolgozták ki, de a megközelítés más célok vonatkozásában is adaptálható ugyanazon információk felhasználásával.

([23]) The GHS Column Model 2020 — An aid to substitute assessment, edited by Smola T., Institut für Arbeitsschutz der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung (IFA), https://www.dguv.de/ifa/praxishilfen/hazardous-substances/ghs-spaltenmodell-zur-substitutionspruefung/index.jsp

3. táblázat

Példák a 2. lépés szempontjából releváns szempontokra és mutatókra a veszélyes anyagok német oszlopmodellje alapján

Szempont	Részszempontok és mutatók				
	Az emberi egészség tekintetében fennálló akut veszélyek	Az emberi egészség tekintetében fennálló krónikus veszélyek	Fizikai tulajdonságok	A kibocsátási viselkedésből eredő veszélyek	A feldolgozással kapcsolatos kockázati hozzájárulás
Nagyon magas kockázatú eljárás	– Akut toxicitású anyagok vagy keverékek, 1. vagy 2. kategória (H300, H310, H330) – Olyan anyagok vagy keverékek, amelyek savakkal érintkezve erősen mérgező gázokat szabadítanak fel (EUH032)	– Az 1. lépés A csoportjához hasonló, az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek	– Instabil robbanóanyagok vagy keverékek (H200) – Robbanékony anyagok, keverékek vagy árucikkek, 1.1. (H201), 1.2. (H202), 1.3. (H203), 1.4. (H204), 1.5. (H205) és 1.6. alosztály (H-mondat nélkül) – Tűzveszélyes gázok, 1A. kategória (H220, H230, H231, H232), valamint 1B. és 2. kategória (H221) – Öngyulladó gázok (H232) – Tűzveszélyes folyadékok, 1. kategória (H224) – Önreaktív anyagok és keverékek, A (H240) és B típus (H241) – Szerves peroxidok, A (H240) és B típus (H241) – Öngyulladó folyadékok vagy szilárd anyagok, 1. kategória (H250) – Vízzel érintkezve tűzveszélyes gázokat kibocsátó anyagok vagy keverékek, 1. kategória (H260) – Oxidáló folyadékok vagy szilárd anyagok, 1. kategória (H271)	– Gázok – Folyadékok 250 hPa-nál nagyobb gőznyomással (mbar) – Porképző szilárd anyagok	– Nyitott feldolgozás – A bőrrel való közvetlen érintkezés lehetősége – Nagy kiterjedésű alkalmazás – Nyitott vagy részben nyitott tervezés, természetes szellőztetés

Szempont	Részszempontok és mutatók				
	Az emberi egészség tekintetében fennálló akut veszélyek	Az emberi egészség tekintetében fennálló krónikus veszélyek	Fizikai tulajdonságok	A kibocsátási viselkedésből eredő veszélyek	A feldolgozással kapcsolatos kockázati hozzájárulás
Magas kockázattal járó folyamat	– Akut toxicitású anyagok vagy keverékek, 3. kategória (H301, H311, H331) – Szembe kerülve mérgező anyagok vagy keverékek (EUH070) – Vízzel vagy savakkal érintkezve mérgező gázokat felszabadító anyagok vagy keverékek (EUH029, EUH031) – Célszervi toxicitású anyagok vagy keverékek (egyszeri expozíció), 1. kategória: Károsítja a szerveket (H370) – Bőrszenzibilizáló anyagok vagy keverékek (H317, Sh) – Légzőszervi szenzibilizáló anyagok vagy keverékek (H334, Sa) – Bőrmaró hatású anyagok vagy keverékek, 1.,1A. kategória (H314)	– Az 1. lépés B csoportjához hasonló, az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek	– Aeroszolok, 1. kategória (H222 és H229) – Tűzveszélyes folyadékok, 2. kategória (H225) – Tűzveszélyes szilárd anyagok, 1. kategória (H228) – Önreaktív anyagok vagy keverékek, C és D típus (H242) – Szerves peroxidok, C és D típus (H242) – Önmelegedő anyagok és keverékek, 1. kategória (H251) – Vízzel érintkezve tűzveszélyes gázokat kibocsátó anyagok vagy keverékek, 2. kategória (H261) – Oxidáló gázok, 1. kategória (H270) – Oxidáló folyadékok vagy szilárd anyagok, 2. kategória (H272) – Deszenzibilizált robbanóanyagok, 1. kategória (H206) és 2. kategória (H207) – Bizonyos tulajdonságokkal rendelkező anyagok vagy keverékek (EUH001, EUH014, EUH018, EUH019, EUH044)	– Folyadékok 50–250 hPa-nál nagyobb gőznyomással (mbar)	– Részben nyitott tervezés, feldolgozással kapcsolatos nyitás egyszerű extrakcióval, nyitott egyszerű extrakcióval

Szempont	Részszempontok és mutatók				
	Az emberi egészség tekintetében fennálló akut veszélyek	Az emberi egészség tekintetében fennálló krónikus veszélyek	Fizikai tulajdonságok	A kibocsátási viselkedésből eredő veszélyek	A feldolgozással kapcsolatos kockázati hozzájárulás
Közepes kockázattal járó folyamat	– Akut toxicitású anyagok vagy keverékek, 4. kategória (H302, H312, H332) – Célszervi toxicitású anyagok vagy keverékek (egyszeri expozíció), 2. kategória: Károsíthatja a szerveket (H371) – Bőrmaró hatású anyagok vagy keverékek, 1B., 1C. kategória (H314) – Szemkárosodást okozó anyagok vagy keverékek (H318) – A légzőszervekre maró hatású anyagok vagy keverékek (EUH071) – Nem mérgező gázok, amelyek a levegő kiszorításával fulladást okozhatnak (pl. nitrogén)	– Az 1. lépés C csoportjához hasonló, az emberi egészség tekintetében fennálló veszélyek, kivéve az „emberi egészség tekintetében fennálló akut veszélyek” alatt felsoroltakat (bal oldali oszlop).	– Aeroszolok, 2. kategória (H223 és H229) – Tűzveszélyes folyadékok, 3. kategória (H226) – Tűzveszélyes szilárd anyagok, 2. kategória (H228) – Önreaktív anyagok vagy keverékek, E és F típus (H242) – Szerves peroxidok, E és F típus (H242) – Önmelegedő anyagok vagy keverékek, 2. kategória (H252) – Vízzel érintkezve tűzveszélyes gázokat kibocsátó anyagok vagy keverékek, 3. kategória (H261) – Oxidáló folyadékok vagy szilárd anyagok, 3. kategória (H272) – Nyomás alatt lévő gázok (H280, H281) – Fémekre korrozív hatású anyagok (H290) – Deszenzibilizált robbanóanyagok, 3. kategória (H207) és 4. kategória (H208)	– Folyadékok 10–50 hPa-nál nagyobb gőznyomással (mbar), a víz kivételével	– Zárt feldolgozás az expozíció lehetőségével, például a töltés, mintavétel vagy tisztítás során – Zárt tervezés, záródás nem biztosított, részben nyitott tervezés hatékony extrakcióval

Szempont	Részszempontok és mutatók				
	Az emberi egészség tekintetében fennálló akut veszélyek	Az emberi egészség tekintetében fennálló krónikus veszélyek	Fizikai tulajdonságok	A kibocsátási viselkedésből eredő veszélyek	A feldolgozással kapcsolatos kockázati hozzájárulás
Alacsony kockázattal járó folyamat	– Bőrirritáló anyagok vagy keverékek (H315) – Szemirritáló anyagok vagy keverékek (H319) – Bőrkárosodás nedves környezetben történő munkavégzés során – Aspirációs kockázattal járó anyagok vagy keverékek (H304) – Bőrkárosító anyagok vagy keverékek (EUH066) – Célszervi toxicitású anyagok vagy keverékek (egyszeri expozíció), 3. kategória: a légzőszervek irritációja (H335) – Célszervi toxicitású anyagok vagy keverékek (egyszeri expozíció), 3. kategória: álmosság, szédülés (H336)	– Más módon krónikusan ártalmas anyagok (H-mondat nélkül)*	– Aeroszolok, 3. kategória (H229 a H222 és H223 nélkül) – Nehezen gyulladó anyagok vagy keverékek (lobbanáspont > 60 ... 100 °C, H-mondat nélkül) – Önreaktív anyagok vagy keverékek, G típus (H-mondat nélkül) – Szerves peroxidok, G típus (H-mondat nélkül)	– Folyadékok 2–10 hPa gőznyomással (mbar)	– Zárt tervezés, záródás biztosított, részben zárt tervezés integrált extrakcióval, részben nyitott tervezés rendkívül hatékony extrakcióval
Elhanyagolható kockázat	Az 1. lépés szerint a veszélyes lényegi tulajdonságok tekintetében nem aggodalomra okot adó anyagok (azaz nem az A, B vagy C csoportba sorolt anyagok)			– Folyadékok 2 hPa-nál kisebb gőznyomással (mbar) – Nem porképző szilárd anyagok	

4.3. *Emberi egészségügyi és környezeti szempontok a végső alkalmazás során (3. lépés)*

Ez a lépés a szóban forgó vegyi vagy más anyag alkalmazásának emberi egészségügyi és környezeti hatásait értékeli. A 2. lépéshez hasonlóan a felhasználási feltételek fogják meghatározni a vegyi vagy más anyagnak való expozíció valószínűségét, a lehetséges expozíciós útvonalakat (valamennyi releváns útvonal), valamint az emberi egészséget – beleértve az élettartam alatti expozíciót – és a környezetet érintő kapcsolódó toxicitási hatásokat (például lemosás, például a szennyvíztisztító telepek szennyvizébe kerülő sampon).

A kockázat a vegyi vagy más anyagokhoz kapcsolódó veszélyek, valamint az emberi egészségnek és a környezetnek a szóban forgó vegyi vagy más anyag alkalmazása során a veszélyeknek való becsült expozíciójára vonatkozó értékelés kombinációjaként jellemezhető.

A biztonsági értékeléshez szükség van a vegyi vagy más anyag lényegi tulajdonságaira vonatkozó információkra, amelyek főként ugyanazokra a veszélyességi tulajdonságokra vonatkoznak, mint az 1. lépésben (fizikai veszélyek, környezeti veszélyek és emberi egészséget fenyegető veszélyek).

Egyéb fizikai-kémiai tulajdonságokra vonatkozó információkra is szükség van a szóban forgó vegyi vagy más anyag sorsának azonosításához, az expozícióra vonatkozó becsléshez, valamint az expozíciós útvonal/útvonalak azonosításához és a kockázat jellemzéséhez (például olyan tulajdonságok, mint a vegyi vagy más anyagnak az emberi egészség szempontjából releváns fizikai formája és gőznyomása, vagy a vízoldhatóság és a környezet szempontjából releváns oktanolvíz megoszlási együttható [Log K_{ow}]).

Az expozícióra vonatkozó becsléshez különösen fontos a szóban forgó vegyi vagy más anyag alkalmazásának azonosítása/leírása, valamint a felhasználási feltételek meghatározása az expozíció gyakoriságára és időtartamára, a felhasznált vagy jelen lévő vegyi vagy más anyag mennyiségére, a vegyi vagy más anyag felhasználási feltételeire és használati utasítására vonatkozó információk megadásával. Ha a vegyi vagy más anyagnak több lehetséges felhasználási módja is van, ideális esetben figyelembe kell venni a különböző expozíciós útvonalakat.

A korábbi lépésekhez hasonlóan a megközelítés optimalizálható attól függően, hogy új vagy meglévő vegyi vagy más anyag értékelésről van-e szó, és milyen adatok állnak rendelkezésre.

A 2. lépéshez hasonlóan ajánlatos az ECHA útmutatóját (R12. fejezet – Használati leírás[21]) használni kiindulópontként a szóban forgó vegyi vagy más anyag felhasználásának meghatározásához ebben a lépésben. Az R12. útmutató felsorolja a termék- és árucikk-kategóriákat, valamint számos rendelkezésre álló expozíciós becslési eszközt – például az ECETOC TRA-t[20] –, és felhasználja ezeket a leírási kategóriákat az expozíció és a biztonság értékeléséhez.

A Chesar kémiai biztonsági értékelő és jelentéstételi eszköz[22] a vegyi vagy más anyagok biztonsági értékelésére szolgáló másik ajánlott eszköz. Ezt az eszközt az ECHA azért fejlesztette ki, hogy segítse a vállalatokat a kémiai biztonsági jelentések (CSR) és az expozíciós forgatókönyvek (ES) strukturált, harmonizált, átlátható és hatékony elkészítésében. Magában foglalja az anyaggal kapcsolatos adatok (releváns fizikai-kémiai, a sorssal kapcsolatos és veszélyességi adatok) jelentését, az anyag felhasználásának leírását, az expozíciós értékelés elvégzését, beleértve a biztonságos használat feltételeinek azonosítását, a kapcsolódó expozíciós becsléseket és a kockázatok ellenőrzésének bemutatását. Az expozíciós értékelés elvégzéséhez a Chesar számos expozíciós becslési eszközt tartalmaz: az ECETOC TRA eszköz a munkavállalók és a fogyasztók expozíciójának becslésére, az EUSES pedig a környezeti expozíció becslésére szolgál. Ezen eszközök használatához inputként szükség van a várható felhasználási feltételekre. Az ipari ágazatok által kidolgozott felhasználási térképek harmonizált és strukturált módon információkat gyűjtenek a vegyi anyagok saját ágazatukban történő felhasználásáról és felhasználási feltételeiről. Tartalmazzák a munkavállalók expozíciós értékelésére (SWED), a fogyasztók expozíciós értékelésére (SCED) és a környezeti expozíciós értékelésre (SPERC) vonatkozó bemeneti paramétereket. A meglévő felhasználási térképek elérhetők Chesar-formátumban a https://www.echa.europa.eu/csr-es-roadmap/use-maps/use-maps-library címen. A Chesarban a más eszközökből vagy mért expozíciós adatokból nyert expozíciós becsléseket is dokumentálni lehet. Egyes eszközökkel, például a ConsExpo[29] eszközzel közvetlenül a Chesarba exportálható a kimenet.

A 2. lépéshez hasonlóan itt is használhatók magasabb szintű eszközök (például a ConsExpo ([24])) vagy az ágazat által a konkrét terméktípusok és árucikkek értékelésére kifejlesztett ágazatspecifikus eszközök, ha ehhez rendelkezésre állnak az adatok.

4.4. *A környezeti fenntarthatóság értékelése (4. lépés)*

Ez a lépés a szóban forgó vegyi vagy más anyag környezeti fenntarthatósági szempontjainak értékelésével foglalkozik, és az értéklánc egészében jelentkező környezeti hatásokra összpontosít.

([24]) https://www.rivm.nl/en/consexpo

A szóban forgó vegyi vagy más anyag környezeti fenntarthatóságának értékeléséhez a teljes életciklusra kiterjedő, funkcióalapú életciklus-értékelést kell végezni. Ha az új vegyi vagy más anyagnak több lehetséges felhasználási módja is van, vagy többféle úton is előállítható, az életciklus-értékeléseket minden egyes előállítást, felhasználást és életciklusvéget figyelembe véve kell elvégezni. Ideális esetben a vegyi vagy más anyag különböző felhasználási módjaira vonatkozó életciklus-értékelési vizsgálatokat ugyanazon modellezési elvek alapján kell elvégezni a harmonizáció biztosítása és az eredmények összehasonlíthatósága érdekében. Ezért – amikor csak lehetséges – ajánlott a termék környezeti lábnyomának meghatározására szolgáló módszert[30] használni irányadó dokumentumként az életciklus-értékelés elvégzéséhez.

A termékek életciklus-alapú környezeti teljesítményének értékeléséhez ajánlott a környezeti lábnyomra vonatkozó hatásvizsgálat módszerének alkalmazása ([25]). Ez a hatások minimálisan értékelendő köréből áll. Előfordulhat, hogy a jelenlegi életciklus-értékelési gyakorlatok által még nem teljesen lefedett egyéb szempontokat eseti alapon, az e célra kidolgozható lehetséges mutatók felhasználásával kell értékelni.

Tekintettel arra, hogy a meglévő környezeti hatások túlmutatnak a környezeti lábnyom módszere által lefedett hatásokon, a jövőben lehetőség nyílhat más hatások hozzáadására is.

A környezeti lábnyom módszerének alapjául szolgáló modelleket és jellemzési tényezőket, amelyek a https://eplca.jrc.ec.europa.eu/LCDN/developerEF.xhtml honlapon érhetők el, a környezeti lábnyomra vonatkozó legújabb rendelkezésre álló csomaggal összhangban kell alkalmazni. A figyelembe vett szempontokat, valamint az ezen ajánlás közzétételének időpontjában érvényben lévő mutatókat és módszereket az 5. táblázat sorolja fel, amely csak példaként szolgál, mivel az ajánlott módszerek folyamatosan változnak.

([25]) C (2021) 9332 final

5. táblázat

A 4. lépés tekintetében a környezeti lábnyomra vonatkozó módszer szempontjai, mutatói és módszerei

Életciklus-értékelési szint/ szempontok	Részszempont	Mutató és egység	Ajánlott alapértelmezett LCIA módszer
Toxicitás	Humán toxicitás – rákkeltő hatások	Emberekre vonatkozó komparatív toxikus egység (CTU_h)	a USEtox 2.1. modell alapján (Fantke et al., 2017 ([1])), kiigazítva Saouter et al., 2018 ([2]) szerint
	Humán toxicitás – nem rákkeltő hatások	Emberekre vonatkozó komparatív toxikus egység (CTU_h)	a USEtox 2.1. modell alapján (Fantke et al., 2017 ([1])), kiigazítva Saouter et al., 2018 ([2]) szerint
	Ökotoxicitás, édesvízi	Ökoszisztémákra vonatkozó komparatív toxikus egység (CTU_e)	a USEtox 2.1. modell alapján (Fantke et al., 2017 ([1])), kiigazítva Saouter et al., 2018 ([2]) szerint
Éghajlatváltozás	Éghajlatváltozás	Globális felmelegedési potenciál (GWP100, kilogramm CO_2-egyenérték)	Bern modell – 100 éves időtartamra vonatkozó globális felmelegedési potenciálok (IPCC, 2013. ([3]))
Szennyezés	Ózonlebontás	Ózonkárosító potenciál (ODP) (kg CFC-11-egyenérték)	A Meteorológiai Világszervezet végtelen időtartamra vonatkozó ózonkárosító potenciáljain alapuló EDIP-modell (Environmental Design of Industrial Products – Ipari Termékek Környezeti Tervezése) (WMO, 2014 ([4]) + beillesztések)
	Szállópor/belélegzett szervetlen anyagok	A $PM_{2,5}$-nek való expozícióhoz kapcsolódó, az emberi egészségre gyakorolt hatások (Betegség incidenciája ([5]))	Szállópormodell (Fantke et al., 2016 ([6]), forrás: UNEP, 2016) ([7])
	Ionizáló sugárzás, emberi egészségre gyakorolt hatások	Emberi expozíció az U^{235}-höz viszonyítva (kBq U^{235}-egyenérték)	Az emberi egészségre gyakorolt hatások modellje, Dreicer et al., 1995 (Frischknecht et al, 2000 ([8]))
	Fotokémiai ózonképződés	A troposzféra ózonkoncentrációjának növekedése (kg NMVOC-egyenérték)	LOTOS-EUROS (Van Zelm et al., 2008 ([9])), a 2008-as ReCiPe dokumentumban alkalmazott formában
	Savasodás	Halmozott túllépés (mol hidrogénion-egyenérték)	Halmozott túllépés (Posch et al., 2008 ([10]); Seppälä et al., 2006 ([11]))

Életciklus-értékelési szint/ szempontok	Részszempont	Mutató és egység	Ajánlott alapértelmezett LCIA módszer
	Eutrofizáció, szárazföldi	Halmozott túllépés (mol nitrogén-egyenérték)	Halmozott túllépés (Seppälä et al., 2006 ([11]); Posch et al., 2008 ([10]))
	Eutrofizáció, édesvízi	Az édesvízi végső közeget elérő tápanyagok hányada (P) (kg foszfor-egyenérték)	EUTREND-modell (Struijs et al., 2009 ([12])), a 2008-as ReCiPe dokumentumban alkalmazott formában
	Eutrofizálódás, tengeri	A tengeri végső közeget elérő tápanyagok hányada (N) (kg nitrogén-egyenérték)	EUTREND-modell (Struijs et al., 2009 ([12])), a 2008-as ReCiPe dokumentumban alkalmazott formában
Erőforrások	Földhasználat	Talajminőségi mutató ([13]) (Biotikus termelés, erózióval szembeni ellenálló képesség, mechanikai szűrés és a talajvíz megújulása), dimenzió nélküli	Talajminőségi mutató a LANCA-modell alapján (De Laurentiis et al., 2019 ([14])) és a LANCA CF 2.5. verziója alapján (Horn és Maier, 2018 ([15]))
	Vízfelhasználás	Felhasználóktól való megvonási potenciál (megvonással súlyozott vízfogyasztás, a megvont víz m^3 vízegyenértéke)	Megmaradó rendelkezésre álló vízmennyiség (Available WAter Remaining – AWARE), AWARE-modell (Boulay et al., 2018 ([16]); UNEP, 2016 ([7]))
	Erőforrás-felhasználás, ásványi anyagok és fémek	Abiotikus erőforrások kimerítése (ADP – végső tartalékok, kg Sb-egyenérték)	CML (Guinée et al., 2002 ([17])) és (Van Oers et al. 2002 ([18]))
	Erőforrás-felhasználás, energiahordozók	Abiotikus erőforrások kimerítése – fosszilis tüzelőanyagok (ADP-fosszilis), (MJ) ([19])	CML (Guinée et al., 2002 ([17])) és (Van Oers et al., 2002 ([18]))

(1) USEtox®2.0 dokumentáció (1. verzió), http://usetox.org. https://doi.org/10.11581/DTU:00000011
(2) A REACH és az EFSA adatbázisának használata a USEtox modell bemeneti adatainak lehívásához, EUR 29495 EN, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg, 2018, ISBN 978-92-79-98183-8, Közös Kutatóközpont (JRC) 114227, https://doi.org/10.2760/611799
(3) Anthropogenic and Natural Radiative Forcing. In: Climate change 2013: The Physical Science Basis. Az I. munkacsoport hozzájárulása az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület ötödik értékelő jelentéséhez. T. F. Stocker, D. Qin, G.-K. Plattner, M. Tignor, S. K. Allen, J. Doschung, A. Nauels, Y. Xia, V. Bex és P. M. Midgley, Eds. Cambridge University Press, pp. 659-740, doi:10.1017/CBO9781107415324.018.
(4) Scientific Assessment of Ozone Depletion: 2014, Global Ozone Research and Monitoring Project Report 55. sz., Genf, Svájc. Lehívás: https://csl.noaa.gov/assessments/ozone/2014/preface.html
(5) Az egység neve az eredeti forrásban (UNEP, 2016) először „Haláleset", majd a „Betegség incidenciája" volt.
(6) Health impacts of fine particulate matter. In: Frischknecht, R., Jolliet, O. (Eds.), Global Guidance for LIFE Cycle Impact Assessment Indicators: 1. kötet. UNEP/SETAC LIFE Cycle Initiative, Paris, 76–99. Lehívás: www.lifecycleinitiative.org/applying-lca/lcia-cf/
(7) Global guidance for life cycle impact assessment indicators: 1. kötet, ISBN: 978-92-807-3630-4. Lehívás: https://www.ecocostsvalue.com/EVR/img/references%20others/global-guidance-lcia-v.1-1.pdf
(8) Human health damages due to ionising radiation in life cycle impact assessment. Environmental Impact Assessment Review. https://doi.org/10.1016/S0195-9255(99)00042-6
(9) European characterisation factors for damage to human health caused by PM10 and ozone in life cycle impact assessment, Atmospheric Environment 42, 441–453. o., https://doi.org/10.1016/j.atmosenv.2007.09.072
(10) The role of atmospheric dispersion models and ecosystem sensitivity in the determination of characterisation factors for acidifying and eutrophying emissions in LCIA, The International Journal of LIFE Cycle Assessment, 13, 477–486. o., https://doi.org/10.1007/s11367-008-0025-9
(11) Country-dependent Characterisation Factors for Acidification and Terrestrial Eutrophication Based on Accumulated Exceedance as an Impact Category Indicator, The International Journal of LIFE Cycle Assessment 11(6), 403–416. o., https://doi.org/10.1065/lca2005.06.215
(12) Aquatic Eutrophication. 6. fejezet in: Goedkoop, M., Heijungs, R., Huijbregts, M. A. J., De Schryver, A., Struijs, J., Van Zelm, R. (2009): ReCiPe 2008. A LIFE Cycle Impact Assessment Method Which Comprises Harmonised Category Indicators at the Midpoint and the Endpoint Level. Report I: Characterisation Factors, Első kiadás.
(13) Ez a mutató a LANCA-modell által a földhasználatból eredő hatások értékeléséhez nyújtott 4 m utató JRC által végzett összesítésének eredménye, amint arról beszámol De Laurentiis et al., 2019.
(14) Soil quality index: Exploring options for a comprehensive assessment of land use impacts in LCA, Journal of Cleaner Production, 215, 63–74. o., https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.12.238
(15) LANCA®- Characterization Factors for LIFE Cycle Impact Assessment, 2.5. verzió, 2018. november. Lehívás: http://publica.fraunhofer.de/documents/N-379310.html
(16) The WULCA consensus characterization model for water scarcity footprints: assessing impacts of water consumption based on available water remaining (AWARE), The International Journal of LIFE Cycle Assessment 23(2), 368–378. o., https://doi.org/10.1007/s11367-017-1333-8
(17) Handbook on LIFE Cycle Assessment: Operational Guide to the ISO Standards, Sorozat: Eco-efficiency in industry and science, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht: https://doi.org/10.1007/BF02978897
(18) Abiotic Resource Depletion in LCA. Road and Hydraulic Engineering Institute, Ministry of Transport and Water, Amsterdam.
(19) Az ILCD áramjegyzékében és ezen ajánlás alkalmazásában az urán szerepel az energiahordozók jegyzékében. Ez az érték MJ-ban van megadva.

5. **Értékelési eljárás és jelentés**

A biztonságos és fenntartható tervezés keretének valamely vegyi vagy más anyagra történő alkalmazása három kimenettel jár:

1. a biztonságos és fenntartható tervezés elveinek betartása az (újra)tervezés szakaszában;

2. biztonsági és fenntarthatósági értékelés;

3. az eredményeket összefoglaló irányítópult.

Nem minden jelenlegi szemponthoz és mutatóhoz kapcsolódnak küszöbértékek (ezek főként a szabályozási biztonsági szempontok vonatkozásában vannak érvényben). Ez azt jelenti, hogy a küszöbértékek nélküli szempontok és mutatók esetében a kritériumok nem teljeskörűek. Ilyen esetekben a vizsgálat során az a pragmatikus megközelítés, ha összehasonlítják az értékelés tárgyát képező vegyi vagy más anyagot azzal az egy vagy több vegyi vagy más anyaggal, amely helyettesíthető vagy amelyek helyettesíthetők, összhangban azzal, ahogy jelenleg az alternatív értékelési módszerek alkalmazásával történik. Új vegyi vagy más anyagok esetében az összehasonlításnak a funkcionalitáson kell alapulnia. Ez a megközelítés az összehasonlított egy vagy több vegyi vagy más anyag teljesítménye alapján relatív javuláshoz fog vezetni.

Az eredmények bemutatására szolgáló sablonokat a Bizottság online elérhetővé teszi, beleértve a grafikus megjelenítésükre vonatkozó javaslatot.

A biztonsági és fenntarthatósági értékelés **1. lépése** tekintetében a tervek szerint négy értékelési szint létezik.

– 0. szint – az A kritériumcsoportba tartozó vegyi vagy más anyagok (például a legkárosabbnak tekintett anyagok, beleértve a különös aggodalomra okot adó anyagokat).

– 1. szint – a B kritériumcsoportba tartozó vegyi vagy más anyagok (például az emberi egészségre vagy környezetre krónikus hatást gyakorló anyagok, az A csoportba nem tartozó, aggodalomra okot adó anyagok).

– 2. szint – a C kritériumcsoportba tartozó vegyi vagy más anyagok (például egyéb veszélyes tulajdonságokkal rendelkező anyagok).

– 3. szint – az előző kritériumcsoportokban felsorolt veszélyességi kategóriák egyikébe sem tartozó vegyi vagy más anyagok. Ezek esetében szem előtt kell tartani, hogy a szóban forgó vegyi vagy más anyag bizonyos alkalmazásokban továbbra is káros lehet olyan kockázati szempontból, amely túlmutat az általános veszélyességi kritériumokon, és az alkalmazásspecifikus expozíciós beállítások figyelembevételével jár.

Az A, B és C csoportban felsorolt szempontok (2. táblázat) hierarchikusak, ami azt jelenti, hogy egymás után kell értékelni őket, a következő szempontra vonatkozó kritérium értékelésére pedig csak akkor kerül sor, ha az előző feltétel teljesült.

Ha bizonyíték van arra, hogy a szóban forgó vegyi vagy más anyag rendelkezik az értékelés tárgyát képező veszélyességi tulajdonságok csoportjába tartozó veszélyes tulajdonságok egyikével, a biztonságos és fenntartható tervezés értékeléshez nem szükséges információt gyűjteni az ugyanabba a csoportba tartozó többi tulajdonságról. Ennek célja az értékelés egyszerűsítése, az adatgyűjtés megkönnyítése, valamint a problémás vegyi és más anyagok gyorsabb kiiktatása a kutatási és fejlesztési folyamat korai szakaszában. A következő kritérium értékeléséhez való továbblépéshez azonban bizonyítékot kell szolgáltatni ugyanazon kritériumcsoport valamennyi szempontjára vonatkozóan.

A biztonsági és fenntarthatósági értékelés **2., 3. és 4. lépéséhez** ajánlott jelentést tenni az elemzett eset teljes értékeléséről, megjelölve az alkalmazott módszereket. Ajánlott továbbá összehasonlítani a lépések eredményét a helyettesített vegyi vagy más anyaggal annak megállapítása érdekében, hogy történt-e javulás (összehasonlító értékelés). A biztonságos és fenntartható tervezésről szóló végleges jelentésnek tartalmaznia kell a 2., 3. és 4. lépésben elért eredmények elemzését, és meg kell határoznia azokat a szempontokat és mutatókat, amelyek a legnagyobb hatást gyakorolják a biztonságra és a fenntarthatóságra. A 2., 3. és 4. lépés kritériumait a kapott eredmények alapján eseti alapon kell meghatározni, mivel nem minden vegyi és más anyag esetében lesz szükség ugyanazokra a biztonsági és fenntarthatósági intézkedésekre.

6. **A biztonsági és fenntarthatósági értékelést alátámasztó adatforrások áttekintése**

Kiindulópontként, illetve az 1–4. lépés leírásában említett eszközök mellett először az olyan források vizsgálhatók át, mint az ECHA vegyi anyagokra vonatkozó információi ([26]) (beleértve a C&L jegyzéket ([27]) és az EUCLEF-et ([28])), az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) kémiai veszélyekkel kapcsolatos adatbázisa (OpenFoodTox) ([29]), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) eChemPortalja ([30]), az Amerikai Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynökségének (EPA) CompTox oldala ([31]), különösen a meglévő vegyi anyagok veszélyes tulajdonságaira vonatkozó információk tekintetében.

A környezeti lábnyom tekintetében az életciklusleltár (LCI) adatkészletei elérhetők a Bizottság által létrehozott és kezelt európai életciklus-értékelési platformon ([32]). Amennyiben rendelkezésre állnak, a környezeti lábnyomnak megfelelő adatkészleteket kell használni. A különböző adatbázisokban történő adatkeresés egyik nagy platformja a globális életciklus-értékelési adathozzáférési hálózat ([33]). Ez eszközöket biztosít a különböző forrásokból származó adatkészletek harmonizálásához is.

Az életciklus végi forgatókönyv modellezéséhez az értékelendő vegyi vagy más anyagtól függően szükséges adatok sokfélesége megnehezíti a konkrét adatforrások meghatározását. Az életciklus végi általános statisztikák egyik ajánlott forrása az EUROSTAT adatbázis ([34]), amely adatokat szolgáltat az európai hulladékgazdálkodásról. További hasznos információkat tesznek közzé a gyártók szakmai szövetségei, amelyek gyakran saját ágazatuk fenntarthatóságáról szóló tanulmányokat és statisztikákat tesznek elérhetővé.

([26]) ECHA, Információk a vegyi anyagokról: https://echa.europa.eu/information-on-chemicals
([27]) https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/cl-inventory-database
([28]) https://echa.europa.eu/legislation-finder
([29]) EFSA Chemical Hazards Database (OpenFoodTox): https://www.efsa.europa.eu/en/microstrategy/openfoodtox
([30]) OECD eChemPortal: https://www.echemportal.org/echemportal/
([31]) US EPA CompTox Chemicals Dashboard: https://comptox.epa.gov/dashboard/
([32]) Az életciklus-értékelés európai platformja, https://eplca.jrc.ec.europa.eu/LCDN/contactListEF.xhtml
([33]) Global LCA Data Access Network [Globális életciklus-értékelési adathozzáférési hálózat]: https://www.globallcadataaccess.org/
([34]) https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database

III

(Egyéb jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG 204/22/COL FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ HATÁROZATA

(2022. november 16.)

a magas patogenitású madárinfluenza kitörésével kapcsolatban Norvégiában az (EU) 2016/429 rendelet 259. cikke (1) bekezdésének c) pontja, valamint az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 21., 39. és 55. cikke alapján hozott sürgősségi intézkedésekről szóló 196/22/COL határozat módosításáról [2022/2511]

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG,

tekintettel az EFTA-államok közötti, Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra és különösen annak 1. jegyzőkönyve 1. cikkének (2) bekezdésére és 3. cikkére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT-megállapodás) I. melléklete I. fejezete 1.1. részének 13. pontjában említett jogi aktusra, a szóban forgó megállapodás I. mellékletében említett egyedi és ágazati kiigazításokkal az EGT-megállapodáshoz igazított és módosított, a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a továbbiakban: (EU) 2016/429 rendelet) ([1]) és különösen annak 257. cikke (1) bekezdésére, 258. cikke (1), (2) és (3) bekezdésére és 259. cikke (1) bekezdésének c) pontjára,

tekintettel az EGT-megállapodás I. melléklete I. fejezete 1.1. részének 13e. pontjában említett jogi aktusra, a szóban forgó megállapodás I. mellékletében említett egyedi és ágazati kiigazításokkal az EGT-megállapodáshoz igazított és módosított, az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt betegségek megelőzésére és az e betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. december 17-i (EU) 2020/687 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendeletre (a továbbiakban: (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet) ([2]) és különösen annak 21., 39. és 55. cikkére,

tekintettel az EGT-megállapodás I. melléklete I. fejezete 1.1. részének 13a. pontjában említett jogi aktusra, a szóban forgó megállapodás I. mellékletében említett egyedi és ágazati kiigazításokkal az EGT-megállapodáshoz igazított, az egyes betegségmegelőzési és járványvédelmi szabályoknak a jegyzékbe foglalt betegségek kategóriáira történő alkalmazásáról, valamint a jegyzékbe foglalt betegségek terjedésére nézve számottevő kockázatot jelentő fajok és fajcsoportok jegyzékének megállapításáról szóló, 2018. december 3-i (EU) 2018/1882 bizottsági végrehajtási rendeletre (a továbbiakban: (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelet) ([3]) és különösen annak 1. és 2. cikkére, valamint mellékletére,

amelyet az EGT-megállapodás 1. jegyzőkönyve 4. pontjának d) alpontjával az EGT-megállapodáshoz igazítottak.

mivel:

A magas patogenitású madárinfluenza (HPAI) a madarak fertőző vírusos betegsége, amely jelentősen csökkentheti a baromfitartás jövedelmezőségét, továbbá zavart okoz az Európai Gazdasági Térségen (a továbbiakban: EGT) belüli kereskedelemben. A magas patogenitású madárinfluenza vírusai megfertőzhetik a vándormadarakat, amelyek azután őszi és tavaszi vándorlásuk során nagy távolságokat megtéve továbbterjesztik ezeket a vírusokat. A magas patogenitású madárinfluenza vírusainak vadon élő madarakban való előfordulása tehát folyamatosan magában hordozza azt a veszélyt, hogy a vírusok közvetlen vagy közvetett úton eljutnak a baromfit vagy fogságban tartott madarakat tartó gazdaságokba. A magas patogenitású madárinfluenza kitörésekor fennáll az a veszély, hogy a kórokozó más – baromfit vagy fogságban tartott madarakat tartó – gazdaságokra is átterjed.

([1]) A 2020. december 11-i 179/2020. sz. EGT vegyes bizottsági határozattal belefoglalták az EGT-megállapodásba.
([2]) A 2021. február 5-i 3/2020. sz. EGT vegyes bizottsági határozattal belefoglalták az EGT-megállapodásba.
([3]) A 2020. december 11-i 179/2020. sz. EGT vegyes bizottsági határozattal belefoglalták az EGT-megállapodásba.

Az (EU) 2016/429 rendelet, az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet és az (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelet 2021. április 21-től alkalmazandó.

Az (EU) 2016/429 rendelet új jogszabályi keretet hoz létre az állatra vagy emberre átvihető betegségek megelőzéséhez és leküzdéséhez. Az (EU) 2016/429 rendelet 9. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja a magas patogenitású madárinfluenzára jegyzékbe foglalt betegségként hivatkozik, amely az ott megállapított betegségmegelőzési és járványvédelmi szabályok hatálya alá tartozik. Az (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelet melléklete a magas patogenitású madárinfluenzát az említett rendelet 1. cikkében meghatározott A, D és E kategóriájú betegségként sorolja fel.

Az (EU) 2016/429 rendelet 259. cikkének (1) bekezdése értelmében az EFTA Felügyeleti Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság) felül kell vizsgálnia a norvég illetékes hatóságok által az említett rendelet 257. cikke (1) bekezdésének a) pontja vagy 258. cikke alapján hozott sürgősségi intézkedéseket a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, jegyzékbe foglalt betegségek – köztük a magas patogenitású madárinfluenza – kitörése esetén (a továbbiakban: norvég intézkedések). A 259. cikk (1) bekezdésének c) pontja előírja a Hatóság számára, hogy amennyiben úgy ítéli meg, hogy az állatok és termékek mozgása indokolatlan megzavarásának elkerülése érdekében szükséges, a 257. cikk (1) bekezdésében említett, norvég intézkedéseket jóváhagyó sürgősségi intézkedéseket fogadjon el.

Az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet kiegészíti az (EU) 2016/429 rendeletben az A, B és C kategóriájú betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozóan megállapított szabályokat, beleértve a HPAI-ra vonatkozó járványvédelmi intézkedéseket is. Az említett rendelet 21. cikke az A kategóriájú betegségek kitörése esetére (ideértve a magas patogenitású madárinfluenzát is) védőkörzetek és felügyeleti körzetek létesítését írja elő. A körzetek létesítése elsősorban a Norvégia területének egyéb részein található madarak egészségének védelmét szolgálja azáltal, hogy megelőzi a kórokozó behurcolását és biztosítja a betegség korai észlelését.

A Hatóság 2022. október 26-án elfogadta a magas patogenitású madárinfluenza kitörésével kapcsolatban Norvégiában alkalmazandó sürgősségi intézkedésekről szóló 196/22/COL határozatot. Norvégia 2022. október 22-én a magas patogenitású madárinfluenza megerősített kitörését jelentette be a területén található mintegy 7 000, keltetőtojást lerakó madárból álló gazdaságban. ([4])

2022. november 12-én Norvégia a magas patogenitású madárinfluenza új megerősített kitörését jelentette be a területén található mintegy 7 500 tojótyúkot tartó gazdaságban (a továbbiakban: a magas patogenitású madárinfluenza második kitörése). ([5]) A bejelentést 2022. november 15-én frissítették. ([6]) Norvégia illetékes hatóságai meghozták az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendeletben előírt szükséges járványvédelmi intézkedéseket, beleértve a magas patogenitású madárinfluenza második kitörése körüli védő- és felügyeleti körzetek létrehozását.

A kereskedelem szükségtelen megzavarásának megelőzése érdekében mielőbb meg kell határozni a Norvégia által a magas patogenitású madárinfluenza mindkét kitörésével kapcsolatban létrehozott védő- és felügyeleti körzeteket.

Ennek megfelelően e határozatnak az (EU) 2016/429 rendelet 259. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti norvég intézkedéseket jóváhagyó melléklete felsorolja a magas patogenitású madárinfluenzával kapcsolatos norvégiai védő- és felügyeleti körzeteket, amelyekben az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott járványvédelmi intézkedéseket alkalmazzák, valamint a szóban forgó régiókba sorolásnak az említett mellékletben meghatározott időtartamát.

A Bizottság Norvégiával együttműködésben megvizsgálta a járványvédelmi intézkedéseket, és meggyőződött arról, hogy a norvég illetékes hatóságok által meghatározott védő- és felügyeleti körzetek határai elegendő távolságra vannak attól a gazdaságtól, amelyben a magas patogenitású madárinfluenza kitörése előfordult.

Ezért a Hatóság 196/22/COL határozatának mellékletében felsorolt védő- és felügyeleti körzeteket módosítani kell.

([4]) 1322915. sz. dokumentum.
([5]) 1327550. sz. dokumentum.
([6]) 1328618. sz. dokumentum.

A Hatóság 203/22/COL felhatalmazáson alapuló határozatával (1327635. sz. dokumentum) 2022. november 15-én az (EU) 2016/429 rendelet 259. cikke (1) bekezdésének és 266. cikke (2) bekezdésének megfelelően benyújtotta a határozattervezetet az állat- és növényegészségügyi kérdésekkel foglalkozó EFTA-bizottságnak. Az EFTA-bizottság 2022. november 16-án kedvező véleményt adott a határozattervezetről. Ennek megfelelően a határozattervezet összhangban áll a bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Hatóság 196/22/COL határozatának melléklete helyébe e határozat mellékletének szövege lép.

2. cikk

Ez a határozat az aláírása napján lép hatályba.

3. cikk

Ezt a határozatot az e határozat mellékletében említett legkésőbbi időpontig kell alkalmazni, amely tekintetében a védő- vagy felügyeleti körzetekben az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 39. vagy 55. cikkének megfelelően adott esetben megszűnik a járványvédelmi intézkedések alkalmazása.

4. cikk

Ennek a határozatnak Norvégia a címzettje.

5. cikk

Ez a határozat angol nyelven hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2022. november 16-án.

A 130/20/COL felhatalmazáson alapuló határozat alapján eljáró EFTA Felügyeleti Hatóság részéről,

Árni Páll ÁRNASON
felelős testületi tag

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
ellenjegyző igazgató,
Jogi és Végrehajtási Ügyek Igazgatósága

MELLÉKLET

A. rész

Az 1. és 2. cikkben említett norvégiai védőkörzetek:

A következőket magában foglaló terület:	Az alkalmazási időszak vége az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 39. cikkének megfelelően	Az EFTA Felügyeleti Hatóság határozatának száma:
Rogaland megyében Klepp, Sandnes és Sola településeknek az N GPS-koordináták által meghatározott pont körüli 3 km sugarú körön belüli részei: 58.80459 E: 5.61203	2022.11.12.	196/22/COL
Rogaland megyében Sola településnek az N GPS-koordináták által meghatározott pont körüli 3 km sugarú körön belüli részei: 58.90047 E: 5.57987	2022.12.7.	204/22/COL

B. rész

Az 1. és 3. cikkben említett norvégiai felügyeleti körzetek:

A következőket magában foglaló terület:	Az alkalmazási időszak vége az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 55. cikkének megfelelően	Az EFTA Felügyeleti Hatóság határozatának száma
Rogaland megyében Klepp, Sandnes, Sola és Time településeknek a védőkörzetben meghatározott területen túli és az N GPS-koordináták által meghatározott pont körüli 10 km sugarú körön belüli részei: 58.80459 E: 5.61203	2022.11.22.	196/22/COL
Rogaland megyében Klepp, Sandnes és Sola településeknek az N GPS-koordináták által meghatározott pont körüli 3 km sugarú körön belüli részei: 58.80459 E: 5.61203	2022.11.12-től 2022.11.22-ig	196/22/COL
Rogaland megyében Randaberg, Stavanger, Klepp, Sandnes és Sola településeknek a védőkörzetben meghatározott területen túli és az N GPS-koordináták által meghatározott pont körüli 10 km sugarú körön belüli részei: 58.90047 E: 5.57987	2022.12.16.	204/22/COL
Rogaland megyében Sola településeknek az N GPS-koordináták által meghatározott pont körüli 3 km sugarú körön belüli részei: 58.90047 E: 5.57987	2022.12.8-tól 2022.12.16-ig	204/22/COL

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU